

ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଭୁଆଁଙ୍ଗ, କେନ୍ଦୁଝର



ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର



ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ

ସବିଧି ପଢନ୍ତୁ ସବିଧି ବଢନ୍ତୁ

ମୋ ଗଣିତ

ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ



ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୧

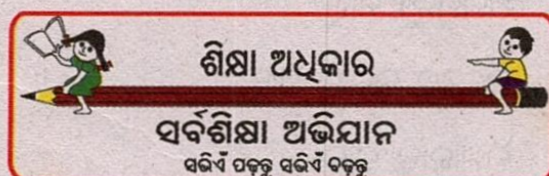
ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ବହିର ନାମ : ମୋ ଗଣିତ

ବିଷୟ : ଗଣିତ

ଶ୍ରେଣୀ : ଚତୁର୍ଥ

ଭାଷା : ଜୁଆଳ



ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୫



ବହିର ନାମ	:	ମୋ ଗଣିତ
ବିଷୟ	:	ଗଣିତ
ଶ୍ରେଣୀ	:	ଚତୁର୍ଥ
ଭାଷା	:	ଜୁଆଙ୍ଗ
ଲେଖକମଣ୍ଡଳୀ	:	କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ଜୁଆଙ୍ଗ ସୁଦର୍ଶନ ଜୁଆଙ୍ଗ ହରିବନ୍ଧୁ ଜୁଆଙ୍ଗ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ଜୁଆଙ୍ଗ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଜୁଆଙ୍ଗ
ସମୀକ୍ଷକମଣ୍ଡଳୀ	:	ମଦନ ମୋହନ ମହାନ୍ତି ଗିରିଧାରୀ ହୋତା ତାପସ୍ କୁମାର ନାୟକ ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାହୁ ବିରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସାହୁ ଉମାକାନ୍ତ ରାଉତ
ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ	:	ସୁଦର୍ଶନ ଜୁଆଙ୍ଗ
ସଂଯୋଜନା	:	ଡଃ. ବସନ୍ତ ମଞ୍ଜରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଶିକ୍ଷା, ଓପେପା, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ପ୍ରକାଶକ	:	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ	:	୨୦୧୩

ସୂଚୀପତ୍ର

<u>କ୍ର.ନଂ.</u>	<u>ପାଠର ନାମ</u>	<u>ପୃଷ୍ଠା</u>
୦୧.	ଜ୍ୟାମିତି	୦୧
୦୨.	ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ ଓ ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା (କ) ଯୋଗ (ଖ) ବିଯୋଗ (ଗ) ଗୁଣନ (ଘ) ହରଣ	୨୧
୦୩.	ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟା	୮୦
୦୪.	ମୁଦ୍ରା ଓ ମୁଦ୍ରାର ବ୍ୟବହାର	୯୬
୦୫.	ମାପ (କ) ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ (ଖ) ଓଜନ ମାପ (ଗ) ଧାରକତ୍ୱ	୧୦୭
୦୬.	ସମୟ	୧୩୭
୦୭.	ତଥ୍ୟ ଓ ତାହାର ବ୍ୟବହାର	୧୬୧
୦୮.	ସଙ୍କୀକରଣ	୧୭୫

३३७३

३३७

३३७३

३३७

३३७

३३७३

३३७

३३७

३३७३ ३३७३ ३३७३ ३३७३ ३३७३

३३७३ (३)

३३७३ (३)

३३७३ (३)

३३७३ (३)

३३७

३३७३

३३७

३३७

३३७३ ३३७३ ३३७३ ३३७३ ३३७३

३३७

३३७

३३७३

३३७

३३७३ (३)

३३७३ (३)

३३७३ (३)

३३७

३३७३

३३७

३३७

३३७३ ३३७३ ३३७३ ३३७३ ३३७३

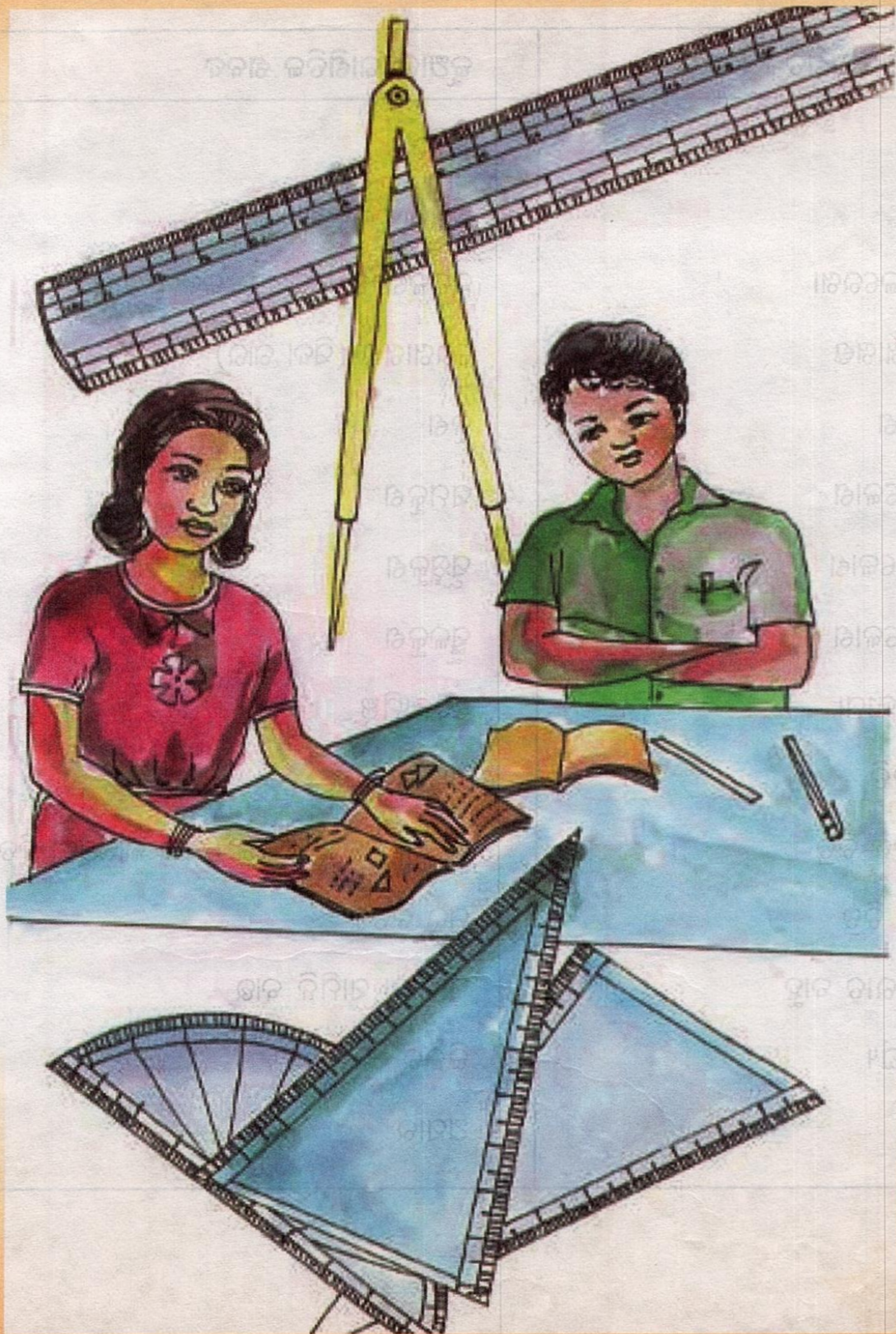
३३७

३३७

३३७३

३३७

ପାଠ-୧
ଜ୍ୟାମିତି (ଜାମିତି)



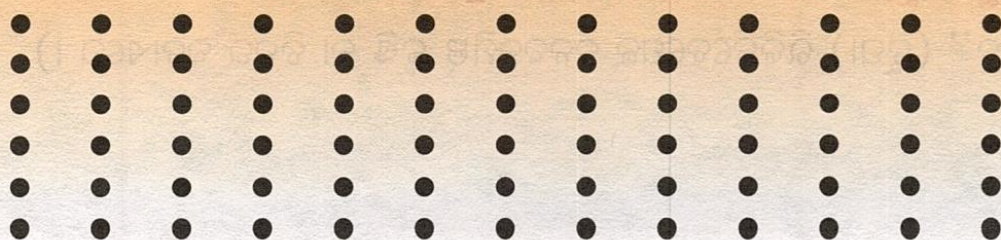
ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏଁ ।)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଜୁଆଳା ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ବିନ୍ଦୁ	ବିନ୍ଦୁ
ରଶ୍ମି	ରଶ୍ମି (କକମ୍ ଗାର)
ସରଳରେଖା	ସରଳରେଖା (ଦିଆଡୁ କକମ୍ ଗାର)
ରେଖାଖଣ୍ଡ	ରେଖାଖଣ୍ଡ (ସିଦା ଗାର)
କୋଣ	କୁଣ
ସମକୋଣ	ସମକୁଣ
ସୁକ୍ଷ୍ମକୋଣ	ସୁକ୍ଷ୍ମକୁଣ
ସ୍ଥୂଳକୋଣ	ସ୍ଥୂଳକୁଣ
ପରିସୀମା	ବେଳାମିଞ୍ଚ
ଆକୃତି	ଆକୃରୁତି
ଆବଦ୍ଧ ଚିତ୍ର	ଗାର ଞମବ୍ଦତା ଚିତର (ଗାର ଲାଗିଥିବା ଚିତର)
ମୁକ୍ତ ଚିତ୍ର	ମୁକ୍ତ ଚିତର
ବିପରୀତ ବାହୁ	ସାମାନ୍ୟ ସାମିନି ବାଉ
ଦୈର୍ଘ୍ୟ	ଜିଲର
ପ୍ରସ୍ଥ	ଅସାର

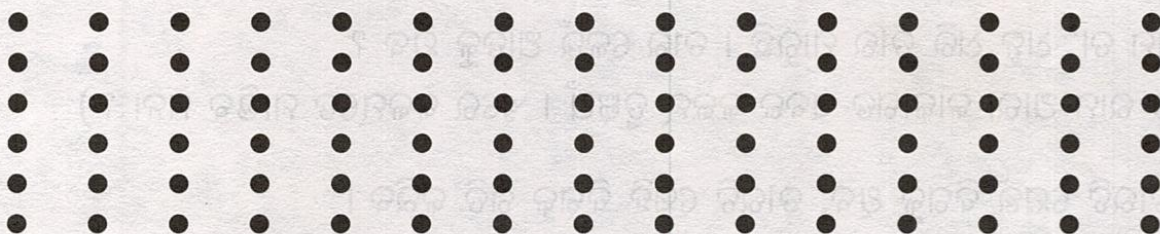
ଏହି ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଝୋଟି ତିଆରି କର ।

(ଇନି ବିନ୍ଦୁତେ ଗଗେପେଜ୍ ଜୁଷ୍ଟି ବନାଏପେ ।)



ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ି ଫୁଲ ତିଆରି କର ।

(ବିନ୍ଦୁ ଜୁଳିପେଜ ରାସିଂ ବନାଏପେ ।)



ଦିନେ ରାମ ବଣକୁ ଶିକାର ପାଇଁ ଧନୁଶର ଧରି ଗଲା । ସେ ଶରରେ ଗୋଟିଏ ଗଛକୁ ଲାଖ ମାରିଲା । ଶରଟି ଯାଇ ଗଛରେ ବାଜିଲା । ସେ ସେହି ଶରକୁ ଗଛରୁ ବାହାର କଲା । ଏହାପରେ ସେ ଦେଖିଲା ଗଛରେ ଗୋଟିଏ ଚିହ୍ନ ହୋଇଛି ।

ଆସ ଆମେ ଆମ ଖାତାରେ ପେନ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଚିହ୍ନ କରିବା ।

ଏହିପରି :

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଗୋଟିଏ କାଗଜରେ ପେନ୍ ସିଲ କିମ୍ବା କଲମ ମୁନରେ କାଗଜକୁ ଫୋଡ଼ିବା ବା କଣା କରିବା । (ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କାଗଜରେ କରିବେ) ଏହି କାଗଜରେ କ'ଣ ତୁମେ ଦେଖୁପାରୁଛ ?

ମନେରଖ : ଏହି ଚିହ୍ନକୁ ଆମେ “ବିନ୍ଦୁ” (ପୁଞ୍ଜା) ବୋଲି କହୁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ “ବିନ୍ଦୁ” ଗୁଡ଼ିଏ କରି ବିଭିନ୍ନ ଝୋଟି ବା ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କର ।

(ଏକଲଂ ଆପେ “ବିନ୍ଦୁ” (ପୁଞ୍ଜା) ରିକିକିବେପେଜ୍ ବନବନମିଞ୍ଜୁ ଜୁଣ୍ଟି ବା ଚିତର ବନାଏପେ ।)

ଦିନେ ରାମ ତା’ ଧନୁ ଧରି ତୀର ମାରୁଛି । ତୀର କେଉଁ ଆଡ଼କୁ ଯିବ ?

(ଦିନମିଞ୍ଜୁ ରାମ ଆରା କାକାଗଡ଼ ସବଜ କକମ୍ ତୁଞ୍ଅଁ । ଏରେ କକମ୍ତେ ମାଣ୍ଡିବ ମନା ?)

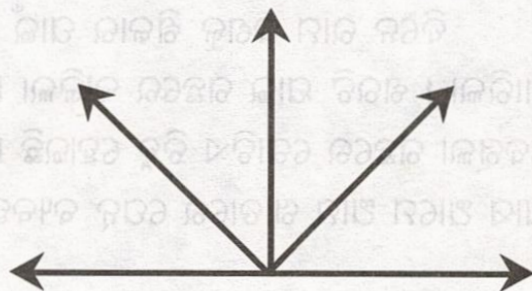
ତୀରଟି ଯେଉଁ ଦିଗକୁ ଥିବ, ତୀରଟି ସେହି ଦିଗକୁ ଗତି କରିବ ।

ଏହି ତୀରଟି କେଉଁଠି ଆରମ୍ଭ ତାହା ଜଣାପଡ଼େ,

କିନ୍ତୁ କେଉଁଠାରେ ଶେଷ ତାହା ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ଏଣୁ ଏହାର ଆରମ୍ଭ ଏକ ବିନ୍ଦୁଠାରେ, ମାତ୍ର ଏହାର ଶେଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

ଏହା କେବଳ ଗୋଟିଏ ଦିଗକୁ ଗତି କରେ ।

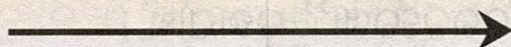


ଏବେ ତୁମେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ତୀର ଚିତ୍ର କର ।

(ଏକଲଂ ଆପେ କିତିଗଟାକ କକମ୍ ଚିତର କିବେପେ ।)

ତୀର ଯେପରି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ କୌଣସି ଏକ ଦିଗକୁ ଯାଏ । ଏହାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନଟି ଜଣାପଡ଼େ, ମାତ୍ର ଶେଷ କେଉଁଠି କିଛି ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ, ଜ୍ୟାମିତିରେ ସେହିଭଳି ଚିତ୍ରକୁ ଆମେ “ରଶ୍ମି” ବୋଲି କହୁ ।

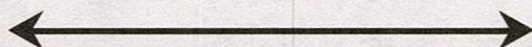
ରଶ୍ମିର ଚିତ୍ର ନିମ୍ନମତେ କରାଯିବ ।



(ରଶ୍ମି ଚିତ୍ର)

ମନେରଖ :- ରଶ୍ମିର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆରମ୍ଭ ବିନ୍ଦୁ ଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ ଲମ୍ବିଥାଏ । ଏହାର କୌଣସି ଶେଷ ବିନ୍ଦୁ ନାହିଁ ।

ଦିନେ ଶୁକ୍ରା ଦୁଇଟି ଶର ଧରି ଆସିଲା । ସେହି ଶର ଦୁଇଟିର ମୁନକୁ ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ରଖି ତୀର ଦୁଇଟିକୁ ଯୋଡ଼ିଲା । ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ଶରକୁ ଦେଖି ସେ ଖୁସିରେ ଡାଳି ମାରି ନାଚିଲା ।



ଏହିପରି

ତୁମେ ଏବେ ଏହିପରି ବଡ଼ ବଡ଼ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କ ।

(ଆପେ ଏକଳଂ ଦୁଶିଞ୍ଚିତ କୁବା କୁବା ଚିତ୍ର କିବେପେ ।)

ଏଠାରେ ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି । ତୁମେ ଭଲ କରି ଦେଖ ଏବଂ କୁହ । (ନାନ୍ ଅୟାଟ ଚିତ୍ର ଡିଡ଼ିଞ୍ଚି ଇସେରେ । ଆପେ ଡିଅର ଜଏପେ ଆଉ ଗାତାଏପେ ।)



(ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର)



(ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର)

ଏହି ଦୁଇଟି କାହିଁକି ଅଲଗା ଦିଶୁଛି ତୁମେ କୁହ । (ଜନି ଅମ୍ବାଟଳଂ ବିତେ ଅଲଗା ଜରେ ଆପେ ଗାତାଏପେ ।)

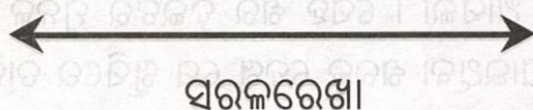
ମନେରଖ :-

ଯେଉଁ ସିଧାଗାରର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ତୀର ଚିହ୍ନ ଥାଏ, ତା'କୁ “ରଶ୍ମି” କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ବରେ ତୀର ଚିହ୍ନ ଥାଏ, ତା'କୁ “ସରଳରେଖା” କୁହାଯାଏ ।

(ପ୍ରତି ଚିତ୍ର)

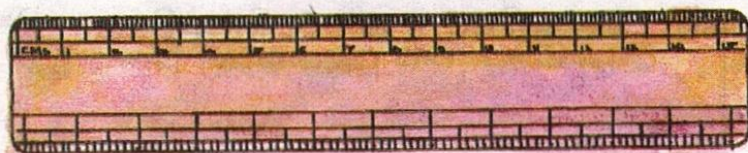
ତୁମେ ଏବେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସରଳରେଖାର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କ । (ଆପେ ଏକଳଂ କିତିଗଟାକ (କକମ୍ ଗାର) ସରଳରେଖାର ଚିତ୍ର କିବେପେ) ।

ଏହିପରି -



ଆସ ଗୋଟିଏ ରେଖାଖଣ୍ଡର ଲମ୍ବ ମାପିବା ।
(ଉଆ ମୁଇଁଷ୍ଟ ରେଖାଖଣ୍ଡଆ ଜିଲର୍ ତା'ଏଁପେ ।)

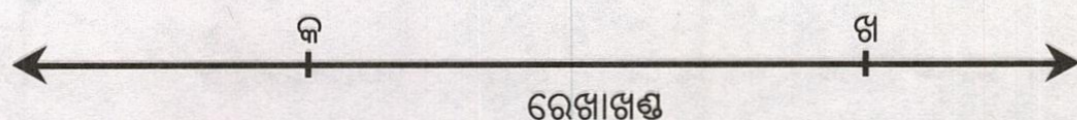
ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ରେଖାଖଣ୍ଡର ଚିତ୍ର ରହିଛି । ତାହାର ଲମ୍ବ କେତେ ଆମେ ମାପିବା ।



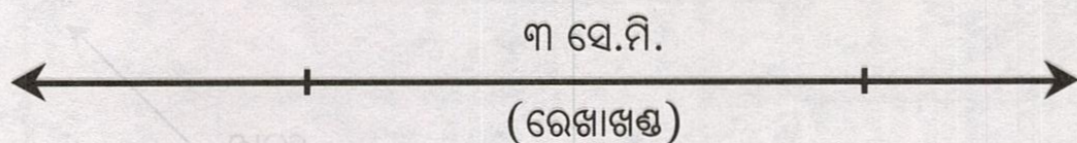
ଗୋଟିଏ ସ୍କେଲର ଧାରକୁ ରେଖାଖଣ୍ଡ ସହ ଏପରି ଲଗାଇ ରଖିବା ଯେପରି ରେଖାଖଣ୍ଡର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ସ୍କେଲ ଧାରରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ଦେଖାଉଥିବା ଦାଗ ସହ ଲାଗି ରହିବ । ସେତେବେଳେ ରେଖାଖଣ୍ଡର ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡଟି ସ୍କେଲ ଧାରର କେଉଁ ଦାଗ ସହ ଲାଗିରହୁଛି ଦେଖ । ଯଦି ପ୍ରଥମ ମୁଣ୍ଡଟି ଦାଗ ୨ ଓ ଶେଷ ମୁଣ୍ଡଟି ଦାଗ ୮ ସହ ଲାଗିରହିଥାଏ, ତେବେ ରେଖାଖଣ୍ଡର ଲମ୍ବ ହେବ ୨ ରୁ ୮ ବା $୮ - ୨ = ୬$ ସେ.ମି.

ଆସ ୩ ସେ.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟର ରେଖାଖଣ୍ଡଟିଏ ଆଙ୍କିବା । ତୁମ ଖାତାରେ ସ୍କେଲ୍‌ଟି ରଖ । ସ୍କେଲ୍‌ର ୦(ଶୂନ୍ୟ) ଲେଖାଥିବା ଦାଗ ପାଖରେ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ ମୁନଟି ରଖୁ ୩ (ତିନି) ଲେଖାଥିବା ଦାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ ମୁନଟି ଚଳାଇ ନିଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାତାରେ ଯେଉଁ ଚିତ୍ରଟି ଦେଖିଲ ତାହା ୩ ସେ.ମି. ଦୀର୍ଘ ଏକ ରେଖାଖଣ୍ଡ ।

ଆସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଗୋଟିଏ ସରଳରେଖା ଚିତ୍ର କରି ଏହି ସରଳରେଖା ଉପରେ ଦୁଇଟି ଦାଗ ଦେବା ଓ ସେ ଦାଗ ଦୁଇଟିକୁ ‘କ’ ଓ ‘ଖ’ ନାମ ଦେବା । ଚିତ୍ରର ‘କ’ ଠାରୁ ‘ଖ’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଂଶକୁ ଆମେ “ରେଖାଖଣ୍ଡ” କହିବା ।



ଆସ ନିମ୍ନରେ ଗୋଟିଏ ସରଳରେଖାରୁ ୩ ସେ.ମି. ଲମ୍ବର ରେଖାଖଣ୍ଡ କାଟିବା ।



ତୁମ ପାଖରେ ଥିବା ଛୋଟ ସ୍କେଲ୍‌ରେ ସମାନ ସମାନ ଦୂରରେ ଦାଗମାନ ଦିଆଯାଇ ଦାଗଗୁଡ଼ିକ ପାଖରେ ୦, ୧, ୨, ୩, ଆଦି ସଂଖ୍ୟା ୧୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇଟି ଦାଗ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦୂରତା ହେଉଛି ୧ସେ.ମି. ।

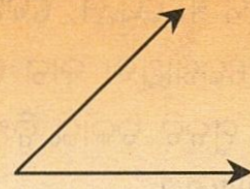
ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ଲମ୍ବର ରେଖାଖଣ୍ଡ କର; ଯଥା - ୫ସେ.ମି., ୭ସେ.ମି., ୪ସେ.ମି. ୨ସେ.ମି. ।

୫ସେ.ମି. ଲମ୍ବ ରେଖାଖଣ୍ଡ
(ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପିଲା ଆଙ୍କିବେ)

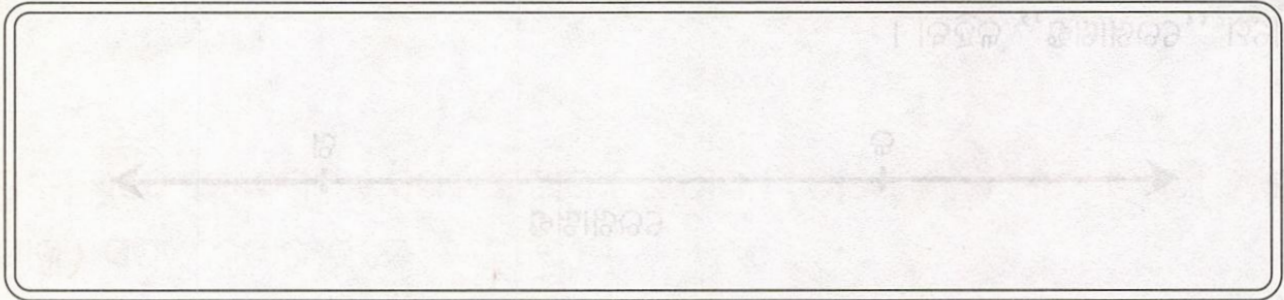
ତୁମେ ଦୁଇଟି ଶରକୁ ନେଇ ଯୋଡ଼ିକରି ରଖ, ଯେପରି ସେ ଦୁଇଟିର ମୁନ ଅଲଗା ଅଲଗା ରହିବ ।

ଏହିପରି ଶର ଦୁଇଟିକୁ କେତେ ପ୍ରକାର ଯୋଡ଼ି ରଖିପାରିବ ?

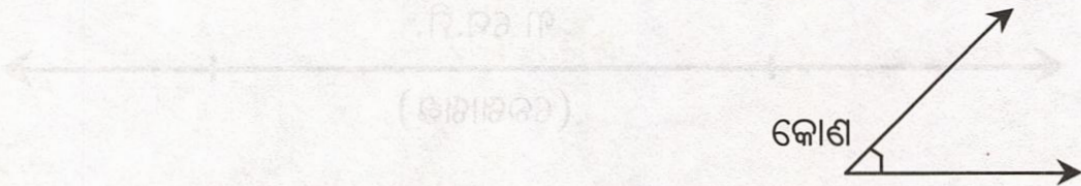
ଏହିପରି



ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଦୁଇଟି ଶରକୁ ନେଇ ଅଲଗା ଅଲଗା ଯୋଡ଼ି ରଖାଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର କର ।
ଏହି କୋଠରି ଭିତରେ ଦିଆଯିଲା କାଠିଗୁଡ଼ିକୁ ଅଠାଦେଇ ଦୁଇ ଦୁଇଟି କାଠିକୁ ଯୋଡ଼ି ରଖ ।

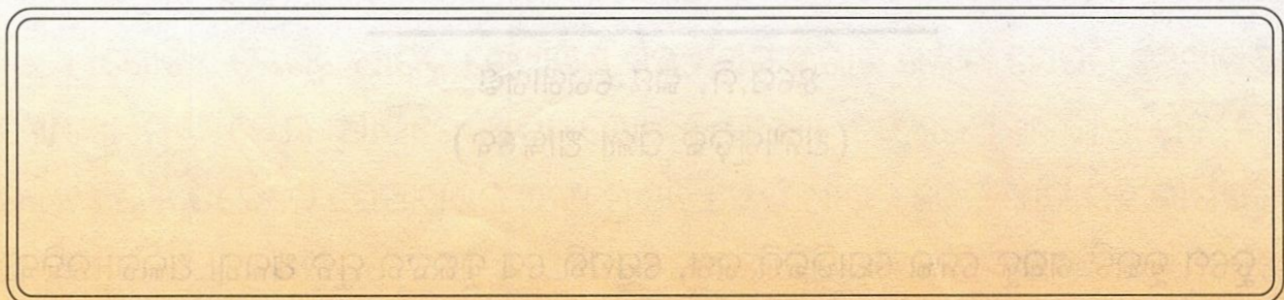


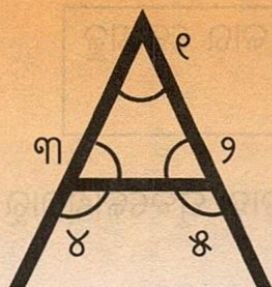
ଗୋଟିଏ ଆରମ୍ଭ ବିନ୍ଦୁଠାରେ ଦୁଇଟି ରଶ୍ମିର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କର । ଏହି ବିନ୍ଦୁ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ କୋଣ ।



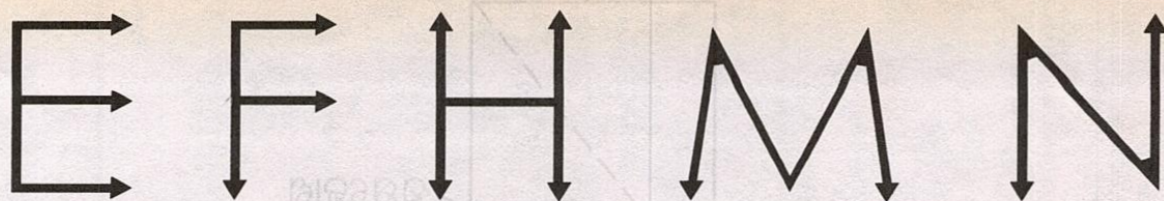
ମନେରଖ :- ରଶ୍ମି ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ରଶ୍ମି ସହିତ ସ୍ୱେଲର ଧାରଟିଏ ଲଗାଇ ରଖିଲେ, ଯଦି ଅନ୍ୟ ରଶ୍ମିଟି ମଧ୍ୟ ସ୍ୱେଲର ଧାର ସହ ଲାଗିଯିବ ରଶ୍ମି ଦୁଇଟିରୁ କୋଣ ହେବ ନାହିଁ ।

ତୁମ ଘରେ କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନ କୋଣ ଚିତ୍ର ଭଳି ଦେଖାଯାଏ ତା'ର ତାଲିକା ତଳ କୋଠରି ଭିତରେ ଲେଖ ।





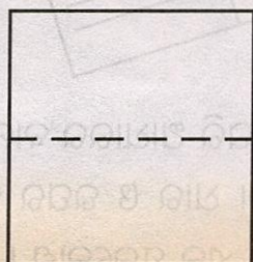
ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ତଳେ ଥିବା ଇଂରାଜୀ ବଡ଼ ଅକ୍ଷର (Capital Letter) କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଏହି ଅକ୍ଷରର କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ କୋଣଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି ତାହା ଦେଖ । ଏହି ଅକ୍ଷରରେ ପାଞ୍ଚଟି କୋଣ ଅଛି । ସେହିପରି ତୁମେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ ।



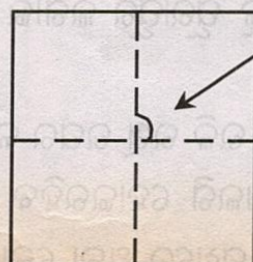
ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ କେଉଁ କେଉଁ ଇଂରାଜୀ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ କୋଣ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକର ନିମ୍ନରେ ଲେଖ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷରରେ ଥିବା କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ ।

--	--	--	--

ତୁମେ ସମସ୍ତେ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜ ଧର । ଏହି କାଗଜକୁ ଏହିପରି ଦୁଇଭାଗ କରି ଭାଙ୍ଗ । ତା'ପରେ ପୁଣି ତାହାକୁ ଆଉ ଥରେ ଭାଙ୍ଗ ।



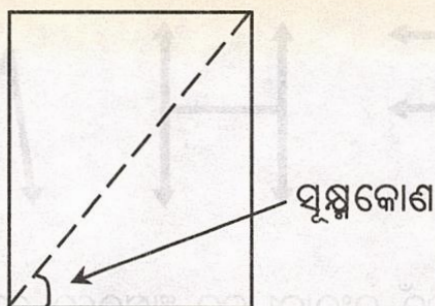
(ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର)



(ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର)

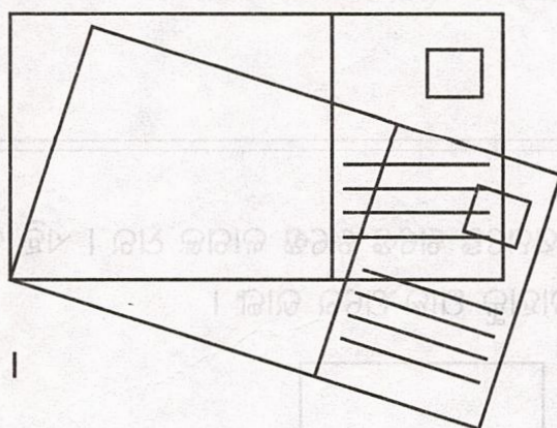
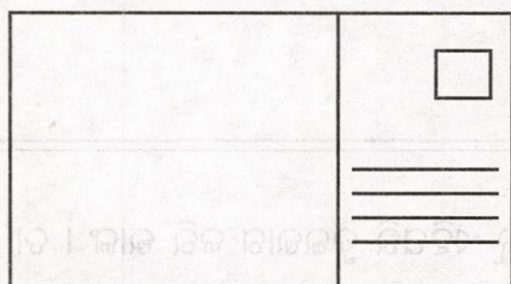
ମନେରଖ : ଦୁମେ ଏଠାରେ କୋଣଟିର ଆକୃତିକୁ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଏହି ପ୍ରକାର କୋଣକୁ “ସମକୋଣ” କୁହାଯାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣି ତାହାକୁ ଭାଙ୍ଗି, ଭାଙ୍ଗିଲା ପରେ ଆଉ ଯେଉଁ କୋଣ ପାଇଲୁ, ତାହା ପୂର୍ବକୋଣଠାରୁ ବଡ଼ କି ?



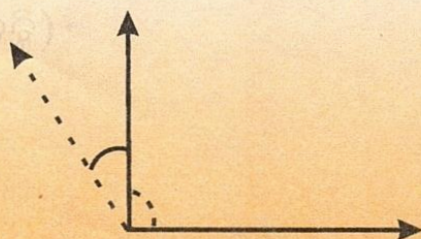
(ଚିତ୍ର)

ମନେରଖ : ସମକୋଣଠାରୁ ସାନ କୋଣକୁ ସ୍ଥଳକୋଣ କୁହାଯାଏ ।
ସମକୋଣ (ଏକାକୋଣ) ତା ଏଣ୍ଟେଜ୍ କୁଣ୍ଡଳେ ଏଣ୍ଟେଜ୍ କୁଣ୍ଡଳ ଗାମ୍ଭୀରିକ ।



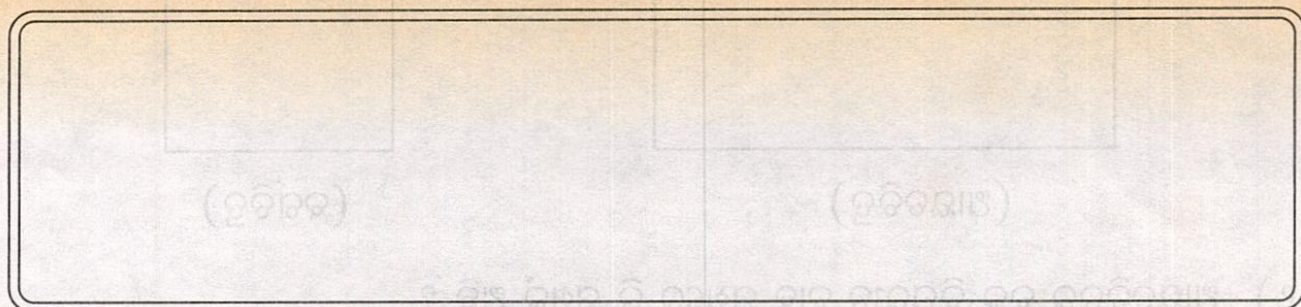
ଦୁଇଟି ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡକୁ ପୁରାପୁରି ଲଗାଇ ରଖାଯାଇଛି ।

ତଳ କାର୍ଡଟିକୁ ପୂର୍ବ ଭଳି ରଖି ଉପର କାର୍ଡଟିକୁ ସାମାନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଦେବା ଯେପରି ଆଧାରର ବାମ ପାଖ କୋଣ ଦୁଇଟି ଲଗାଲଗି ହୋଇରହିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତଳକାର୍ଡର ତଳକୁ ଥିବା ଧାର ଓ ଉପର କାର୍ଡର ବାମକୁ ଥିବା ଧାର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୋଣ ଏକ ସମକୋଣଠାରୁ ବଡ଼ । ଏହା ଏକ ସ୍ଥଳକୋଣ ।

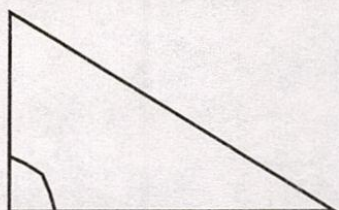


ମନେରଖ : ସମକୋଣଠାରୁ ବଡ଼ କୋଣକୁ “ସ୍ଥୂଳକୋଣ” କହନ୍ତି ।
 ସମକୋଣ (ଏକାକୋଣ) ତା କୁବା କୁଣ୍ଠକେ କୁବାକୁଣ ଗାମ୍ଭୀରିକ ।

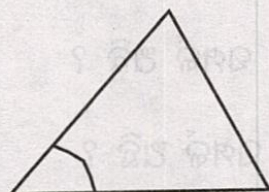
ତୁମେ ଏବେ ଗୋଟିଏ ସମକୋଣ, ଗୋଟିଏ ସ୍ଥୂଳକୋଣ ଓ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥୂଳକୋଣ ଅଙ୍କନ କର ।



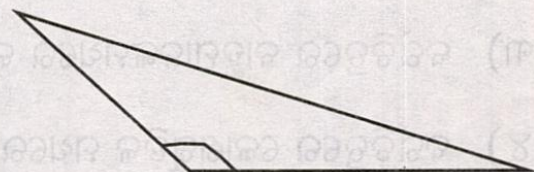
ତୁମେ ଗତବର୍ଷ ତ୍ରିଭୁଜ ବିଷୟରେ ଜାଣିଛ ।



ସମକୋଣ



ସ୍ଥୂଳକୋଣ



ସ୍ଥୂଳକୋଣ

ଆମେ କିପରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ତ୍ରିଭୁଜକୁ ଜାଣୁ ଆସ ଦେଖିବା ।

(ନିମ୍ନ ସୁଲକ୍ଷଣ ବନବନମିତ୍ତ ତ୍ରିଭୁଜ (ତିନିକୋଣିଆ) ନେକଂକେ ଉଆ ନେଜଏ)

ତ୍ରିଭୁଜରେ ଥିବା କୋଣର ପ୍ରକାର	କି ପ୍ରକାର ତ୍ରିଭୁଜ
ଯେଉଁ ତ୍ରିଭୁଜରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥୂଳକୋଣ ଥାଏ	ସ୍ଥୂଳକୋଣୀ ତ୍ରିଭୁଜ
ଯେଉଁ ତ୍ରିଭୁଜରେ ଗୋଟିଏ ସମକୋଣ ଥାଏ	ସମକୋଣୀ ତ୍ରିଭୁଜ
ଯେଉଁ ତ୍ରିଭୁଜରେ ତିନୋଟିଯାକ କୋଣ ସ୍ଥୂଳକୋଣ	ସ୍ଥୂଳକୋଣୀ ତ୍ରିଭୁଜ

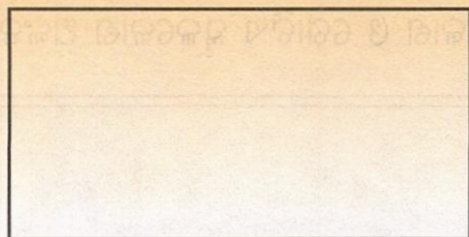
ଏବେ ତୁମେ ତିନି ପ୍ରକାର ତ୍ରିଭୁଜ ଅଙ୍କନ କର ।

(ଏକଳଂ ଆପେ ଏଗଟା ପରକାର ତ୍ରିଭୁଜ (ତିନିକୋଣିଆ) ବନାଏପେ ।)

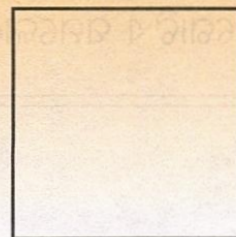
ଯଥା - ସମକୋଣ ଥିବା ତ୍ରିଭୁଜ, ସ୍ଥୂଳକୋଣ ଥିବା ତ୍ରିଭୁଜ ଓ ସ୍ଥୂଳକୋଣ ଥିବା ତ୍ରିଭୁଜ ଏବଂ ତା'ର କୋଣଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନାଅ ।

ଏହି ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର କେଉଁଥିଲାଗି ଭିନ୍ନ ଦେଖାଯାଉଛି ?

(ଇନି ଅୟାଟଲଂ ଚିତ୍ରର ବିରିଆଲାଗି ବନମିଞ୍ଜିତ ଜଏରେ ?)



(ଆୟତଚିତ୍ର)



(ବର୍ଗଚିତ୍ର)

(୧) ଆୟତଚିତ୍ରର ଦୁଇ ବିପରୀତ ବାହୁ ମଧ୍ୟରେ କି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ?

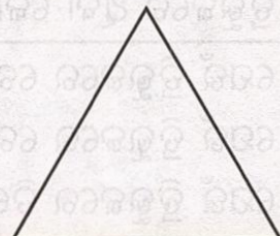
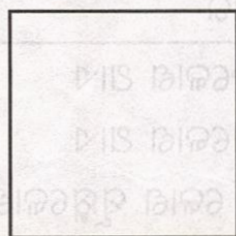
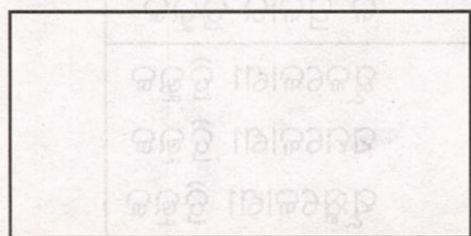
(୨) କୋଣଗୁଡ଼ିକ କିଭଳି ଓ କୋଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ?

(୩) ବର୍ଗଚିତ୍ରରେ ବାହୁମାନଙ୍କମଧ୍ୟରେ କ'ଣ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ?

(୪) ବର୍ଗଚିତ୍ରରେ କୋଣଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ?

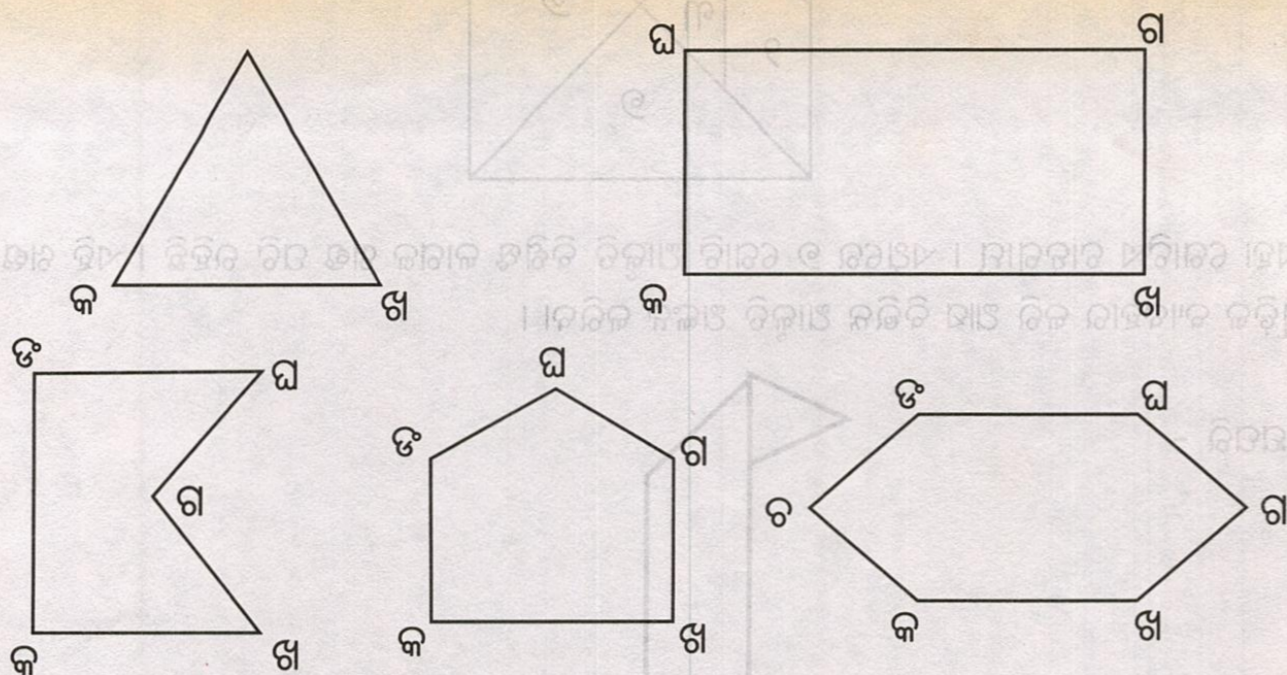
ତୁମେ ତଳେ ଥିବା ଆବଦ୍ଧ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପରିସୀମା ଷ୍ଟେଲରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(ଆପେ ତୁଳିଆ ଆସିକେ ଗାର ଞମବତା ଚିତ୍ରର ରାକା ବେଳାମିଞ୍ଜି ଗାରତେ ଇସିକେଲେବ ତାଂପେଜ ଆବିରାଏପେ ।)

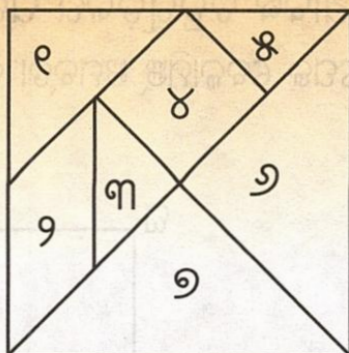


ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ବାହୁଗୁଡ଼ିକର ଲମ୍ବକୁ ମାପି ଆବଦ୍ଧ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।
(ବାଉରାକା ଜିଲ୍ଲାରୁକିତେ ତାଂପେଜ ବେଳାମିଷ୍ଟ ଖମବତା ଚିତରରାକା ବେଳାମିଷ୍ଟ ଆବିରାଏପେ ।)

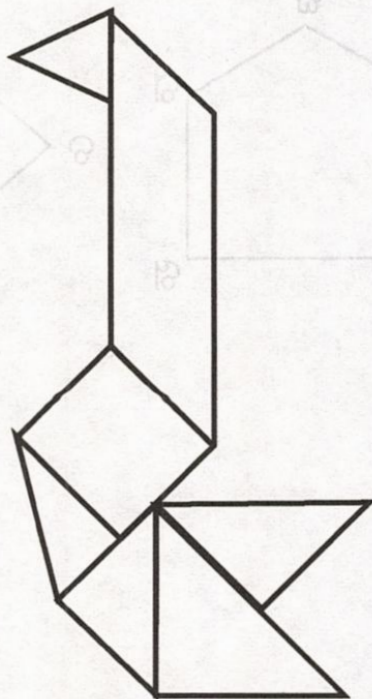


(୧୫ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ) ଟାଙ୍ଗୁଣ

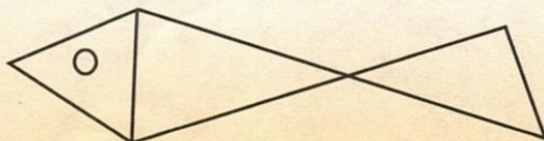


ଏହା ଗୋଟିଏ ଟାଙ୍ଗୁଣ । ଏଥିରେ ୭ ଗୋଟି ଆକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ କାଗଜ ଖଣ୍ଡ ପଡ଼ି ରହିଛି । ଏହି ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରି ଆସ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି ଅଙ୍କନ କରିବା ।

ଯେପରି -




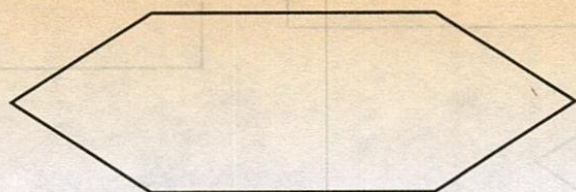
କେବଳ ତ୍ରିଭୁଜ ବ୍ୟବହାର କରି ମାଛ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ।



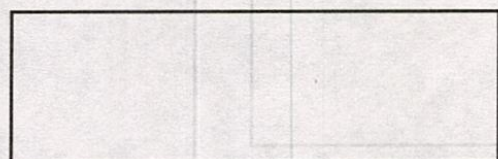
୨, ୩ ଓ ୪ ଲେଖାଥିବା ଖଣ୍ଡକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଚିତ୍ରଟିଏ ଆଙ୍କ ।


ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଆକୃତି କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ଦିଆଯାଇଥିବା ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କର ।

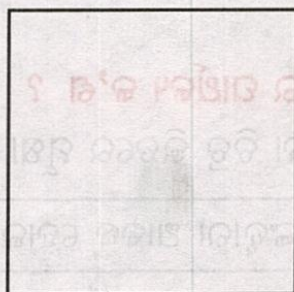
(କ) (୧) କେବଳ  ବ୍ୟବହାର କରି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆକୃତି ତିଆରି କର ।



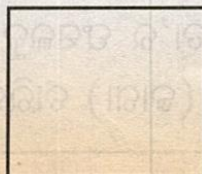
(୨) ୧, ୨, ୩ ଓ ୪ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଥିବା ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତଳେ ଥିବା ଆକୃତି ତିଆରି କର ।



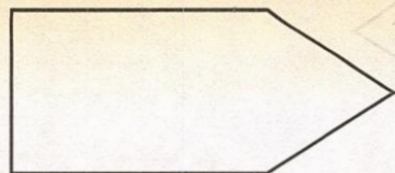
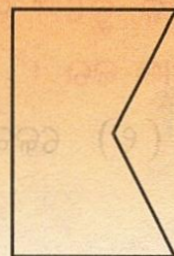
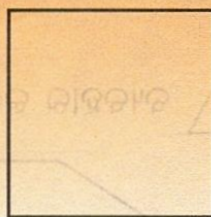
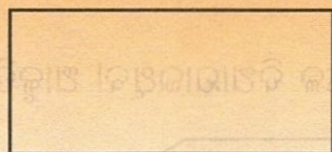
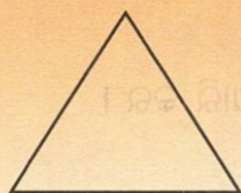
(୩) କେବଳ ଦୁଇଟି  କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତଳେ ଥିବା ଆକୃତି କର ।



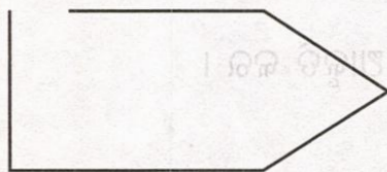
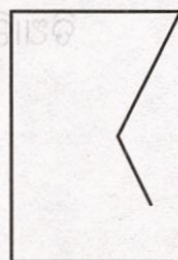
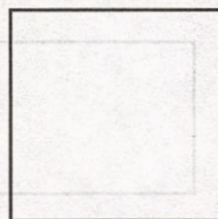
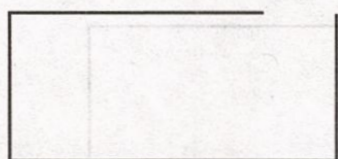
(୪) ୧, ୨, ୩, ୪ ଓ ୫ ଲେଖାଥିବା ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତଳେ ଥିବା ଆକୃତି ତିଆରି କର ।



‘କ’ ଘର



‘ଖ’ ଘର



‘କ’ ଘର ଏବଂ ‘ଖ’ ଘର ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କ’ଣ ?

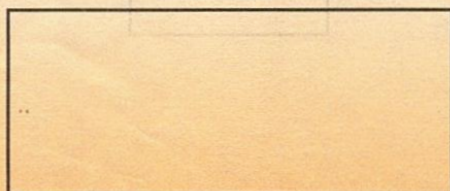
ଆସ ଆମେ ଦେଖିବା କେଉଁ ଘରେ ଥିବା ଚିତ୍ର ଭିତରେ ମୂଷା ସୁବିଧାରେ ପଶିପାରିବ ।

ମନେ ରଖ:

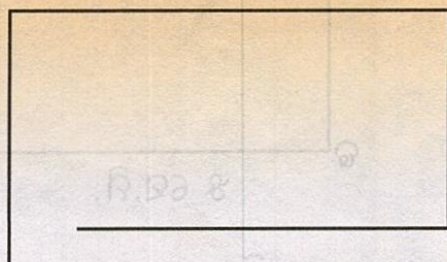
ଯେଉଁ ଚିତ୍ରଟି ବାହୁମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି, ତାକୁ ଆବଦ୍ଧ ଚିତ୍ର କହନ୍ତି ।

ଯେଉଁ ଚିତ୍ରଟି ବାହୁମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ନାହିଁ, ତାକୁ ମୁକ୍ତ ଚିତ୍ର କହନ୍ତି ।

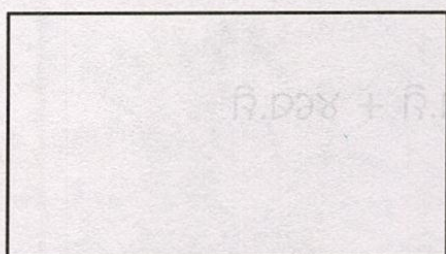
ରାଇଦୁର ଗୋଟିଏ ଜମି ଥିଲା । ସେ ଜମିରେ ଚାଷ କଲା । ଦିନେ ତା’ର ଚାଷକୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲାବେଳେ ଦେଖିଲା, କିଛି ଗାଈଗୋରୁ ତା’ର ଫସଲକୁ ଖାଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଏଣୁ ସେ ଗାଈଗୋରୁ କେତେ ଖାଇଯାଇଛନ୍ତି ଜାଣିବାପାଇଁ କ୍ଷେତ (ଜାଗା) ଚାରିପଟେ ବୁଲି ଦେଖିଲା ।



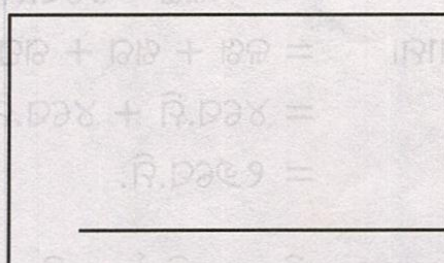
ତା'ର କେତେ ଦିନ ଗଲା ପରେ ଜୋରରେ ବର୍ଷା ହେଲା । ପୁଣି ରାଇଦୁ ଜମିକୁ ଦେଖିଆସିବା ପାଇଁ କ୍ଷେତକୁ ଗଲା । ଦେଖିଲା ତା'ର ଜମିର ହିଡ଼ରୁ ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ବର୍ଷା ପାଣିରେ ଧୋଇହୋଇ ବଡ଼ ଗାତ ହୋଇଛି । ଏଣୁ ସେ ଆଉ ପୂର୍ବଭଳି ଜମି ଚାରିପଟେ ବୁଲିପାରିଲା ନାହିଁ ।



ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଅଛି ତାହା ତୁମେ ଦେଖିପାରୁଛ ।



(ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର)



(ଦ୍ଵିତୀୟ ଚିତ୍ର)

ଏଥିରୁ ଆମେ ଜାଣିଲୁ ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ରରେ ଚାରିପଟେ ସବୁ ବନ୍ଦ ହୋଇ ରହିଛି । ଏଥିରେ ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ବାହୁ ଅଛନ୍ତି । ଦ୍ଵିତୀୟ ଚିତ୍ରଟି ପୂରା ବନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହି ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଟି ଆବଦ୍ଧ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟଟି ମୁକ୍ତ ଚିତ୍ର ଅଟେ । ବାହୁଦ୍ଵାରା ଆବଦ୍ଧ ଚିତ୍ରର ବାହୁଗୁଡ଼ିକର ଲମ୍ବ ଆମେ ମାପି ପାରିବା, ମୁକ୍ତ ଚିତ୍ରର ସମସ୍ତ ବାହୁକୁ ମାପି ପାରିବା ନାହିଁ ।

ମନେରଖ :

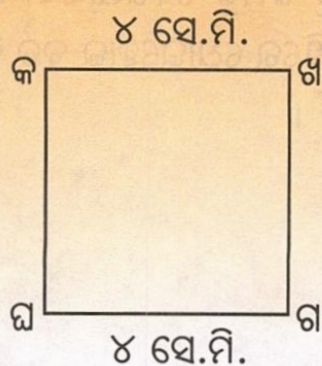
ଆବଦ୍ଧ ଚିତ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାହୁ ସଂଖ୍ୟା ଥାଏ । ଆବଦ୍ଧ ଚିତ୍ରର ବାହୁମାନଙ୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟର ସମଷ୍ଟିକୁ ଆବଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା କୁହାଯାଏ ।

ମନେରଖ :

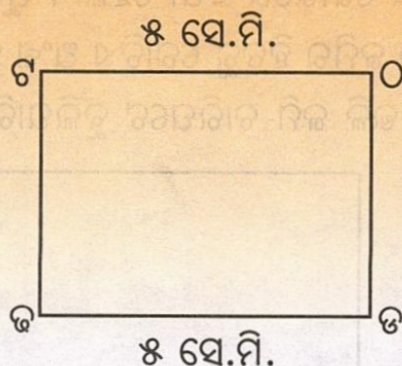
ମୁକ୍ତ ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା ନାହିଁ ।

ସେହିପରି ତଳେ କେତୋଟି ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି । ତାହା ସହିତ ଲମ୍ବ ଓ ଓସାର ଦିଆଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

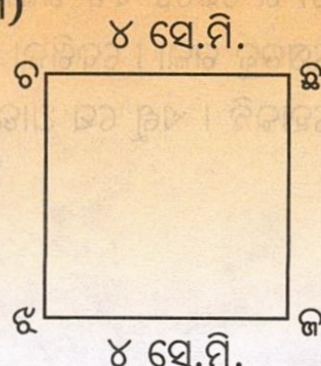
(କ)



(ଖ)



(ଗ)

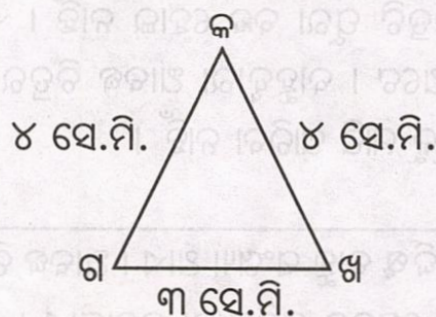


୧ମ ଚିତ୍ରରେ ଯେପରି -
 କଖ = ୪ ସେ.ମି. ଖଗ = ୪ ସେ.ମି.
 ଗଘ = ୪ ସେ.ମି. କଘ = ୪ ସେ.ମି.

$$\begin{aligned}\text{ପରିସୀମା} &= \text{କଖ} + \text{ଖଗ} + \text{ଗଘ} + \text{କଘ} \\ &= ୪ \text{ ସେ.ମି.} + ୪ \text{ ସେ.ମି.} + ୪ \text{ ସେ.ମି.} + ୪ \text{ ସେ.ମି.} \\ &= ୧୬ \text{ ସେ.ମି.}\end{aligned}$$

ଆଉ ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଲେଖ ।

ଚତୁର୍ଭୁଜର ପରିସୀମା ବିଷୟରେ ଜାଣିଲ, ଏବେ ତ୍ରିଭୁଜର ପରିସୀମା କିପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ ?

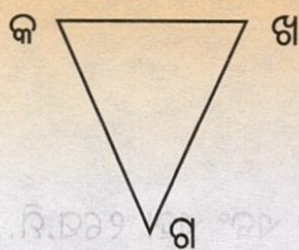


ଏଠାରେ କଖ = ୪ ସେ.ମି., ଖଗ = ୩ ସେ.ମି., ଗକ = ୪ ସେ.ମି.

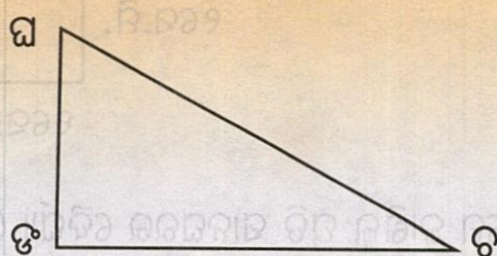
$$\begin{aligned}\text{ଉପରେ ଥିବା ତ୍ରିଭୁଜର ପରିସୀମା} &= \text{କଖ} + \text{ଖଗ} + \text{ଗକ} \\ &= ୪ \text{ ସେ.ମି.} + ୩ \text{ ସେ.ମି.} + ୪ \text{ ସେ.ମି.} \\ &= ୧୧ \text{ ସେ.ମି.}\end{aligned}$$

ଦ୍ରିଫ୍ଟର ଚିତ୍ରିତ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟର ସମଷ୍ଟିକୁ ପରିସୀମା କହିବା ।

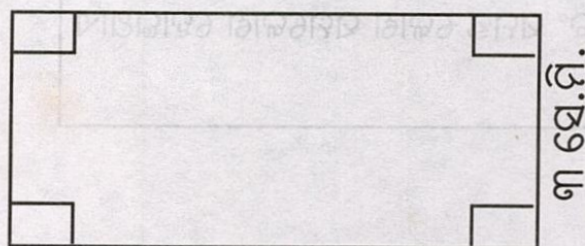
ତଳେ କେତୋଟି ଦ୍ରିଫ୍ଟ ଦିଆଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କର ବାହୁଗୁଡ଼ିକର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପି ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।



(୧ମ ଚିତ୍ର)

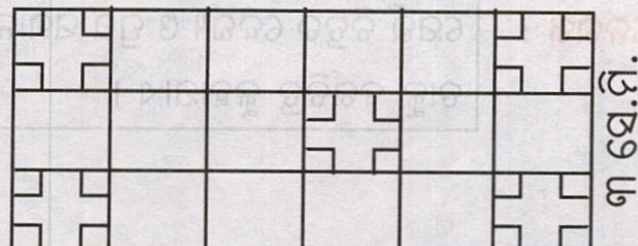


(୨ୟ ଚିତ୍ର)



୬ ସେ.ମି.

(୧ମ ଚିତ୍ର)



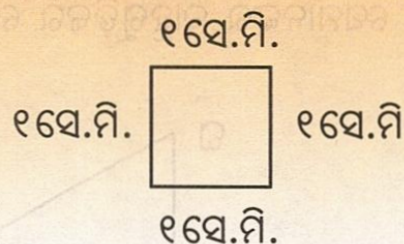
୬ ସେ.ମି.

(୨ୟ ଚିତ୍ର)

ଉପରିସ୍ଥ ଦ୍ରିଫ୍ଟ ଆୟତାକାର ଚିତ୍ରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ପ୍ରଥମଟିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୬ ସେ.ମି. ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ୩ସେ.ମି. ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ରରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୬ସେ.ମି.କୁ ଆମେ ୬ ଭାଗ କରିଅଛୁ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥ ୩ସେ.ମି.କୁ ଆମେ ୩ଭାଗ କରିଅଛୁ । ଏବେ ଆସ ଦେଖିବା -

- * ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ରରେ କେତୋଟି ଘର ଅଛି ?
- * ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ରରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ କେତେ କେତେ ?
- * ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ରରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ କେତେ କେତେ ?
- * ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ରରେ କେତୋଟି ସାନ ଘର ଅଛି ?
- * ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରତି ସାନ ଘରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ କେତେ ?
- * ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରତି ସାନ ଘରର ପ୍ରସ୍ଥ କେତେ ?

* ଦ୍ଵିତୀୟ ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରତି ସାନ ଘରର କୋଣ କି ପ୍ରକାର କୋଣ ?



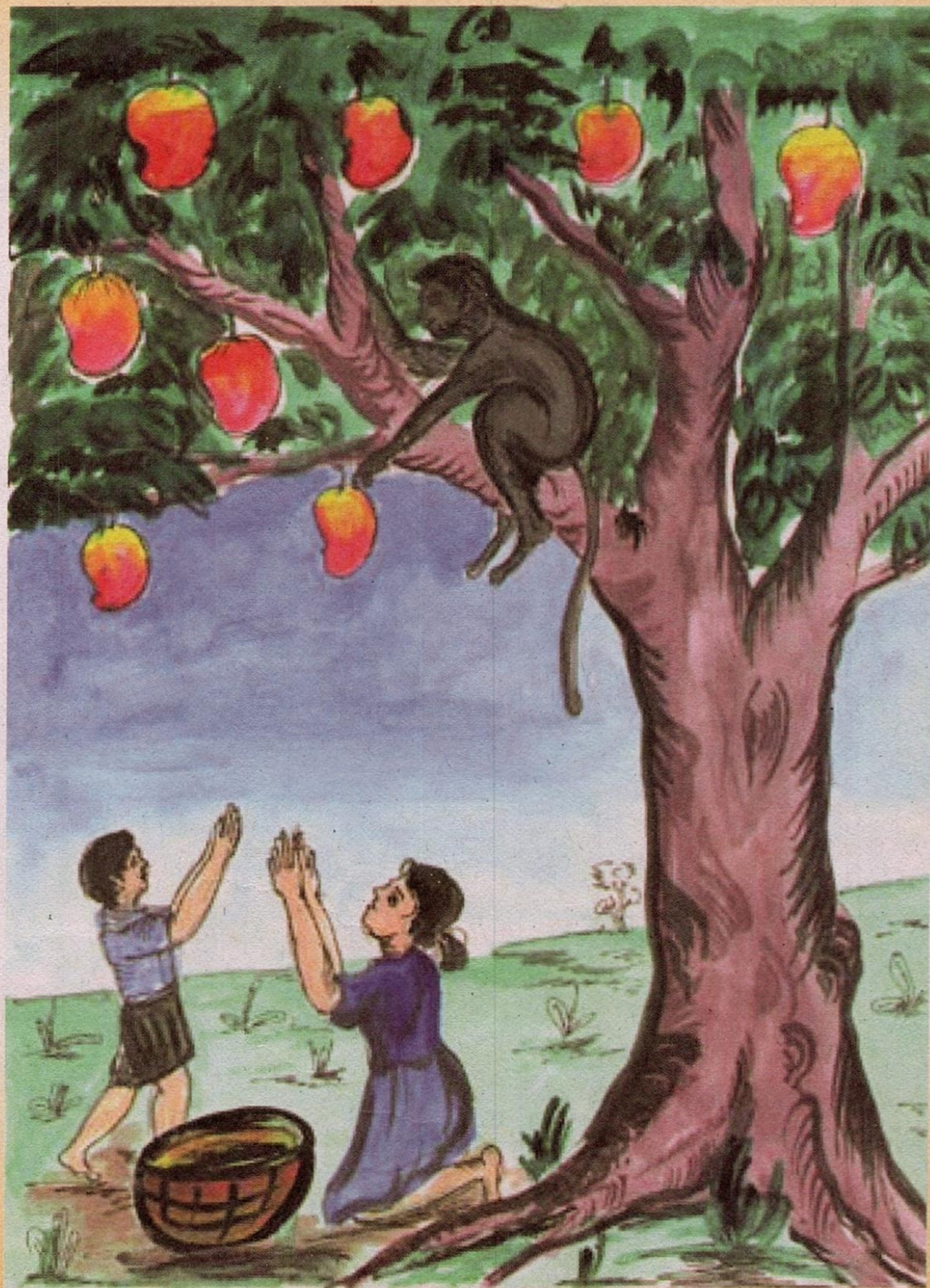
ଏଥିରୁ ଆମେ ଜାଣିଲୁ ପ୍ରତି ସାନଘରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ସମାନ ଏବଂ ଏହା ୧ସେ.ମି. ହେଉଛି । ଏହା ଏକ ବର୍ଗଚିତ୍ର ଏବଂ ଏହା ଅଧିକାର କରିଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଆମେ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର କହିଥାଉ ।

ମନେରଖ :

ଯେଉଁ ଚିତ୍ରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ସମାନ ଏବଂ ସମସ୍ତ କୋଣ ସମକୋଣ ହୋଇଥାଏ ତାକୁ ବର୍ଗଚିତ୍ର କୁହାଯାଏ ।

ପାଠ-୨

ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ ଓ ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା



ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ (ସଂକିଆ ନେକଂସ)

ଆସ କେତୋଟି ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ କିଟିକ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ ନେକଂସ ।)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	କୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ସହସ୍ର	ଏକ ହଜାର, ଅଜାରମିଞ୍ଚ
ସଂଖ୍ୟା ସଙ୍କେତ	ସଂକିଆ ଚିନ
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁମ	ଏଣ୍ଟେଜ୍ ତାକୁବା
ଅଧଃକୁମ	କୁବାତା ଏଣ୍ଟେଜ୍
ସ୍ଥାନୀୟମାନ	ତାନିୟମାନ
ବିସ୍ତାରିତ	ବିସ୍ତାରିତ
୧୦୦	ଏକଶଅ, ବା' ଶଏ, ସମିଞ୍ଚ
ପରବର୍ତ୍ତୀ	ଅଚଳିବ
ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ	ଆଗିଲାବ

ଦିପାସାହିର ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଖାଲି ବିକିବାକୁ ଟିଙ୍କଲ ଘରକୁ ନେଲେ । ଗନ ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଥାଏ । ଝିଅକୁ ଦେଖି କହିଲା - ଚେମିଟି ଏହି ଖାଲି ବିଡାଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣିଲୁ କେତେ ହେଉଛି । ପ୍ରତି ବିଡାରେ ୧୦୦ଟି ଲେଖାଏଁ ଖାଲି ଅଛି । ଚେମିଟି କେମିତି ଗଣିବ ?

୧୦୦

=୧ଶହ = ୧୦୦

୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦

=୫ଶହ = ୫୦୦

୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦

=୬ଶହ = ୬୦୦

୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦

=୯ଶହ = ୯୦୦

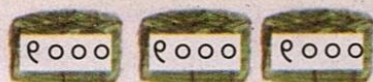
୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦

=୧୦ଶହ = ୧୦୦୦

ମନେରଖ : ୧୦ଶହକୁ ୧ ହଜାର = ୧୦୦୦ କୁହାଯାଏ ।

ଖାଲି କେତୋଟି ଅଛି ।

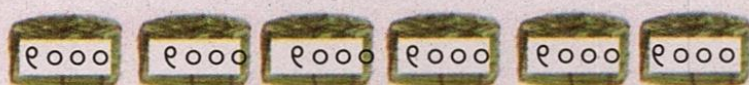
(ଅଲାଇନ୍ କିଟିଗଟା ଆସିକେ ।)



= ୩ ହଜାର = ତିନି ହଜାର = ୩୦୦୦



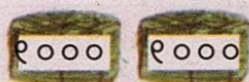
= ୫ ହଜାର = ପାଞ୍ଚ ହଜାର = ୫୦୦୦



= ୬ ହଜାର = ଛଅ ହଜାର = ୬୦୦୦

ଛବି ଦେଖି ସଂଖ୍ୟା ସଙ୍କେତ ଓ ସଂଖ୍ୟାର ନାମ ଲେଖ ।

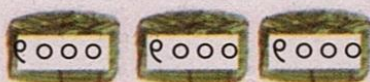
(ଚିତ୍ରର ଉପରେ ସଙ୍କେତ ଚିହ୍ନ ଆଉ ସଂଖ୍ୟାର ନାମ ଲେଖେ ।)



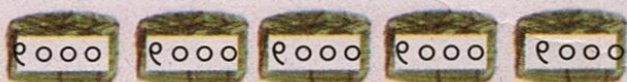
= ୨୦୦୦ = ଦୁଇ ହଜାର



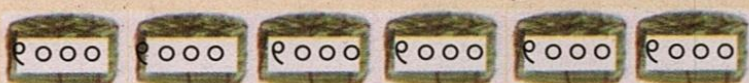
= ୪୦୦୦ = ଚାରି ହଜାର



= ୩୦୦୦ = ତିନି ହଜାର













= ୫୦୦୦ = ପାଞ୍ଚ ହଜାର



= ୬୦୦୦ = ଛଅ ହଜାର

ସମାନ ଗୋଛା ଥିବା କାଠି ଗଣି ଲେଖ ।

(ଇକ୍ରଡ଼ିଆ ତମରତା କାଟିକିଲାଗଢ଼ିକିତେ ଗଣେପେଜ ଲେକେପେ ।)

	ବିଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା ସଂକେତ	ସଂଖ୍ୟାର ନାମ
	୧	୧୦୦୦	ଏକ ହଜାର
	୨	୨୦୦୦	ଦୁଇ ହଜାର
			
			
			
			
			
			
			
			

ଉଦାହରଣ ଅନୁସାରେ ସଂଖ୍ୟାର ନାମକୁ ସଂଖ୍ୟା ସଙ୍କେତରେ ଲେଖ ।

(ଉଦାହରଣ ଅନୁଯାଇ ସଙ୍କେତାରା ନାଆଁରକିତେ ସଙ୍କେତା ଚିନ ଲେକେପେ ।)

ଯେପରି - ପାଞ୍ଚହଜାର ଦୁଇଶହ ଅଶୀଅଶୀ

୫୨୭୯

ସାତହଜାର ଦୁଇଶହ ଏକ

ଆଠହଜାର ପାଠିଏ

ତିନିହଜାର ନଅଶହ ଅନେଶୋତ

ନଅହଜାର ନଅଶହ ଅନେଶୋତ

ଏକ ହଜାର ନଅଶହ

ଛଅ ହଜାର ସାତଶହ ଅଶୀନବେ

୬	୭	୦	୨
୮	୯	୪	୧

ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀର ଅଙ୍କ ନେଇ ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ ଓ ସଂଖ୍ୟାର ନାମ ଲେଖ ।

(ସଙ୍କେତା ଇଞ୍ଜିରା ଅଙ୍କ ଗଗେପେଜ ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜି ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍କେତା ଗଡେପେ ଆଉ ସଙ୍କେତାରାକା ନାଆଁ ଲେକେପେ ।)

ଯେପରି-

୬୭୮୮

=

ଛଅ ହଜାର ସାତଶହ ଅଠାଅଶୀ ।

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____







_____ = _____

_____ = _____

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ଛବି ଦେଖି ସଂଖ୍ୟା ସଙ୍କେତ ଓ ସଂଖ୍ୟାର ନାମ ଲେଖ ।

(ଚିତ୍ରର କ୍ରମେ ସଙ୍କେତା ଚିନି ଆଉ ସଙ୍କେତାରାକା ନାଆଁ ଲେଖେପେ ।)

	= ୨୩୦୧ = ଦୁଇହଜାର ତିନିଶହ ଏକ
	= _____ = _____
	= _____ = _____
	= _____ = _____
	= _____ = _____
	= _____ = _____

୨. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

(ଉଦାହରଣ କ୍ରମେକ ଅଣ୍ଟିଆରାକାତେ ଭରାଏଉ ।)

ଯେପରି	ଲେଖିବା	ପଢ଼ିବା
	୧୦୧୦	ଏକ ହଜାର ଦଶ
	୧୦୦୯	_____
	୧୦୦୮	_____
	୧୦୦୭	_____
	୧୦୦୬	_____
	୧୦୦୫	_____
	୧୦୦୪	_____
	୧୦୦୩	_____
	୧୦୦୨	_____
	୧୦୦୧	_____

୩. ସଂଖ୍ୟା ସଙ୍କେତ ଦେଖି ସଂଖ୍ୟାର ନାମ ଲେଖ ।

(ସଙ୍କେତା ଚିହ୍ନ ଜଣେଇ ସଙ୍କେତାରା ନାଆଁ ଲେକେପେ ।)

ଯେପରି -	ସଂଖ୍ୟା ସଂକେତ	ସଂଖ୍ୟାର ନାମ
	୫୮୪୧	ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଆଠଶହ ଏକଚାଳିଶ
	୨୨୯୯	
	୬୫୦୧	
	୬୫୦୧	
	୭୦୩୨	
	୮୨୩୦	
	୯୦୯୦	
	୯୯୯୯	
	୨୧୦୦	
	୧୦୭୦	
	୪୦୦୦	ଚାରି ହଜାର

୪. ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ । ସେହିପରି ଖାଲି ଥିବା ଘରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(ଲେକା ମିସେନା ସଙ୍କେତାରିକି ଜଣେପେ । ଏରେ ପୁଣି ଅଷ୍ଟ ଇଞ୍ଚାଁରାତେ ସଙ୍କିଆ ଲେକେପେ ।)

୧୦୨୪	୧୦୨୫			୧୦୨୮		
୨୫୦୦		୨୫୦୨			୨୫୦୫	
୩୦୬୯	୩୦୭୦		୩୦୭୨			୩୦୭୫
୪୪୪୪		୪୪୪୬		୪୪୪୮		
୫୯୫୦	୫୯୫୧					୫୯୫୬
୭୯୦୧			୭୯୦୪			
୮୯୯୯					୯୦୦୪	
୬୦୦୧		୬୦୦୩				
୯୯୯୩				୯୯୯୭		

୫. ଛଅଜଣ ଲୋକ ନିଜ ଜମିର ଶାଳଗଛ ବିକିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଟଙ୍କାର ପରିମାଣକୁ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିଛନ୍ତି । ତାକୁ ସଂଖ୍ୟା ସଙ୍କେତରେ ଲେଖିବା ।

ଯେପରି -

କହିବା	ଲେଖିବା
ତିନି ହଜାର ପାଞ୍ଚଶହ ବୟାଳିଶ	୩୫୪୨
ସାତ ହଜାର ଏକଶହ ପଞ୍ଚଷଠି	
ନଅ ହଜାର ନଅଶହ ଅନେଶୋଡ	
ଦୁଇ ହଜାର ଚାରିଶହ ଏକ	
ଆଠ ହଜାର ଛଅ	
ଛଅ ହଜାର	

୬. ତଳ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖ ।

(ତୁଳିଆ ଇଞ୍ଜିରା ଡିଡ଼ିଞ୍ଜିଇସେରେ ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍କେତା ଅକ୍ତିଅରକ ଲେକେପେ ।)

୧୦୦୫	
୧୦୧୮	
୪୮୧୦	
୭୫୨୫	
୬୧୩୦	
୯୪୪୮	
୫୭୩୬	
୩୨୭୭	
୮୩୧୧	

୭. ତଳ ସାରଣୀରେ ଅକ୍ଷରରେ ସଂଖ୍ୟାର ନାମ ଲେଖାଯାଇଛି । ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଖ୍ୟା ସଙ୍କେତରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

(ତୁଳିଆ ଇଞ୍ଜିରା ଅକାରବ ସଙ୍କେତାରା ନାଆଁ ଲେକା ଇସେରେ । ସଂକୀର୍ତ୍ତିତେ ସଂକିଆ ଚିନ ଡିଖେପେ ।)

ତିନି ହଜାର ପାଞ୍ଚଶହ ବୟାଳିଶ	-----
ସାତ ହଜାର ନଅଶହ ପଞ୍ଚଷଠି	-----
ନଅ ହଜାର ନଅଶହ ଅନେଶୋତ	-----
ଦୁଇ ହଜାର ଚାରିଶହ ଏକ	-----
ଛଅ ହଜାର ପନ୍ଦର	-----
ଚାରି ହଜାର ସାତ ଶହ	-----
ଆଠ ହଜାର ପାଞ୍ଚ	-----

୮. ତଳ ସାରଣୀରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(ତୁଳିଆ ଇଞ୍ଜିରା ଲେକାଇମିତା ସଙ୍କେତାରିକିଜେ ଜଏପେଜ ଅତଂ ଇଞ୍ଜିରାକାତେ ସଙ୍କେତା ଲେକେପେ ।)

ଯେପରି-

୧୦୨୪	୧୦୨୫	୧୦୨୬	୧୦୨୭	୧୦୨୮	୧୦୨୯	୧୦୩୦
୨୫୦୦	୨୫୦୧	୨୫୦୨	-----	-----	୨୫୦୫	-----
୩୦୨୯	୩୦୩୦	-----	୩୦୩୨	-----	-----	୩୦୩୫
୪୪୪୪	-----	୪୪୪୬	-----	୪୪୪୮	-----	-----
୫୯୫୦	୫୯୫୧	-----	-----	-----	-----	୫୯୫୬
୭୯୦୧	-----	-----	୭୯୦୪	-----	-----	-----
୮୯୯୮	-----	-----	-----	-----	୯୦୦୩	-----
୬୦୦୧	-----	୬୦୦୩	-----	-----	-----	-----
୩୨୦୪	-----	-----	-----	-----	-----	-----

୯. ଯେକୌଣସି ୪ଟି ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର, ଯାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍କ ସମାନ । ଗଠନ କରିଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖ ।

(ଯେ କୁଣ୍ଡସି ୪ଗଟା ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜୁ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍କେତା ଗଢ଼େପେ, ଯାଆର ସୁରୁ ସଙ୍କେତାଆ ଅଙ୍କ ସମାନ । ଗମତେତା ସଙ୍କେତାରିକିତେ ଅକିଅରବ ଲେକେପେ ।)

ଯେପରି -

୨୨୨୨ = ଦୁଇହଜାର ଦୁଇଶହ ବାଇଶ
 _____ = _____
 _____ = _____
 _____ = _____
 _____ = _____

୧୦.-(କ)

୧	୫	୮
୦	୩	୪
୬	୨	୭

ଉପର ଟେବୁଲରୁ ଅଙ୍କ ନେଇ ଯେତେ ପାରୁଛ ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର । ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

(ଆଲିଆଁ ଟେବୁଲାରା ଅଙ୍କ ଗଗେପେଜ ଯେତେ ଇରିମ୍ ତେ ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜୁ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍କେତା ଗଟନ କିପ୍ପେ । ସଙ୍କେତାଆରାକା ନାଆଁ ଲେକେପେ ।)

ଯେପରି -

୧୫୮୦ = ଏକହଜାର ପାଞ୍ଚଶହ ଅଶୀ
 _____ = _____
 _____ = _____
 _____ = _____

(ଖ) ୪, ୩, ୦, ୬ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍କକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଯେତେ ପାରୁଛ ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । (୪ଗଟା, ୩ଗଟା, ୦, ୬ଗଟା ସାବରେଞ୍ଜୁ ଅଙ୍କରିକିତେ ବେବଆର କିପ୍ପେ ଯେତିକି ଇରିମ୍ତେ ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜୁ ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍କେତା ଲେକେପେ ।)

ଉତ୍କଳ ଓ ଅଧଃକ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟା ଲିଖନ (ଆଗିଲାବ ଆଉ ଅଚଳିବ ସଙ୍କେତା ଲେକେପେ)

ଦିନେ ମଙ୍ଗୁଳି ଶାଳପତ୍ରରେ ଖଲି ଚିପିଲା । ସେ ଖଲି ଚିପୁ ଚିପୁ ୧୦୦ରୁ ଅଧିକ ଖଲି ଚିପିଲା । ତାକୁ ତା'ର ସାଙ୍ଗ ସମ୍ଭାରି ଖଲିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଡ଼ା ବିଡ଼ା ବାନ୍ଧି ଗଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । ଦୁହେଁ କିପରି ଗଣିଲେ ଦେଖିବା ।

(ଦିନମିଶ୍ର ମୁଙ୍ଗୁଳି ସାରିଗିଆ ଅଲାରବ ଅଲାର୍ଗର୍ ଅର । ଆର ଅଲାର୍ଗର୍ ଅରର୍ ଅରର୍ ୧୦୦ ଗଟାରୁ ଅଦିକ ଅଲାର୍ଗର୍ ଅରାନ୍ । ଆରତେ ଆରା ଜଳାର ସମ୍ଭାରି ଅଲାର୍ଗର୍ଡିକିତେ ବିଡ଼ା ବିଡ଼ା କିବଜ ଗଣେତେ ସାଆଜ କିବ ।)

$$\boxed{୧୦୦୦} + ୧ = ୧୦୦୧$$

$$\boxed{୧୦୦୦} + ୧ + ୧ = ୧୦୦୨$$

$$\boxed{୧୦୦୦} + ୧ + ୧ + ୧ + ୧ = ୧୦୦୩$$

$$\boxed{୧୦୦୦} + ୧ + ୧ + ୧ + ୧ + ୧ = ୧୦୦୪$$

$$\boxed{୧୦୦୦} + ୧ + ୧ + ୧ + ୧ + ୧ + ୧ = ୧୦୦୫$$

ଖଲି ବିଡ଼ାଗୁଡ଼ିକର ଖଲି ହେଲା ।

୧୦୦୧, ୧୦୦୨, ୧୦୦୩, ୧୦୦୪, ୧୦୦୫, ୧୦୦୬

ତଳ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍କଳ କ୍ରମରେ ଲେଖ ।

(ତୁଳିଆ ସଂକ୍ଷେପାରିକି ଆଗିଲାବ ଲେକେପେ ।)

୧୦୧୧ ରୁ ୧୦୧୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୦୧୧, ୧୦୧୨, ୧୦୧୩,,,

୩୨୦୯ ରୁ ୩୨୧୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

୬୦୨୫ ରୁ ୬୦୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

୮୦୯୯ ରୁ ୮୦୦୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଏଥିରୁ ଜାଣିଲେ ଯେ -

କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରେ ୧ ଯୋଗ କଲେ ତା'ର ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ମିଳେ ।

$$୧୦୦୮ - ୧ = ୧୦୦୭$$

$$୧୦୦୭ - ୧ = ୧୦୦୬$$

$$୧୦୦୬ - ୧ = ୧୦୦୫$$

$$୧୦୦୫ - ୧ = ୧୦୦୪$$

$$୧୦୦୪ - ୧ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୧୦୦୩ - ୧ = \underline{\hspace{2cm}}$$

ଏହିପରି ନିଜେ ନିଜେ ୧୩୦୪ ରୁ ୧ କରି ଫେଡ଼ାଣ କରିଯାଅ ।

୨୦୧୭ ଠାରୁ ୨୦୧୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧଃକ୍ରମରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ହେଲା -

୨୦୧୭, ୨୦୧୬, ୨୦୧୫, ୨୦୧୪, ୨୦୧୩

ସେହିପରି ଅଧଃକ୍ରମରେ ଲେଖିଲେ ।

(ଏରେପୁଣିଞ୍ଜ ଅଟବ ଲେକେଇଆନ୍ଲେ ।)

୧୦୨୫ ରୁ ୧୦୨୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ -

୧୦୨୫, ୧୦୨୪, ୧୦୨୩, ୧୦୨୨, ୧୦୨୧

୩୧୨୮ ରୁ ୩୧୨୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ -

୩୧୨୮, ୩୧୨୭, ୩୧୨୬, ୩୧୨୫, ୩୧୨୪

୫୨୧୧ ରୁ ୫୨୦୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ -

୫୨୧୧, ୫୨୧୦, ୫୨୦୯, ୫୨୦୮, ୫୨୦୭

ଆମେ ଜାଣିଲେ

(ନିଞ୍ଜ ନେକଂଅଁ)

କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରୁ ୧ ବିୟୋଗ କଲେ ତା'ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ମିଳେ ।

ସ୍ଥାନୀୟମାନ (ତାନିୟମାନ)

ଜଙ୍ଗଲରେ ପଶୁମାନଙ୍କର ସଭା ଚାଲିଥାଏ । ସିଂହ ରାଜା ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଯିଏ ଦେବ, ତାକୁ ମୁଁ ଆଜି ମନଭରି ଖାଇବାକୁ ଦେବି । ରାଜା କହିଲେ- ୧୫୨୭ ସଂଖ୍ୟାରେ ୧ର ମୂଲ୍ୟ ବଡ଼ ନା ୫ର ମୂଲ୍ୟ ବଡ଼ ? ସମସ୍ତେ ହାତ ଟେକି ଉତ୍ତର ଦେବାପାଇଁ ଆଗଭର ହେଲେ । ପ୍ରଥମେ ଭାଲୁ କହିଲା - ମୁଁ ଭାବୁଛି ୫ ବଡ଼ କାରଣ ୫ଟି ୧ ଠାରୁ ବଡ଼ । ହାତୀ କହିଲା- ନା, ମୁଁ ଭାବୁଛି ୧ର ମୂଲ୍ୟ ଏଠାରେ ୧ ହଜାର ଯାହା ଦଶ ଶହ କିନ୍ତୁ ୫ର ମୂଲ୍ୟ ଏଠାରେ ପାଞ୍ଚ ଶହ । ଏଭଳି ଯକ୍ତିତର୍କ ପରେ ରାଜା କହିଲେ- ଜଣାପଡୁଛି ୧ର ମୂଲ୍ୟ ୧ ହଜାର । ଏହା ୫ଶହଠାରୁ ଅଧିକ । ତେଣୁ ୧ଟି ହଜାର ସ୍ଥାନରେ ଥିବାରୁ ୫ଶହଠାରୁ ବଡ଼ ।

✦ ବଡ଼ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନିବା ।

୬୩୪୫ - ଚାରୋଟି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ

୮୯୭ - ତିନୋଟି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ

ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଟି ବେଶୀ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବ । ସେହି ସଂଖ୍ୟାଟି ବଡ଼ । ୬୩୪୫ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଓ ୮୯୭ ସଂଖ୍ୟାଟି ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ।

ତେଣୁ ୬୩୪୫ ବଡ଼ । ଏହାକୁ $6345 > 897$ ଭାବେ ଲେଖାଯାଏ ।

'>' ଏହାକୁ ବୃହତ୍ତର ଭାବେ ପଢ଼ାଯାଏ ।

ଉତ୍ତର ଲେଖ (କ) ୫୫୨୦ ଓ ୭୧୫ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି କିଏ ?

(ଖ) ୧୦୦୦ ଓ ୮୯୫ ମଧ୍ୟରେ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି କିଏ ?

(ଗ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ବଡ଼ ।

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବକ୍ରମ ଓ ଅଧଃକ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ।

(ଆଗିଲାବ ଆଉ ଅଚଳିବ ସଙ୍କେତା ନେଲେକେ)

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବକ୍ରମରେ ଲେଖିଲେ - ୧୦୦୧, ୧୦୦୨, ୧୦୦୩, ୧୦୦୪

୧୦୦୫, ୧୦୦୬, ୧୦୦୭, ୧୦୦୮

୧୦୦୯, ୧୦୧୦, ୧୦୧୧, ୧୦୧୨

୧୦୧୩, ୧୦୧୪, ୧୦୧୫, ୧୦୧୬

୧୦୧୭, ୧୦୧୮, ୧୦୧୯, ୧୦୨୦

ଅଧଃକ୍ରମରେ ଲେଖିଲେ - ୧୨୨୦, ୧୨୧୯, ୧୨୧୮, ୧୨୧୭

୧୨୧୬, ୧୨୧୫, ୧୨୧୪, ୧୨୧୩

୧୨୧୨, ୧୨୧୧, ୧୨୧୦, ୧୨୦୯

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

ଛାନ ଅନୁସାରେ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଯଥା - ୩୩୩୩, ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ଛାନରେ ୩ ଅଙ୍କ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକର ମୂଲ୍ୟ ସମାନ ନୁହେଁ ।

$$\text{ଏକକ ୩} = ୩$$

$$\text{ଦଶକ ୩} = ୩୦$$

$$\text{ଶତକ ୩} = ୩୦୦$$

$$\text{ସହସ୍ର ୩} = ୩୦୦୦$$

ଛାନୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ବିସ୍ତାରିତ କରି ଲେଖ ।

(ତାନୀୟମାନ ଅଲଗା କିବେପେକ ଲେକେପେ)

ଯେପରି -

$$୩୯୧୨ = ୩୦୦୦ + ୯୦୦ + ୧୦ + ୨$$

$$୬୭୧୫ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୮୬୨୨ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୯୪୯୩ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

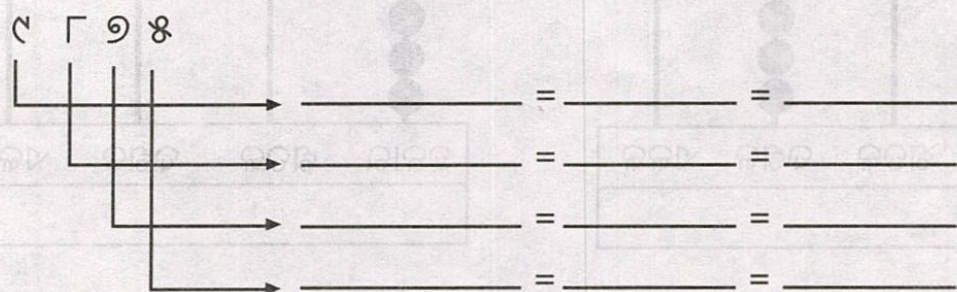
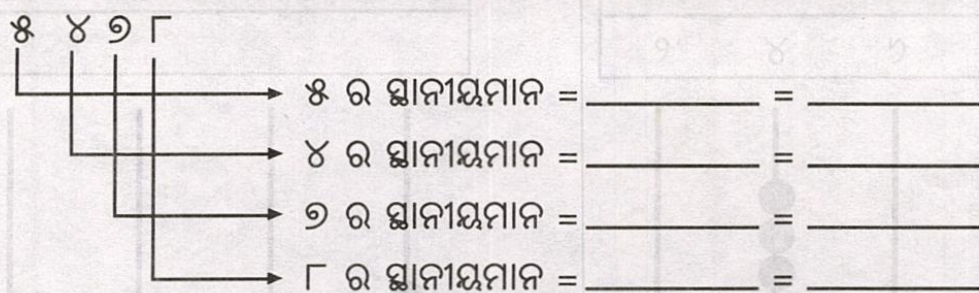
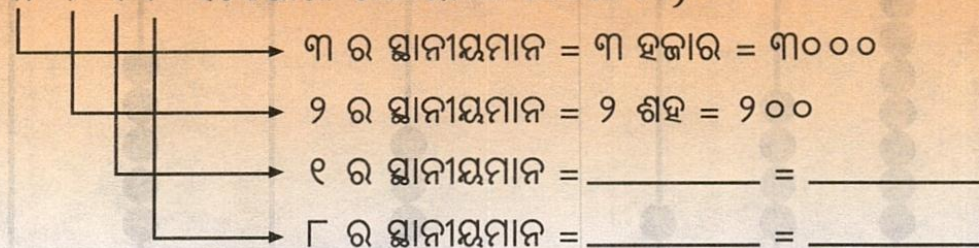
$$୭୫୭୨ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୫୯୩୭ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୨୫୦୮ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

ଆସ ୩ ୨ ୧ ୮ ସଂଖ୍ୟାର ସ୍ଥାନୀୟମାନ ନିରୂପଣ କରିବା ।

(ଉଥା ୩ ୨ ୧ ୮ ସଙ୍କେତାରେ ତାଣୀୟମାନ ନାବିରାଏ ।)

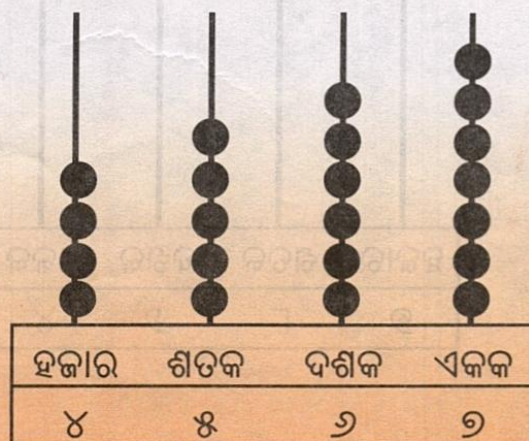


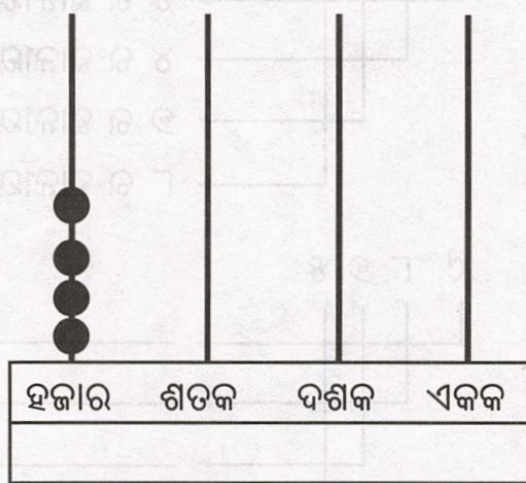
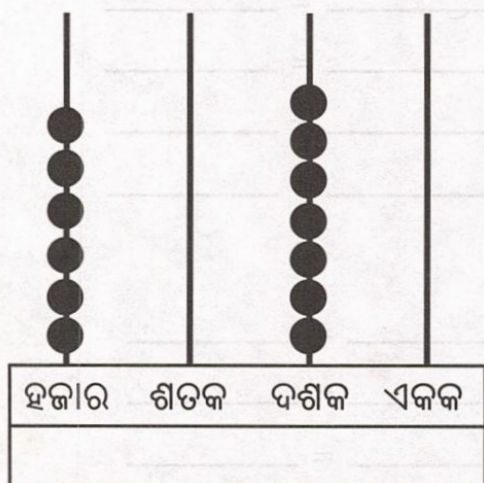
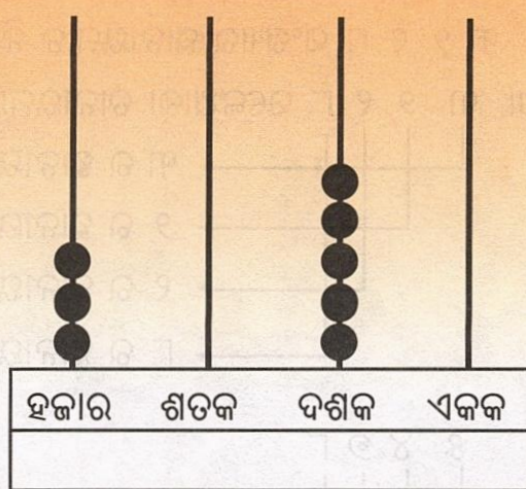
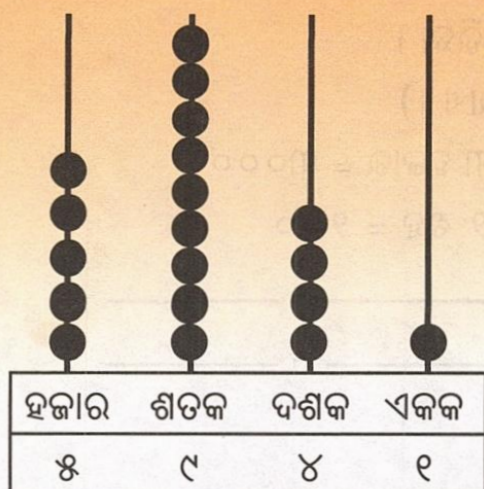
ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧.(କ) ଗୋଲି ଦେଖି ନିମ୍ନରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

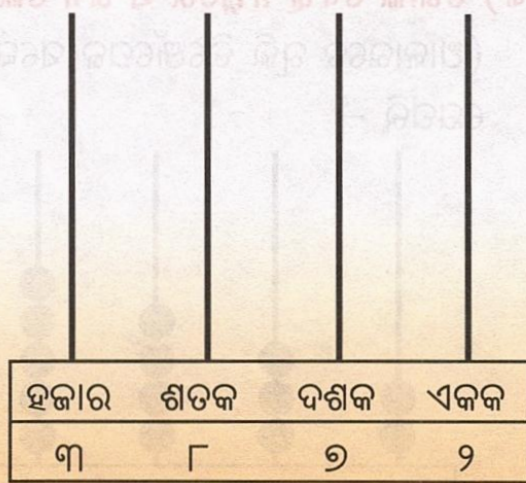
(ଆକାରରେ ଗୁଲି ଡିଜେନ୍ସେକ ସଙ୍କେତା ଲେଖେପେ ।)

ଯେପରି -





(ଖ) ଗଣନପଟାରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦେଖି ଗୋଲି ଥାଙ୍କ ।



୨. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।
(ଉଦାହରଣ ଜଏପେଜ ସାରଣୀ ପୂରଣ କିବେପେ)

ସଂଖ୍ୟା	ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ	ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିବ
୧୩୨୬	୧	୩	୨	୬	ଏକ ହଜାର ତିନିଶହ ଛବିଶ
୨୪୧୦					
୩୬୫୮					
୬୮୫୯					
୯୨୪୮					ନଅ ହଜାର ଦୁଇଶହ ଅଠାଳିଶ
୯୩୭୨					
୭୬୯୩	୭	୬	୯	୩	
୩୮୨୫			୨	୫	ତିନିହଜାର ଆଠଶହ ପଚିଶ
୩୯୫୩					
୫୩୨୪					

୩. ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ତଳେ ଥିବା ବାକ୍ସ ଭିତରେଲେଖ ।
(ତୁଳିଆ ଲେଖା ଇସେରେ ସଙ୍କେତାରିକିତେ କୁବାତା ସାନ ଯାକଜ୍ ତିଅତି ବାଙ୍କସତେ ଲେକେପେ ।)

(କ) ୫୦୦୫, ୫୫୫୦, ୫୫୫୫, ୫୦୫୦, ୫୫୦୫

(ଖ) ୧୨୫୬, ୩୩୬୨, ୯୨୨୦, ୩୪୮୨, ୩୩୬୦

(ଗ) ୪୩୨୧, ୪୫୩୨, ୬୧୮୨, ୪୫୮୩, ୪୫୬୧

୪. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଚାରିପଟେ ☐ ହୁଲାଅ ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନସଂଖ୍ୟା ଚାରିପଟେ ☐ କର ।

(ତୁଳିଆ ଡିଡ଼ିଞ୍ଜ ଇସେରେ ସାବରେଞ୍ଜ ସଂକେଆରାକାତା ସାବରେଞ୍ଜାତା କୁବା ସଂକେଆ ବେଳାମିଞ୍ଜ ☐ ହୁଲାଏପେ ଆଉ ସାବରେଞ୍ଜାତା ସାନ ସଂକେଆ ବେଳାମିଞ୍ଜ ☐ କିବେପେ ।)

ଯେପରି - ୭୨୫୬, , ୬୫୨୭, , ୭୫୭୬

(କ) ୯୦୮୯, ୯୧୦୦, ୯୦୧୦, ୯୦୧୯, ୯୦୦୧

(ଖ) ୭୬୫୪, ୩୪୫୬, ୧୩୨୪, ୫୮୭୩, ୩୭୫୮

(ଗ) ୫୬୭୩, ୫୭୩୩, ୫୬୫୯, ୫୬୫୬, ୭୭୫୭

୫. ତଳ ସାରଣୀରେ ଥିବା ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(ତୁଳି ସାରଣୀରା ଅତଂ ଜାଗାରିକିତେ ପୂରଣ କିବେପେ ।)

୧୦୦୦	୩୮୮୦	୫୦୨୦	୨୨୯୦	୪୫୦୧	୭୦୫୮	୮୭୬୦	୯୯୯୦
୧୦୦୧							
୧୦୦୨			୨୨୯୨				
୧୦୦୩	୩୮୮୩			୪୫୦୪			
୧୦୦୪		୫୦୨୪			୭୭୦୨		
୧୦୦୫				୪୫୦୬			୯୯୯୫
୧୦୦୬			୨୨୯୬				
୧୦୦୭		୫୦୨୭				୮୭୬୭	
୧୦୦୮	୩୮୮୮						
୧୦୦୯		୫୦୨୯	୨୨୯୯				୯୯୯୯

୬. ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧଃକ୍ରମରେ ଲେଖ । (ସଂକେଆରିକିତେ ସାନତା କୁବା ଯାକଜ୍ବ ଲେକେପେ ।)

(କ) ୭୨୫୬ ରୁ ୭୨୪୯

(ଖ) ୩୭୮୮ ରୁ ୩୭୮୧

(ଗ) ୪୮୦୭ ରୁ ୪୮୦୧

୭. ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼କ୍ରମରେ ସଜାଇ ତାହା ଯୋଗ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଖାଲି ବାନ୍ଧି ଦିଅ ।

(ତୁଳିଆ ଲେଖା ଇସ୍ତେରେ ସଙ୍କେତାବଳୀରେ ସାନତା କୁ ବା ଯାକର ସଜାଏପେଜ ଦିଅନ୍ତି ବାଙ୍କସତେ ଲେଖେପେ ।)

(କ) ୧୮୩୯, ୪୭୯୮, ୭୩୨୧, ୫୦୨୦, ୩୨୧୫

(ଖ) ୧୦୦୧, ୮୦୨୪, ୯୦୦୭, ୮୦୦୯, ୮୧୦୩

(ଗ) ୯୦୦୧, ୭୮୨୭, ୮୮୨୫, ୨୧୧୨, ୧୨୧୨

୮. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(ଉଦାହରଣ ଜଣେପେଜ ଠିକ୍ ଅଟେ ସଙ୍କେତା ଲେଖେପେ ।)

ଯେପରି - ୧୨୨୦ - ୧୨୨୧

୨୩୨୫ - ୨୩୨୬

୫୫୫୭ -

୬୫୧୩ -

୭୮୯୧ -

୮୯୭୨ -

୯୫୫୦ -

୯. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(ଉଦାହରଣ ଜଣେପେଜ ଠିକ୍ ଆଗିଲା ସଙ୍କେତା ଲେଖେପେ ।)

ଯେପରି- ୫୨୫୮ - ୫୨୫୭

୬୮୯୭ -

୫୯୯୯ -

୭୭୦୦ -

୭୯୫୦ -

୮୯୮୦ -

୩୩୩୦ -

୫୮୮୮ -

୧୦. ତଳ ଖାଲି ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କର ।

(ତୁଳିଆ ଅଟ୍ଟ ଇଞ୍ଜିରିକିତେ ପୂରଣ କିବେପେ ।)

ଯେପରି -

$$୨୧୫୦ = \boxed{୨} \text{ ହଜାର } + \boxed{୧} \text{ ଶହ } + \boxed{୫} \text{ ଦଶ } + \boxed{୦} \text{ ଏକ}$$

$$୪୩୩୨ = \boxed{} \text{ ହଜାର } + \boxed{୩} \text{ ଶହ } + \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$୬୫୭୦ = \boxed{} \text{ ହଜାର } + \boxed{} \text{ ଶହ } + \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{୦} \text{ ଏକ}$$

$$୩୯୫୨ = \boxed{୩} \text{ ହଜାର } + \boxed{} \text{ ଶହ } + \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$୫୦୮୯ = \boxed{} \text{ ହଜାର } + \boxed{୦} \text{ ଶହ } + \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$୮୮୮୮ = \boxed{} \text{ ହଜାର } + \boxed{} \text{ ଶହ } + \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$୭୦୪୯ = \boxed{} \text{ ହଜାର } + \boxed{} \text{ ଶହ } + \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$୬୯୩୦ = \boxed{} \text{ ହଜାର } + \boxed{} \text{ ଶହ } + \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$୪୦୯୬ = \boxed{} \text{ ହଜାର } + \boxed{} \text{ ଶହ } + \boxed{} \text{ ଦଶ } + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$୩୪୩୮ = \text{ହଜାର ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ୩ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\text{ଶତକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ୪ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\text{ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ୩ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\text{ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ୮ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୫୯୭୨ = \text{ହଜାର ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ୫ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\text{ଶତକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ୯ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\text{ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ୭ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\text{ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ୨ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ} = \underline{\hspace{2cm}}$$

୧୧. ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ବିସ୍ତାରିତ କରି ଲେଖ ।

(ତାନୀୟମାନ ଉନୁସାରେ ଆବୃତ୍ତବାସ ପେଜ ଲେକେପେ ।)

$$\text{ଯେପରି- } ୧୩୧୫ = ୧୦୦୦ + ୩୦୦ + ୧୦ + ୫$$

$$୧୫୮୩ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୨୬୫୦ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୨୫୩୭ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୪୭୫୩ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୬୩୧୫ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୭୫୪୮ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୮୯୯୩ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

୧୨. ବିସ୍ତାରିତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସଙ୍କେତଦ୍ୱାରା ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

(ଆବକ୍ରବାସତା ସଙ୍କେତାବଳୀରେ ସଙ୍କେତର ଅତଃଜାଗା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

ଯେପରି-	$୪୦୦୦ + ୩୦୦ + ୫୦ + ୯$	=	<input type="text" value="୪୩୫୯"/>
	$୩୦୦୦ + ୨୦୦ + ୦ + ୫$	=	<input type="text"/>
	$୨୦୦୦ + ୦ + ୯୦ + ୭$	=	<input type="text"/>
	$୬୦୦୦ + ୦ + ୦ + ୫$	=	<input type="text"/>
	$୫୦୦୦ + ୧୦୦ + ୪୦ + ୩$	=	<input type="text"/>
	$୭୦୦୦ + ୨୦୦ + ୬୦ + ୮$	=	<input type="text"/>
	$୮୦୦୦ + ୦ + ୭୦ + ୦$	=	<input type="text"/>
	$୧୦୦୦ + ୬୦୦ + ୩୦ + ୨$	=	<input type="text"/>
	$୯୦୦୦ + ୫୦୦ + ୧୦ + ୪$	=	<input type="text"/>
	$୫୦୦୦ + ୨୦୦ + ୨୦ + ୭$	=	<input type="text"/>
	$୮୦୦୦ + ୯୦୦ + ୮୦ + ୬$	=	<input type="text"/>
	$୨୦୦୦ + ୩୦୦ + ୯୦ + ୧$	=	<input type="text"/>
	$୬୦୦୦ + ୪୦୦ + ୪୦ + ୯$	=	<input type="text"/>

୧୩. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(ଅତଃ ଜାଗା ଭରାଏପେ ।)

ଯେପରି-

- (କ) ୨୫୭୮ରେ ୨ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ = ୨୦୦୦ (ହଜାର)
- (ଖ) ୪୨୫୮ରେ ୨ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ = _____ ()
- (ଗ) ୭୩୨୫ରେ ୨ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ = _____ ()
- (ଘ) ୯୩୪୨ରେ ୨ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ = _____ ()
- (ଙ) ୮୩୨୪ରେ ୮ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ = _____ (ହଜାର)
- (ଚ) ୫୮୨୧ରେ ୮ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ = _____ (ଶହ)
- (ଛ) ୬୨୮୫ରେ ୮ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ = _____ ()

୧୪. ଖାଲି ଘରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନ ($>$, $<$) ଦେଇ ଲେଖ ।

(ଅଡ଼଼ ଲଞ୍ଜାତର ଚିକି ଚିନ ($>$, $<$) ଡିଞ୍ଜେପେଜ ଲେକେପେ ।)

- (କ) ୭୪୮୨ ୭୩୯୧
 (ଖ) ୫୨୨୨ ୪୯୯୯
 (ଗ) ୩୨୬୮ ୨୮୮୦
 (ଘ) ୪୫୭୦ ୪୮୫୨
 (ଙ) ୪୪୪୪ ୫୦୦୦
 (ଚ) ୭୧୧୧ ୭୧୦୦

୧୫. ଚିହ୍ନ ଅନୁଯାୟୀ ଖାଲି ବାକ୍ସରେ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(ଚିନ ଅନୁସାରେ ଅଡ଼଼ ବାକ୍ସରେ ମୁକ୍ତ ସଂକେଆ ଲେକେପେ ।)

- (କ) ୭୨୮ $>$
 (ଖ) ୬୪୨୨ $<$
 (ଗ) ୯୯୯୯ $>$
 (ଘ) $<$ ୩୮୪୫
 (ଙ) $>$ ୫୪୭୮
 (ଚ) ୪୫୭୭ $<$
 (ଛ) ୯୭୬୨ $<$

୧୬. ଆସ, $>$, $<$, $=$ ଚିହ୍ନ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖ ।

(ଉଆ $>$, $<$, $=$ ଚିନ କାରବାର କିବେପେଜ ଲେକେପେ ।)

- (କ) ୩୦୦୦ ୨୦୦୦
 (ଖ) ୪୪୧୫ ୨୪୬୫
 (ଗ) ୬୬୬୬ ୫୫୯୯
 (ଘ) ୭୦୦୦ ୭୦୦୦
 (ଙ) ୮୭୨୩ ୯୬୧୨
 (ଚ) ୨୪୧୭ ୧୫୩୮
 (ଛ) ୮୦୦୦ ୫୦୦୦
 (ଜ) ୫୯୫୬ ୬୭୯୦
 (ଝ) ୮୩୫୩ ୯୨୪୭

(କ) ଯୋଗ (ମେଣାଣ)

ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ
(ସଙ୍କେତାରାକା ମେଣାଣ)



ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏ ।)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଭୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ଯୋଗ	ମେଶାଣ
ଛାନୀୟମାନ	ତାନୀୟମାନ
ଯୋଗଫଳ	ମେଶାଣଫଳ

ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ :

ଆସଲ ଓ ସିମନ୍ତ ଦିନେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ପତ୍ର ତୋଳିବାକୁ ଗଲେ । ଆସଲ ୧୧୨୧ଟି ଶାଳପତ୍ର ଓ ୧୨୧୨ଟି କେନ୍ଦୁପତ୍ର ଆଣିଲେ । ସିମନ୍ତ ୧୨୧୪ଟି ଶାଳପତ୍ର ଓ ୨୪୧୨ଟି କେନ୍ଦୁପତ୍ର ଆଣିଲେ । ଦୁହେଁ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ଅଜାବୁଡ଼ା ପଚାରିଲେ -

ଆଜି କିଏ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ଶାଳପତ୍ର ଓ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ଆଣିଲ ?

ଆସଲ କହିଲା - ‘ମୁଁ ବେଶୀ ଶାଳପତ୍ର ଓ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ଆଣିଛି ।’

ସିମନ୍ତ କହିଲା - ‘ମୁଁ ବେଶୀ ଶାଳପତ୍ର ଓ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ଆଣିଛି ।’

ଏହିପରି ଦୁହେଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା ଲାଗିଲା ।

ଅଜା କହିଲେ ଠିକ୍ ଅଛି ! ଝଗଡ଼ା କରନାହିଁ । ଆସ କିଏ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ କାଠି ଆଣିଛ ହିସାବ କରିବା ।

ଅଜା କହିଲେ ତୁମେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ତଳକୁ ତଳ ଛାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ଲେଖ ।

ଆସଲର ଶାଳ ଓ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା				
	ହ	ଶ	ଦ	ଏ
ଶାଳପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା -	୧	୧	୨	୧
କେନ୍ଦୁପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା-	୧	୨	୧	୨
ମୋଟ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା-				

ସିମନ୍ତର ଶାଳ ଓ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା				
	ହ	ଶ	ଦ	ଏ
ଶାଳପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା-	୧	୨	୧	୪
କେନ୍ଦୁପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା-	୨	୪	୧	୨
ମୋଟ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା-				

ଆସ ଆସଲର ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଜାଣିବା-

	ହ	ଶ	ଦ	ଏ
	୧	୧	୨	୧
+	୧	୨	୧	୨
	୨	୩	୩	୩

- ପ୍ରଥମେ ଏକକ ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ - $୧ଏକ + ୨ଏକ = ୩ ଏକ$
 ତା'ପରେ ଦଶକ ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ - $୨ଦଶ + ୧ଦଶ = ୩ ଦଶ$
 ତା'ପରେ ଶତକ ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ - $୧ଶହ + ୨ଶହ = ୩ ଶହ$
 ତା'ପରେ ହଜାର ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ - $୧ହଜାର + ୧ହଜାର = ୨ହଜାର$

ସିମ୍ବଲର ପଦ୍ଧତି ସଂଖ୍ୟା

	ହ	ଶ	ଦ	ଏ
	୧	୨	୧	୪
+	୨	୪	୧	୨
	୩	୬	୨	୬

- ପ୍ରଥମେ ଏକକ ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ - $୪ଏକ + ୨ଏକ = ୬ ଏକ$
 ତା'ପରେ ଦଶକ ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ - $୧ଦଶ + ୧ଦଶ = ୨ ଦଶ$
 ତା'ପରେ ଶତକ ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ - $୨ଶହ + ୪ଶହ = ୬ ଶହ$
 ତା'ପରେ ହଜାର ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ - $୧ହଜାର + ୨ହଜାର = ୩ ହଜାର$

ଏବେ କହ କାହାର ପଦ୍ଧତି ସଂଖ୍ୟା ବେଶୀ ?

ଏବେ ହିସାବ କର ଓ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(ଏକଲଂ ଇସାବ କିବେପେ ଆଉ ଅଡ଼ଂ ଇଞ୍ଜା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ଶାଳପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା = + =
 ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର କେନ୍ଦୁପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା = + =
 ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ମୋଟ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା = + =

ଯିଦୁ ବାଡ଼ିରୁ ଆୟତ୍ତା ତୋଳିଲା । ଗୋଟିଏ ଟୋକେଇରେ ୨୪୨୫ଟି ଓ ଅନ୍ୟ ଏକ ଟୋକେଇରେ ୫୨୭୭ଟି ଆୟତ୍ତା ରଖିଲା । ତେବେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ଆୟତ୍ତା ତୋଳିଲା ?

	ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
		୧	୧	
୨୪୨୫	୨	୪	୨	୫
+	୫	୨	୭	୭
	୭	୬	୦	୧

ପ୍ରଥମେ ଏକକ ଘର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗଫଳ

$$୫ଏକ + ୬ଏକ = ୧୧ଏକ = ୧ଦଶ ୧ଏକ$$

ଏକକ ଘରେ ରହିଲା ୧ ।

ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗଫଳ

$$୨ ଦଶ + ୭ ଦଶ = ୯ ଦଶ$$

ଏକକ ଘରୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ୧ଦଶ ମିଶିଲେ

$$୯ଦଶ + ୧ଦଶ = ୧୦ଦଶ = ୧ଶହ ୦ଦଶ$$

ଦଶକ ଘରେ ରହିଲା ୦ ।

ଶତକ ଘର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗଫଳ -

$$୪ଶହ + ୨ଶହ = ୬ଶହ$$

ଦଶକ ଘରୁ ଆସିଥିବା ୧ଶହ ମିଶିଲେ -

$$୬ଶହ + ୧ଶହ = ୭ଶହ$$

ଶତକ ଘରେ ରହିଲା ୭ ।

ହଜାର ଘର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗଫଳ - ୨ ହଜାର + ୫ ହଜାର = ୭ ହଜାର



୧ମ



୨ୟ



୩ୟ



୪ର୍ଥ

ଚିତ୍ରରେ ୧ମ, ୨ୟ, ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ଏପରି ୪ଟି ଟୋକେଇରେ ଥିବା ଶିଆଳି ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଲେଖାଯାଇଛି । ଚିତ୍ର ଦେଖି ତଳ ତାଲିକାରେ ଯୋଗଫଳ ଲେଖ । (ଚିତରଥା ୧ମ, ୨ୟ, ୩ୟ ଆଉ ୪ର୍ଥ ଦୁଇଞ୍ଚିତ ଟଗଟା ଡୁବୁଲିରା ଆସିକେ ଲାଣ୍ଡାମ ଅଲାଗ ସଙ୍କେଥାତେ ସଙ୍କେଥାବ ଲେକା ଇସେର । ଚିତର ଜଏପେଜ ଡୁଲିଆ ତାଲିକାତେ ମେଶାଣ ପଲ ଲେକେପେ ।)

କେଉଁ କେଉଁ ଟୋକେଇରେ	ଟୋକେଇ ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା	ଯୋଗଫଳ
୧ମ ଓ ୨ୟ	୩୦୭୨ + ୨୮୧୬	୫୮୮୮
୨ୟ ଓ ୩ୟ	୨୮୧୬ + ୪୧୨୪	
୪ର୍ଥ ଓ ୩ୟ	୧୨୩୧ + ୪୧୨୪	
୨ୟ ଓ ୪ର୍ଥ	୨୮୧୬ + ୧୨୩୧	
୧ମ ଓ ୪ର୍ଥ	୩୦୭୨ + ୧୨୩୧	
୧ମ, ୨ୟ ଓ ୩ୟ	୩୦୭୨ + ୨୮୧୬ + ୪୧୨୪	
୪ର୍ଥ, ୨ୟ ଓ ୩ୟ	୧୨୩୧ + ୨୮୧୬ + ୪୧୨୪	
୧ମ, ୪ର୍ଥ ଓ ୩ୟ	୩୦୭୨ + ୧୨୩୧ + ୪୧୨୪	

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ଯୋଗଫଳ ବାହାର କର ।

(ମେଣ୍ଟାଣ ପଳ ଆବିରାଏପେ ।)

(କ) $9898 + 1777$ (ଖ) $8749 + 1978$ (ଗ) $4970 + 1111$ (ଘ) $7209 + 1702$

(ଙ) $7494 + 1777$ (ଚ) $2922 + 1447$ (ଛ) $9182 + 1111$ (ଜ) $8422 + 9288$

(ଝ) $1948 + 1000$ (ଞ) $8002 + 1748$ (ଟ) $4007 + 1708$ (ଠ) $8000 + 9000$

୨. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ‘କ’ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଯୋଗଫଳକୁ ‘ଖ’ ସ୍ତମ୍ଭ ସହ ମିଳାଅ ।

(ଉଦାହରଣ କ୍ଷପେଦିରି ‘କ’ ଦାଳିଆ ମେଣ୍ଟାଣ ପଳ ଦୁଇ ‘ଖ’ ଦାଳିଆ ମେଣ୍ଟାଣ ପଳ ସହ ମେଳାଏପେ ।)

‘କ’ ସ୍ତମ୍ଭ

$9780 + 7422$

$8909 + 4117$

$2749 + 7094$

$7292 + 7400$

‘ଖ’ ସ୍ତମ୍ଭ

$4918 + 9711$

$4248 + 1172$

$4104 + 1419$

$2907 + 9119$

୩. (କ) ଲୁଲି ଓ କୁମାରୀ ଦିନେ ଜଙ୍ଗଲ ଗଲେ । ଜଙ୍ଗଲରୁ ଲୁଲି ୩୧୨୫ଟି ବରପତ୍ର ଓ କୁମାରୀ ୨୩୪୩ଟି ବରପତ୍ର ଡୋଳିଲେ । ତେବେ ଦୁହେଁ ଜଙ୍ଗଲରୁ ମୋଟ କେତୋଟି ବରପତ୍ର ଡୋଳିଲେ ?

ଲୁଲି ଗାଗାଗସେର ବଳ ଅଲାର ସଂଖ୍ୟା

ଗଟା

କୁମାରୀ ଗାଗାଗସେର ବଳ ଅଲାର ସଂଖ୍ୟା

ଗଟା

ସମସ୍ତ ବଳ ଅଲାର ସଂଖ୍ୟା

ଗଟା ବର ଅଲାର + ଗଟା ବରପତ୍ର

= ଗଟା ବରପତ୍ର

(ଖ) ଚାନ୍ଦ ଓ ନନ୍ଦ ମାଟି ଗୋଳି ତିଆରି କରି ଖେଳିଲେ । ଚାନ୍ଦ ୩୬୭୨ଟି ମାଟି ଗୋଳି ତିଆରି କଲା ଓ ନନ୍ଦ ୨୮୦୯ଟି ମାଟି ଗୋଳି ତିଆରି କଲା । ତେବେ ଦୁହେଁ ମିଶି କେତୋଟି ମାଟି ଗୋଳି ତିଆରି କଲେ ?

ଚାନ୍ଦ ବନାଏ ସେରାନ୍ ଲଟବ ଗୋଳି ସଂଖ୍ୟା ଗଟା

ନନ୍ଦ ବନାଏ ସେରାନ୍ ଲଟବ ଗୋଳି ସଂଖ୍ୟା ଗଟା

ବାନଳଂ ମେସେଆନ୍‌କିଆଜ କିତିଗଟା ଗୋଲଇ ବନାଏସେରାନ୍‌କିଆ -

ଗଟା + ଗଟା = ଗଟା

୪. ଶାନ୍ତି, ମୁନି ଓ ଗୁରୁବାରୀ ପ୍ରତିଦିନ ଖାଲି ଚିପନ୍ତି । ଏହିପରି ସାତଦିନ ପରେ ସେମାନେ ଖାଲି ବିକିବାକୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ତିନିଜଣ ଯାଜ ନିଜ ନିଜର ଖାଲି ବିକିବାକୁ ନିଜେ ନିଜେ ଗଣି ଦେଖିଲେ । ଶାନ୍ତିର ୧୫୦୦ଟି, ମୁନିର ୩୦୧୨ଟି ଓ ଗୁରୁବାରୀର ୫୦୪୨ଟି ଖାଲି ହେଲା । ତେବେ ତିନିଜଣଙ୍କର ମୋଟ ଖାଲି କେତେ ?

୫. ଗୋଟିଏ କାଜୁ (ବାଲିଆ) ବଗିଚାରେ ୩୭୬୫ଟି ବଡ଼ କାଜୁ ଗଛ ଓ ୨୦୦୦ଟି ଛୋଟ କାଜୁ ଗଛ ଲଗାଯାଇଛି । ତେବେ କାଜୁ ବଗିଚାରେ ବଡ଼ଛୋଟ କାଜୁ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ମିଶିଲେ କେତେ ହେବ ?

୬. ସନ୍ତିଆ ଓ କୁଣ୍ଡିଆ ଦୁଇଟି ଇଟା ଭାଟି ଦେଲେ । ଗାଲୁ ତା' ଭାଟିରେ ୬୫୦୦ଟି ଇଟା ପୋଡ଼ିଲା ଓ ଗମା ୩୩୯୫ଟି ଇଟା ପୋଡ଼ିଲା । ଦୁହଁଙ୍କର ଇଟା ସଂଖ୍ୟା ମିଶି କେତେ ?

୭. ଜଗ ବାରୁଡ଼ା ଗାଁରୁ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ିରେ କାଠ ଗୋଛା ଆଣିଲା । ସେ ପ୍ରଥମ ଦିନ ୧୨୩୩ ଗୋଛା, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ୩୨୦୦ ଗୋଛା ଓ ତୃତୀୟ ଦିନ ୪୦୧୮ ଗୋଛା କାଠ ଆଣିଲା । ତେବେ ସେ -

(କ) ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ କେତେ ଗୋଛା କାଠ ଆଣିଲା ?

(ଖ) ପ୍ରଥମ ଓ ତୃତୀୟ ଦିନ କେତେ ଗୋଛା କାଠ ଆଣିଲା ?

(ଗ) ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ଦିନ କେତେ ଗୋଛା କାଠ ଆଣିଲା ?

୮. ବୁଢ଼ାଖମଣ ଗାଁରେ ୨୪୮୬ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ବରହାଗଡ଼ ଗାଁଠାରୁ ୭୧୨ ଜଣ ଅଧିକା ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ତେବେ ବରହାଗଡ଼ ଗାଁର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(ଖ) ବିୟୋଗ (ପେଡ଼ାଣ)

ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ପେଡ଼ାଣ
(ଗଣ୍ୟାମିତ୍ତ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକାରା ପେଡ଼ାଣ)



ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏ ।)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଛୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ସ୍ଥାନୀୟମାନ	ତାନୀୟମାନ
ବିୟୋଗ	ପେଡାଣ
ବଡ଼ ଅଙ୍କ	କୁବା ସଂଏକା
ସାନ ଅଙ୍କ	ଏଣ୍ଟେକ୍ ସଂଏକା
ବିୟୋଗଫଳ	ପେଡାଣ ଫଳ
ତିନି ଅଙ୍କ	ଏଗଟା ସଂଏକା

ବୁଢ଼ୀ ବଣିଟିଏ ବସା କରିଥାଏ । ଆଉ ଝିଣ୍ଟିକା ମାରି ଖାଇବାକୁ ଉଡ଼ିପାରୁନି । ତା'ର ଦୁଇଟି ଛୁଆ ଥିଲେ । ସେମାନେ ତାକୁ ଝିଣ୍ଟିକା (ଉଷିଲାର) ଆଣି ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ମାସରେ ବଡ଼ ଛୁଆଟି ୨୫୮୯ଟି ଓ ସାନ ଛୁଆଟି ୧୪୭୨ଟି ଝିଣ୍ଟିକା ନେଇଆସିଲେ । ସାନ ଛୁଆ କହିଲା - “ଏ ମାସରେ ମୁଁ ବେଶୀ ଆଣିଛି” । ବଡ଼ ଛୁଆଟି ତା' କଥାରେ ରାଜି ହେଲା ନାହିଁ । ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାହାର ବେଶୀ କାହାର କମ୍ କିପରି ଜାଣିବେ ? ଦୁହେଁ (ବାନଳଂ) ମା' ବଣି ପାଖକୁ ଗଲେ । ସେ କହିଲା - “ତୁମେ ଆଣିଥିବା ଝିଣ୍ଟିକା ସଂଖ୍ୟାକୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ତଳକୁ ତଳ ସଜାଇ ଲେଖ । ଆଗ ବଡ଼ ଛୁଆ ଆଣିଥିବା ଝିଣ୍ଟିକା ସଂଖ୍ୟା କାହିଁକି ଲେଖିବା ଭାବ ?

	ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
ବଡ଼ ଛୁଆ ଆଣିଥିବା ଝିଣ୍ଟିକା ସଂଖ୍ୟା-	୨	୫	୮	୯
ସାନ ଛୁଆ ଆଣିଥିବା ଝିଣ୍ଟିକା ସଂଖ୍ୟା-	୧	୪	୭	୨

ଶିକ୍ଷକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା -

ଚାରି ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରୁ ଚାରି ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାକୁ କିପରି ଫେଡ଼ି ଫେଡ଼ାଣ ଫଳ ବାହାର କରାଯାଏ ଶିକ୍ଷକ ଶିଖାଇବେ ।

$$\begin{array}{r}
 9 \quad 5 \quad 8 \quad 9 \\
 - \quad 1 \quad 4 \quad 7 \quad 2 \\
 \hline
 8 \quad 1 \quad 1 \quad 7
 \end{array}$$

ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୨	୫	୮	୯
୧	୪	୭	୬
୧	୧	୧	୭

- ✦ ପ୍ରଥମେ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ୨୫୮୯ ତଳେ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ୧୪୭୨ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ଲେଖାଯିବ ।
- ✦ ଏକକ ଘର ଅଙ୍କରୁ ବିୟୋଗ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ।
- ✦ ତା'ପରେ ଦଶକ, ଶତକ ଓ ହଜାର ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାର ବିୟୋଗ କରାଯିବ ।

ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିୟୋଗ କାମକୁ ଦେଖି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- (ଆଲିଆଁ ଡିଞ୍ଚିବେଳେ ପେଡ଼ାଣ କମତେ ଜଏପେଜ ତୁଲିଆ ପରସନରାରା ଉତ୍ତର ଲେକେପେ ।)
- (କ) ଆଲିଆଁ ସଙ୍କେତରେ ଲେକା ଇସେରେ କିତି ?
- (ଖ) ତୁଲିଆ ଲେକା ଇସେରେ ସଙ୍କେତରେ କିତି ?
- (ଗ) କୁବା ସଙ୍କେତରେ ଏକକ ଇଞ୍ଜାରା ଅଙ୍କତା ସାନ ସଙ୍କେତରେ ଏକକ ଇଞ୍ଜା ଅଙ୍କ ପେଡ଼ାଣ କିକିବ୍ ଇଆନ୍ଲେ କିତି ମେମେଲେ ?
- (ଘ) କୁବା ସଙ୍କେତରେ ଦଶକ ଇଞ୍ଜାରା ଅଙ୍କତା ସାନ ସଙ୍କେତରେ ଦଶକ ଇଞ୍ଜା ଅଙ୍କ ପେଡ଼ାଣ କିକିବ୍ ଇଆନ୍ଲେ କିତି ମିନା ?
- (ଙ) ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାର ଶତକ ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାର ଶତକ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଙ୍କ ବିୟୋଗ କଲେ କେତେ ମିଳିବ ?
- (ଚ) ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାର ହଜାର ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାର ହଜାର ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କର ବିୟୋଗଫଳ କେତେ ?

ଜାଣିରଖ -

ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ -
 ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ଉପରେ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିୟୋଗ କରାଯାଏ ।
 ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖାଯାଏ ।
 ଏକକ ଘରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କ୍ରମରେ ଦଶକ, ଶତକ ଓ ହଜାର ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାର ବିୟୋଗ କରାଯାଏ ।

ବାମ ପଟରୁ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ଆଣିଲେ ତାହାପରେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ଗୁଣ ବଢ଼ିଯାଏ ।
 କୁବା ସଙ୍କେତରେ ଆଲିଆଁରେ ଆଉ ସାନ ସଙ୍କେତରେ ତୁଲିଆରେ ଲେକା ମିନା ।
 ଆୟାଟଲ୍ ସଙ୍କେତରେ ତାନୀୟମାନ ଉନ୍ନତରେ ତୁଲିକି ତୁଲି ଲେକା ମିନା ।
 ଏକକ ଇଞ୍ଜାତା ଉନ୍ନତ କିବକିଜ କ୍ରମରେ ଦଶକ, ଶତକ ଆଉ ଅଜାର ଇଞ୍ଜାରେ ମାସିନା ସଙ୍କେତରେ ପେଡ଼ାଣ କିକିବ୍ଲରେ ।

ବିୟୋଗଫଳ ଲେଖ ।

(ପେଡ଼ାଣ ପଳ ଲେକେପେ ।)

(କ)	୩୨୨୮	(ଖ)	୩୫୬୫	(ଗ)	୭୮୬୧	(ଘ)	୯୭୮୫
	- ୨୧୧୫		- ୧୫୩୧		- ୪୭୬୧		- ୮୭୮୫

(ଙ)	୮୪୭୫	(ଚ)	୫୬୪୮	(ଛ)	୪୩୨୧	(ଜ)	୫୭୮୬
	- ୮୪୭୫		- ୪୨୦୮		- ୩୦୧୧		- ୪୦୦୦

ରାମ ଲଟା ଗଢ଼ିବାକୁ ସାଧୁ ଓ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଡାକିଲା । ସାଧୁ ଗଢ଼ିଲା ୯୫୪୫ଟି । ବର୍ଷାରେ ଭିଜି ୨୧୩୫ଟି ଲଟା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଗୁରୁ ମଧ୍ୟ ୭୭୭୫ଟି ଲଟା ଗଢ଼ିଲା । ବର୍ଷାରେ ୧୨୭୫ଟି ଲଟା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । କାହାର କେତୋଟି ଲଟା ରହିଲା ?

ସାଧୁ ଲଟା ଗଢ଼ିଲା : ୯୫୪୫

ଭାଙ୍ଗିଥିବା ଲଟା ସଂଖ୍ୟା : - ୨୧୩୫

ମୋଟ ଭଲ ଲଟା : ୭୪୧୦

ଗୁରୁ ଲଟା ଗଢ଼ିଲା : ୭୭୭୫

ଭାଙ୍ଗିଥିବା ଲଟା ସଂଖ୍ୟା : - ୧୨୭୫

ମୋଟ ଭଲ ଲଟା : ୬୫୦୧

କାହାର ପାଖରେ ଅଧିକ ଲଟା ରହିଲା ଓ କେତେ ଅଧିକ ଲଟା ରହିଲା ?

ଆସ ତଳେ ସ୍ଥାନାୟମାନ ଅନୁସାରେ ବିୟୋଗ କରିବା ।

(ଉଆ ତୁଳିଆ ତାନାୟମାନ ଉନୁସାରେ ପେଡ଼ାଣ କକିବେ ।)

ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୭୭	୪୦	୧୦	୦୦

-	୬	୫	୦	୧
---	---	---	---	---

	୦	୯	୦	୯
--	---	---	---	---

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :-

ସ୍ଥାନାୟମାନ ଅନୁସାରେ ବିୟୋଗ କଲାବେଳେ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିୟୋଗ କରିବା କୌଶଳ ଶିଖାଇବେ । କିପରି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କ ବିୟୋଗ ହୋଇ ନପାରିଲେ ବାମପଟେ ଥିବା ଘରୁ ସଂଖ୍ୟା ଆଣି ବିୟୋଗ କରାଯାଏ ତାହା ବୁଝାଇବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଧାସ କମ)

୧. ତଳ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଯୋଗ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(ତୁଳିଆ ସଙ୍କେତାରିକିତେ ପେଡ଼ାଣ କିବେପେଜ ଅଡ଼ ଜାଗା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

ଯେପରି -

$$\begin{array}{r} \text{(କ)} \quad ୪୭୧୨ \\ - ୩୨୧୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଖ)} \quad ୩୨୧୪ \\ - ୨୧୭୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଗ)} \quad ୩୪୧୮ \\ - ୨୨୧୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଘ)} \quad ୫୨୨୧ \\ - ୪୧୮୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଙ)} \quad ୬୧୮୦ \\ - ୪୨୭୧ \\ \hline \end{array}$$

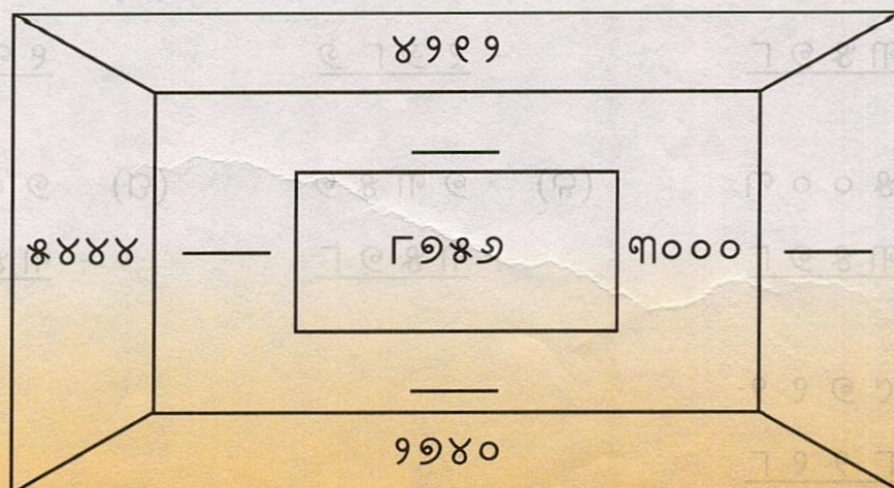
$$\begin{array}{r} \text{(ଚ)} \quad ୫୫୪୨ \\ - ୪୪୫୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଛ)} \quad ୭୪୧୫ \\ - ୬୨୨୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଜ)} \quad ୪୮୧୩ \\ - ୩୫୮୪ \\ \hline \end{array}$$

୨. ଚିତ୍ରର ଖାଲି କୋଠରୀଗୁଡ଼ିକରେ ଏପରି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା, ଯେପରି ୮୭୫୬ର ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଯୋଗଫଳ ୮୭୫୬ ହେବ ।

(କ)



୩. ବିଯୋଗ ଫଳ ଲେଖ ।

(କ) ୫୪୬୩

- ୨୧୫୨

(ଖ) ୭୧୬୫

- ୩୧୪୩

(ଗ) ୬୫୪୭

- ୩୪୨୫

(ଘ) ୮୨୫୩

- ୬୧୪୩

(ଙ) ୪୩୫୦

- ୨୩୨୦

(ଚ) ୨୧୫୦

- ୧୧୩୦

(ଛ) ୫୪୬୦

- ୩୨୩୯

(ଜ) ୬୭୩୨

- ୩୫୧୦

(ଝ) ୫୨୫୩

- ୩୧୨୫

(ଞ) ୪୩୫୨

- ୨୨୩୬

(ଟ) ୭୪୨୧

- ୫୨୧୯

(ଠ) ୪୬୭୬

- ୧୨୫୮

(ଡ) ୬୭୨୧

- ୩୫୪୬

(ଣ) ୫୨୭୪

- ୩୦୪୯

(ତ) ୭୬୩୦

= ୩୨୮୮

(ଥ) ୭୨୭୫

- ୩୫୭୮

(ଧ) ୪୫୭୩

- ୧୬୮୬

(ଦ) ୪୩୨୦

- ୧୩୨୨

(ଘ) ୫୦୦୩

- ୩୫୭୮

(ନ) ୭୩୫୭

- ୩୫୭୮

(ପ) ୭୦୦୦

- ୩୫୮୧

(ଫ) ୯୭୧୨

- ୮୨୧୮

୪. ମନେ ମନେ ହିସାବ କରି ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ମନେ ମନେ ଇସାବ କିବେପେକ ଲେକେପେ ।)

(କ) ରାମ କାଏନଥା ଅବଥା ବଳ ଆରା ମାମୁଁରା ଇଞ୍ଜାରବ ଅନ୍ତରେ । ଶାଶୁର ଆରତେ ୫୦ଗଟା ମଣ୍ଡା ଅଳାର୍ ତିଷ୍ଠିଅଁକ ଇଞ୍ଜାବ କିନ । ଆର ଇଞ୍ଜାତେ ଆଉଟିଆନା । ରାମଆ ଦୁଇବୁଣୀ ବକରାଏରକିଆ ଅଳାର୍ ଜୟକିଆଜ ଏରେତା ୩୨ ଗଟା ଅଳାର୍ ଜିମକିଆ । ତାଲେ ଆଉ କିତିଗଟା ବଳେଅ ?

(ଖ) ନୁହୁ ଗାଁରେ ୨୦୦ ପରିବାର ରହୁଥିଲେ । ସେ ଗାଁରେ କାମଧନ୍ୟ ନ ମିଳିବାରୁ ୫୦ଟି ପରିବାର ଲୋକ ନଡ଼ାମ ଗାଁରେ ଆସିରହିଲେ । ତେବେ ନୁହୁ ଗାଁରେ ଆଉ କେତେ ପରିବାର ରହିଲେ ?

(ଗ) ଟାଙ୍ଗରପଡ଼ା ଗାଁର ବାହୁ ଓ ରାଧୁ ଦୁଇ ପରିବାର ଛଣ ଘର କରି ରହୁଥିଲେ । ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଛଣ ଛାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଖପରରେ ଛାଇଣି କଲେ । ବାହୁ ଘରେ ୨୩୦୦ଟି ଖପର ଲାଗିଲା ଓ ରାଧୁ ଘରେ ୨୩୮୦ଟି ଖପର ଲାଗିଲା । ତେବେ କାହା ଘରେ ଅଧିକ ଖପର ଲାଗିଲା ଓ କେତେ ଖପର ଅଧିକ ଲାଗିଲା ?

୪.(କ) ଗୁଗୁକୁଆ ଏକାନ୍ତତାତେ ୨୧୨୦ଗଟା ଶାରିଗିଆ ସୁମୁସିଞ୍ଜ ଆସିଆନ୍ । ଜୁରୁ ବାଦାସ ଇଆନ୍ ଏରାଦିରେ ୧୧୫ଗଟା ସୁମୁସିଞ୍ଜ ବାଟୁଆନ୍ । ତାଲେ ଆରା ଏକାନ୍ତତା ଆଉ କିତିଗଟା ତିଅ ସୁମୁସିଞ୍ଜ ରଏଆନା ?

(ଖ) ହରିଆ ଜଣେ ମାଛ ବେପାରୀ । ତେଣୁ ସବୁ ଗାଁର ଲୋକମାନେ ତା'ଠାରୁ ମାଛ ଯାଆଁଲା କିଣି ନେଇ ପୋଖରୀରେ ଛାଡ଼ନ୍ତି । ଦିନେ ଶିରିଆ ଓ ବୁହୁଆ ହରିଆଠାରୁ ମାଛ ଯାଆଁଲା କିଣିବାକୁ ଗଲେ । ହରିଆ ବଜାରରୁ ୨୫୪୭ଟି ମାଛ ଯାଆଁଲା ଆଣିଥିଲା । ଶିରିଆ ଓ ବୁହୁଆ ତା'ଠାରୁ ୨୪୨୭ଟି ମାଛ ଯାଆଁଲା ନେଲେ । ତେବେ ହରିଆ ପାଖରେ ଆଉ କେତୋଟି ମାଛ ଯାଆଁଲା ରହିଲା ?

୬. ସମାଧାନ କର ।

(କ) ପୁରିଆ ବର୍ଷାଦିନରେ ବିଲାତି ଚାଷ କରି ବହୁତ ଲାଭ ପାଏ । ଶିବ, ପୁରିଆ ଭଳି ବିଲାତି ଚାଷ କରିବାପାଇଁ ଗୁଡ଼ାଜମିକୁ ଭଲରେ ଚଷିଲା ଏବଂ ବଜାରକୁ ଯାଇ ୫୬୨୭ଟି ବିଲାତି ଚାରା ଆଣି ଲଗାଇଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ ପୋକ ଖାଇବାରୁ ୧୩୧୧ଟି ବିଲାତି ଗଛ ମରିଗଲା । ତେବେ ଆଉ କେତୋଟି ଗଛ ଶିବ ଗୁଡ଼ାରେ ରହିଲା ?

(ଖ) ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ପୁଦୁ ପାହାଡ଼ ଅଞ୍ଚଳକୁ ରାଶି କିଣିବାକୁ ଗଲେ । ସେମାନେ ତିନୋଟି ଗାଁରୁ ୫୪୩୨ ବସ୍ତା ରାଶି କିଣି ଆଣିଲେ । ସେଥିରୁ ସେମାନେ ୩୨୧୮ ବସ୍ତା ରାଶି ବିକ୍ରି କଲେ । ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଆଉ କେତେ ବସ୍ତା ରାଶି ବିକିବାକୁ ରହିଲା ?

(ଗ) ନାଗାର ପାହାଡ଼ ପାଖକୁ ଲାଗି ଏକ ବଡ଼ ଗୁଡ଼ା ଥିଲା । ସେଠି ସେ ବହୁତ ବର୍ଷ ହେବ ଚାଷ କରିନଥିଲା । ତେଣୁ ଗୁଡ଼ାରେ ୨୮୫୬ଟି କେନ୍ଦୁରୁଦା ଥିଲା । ସେ ତା'ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଡାକି ପ୍ରଥମ ଦିନ ୧୪୮୭ଟି କେନ୍ଦୁରୁଦା କାଟିଲେ । ତା' ପରଦିନ ବାକିତକ କାଟିଲେ । ତେବେ ସେମାନେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନ କେତୋଟି କେନ୍ଦୁରୁଦା କାଟିଥିଲେ ?

(ଘ) ମାଳତୀ ଓ ନେପା ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ନ୍ତି । ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟର ନମ୍ବରକୁ ମିଶାଇ ଦେଖିଲେ, ମାଳତୀ ମୋଟ ୪୨୦ ନମ୍ବର ପାଇଛି ଓ ନେପା ମାଳତୀଠାରୁ ୧୭୫ ନମ୍ବର କମ୍ ପାଇଛି । ତେବେ ନେପା ପରୀକ୍ଷାରେ କେତେ ନମ୍ବର ପାଇଛି ?

୭. ସମାଧାନ କର । (ସମାଧାନ କିବେପେ ।)

(କ) ଶୁକ୍ର ବାପା ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗୁଡ଼ାରେ କାଢ଼ୁ ଗଛ ଲଗାଇବ ବୋଲି ଗାତ ଖୋଳାଇଲେ । ସେ ମୋଟ ୨୩୫୪ଟି ଗାତ ଖୋଳାଇଲେ । ତା'ର ପୁଅ କନ୍ଦା ଯାଇ ବାଗାନ୍‌ରୁ ୨୧୨୩ଟି ଚାରା ଆଣିଲା । ତେବେ କେତୋଟି ଚାରା କମ୍ ଆଣିଥିଲା ?

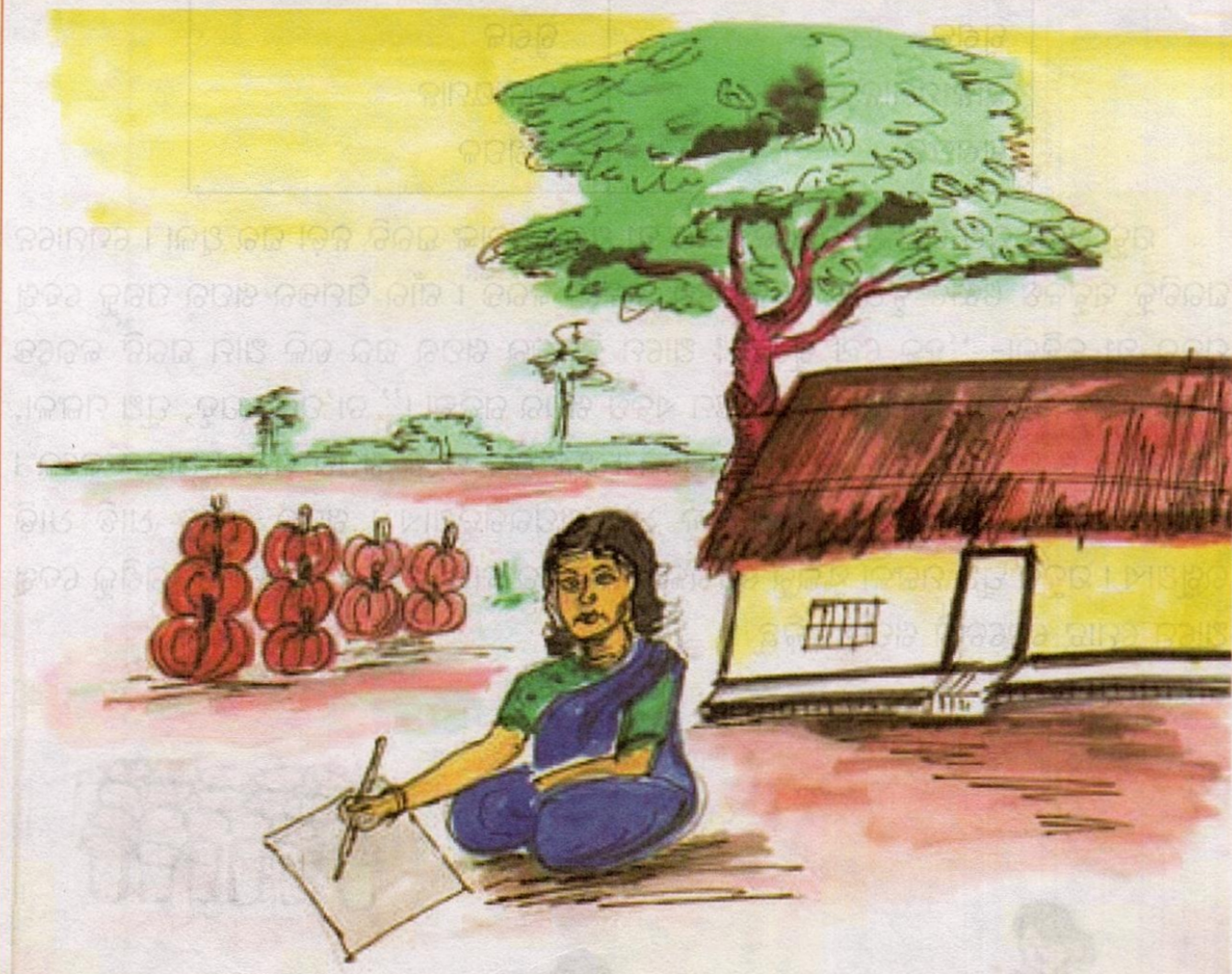
(ଖ) କିଛିଦିନ ପରେ ରୁଗୁ ଝିଅ ବାହାଘର କରିବ । ତେଣୁ ସେ ୩୬୩୨ଟି ଚଉପତି ଓ ୧୫୦୦ଟି ଖଲି ଟିପାଇଲେ । ତେବେ ରଘୁ ଝିଅର ବାହାଘର ପାଇଁ ଖଲିଠାରୁ କେତୋଟି ଅଧିକା ଚଉପତି ଟିପାଇଥିଲେ ?

(ଗ) ପୁରିଆ ଓ ଚେମା ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । କେମିତି ରୋଜଗାର କରି ବଞ୍ଚିବେ ଦୁହେଁ ବସି କଥା ହେଉଥିଲେ । ଏତିକି ବେଳେ ପୁରିଆର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା - “ଆମେ ପରିବା ଚାଷ କରିବା ଓ ପରିବା ବିକି ଚଳିବା ।” ତା’ପରେ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗୁଡ଼ାରେ ୨୫୪୨ଟି କୋବି ଗଛ ଓ ୧୩୪୨ଟି ବିଲାତି ଗଛ ଲଗାଇଲେ । ତେବେ ସେମାନେ କେଉଁ ଗଛ ଅଧିକ ଲଗାଇଲେ ଓ କେତେ ଅଧିକ ଲଗାଇଲେ ?

(ଘ) ତୁମ ଓ ଆଶା ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଯାଇ ପଚାରିଲେ- “ଆମ ଗାଁରେ କେତେ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ କେତେ ଜଣ ପୁରୁଷ ଥିବେ ?” ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ - “ତୁମ ଗାଁର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ୫୩୨୦ ଜଣ ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୯୧୫ ଜଣ । ତେବେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଦେଖି ?”

(ଙ) ଆମ୍ଭ ଓ ବିଦା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଟାଇଲ୍ ତିଆରି କରନ୍ତି । ଦିନେ ୩୨୮୪ଟି ଟାଇଲ୍ ତିଆରି କଲେ । ରାମ ଆସି ୧୮୯୭ଟି ଟାଇଲ୍ ନେଲା । ତେବେ କେତେ ଟାଇଲ୍ ବଳକା ରହିଲା ?

(ଗ) ଗୁଣନ (ଗୁଣନ)

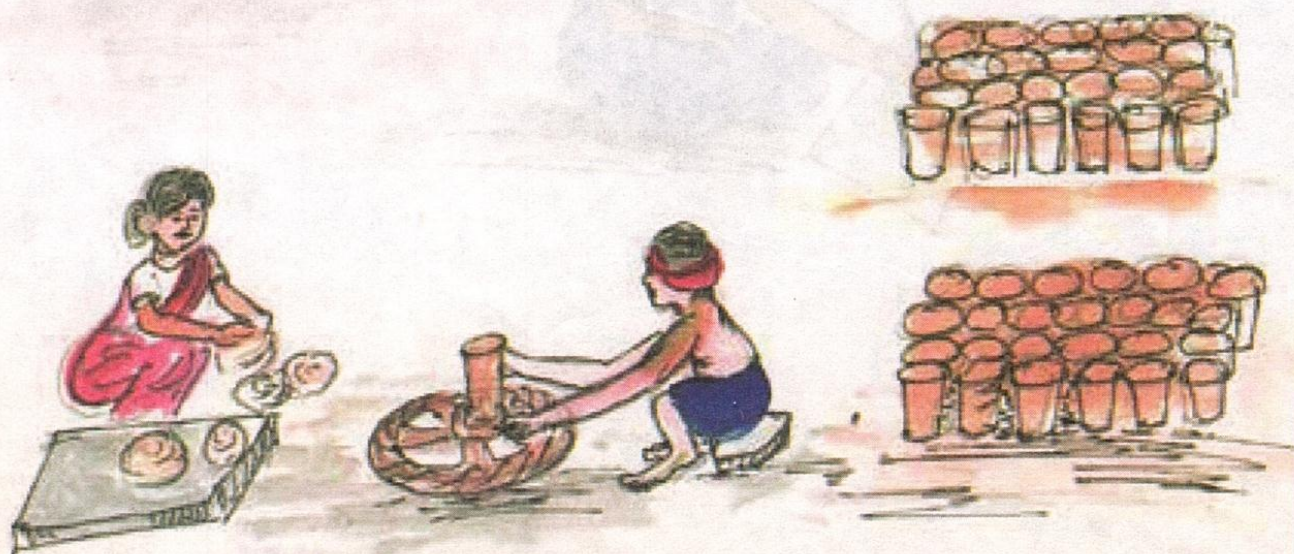


ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେସଜେ ।)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଜୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ଗୁଣନ	ଗୁଣନ
ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା / ପଣକିଆ	ପଣକିଆ
ଗୁଣ୍ୟ	ଗୁଣିଆ
ଗୁଣକ	ଗୁଣକ
ସ୍ଥାନୀୟମାନ	ତାନୀୟମାନ
ଗୁଣଫଳ	ଗୁଣପଳ

ଯଦୁ ଘରେ ପୁଅ ମଙ୍ଗଳା, ଝିଅ କଏତ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଘରଟି ନଡ଼ା ଘର ଥିଲା । ସେମାନେ ଘରଟିକୁ ସବୁବର୍ଷ ଓଢାଡ଼ି ନୂଆ ଝଟା ନଡ଼ାରେ ଛାଉଣୀ କରନ୍ତି । ଗାଁର ସିମନ୍ତର ଖପର ଘରକୁ ଦେଖି ଯଦୁର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା- “ହଇ ହୋ ଶୁଣୁଛ ! ଆମେ ସିମନ୍ତର ଖପର ଘର ଭଳି ଆମ ଘରଟି କରନ୍ତେ ନାହିଁ?” ଯଦୁ କହିଲା- “ଠିକ୍ ଅଛି । ଆମେ ଏବର୍ଷ ଖପର ଗଢ଼ିବା ।” ତା’ପରେ ଯଦୁ, ପୁଅ ମଙ୍ଗଳା, ଝିଅ କଏତ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ମିଶି ଖପର ମାଟି ପଟାଇଲେ । ୨୧ ଦିନ ପରେ ଖପର ଗଢ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଯଦୁର ସ୍ତ୍ରୀ ମାଟି ଗୋଳା ଦେଉଥାଏ । ଯଦୁ ଧୂମ୍ ଖପରଗଢୁଥାଏ । ଖପର ଗୁଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ରଖୁଥାଏ । ଯଦୁର ପୁଅ ମଙ୍ଗଳା ସ୍କୁଲରୁ ଫେରିଲା । ମଙ୍ଗଳାର ବାପା କହିଲେ - ବାପାରେ, ଗଣିଲୁ ଦେଖୁ ଆମେ ମୋର୍ କେତୋଟି ଖପର ଗଢ଼ିଛୁ ?



ମଙ୍ଗଳା ଧାଡ଼ିରେ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଖପର ଗଣିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ଏହା ଦେଖୁ ତା'ର ନାନି କ'ଣ କହିଲା- “ଏପରି ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଗଣିଲେ ବେଶୀ ସମୟ ଲାଗିବ, ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଯିବ । ଗଣି ପାରିବୁ ନାହିଁ ।” କଥାଟି ମଙ୍ଗଳାର ମନକୁ ପାଇଲା ।

୭୦ଟି ଲେଖାଏଁ ଖପର x ୧୮ ଧାଡ଼ି

$$୭୦ \times ୧୮ = ୧୨୬୦ଟି ଖପର$$

ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମଙ୍ଗଳା ଫୁଲମାଳ ତିଆରି କରି ନିମ୍ନ ଭଳି ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖୁଛି ।

ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ବିଡ଼ାରେ ୧୦ଟି ଫୁଲ ଅଛି ।

ତେବେ ଦୁଇଟି ଫୁଲ ବିଡ଼ାରେ ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା

$$୧୦ଟି ଫୁଲ + ୧୦ଟି ଫୁଲ = ୨୦ଟି ଫୁଲ$$

$$\text{ଏହାକୁ ଲେଖାଯାଏ } ୧୦ଟି ଫୁଲ \times ୨ବିଡ଼ା = ୨୦ଟି ଫୁଲ$$

ସେହିପରି ଆସ ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବା ।

$$୫ଟି ଫୁଲ ବିଡ଼ାରେ ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା = ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦$$

$$= ୧୦ \times ୫ = ୫୦ଟି ଫୁଲ$$

୧ ରୁ ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ଜାଣିବାପାଇଁ ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(୧ ତାସୁନ ୧୦ ଯାକଜ ଗୁଣନ କନ୍ଦା/ପୁଣିକିଆ ସସଜା ଦିରେ ଅଡ଼ଂ ଜାଗା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

	୧	୨		୪	୫			୮		୧୦
୧	୧		୩			୬	୭		୯	
୨	୨		୬	୮	୧୦			୧୬		୨୦
୩	୩	୬		୧୨	୧୫		୨୧			୩୦
	୪	୮	୧୨			୨୪		୩୨	୩୬	
୫		୧୦		୨୦		୩୦		୪୦		
	୬		୧୮			୩୬	୪୨			୬୦
୭										
୯										

ଆଜି ବନ ସପ୍ତାହ ପାଳନ ପାଇଁ (ବଣ ଅପତା ଅରାଦଦିନ) ଲୋକମାନେ ମିଳିମିଶି ଗୋଟିଏ ପଡ଼ିଆରେ ଯିଏ ଯେତେ ପାରିଲେ ଗଛ ଲଗାଇଲେ । ଏହିପରି ୧୭ଟି ଧାଡ଼ିରେ ଗଛ ଲଗାଯାଇଛି । ପୁଣି ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ୨୫୬ଟି ଗଛ ଅଛି । ଏବେ କୁହ ପଡ଼ିଆରେ କେତୋଟି ଗଛ ଲାଗିଛି ?

ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିର ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ୨୫୬ଟି ଗଛ
ସମୁଦାୟ ଧାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା ୧୭ଟି ଧାଡ଼ି
ମୋଟରେ ଲାଗିଥିବା ଗଛ ସଂଖ୍ୟା କିପରି ପାଇବା ?

୨୫୬ କୁ ୧୭ ରେ ଗୁଣିଲେ

ଏଠାରେ ଗୁଣ୍ୟ - ୨୫୬

ଗୁଣକ - ୧୭

$$\begin{array}{r}
 256 \\
 \times 17 \\
 \hline
 1792 \\
 17920 \\
 \hline
 4352
 \end{array}$$

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା : ଡିନିଅଙ୍କ ଗୁଣ୍ୟ ସହିତ ଦୁଇ ଅଙ୍କ ଗୁଣକକୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ କିପରି ଗୁଣନ କରାଯାଏ, ଗୁଣନ କରି ଦେଖାଇବେ ।

ତଳ ସାରଣୀଟିରେ ଗୁଣଫଳ ଲେଖିବା । (ତୁଳିଆ ସାରଣୀରାତେ ଗୁଣଫଳ ଲେଖେପେ ।)

ଗୁଣ୍ୟ	ଗୁଣକ	ଗୁଣଫଳ
୨୦	୨	୪୦
୧୫୩	୫	---
୬୦୧୨	୧୬	---
୪୧୭	୨୦	---
୪୮୦	୨୨	---

ଗୁଣଫଳ ବାହାର କର । (ଗୁଣଫଳ ଆବିରାଏଯେ ।)

$$\begin{array}{r} \text{ଯେପରି (ଯିନ୍ତି)} \quad ୧ \ ୧ \ ୧ \\ \times \quad ୪ \\ \hline ୪ \ ୪ \ ୪ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧ \ ୨ \ ୩ \\ \times \quad ୨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪ \ ୧ \ ୨ \\ \times \quad ୨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩ \ ୨ \ ୪ \\ \times \quad ୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧ \ ୩ \ ୨ \\ \times \quad ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪ \ ୨ \ ୪ \\ \times \quad ୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୨ \ ୨ \ ୩ \\ \times \quad ୨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧ \ ୨ \ ୧ \\ \times \quad ୧ \\ \hline \end{array}$$

ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ଗୁଣନ କ୍ରିୟାର ଲେଖିବା ଧାରା ।

(ତାଳୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ଗୁଣନ କମ ଲେକେକିକି ଦାରା ।)

ମୋଟ-

ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
	୪	୩	
	୨	୬	୪
		୧	୭
୧	୮	୪	୪
୨	୬	୪	
୪	୪	୦	୪

ସଂକ୍ଷେପରେ (ଡଲେକ୍ଟବ)

$$\begin{array}{r} ୨ \ ୬ \ ୪ \\ \times \ ୧ \ ୭ \\ \hline ୧ \ ୮ \ ୪ \ ୪ \\ ୨ \ ୬ \ ୪ \\ \hline ୪ \ ୪ \ ୦ \ ୪ \end{array}$$

କୁଇଲା ପାଖରେ ୮୦୦ଟି ଲଟା ଅଛି । ରୁଦ୍ର ପାଖରେ କୁଇଲାଠାରୁ ୩ ଗୁଣରୁ ୧୦ଟି ଲଟା ଅଧିକ ଅଛି । ତେବେ ଦୁହଁଙ୍କର ଲଟା ମିଶି କେତେ ହେବ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା : ଶୂନକୁ ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ଗୁଣନ କଲେ, ଗୁଣଫଳ ଶୂନ ହୁଏ ବୋଲି ଶିକ୍ଷକ ଶିଖାଇବେ ।

ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର । ଗୁଣ୍ୟ ଓ ଗୁଣଫଳ ମଧ୍ୟରେ କି ସଂପର୍କ ଅଛି, କୁହ ।

ଗୁଣଫଳ ବାହାର କର । (ଗୁଣଫଳ ଆବିରାଏଯେ ।)

$$\begin{array}{r} \text{(କ)} \quad ୧ \ ୨ \ ୩ \\ \times \ ୧ \ ୩ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୧ \ ୮ \ ୧ \\ \times \ ୧ \ ୧ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୩ \ ୨ \ ୪ \\ \times \ ୩ \ ୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଖ)} \quad ୨ \ ୦ \\ \times \ ୧ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୩ \ ୫ \\ \times \ ୧ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୧ \ ୧ \ ୨ \\ \times \ ୨ \ ୧ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୨ \ ୧ \ ୩ \\ \times \ ୩ \ ୧ \\ \hline \end{array}$$

ଏହି ଉଦାହରଣଟିକୁ ଦେଖ । (ଜନି ଉଦାହରଣରେ ଜାଣିପାରି ।)

୫ x ୫, ୫ର ୫ଗୁଣ

ତେଣୁ ୫ x ୫ = ୫ x ୨ + ୫ x ୩ (୫ ର ୨ଗୁଣ ଓ ୫ର ୩ଗୁଣ ସହ ସମାନ)

ସେହିପରି ତଳେ ଥିବା ଖାଲିସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କର ।

(ଏରେନୁଲିଞ୍ଚିତ ତୁଳିଆ ଆସିକେ ଅତଃ ଜାଗା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

$$\text{(କ)} \quad ୬ \times ୫ = ୩ \times ୫ + \text{---} \times ୫$$

$$\text{(ଖ)} \quad ୭ \times ୫ = \text{---} \times ୫ + ୫ \times ୩$$

$$\text{(ଗ)} \quad ୮ \times ୭ = ୪ \times ୭ + \text{---} \times ୭$$

$$\text{(ଘ)} \quad ୮ \times ୭ = \text{---} \times ୭ + \text{---} \times ୭$$

$$\text{(ଙ)} \quad ୯ \times ୯ = ୬ \times ୯ + \text{---} \times ୯$$

$$\text{(ଚ)} \quad ୮ \times ୯ = \text{---} \times ୯ + \text{---} \times ୯$$

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ତଳ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣଫଳ ନିଜେ ବାହାର କର ।

(ତୁଳିଆ ସଙ୍କେତାରାକା ଗୁଣଫଳ ନିଜେ ଆବିରାଏପେ)

(କ) $\begin{array}{r} ୨୧୩ \\ \times ୨ \\ \hline \end{array}$	(ଖ) $\begin{array}{r} ୧୩୨ \\ \times ୩ \\ \hline \end{array}$	(ଗ) $\begin{array}{r} ୩୧୦ \\ \times ୫ \\ \hline \end{array}$	(ଘ) $\begin{array}{r} ୪୦୧ \\ \times ୬ \\ \hline \end{array}$
--	--	--	--

(ଙ) $\begin{array}{r} ୧୦୦ \\ \times ୭ \\ \hline \end{array}$	(ଚ) $\begin{array}{r} ୨୩୯ \\ \times ୩୨ \\ \hline \end{array}$	(ଛ) $\begin{array}{r} ୨୦୧ \\ \times ୨୧ \\ \hline \end{array}$	(ଜ) $\begin{array}{r} ୪୧୦ \\ \times ୨୨ \\ \hline \end{array}$
--	---	---	---

(ଝ) $\begin{array}{r} ୧୨୫ \\ \times ୧୨ \\ \hline \end{array}$	(ଞ) $\begin{array}{r} ୨୩୪ \\ \times ୨୩ \\ \hline \end{array}$	(ଟ) $\begin{array}{r} ୧୨୦ \\ \times ୩୪ \\ \hline \end{array}$	(ଠ) $\begin{array}{r} ୪୩୫ \\ \times ୨୨ \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---

(ଡ) $\begin{array}{r} ୩୧୭ \\ \times ୧୯ \\ \hline \end{array}$	(ଢ) $\begin{array}{r} ୪୦୫ \\ \times ୨୧ \\ \hline \end{array}$	(ଣ) $\begin{array}{r} ୩୯୯ \\ \times ୧୫ \\ \hline \end{array}$	(ତ) $\begin{array}{r} ୫୪୩ \\ \times ୩୦ \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---

ଗୁଣନ କର ଓ ଗୁଣଫଳ କ'ଣ ହେଉଛି ଲେଖ ।

(ଗୁଣନ କିବେପେ ଆଉ ଗୁଣଫଳ ବିରି ଇରେ ଲେକେପେ ।)

$$୪ \times ୦ = \quad ୮ \times ୦ = \quad ୧୩୦ \times ୦ =$$

$$୨୨ \times ୦ = \quad ୧୫ \times ୦ = \quad ୨୫୦ \times ୦ =$$

କ'ଣ ଜାଣିଲେ ? (ବିରି ନେକଂଅଁ ?)

ଏଥୁରୁ ଆମେ ଜାଣିଲେ ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରେ “୦” ଗୁଣନ କଲେ ଗୁଣଫଳ ଶୂନ୍ୟ (୦) ହୁଏ ।

ଗୁଣନ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(ଗୁଣନ କିବେପେଜ ଅଡ଼ଂ ଇଞ୍ଜା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

$$୩ \times ୦ = \boxed{}$$

$$୧୫ \times ୧୫ \times ୦ \times ୧୫ = \boxed{}$$

$$୫ \times ୫ \times ୦ = \boxed{}$$

$$୧୩୦ \times ୦ \times ୨୨୫ = \boxed{}$$

$$୭ \times ୭ \times ୭ \times ୦ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୦ \times ୯ \times ୯ = \boxed{}$$

ମୌଖିକ (ଗାତାଏପେ)

୧. ମନେ ମନେ ହିସାବ କରି କୁହ ।

(ମନେ ମନେ ଇସାବ କିବେପେଜ ଗାତାଏପେ ।)

- (କ) ସୁଶୀଳା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଖାଲି ଟିପି ବିକ୍ରିକରି ଚଳେ । ସୁଶୀଳା ସପ୍ତାହକୁ ୨୦୦୦ ଖାଲି ଟିପିଲେ ୩ ସପ୍ତାହରେ କେତେ ଖାଲି ଟିପିବ ?
- (ଖ) କେନ୍ଦୁପତ୍ରରେ ବିଡ଼ି ତିଆରି କରାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ବିଡ଼ାରେ ୮୦୦ଟି ବିଡ଼ି ତିଆରି ହେଲେ, ୩ଟି ବିଡ଼ାରେ କେତେ ବିଡ଼ି ତିଆରି କରାଯାଇପାରିବ ?
- (ଗ) କୁଇଲା ପାଖରେ ୨୦୦ଟି ଇଟା ଅଛି । ରୁଦ୍ର ପାଖରେ କୁଇଲା ୩ର ଗୁଣରୁ ୧୦ଟି ଇଟା ଅଧିକ ଅଛି । ତେବେ ରୁଦ୍ର ପାଖରେ କେତେ ଇଟା ଅଛି ?
- (ଘ) ଶୁଳିଆ ଜଣେ ଠିକାଦାର । ସେ ଘର ତିଆରି କରାଏ । ଗୋଟିଏ କାନ୍ଥରେ ୯୦୦ଇଟା ଲାଗେ । ୪ଟି କାନ୍ଥ ତିଆରି ପାଇଁ କେତେ ଇଟା ଲାଗିବ ?
- (ଙ) ସୁନିଆଁ ଲୋକଙ୍କର ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଘର ତିଆରି କରାଏ । ଗୋଟିଏ ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଘରେ ୬୫୦ଟି ଇଟା ଲାଗେ । ତେବେ ୫ଟି ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଘରେ ମୋଟ କେତେ ଇଟା ଲାଗିବ ?

୨. ଆସ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ନିଜେ କରି ଲେଖିବା ।

(ଉଆ ତୁଳିଆ ପରଶନରାକା ଉତ୍ତର ନିଜେ କିବେପେଜ ଲେକେପେ ।)

- (କ) କୁନି ଦିନକୁ ୫୦୦ ଖାଲି ଟିପିଲେ ୭ଦିନରେ କେତେ ଖାଲି ଟିପିବ ?
- (ଖ) କୁଇଲା, ଟକରା ଓ ପୁନ ମିଶି ପ୍ରତିଦିନ ୮୦୦ଟି ଲେଖାଏଁ ଇଟା ଗଢ଼ନ୍ତି । ଏମିତି ସେମାନେ ୬ ଦିନ ଇଟା ଗଢ଼ିଲେ । ତେବେ ସେମାନେ ୩ ଜଣ ମିଶି ୬ ଦିନରେ କେତେ ଇଟା ଗଢ଼ିଲେ ?
- (ଗ) ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୧୦ଟି କଙ୍କଡ଼ା ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ କଙ୍କଡ଼ାର ୧୦ଟି ଗୋଡ଼ ହେଲେ, ପେଟିରେ ଥିବା କଙ୍କଡ଼ାମାନଙ୍କର ଗୋଡ଼ କେତୋଟି ? ଏହିଭଳି ୮ଟି ପେଟିରେ ଥିବା କଙ୍କଡ଼ାମାନଙ୍କର ଗୋଡ଼ କେତୋଟି ହେବ ?
- (ଘ) ଗାଁ ପାଲା ପାଇଁ ୮୦ଟି ଫୁଲମାଳ ଗୁଛା ହେଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫୁଲମାଳରେ ୧୦ଟି ଫୁଲ ଥିଲେ ମୋଟ କେତୋଟି ଫୁଲ ତୋଳା ହୋଇଥିବ ?
- (ଙ) କପ୍ତାଡ଼ିହା ଗାଁରେ ୧୦୫ଟି ପରିବାର ଅଛନ୍ତି । ଆଗକୁ ଆମ୍ଭ ଦୁଆଖୁଆ ପରବ ଅଛି । ତେଣୁ ପରିବାର ପିଛା ୧୦ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ କଲେ । ତେବେ ଗାଁ ଯାକର ମୋଟରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇଥିବ ?

(ଘ) ହରଣ (ତାତାନ୍ କମ ଅରଣ)



ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା । (ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏଁ ।)

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	କୁଆଙ୍ଗ ଭାଷାରେ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ	ଆବ୍ଲୟାଏ ରୂପ
ଭାଜକ	ଯୁ ସଙ୍କେତାବ ବାଗ କିକିକ୍‌କରେ
ଭାଜ୍ୟ	ଯୁ ସଙ୍କେତାତେ ବାଗ କିକିକ୍‌ କରେ
ଭାଗଫଳ	ଯୁ ସଙ୍କେତା ବାଗ ପଲକରେ
ଭାଗଶେଷ	ଯୁ ସଙ୍କେତା ଅତତା ରଏରେ
ଭାଗ	ବାଗ
ଲିଖିତାଙ୍କ	ସଙ୍କେତାବ ନେଲେକେ

ବାହୁଣୀଯୋଡ଼ା ସାହିର ଟଙ୍କଣ ପୋଖରୀରେ ମାଛ ଛାଡ଼ିଥିଲେ । ବର୍ଷେ ପୁରିବା ବେଳକୁ ମାଛ ଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ ରଜ ପର୍ବଦିନ ମାଛ ମାରିଲେ । ଶେଷରେ ଗଣି ଦେଖିଲେ ମୋଟ ୨୪ଟି ମାଛ ହେଲା । ମାଛକୁ ଟଙ୍କଣଯାକ ବାଣ୍ଟିଲେ । ଜଣକା କେତୋଟି ମାଛ ପଡ଼ିବ ?

କାଳିଆ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼େ । ସେ ହିସାବ କରି ଠିକ୍ ଭାବରେ କହିଦେଲା ।

ଟଙ୍କଣଂ କାରଂ ସବାନ୍‌କି, ୨୪ଗଟା କାରଂ ସୁଇଁଶ୍ଚ ତାମାତାଞ୍ଜାକି ।



ଟଗଟା ୧ମ ଏଲ ତାତାଜାନ୍‌କି ପରେ ଆଉ ରଏଆନା ୧୭ ଗଟା



ଟଗଟା ତା ୨ୟ ଏଲ ତାତାଜାନ୍‌କି ପରେ ଆଉ ରଏଆନା ୮ ଗଟା



୩ ଏଲବ ତାତାଜାନ୍‌କି ପରେ ରଏଆନା ୦



ମିନଲଗ୍‌ଆ ବାଗ ଅଳଗାନ୍‌



ମିନଲଗ୍‌ ବାଗତେ ୩ଗଟା ଲେକା କାରଂ ଅଳଗାନ୍‌ ।

ଉଦାହରଣ - ୧

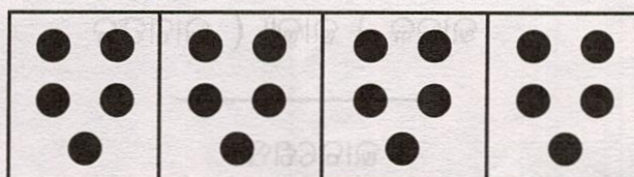
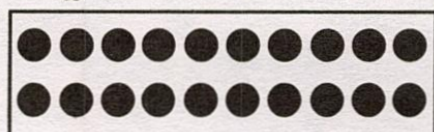
ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଫୁଲଗୁଡ଼ିକୁ ୪ ଭାଗ କରି ବାଣ୍ଟ ।

(ତୁଳିଆରାସିଂଡ଼ିକିତେ ୪ ବାଗ କିପେପେଜ ତାଜେପେ ।)



ତଳ ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ୪ ଭାଗ କରି ବାଣ୍ଟ ।

ତୁଳିଆ ଟୁପାରିକିତେ ୪ ବାଗ କିବେପେଜ ତାଜେପେ ।



ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ଭାଗ କର । (କୁବାରୂପ କିବେପେଜ ବାଗ କିବେପେ ।)

$$978$$

$$\text{ଯେପରି - } 978 = 900 + 70 + 8$$

$$900 \div 4 = 225$$

$$70 \div 4 = 17$$

$$8 \div 4 = 2$$

$$= 244$$

ସେହିପରି ଆସ ଭାଗ କରି ହିସାବ କରିବା । (ଏରେନୁଲିଖିତ ଉଆ ବାଗ କିବେପେଜ ଇସାବ କିବେପେ)

(କ)

$$898 \div 9$$

$$898 = 800 + 90 + 8$$

$$800 \div 9 = \boxed{}$$

$$90 \div \boxed{} = 10$$

$$\boxed{} \div 9 = \boxed{}$$

$$\boxed{}$$

(ଖ)

$$୯୭୩ \div ୩$$

$$୯୭୩ = ୯୦୦ + ୭୦ + ୩$$

$$୯୦୦ \div \boxed{} = ୩୦୦$$

$$\boxed{} \div \boxed{} = ୨୦$$

$$\boxed{} \div ୩ = \boxed{}$$

$$\begin{array}{r} \hline \boxed{} \end{array}$$

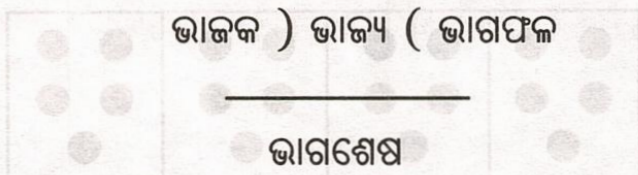
ଆସ ତଳକୁ ତଳ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଭାଗ କରିବାର ଧାରାକୁ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ ସଙ୍କେତାରିକିତେ ତୁଳିକି ତୁଳି ବାଗ ନିକିବେଜ ଦାରା ନେକଂ ।)

ଉଦାହରଣ -

$$୪୭୮ \div ୨$$

ଭାଜକ) ଭାଜ୍ୟ (ଭାଗଫଳ



ଭାଗଶେଷ

୨ ୩ ୪

୨) ୪୭୮(

୪

୭

୭

୮

୮

ନାହିଁ ୪୭୮ ଡେ ବାଗ କିକିବୁଲରେ । ଇନିତେ ଭାଜକ ଯେତେ ବାଗଲରେ, ଏରେତେ ଭାଜ୍ୟ ଗାମ୍ଭିରିକି । ଭାଗଫଳ - ଯୁକ୍ତା ଯୁକ୍ତ ବାଗତେ ଅଲଗତେ । ଭାଗଶେଷ - ଯୁକ୍ତା ବାଗ ଆଇଆନ୍ତ ବଲେଅଜ ରଏରେ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :- ପିଲାମାନଙ୍କ ଭାଗକ୍ରିୟା କଲାବେଳେ ଭାଜ୍ୟ, ଭାଜକଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରି ଭାଗଫଳ ବାହାର କରାଯାଏ ଶିଖାଇବେ ।

(କ) $୩୧୮ \div ୩$ କୁ ଭାଗ କରିବା, ଭାଜ୍ୟ, ଭାଜକ, ଭାଗଫଳ ଓ ଭାଗଶେଷ କେତେ ଲେଖିବା ।

$$\begin{array}{r}
 \boxed{9} \boxed{0} \boxed{9} \\
 ୩) ୩୧୮ (୧୦୬ \\
 \underline{3} \\
 ୧ \\
 \underline{0} \\
 ୧୮ \\
 \underline{୧୮} \\
 ୦
 \end{array}$$

ଭାଜ୍ୟ - ୩୧୮
 ଭାଗଫଳ - ୧୦୬
 ଭାଗଶେଷ - ୦

(ଖ) $୬୪୭ \div ୫$

$$\begin{array}{r}
 \boxed{} \boxed{} \boxed{} \\
 ୫) ୬୪୭ (\\
 \underline{5} \\
 \boxed{} \boxed{} \\
 \underline{} \boxed{} \\
 \boxed{} \boxed{} \\
 \underline{} \boxed{} \\
 \boxed{} \boxed{} \\
 \underline{} \boxed{} \\
 \boxed{} \boxed{}
 \end{array}$$

(ଗ) ୯୮୫ ÷ ୫

୧ ୯ ୭
୫) ୯ ୮ ୫ (

ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୬, ୮ ଓ ୧୦ ଦ୍ୱାରା ଭାଗକରି, ଖାଲି ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କର ।

				୬ ଦ୍ୱାରା	୮ ଦ୍ୱାରା	୧୦ ଦ୍ୱାରା
୮୬୪ ÷ <input type="text"/>	ଏଠାରେ	ଭାଜକ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଜ୍ୟ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଗଫଳ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଗଶେଷ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୭୨୬ ÷ <input type="text"/>	ଏଠାରେ	ଭାଜକ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଜ୍ୟ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଗଫଳ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଗଶେଷ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୯୭୮ ÷ <input type="text"/>	ଏଠାରେ	ଭାଜକ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଜ୍ୟ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଗଫଳ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		ଭାଗଶେଷ	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

ବିଦ୍ୟାକୁ ମାଆ କେତେକ ଭାଗକ୍ରିୟା କରିବାକୁ ଦେଲେ । ବିଦ୍ୟା ଭାଗକ୍ରିୟା କରି ଭାଗଫଳ ଓ ଭାଗଶେଷ ବାହାର କଲା । ବିଦ୍ୟା ଶେଷରେ ମାଆଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ମୋ ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ନା ଭୁଲ୍ ଜାଣିବାପାଇଁ କିଛି ଉପାୟ ଅଛି କି ? ମାଆ କହିଲେ - “ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି, ତୁ ସେପରି କାମ କର” ।

ପ୍ରଥମେ ତୁମେ ଭାଗକ୍ରିୟା ସବୁ ଖାତାରେ ଲେଖ ।

$$\begin{array}{r} \boxed{୧} \boxed{୮} \\ \text{ବିଦା ଲେଖିଲା} - (୧୮) \quad ୩) ୫ ୬ (\\ \underline{୩} \\ ୨ ୬ \\ \underline{୨ ୪} \\ ୨ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{୧} \boxed{୩} \boxed{୪} \\ (୨ୟ) \quad ୪) ୫ ୩ ୮ (\\ \underline{୪} \\ ୧ ୩ \\ \underline{୧ ୨} \\ ୧ ୮ \\ \underline{୧ ୬} \\ ୨ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{୨} \boxed{୧} \\ (୩ୟ) \quad ୫) ୧ ୦ ୫ (\\ \underline{୧ ୦} \\ ୫ \\ \underline{୫} \\ ୦ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{୨} \boxed{୫} \\ (୪ର୍ଥ) \quad ୧୨) ୩ ୧ ୦ (\\ \underline{୨୪} \\ ୭ ୦ \\ \underline{୬ ୦} \\ ୧ ୦ \end{array}$$

ଭାଜ୍ୟ, ଭାଜକ, ଭାଗଫଳ ଓ ଭାଗଶେଷକୁ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ଓ ସାରଣୀର ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ଭାଗକ୍ରିୟା	ଭାଜ୍ୟ	ଭାଜକ	ଭାଗଫଳ	ଭାଗଶେଷ	ଭାଜକ x ଭାଗଫଳ + ଭାଗଶେଷ	ଭାଜକ x ଭାଗଫଳ + ଭାଗଶେଷ ସହ ଭାଜ୍ୟର ସଂପର୍କ
୧ମ	୫୬	୩	୧୮	୨	୫୬	ସମାନ
୨ୟ	-	-	-	-	-	-
୩ୟ	-	-	-	-	-	-
୪ର୍ଥ	-	-	-	-	-	-

କ'ଣ ଜାଣିଲେ ?

$$\boxed{\text{ଭାଜ୍ୟ} = \text{ଭାଜକ} \times \text{ଭାଗଫଳ} + \text{ଭାଗଶେଷ}}$$

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭାଗକ୍ରିୟାରେ ଖାଲିଥିବା ଘରଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୨) $\square \square \square$

(କ) ୨) ୩ ୩ ୨(

\square

$\square \square$

$\square \square$

$\square \square$

$\square \square$

$\square \square$

$\square \square$

(ଖ) ୫) ୩ ୩ ୫(

୩ ୦

\square

୩ \square

$\square \square$

\square

\square

$\square \square \square$

(ଗ) ୩) ୨ ୩ ୫(

୨ ୧

\square

୨ \square

$\square \square$

\square

\square

ଭାଜ୍ୟ = ୩୩୨

ଭାଜକ = \square

ଭାଗଫଳ = \square

ଭାଗଶେଷ = \square

ଭାଜ୍ୟ = \square

ଭାଜକ = \square

ଭାଗଫଳ = \square

ଭାଗଶେଷ = \square

ଭାଜ୍ୟ = \square

ଭାଜକ = \square

ଭାଗଫଳ = \square

ଭାଗଶେଷ = \square

୧ ୦ ୦

(ଘ) ୫) ୬ ୩ ୧(୧ ୦ ୦ ଭାଜ୍ୟ = ୧ ୦ ୦

୫ ଭାଜକ = ୫

ଭାଗଫଳ = ୧୨

୧ ୨ ଭାଗଶେଷ = ୦

୧ ୦

୧ ୦

୧ ୦

୧ ୦

୧ ୦

ଜଙ୍ଗଲରେ ଶାଳ, ପିଆଶାଳ (ବିଜା) ଓ କୁସୁମ ଗଛ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ଅଛି । ମୋଟ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ୩୧୨ ହେଲେ କେତୋଟି ପିଆଶାଳ ଗଛ ଅଛି ?

ଜଙ୍ଗଲରେ ଶାଳ, ପିଆଶାଳ(ବିଜା) ଓ କୁସୁମ ତିନି ପ୍ରକାରର ଗଛଅଛି ।

ମୋଟ ୩ ପ୍ରକାରର ଗଛ ହେଉଛି ୩୧୨ଟି

ପିଆଶାଳ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ୩୧୨ଟି ÷ ୩

= ୧୦୪ଟି

ପିଆଶାଳ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୧୦୪ଟି ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

(କ) ୪୨୦ ÷ ୬ =

(ଖ) ୭୧୨ ÷ ୮ =

(ଗ) ୫୫୨ ÷ ୬ =

(ଘ) ୬୦୫ ÷ ୮ =

(ଙ) ୮୬୫ ÷ ୮ =

(ଚ) ୪୭୩ ÷ ୧୦ =

(ଛ) ୪୦୦ ÷ ୮ =

(ଜ) ୩୦୦ ÷ ୬ =

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଧ୍ୟ କମ)

୧. ଭାଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(ବାଗଫଳ ଆବିରୋଧେ ।)

$$୪୦୭ \div ୭ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୩୦୧ \div ୭ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୪୦୭ \div ୭ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୮୦୧ \div ୯ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୫୦୫ \div ୫ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୬୦୪ \div ୪ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୭୦୭ \div ୩ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୪୦୮ \div ୬ = \underline{\hspace{2cm}}$$

୨. ବିଭାଜିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଭାଗ କର ।

(ମାଟାର କିବେପେକ ଲେକେପେ ।)

$$(କ) ୪୭୭ \div ୭ = \underline{\hspace{2cm}} \quad ୫୫୫ \div ୫ = \underline{\hspace{2cm}} \quad ୯୯୯ \div ୯ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୬୩୯ \div ୯ = \underline{\hspace{2cm}} \quad ୮୪୮ \div ୮ = \underline{\hspace{2cm}} \quad ୬୬୩ \div ୩ = \underline{\hspace{2cm}}$$

୩. ଭାଗକ୍ରିୟାରେ ଥିବା ଖାଲି ଘରଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କର ।

(ବାଗ କମରାତେ ମାସିନା ଅଟ ଇଞ୍ଜିରରିକି ପୂରଣ କିବେପେ ।)

$$\begin{array}{r} \square\square\square \\ (କ) ୭) ୫ ୭ ୦(\end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪ \\ \hline ୧୭ \\ \hline ୧୭ \\ \hline ୦ \\ \hline ୦ \\ \hline ୦ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square\square ୭ \\ (ଖ) ୭) ୭ ୮ ୪(\end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ \hline ୮ \\ \hline \square\square \\ \hline \square \\ \hline \square \\ \hline ୦ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୯୧ \\ (ଗ) ୪) ୭ ୬ ୫(\end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪ \\ \hline ୩ \square \\ \hline \square\square \\ \hline ୫ \\ \hline \square \\ \hline ୧ \end{array}$$

□□□
(ଘ) ୫) ୮ ୦ ୫ (

$$\begin{array}{r} \square \\ \hline \square \square \\ \square \square \\ \hline \square \\ \square \\ \hline \square \end{array}$$

□□□
(ଙ) ୩) ୭ ୪ ୧ (

$$\begin{array}{r} ୭ \\ \hline ୧ ୪ \\ \square \square \\ \hline ୨ ୧ \\ ୨ ୧ \\ \hline ୦ \end{array}$$

□□
(ଚ) ୮) ୩ ୮ ୭ (

$$\begin{array}{r} \square \square \\ \hline \square \square \\ \square \square \\ \hline ୩ \end{array}$$

୪. ଭାଜ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର । (ବାଜ୍ୟ ଆବିରାଏପେ ।)

ଭାଜକ	ଭାଗଫଳ	ଭାଗଶେଷ	ଭାଜ୍ୟ
୧୫	୯	୪	
୧୨	୧୦	୧	
୩୦	୫	୦	

ମୌଖିକ (ଗାତାଏପେ)

୧. ଆସ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ମନେ ମନେ ହିସାବ କରି କହିବା ।

(ଉଆ ତୁଳିଆ ପରସନରାକା ଉତ୍ତର ମନେ ମନେ ଇସାବ ନିକିବେଜ ନେଗାତାଏ ।)

- (କ) ୩ ଜଣ ଉଆଳିକି ମେଶେଆନ୍‌କିଜ ମୁଇଁଞ୍ଜୁ ତୁୟର୍‌ତା ୩୬ ଗଟା ଗୁଳିଚା କାରଂ ସବାନ୍‌କି । ତାଲେ ୩ ଜଣେ ଏକା ବାଗ କିବାନ୍‌କିଲେ । ମିନଲଗ୍‌ଆ କିତିଗଟା ଲେକା ମଲଂଆଁ ?
- (ଖ) ରୁଗୁଆ ଏକୁଇଶିଆରା ବଳ ଆରାକା ଇଞ୍ଜିରାକା ୧୦୦ଗଟା ଅଲାର୍ ବନାଏ ସେରକି । ଆରା ମାମୁଁରକି ୫ଜଣ ଡେନକି । ରୁଗୁଆ ମାଁରକିତେ ଏକା ଏକା ଅଲାର୍ ତାତାଜକି । ତାଲେ ଆରକି କିତିଗଟା ଲେକା ତାମାତାଜେକି ?
- (ଗ) ସୁୟାରୀ ଆଉ ଗୁରୁବାରୀ ଅଲେଟଟା ବାକାଳିତା ଏକା ଏକା ୧୫୦ଗଟା ଅଲେ କେକେଜକିଆ । ତାଲେ ଆରକିଆ ମିନଲଗ୍ କିତିଗଟା ଲେକା ଅଲେ କେକେଜକିଆ ?
- (ଘ) ବୁଲି ଆଉ ଶାରୀ ବୁକୁଆ ବୁଆ ଅରାଜ୍‌ତେ ଅନକିଆ । ବାନଲଂ ଏକା ଏକା ତୁତୁଲୀ । ବୁଆ ଅରାଜକିଆ । କୁଆ ଅରାଜ୍ ଉଟାଅକିଆଜ ବୁଲୁ ଡାଳିକି ଡାଳି ଗଣେ ଅଜୁ ବାନଲଂ ୪୦୮ ଗଟା । ବୁଆ ଡାଳି ଅରାଜ୍‌ସିକିକିଆ । ମିନଲଗ୍ କିତିଗଟା ଲେକା ବୁଆ ଡାଳି ଅରାଜ୍‌ସିକିକିଆ ?

ଲିଖିତାଙ୍କ (ଲେକେସେ)

୧. ସମାଧାନ କରି ଉତ୍ତର ବାହାର କର ।

(ସମାଧାନ କିବେପେକ୍ଷ ଉତ୍ତର ଆବିରାଏପେ ।)

(କ) ଅଡ଼ଳା ଗାଆଁଆ ଲୋକ ସଙ୍କେଆ ୫୦୦୦ । ମାଗୁ ଆରା ବାଆଗର ବଳଆ ଉରୁର୍ତେ ଡିଡ଼ିଞ୍ ଆରିମାନ୍ । ଆରା ଗାଆଁରାକା ଲୁକକି କଲେଜାନ୍କି ଆଉ ଗାଆଁଆ ଲୁକକି ଦି ବାଗ ଇଆନ୍କି । ତାଲେ ମୁଇଁଞ୍ ବାଗତେ କିତିଜଣ ଲୁକ ରଏଆନ୍କି ?

ସାବରେଞ୍ ଲୁକ ସଙ୍କେଆ = ୫୦୦୦ ଜଣ

ସାବରେଞ୍ ଲୁକ ଦଳ ସଙ୍କେଆ = ଗଟା

∴ ୧ ଦଳତେ ଲୁକ ସଙ୍କେଆ = ÷ ୨ = ଜଣ

(ଖ) ୪ଜଣ ଜାଂଡ଼ାଏକି ବିଲବ ତୁଳୀ ଜାଜାଗ୍ତେ ଅନକି । ଦିନିମିଞ୍ ତୁଳୀ ଜାଗକି । ବୁଲୁ ଇଇତେ ଇଇତେ ଆରକି ୪୦୮ ବିଡା ତୁଳୀ ଜାଗକି । ଯୁଦି ୪ ଜଣ ଯାକ ଏକା ଏକା ତୁଳୀ ଜାଗକି । ତାଲେ ଜଣକା କିତିଗଟା ଲେକ ତୁଳୀବିଡା ଜାଗ୍ସେରକି ?

ସାବରେଞ୍ ତୁଳୀ ବିଡା ସଙ୍କେଆ = ଗଟା

ସାବରେଞ୍ ଜାଂଡ଼ାଏ ଲୁକ ସଙ୍କେଆ = ଜଣ

∴ ୧ଜଣତେ ତୁଳୀ ବିଡା = ୪୦୮ ÷ ୩ = ବିଡା

(ଗ) ଗୁରୀଆ ବୁଇର ଆରା ମାମୁଁରା ଇଞ୍ଜାଁରବ କାରାଦିନଆ କୁଣିଆ ଅନତେର । ଗୁରୀ ଆରା ଦି ବାଇବକର ଆଉ ଅବାରକି ଇଞ୍ଜାଁତେ ରଏଆନା । ଗୁରୀଆ ବୁଇରି ଦିଦିନ ଗଲେଅଜ ଏଞ୍ଜେଇ ବସତୀତେ ମୁଞ୍ ବସତା ତେରେନ୍ ଅରେନ । ଏରେ ଜୟଜ ଗୁରୀ ଆଉ ଆରା ବକରାଏକିଆ ଉଗରେଆନ୍କିଆ । ଗୁରୀ ଗାମ - “ନିଞ୍ ୫ଜଣଯାକ ଏକା ଏକା ବାଗ ନିକିମାଜ ନିଜିମେ ।” ଏତେ ଗୁରୀ ସାବରେଞ୍ ତେରେନ୍ତେ ଗଣେଅଜ ଜୟକୁ ୩୦୭ ଗଟା ତେରେନ୍ ଆସିକେ । ମିନଳଗ୍ଥା ବାଗତେ କିତିଗଟା ଲେକା ତେରେନ୍ ମଲ୍ଆଁ ଆଉ କିତିଗଟା ତେରେନ୍ ବମଲେ ?

ସାବରେଞ୍ ତେତେନ୍ = ଗଟା

ସାବରେଞ୍ ବାଗ =

∴ ମିନଳଗ ବାଗଆ ତେରେନ୍ ସଙ୍କେଆ ୩୦୭ ÷ ୫ = ଅଳଣାନଜ୍ = ବଲେଅ

(ଘ) ସାନନ୍ଦର ବାପା ୧୨୦ଟି ପଣସ ସନା ବେପାରୀକୁ ବିକିଦେଲେ । ସେ ଥରକୁ ଥର ସମାନ ଭାବେ ୪ଥର ଲେଖାଏଁ ପଣସ ବିକିଦେଲେ । ତେବେ ସେ ଥରକୁ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ବିକିଥିବେ ।

(ଙ) ରାଏଚର, ଆଏବନ ଓ ମୁଗୁଲ ୭୫ଟି ଡିମିରି ପାରିଲେ । ସେମାନେ ସମାନ ସମାନ ସଂଖ୍ୟାରେ ଡିମିରି ଭାଗ କରିବେ । ଯେପରି ସମାନ କରି ବାଣ୍ଟିଲା ପରେ ଆଉ କିଛି ଡିମିରି ବଳକା ରହିବ ଓ ତାହା କେତେ ହେବ ?

9.(କ) କାରାଦିନ ରାଜୁ ଆଉ ଯଦୁ ଜଳାରାଜା ଦୁଇଂ ବଣବ ଅଲେ ଅରେନ୍ଦ୍ରତେ ଅନକିଆ । ରାଜୁ ୮୦ ଗଟା ଅଲେ ଗାଞ୍ଜିଆତେ ଆଉ ଯଦୁ ୪୦ ଗଟା ଅଲେ କାଟିକିଲାଗୁଡେ କେଷ୍ଟେଅକିଆଜ ଇଞ୍ଜିବ ଗଗାନ୍ଦକିଆ । ତାଲେ ବାନଳଂଆଁ ଅଲେ ମେଶେଆନ୍ଦଜ କିତି ମିନା ?

(ଖ) ଗୁମୀ ବାକାଳୀତା ଅମ୍ବାର ଗଦାମ କେକେଜ । ଏରେତା ଆର କାକାରତେ ୧୦ଗଟା ଆଉ ବକରାଏରତେ ୧୦ ଗଟା ଗଦାମ ଡିଞ୍ଚୁଅଁ । ଗୁମୀ ଆରା ବକରାତା ୨ଗୁଣ ଗଦାମ ଜିମ । ତାଲେ ଗୁମୀ କିତିଗଟା ଗଦାମ କେକେଜ୍‌ସେର ?

(ଗ) କଟଲା, ଟରମ୍ ଆଉ ବୁଦିଆ ସୁମୁସିଞ୍ଚିତା । ଏକା ଏକା ୧୦ଗଟା ଲେକା ଅଲେ ଜିମିମେକି ବୁଲି ବେତାରଆନ୍ଦକି । ଆରେକି ସୁମୁସିଞ୍ଚିତେ ତାଜାନ୍ଦକି । ଏଲେ କଟଲା ୩ଟା ଅଲେ ଅମ୍ବାର ଜିମ । ତାଲେ ୩ଜଣଣଂ ମେ ଶେଆନ୍ଦକିଜ କିତିଗଟା ଅଲେ ଜିମକି ?

(ଘ) ୫ଜଣ ପିଲା କେନ୍ଦୁ ଖାଇବାକୁ ମନକଲେ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଗଛରୁ କେନ୍ଦୁ ପାରିଲେ । ଜଣକା ୧୦ଟି ଲେଖାଏଁ ଖାଇ ଦେଖୁଲେ ୧୫ଟି କେନ୍ଦୁ ବଳିଲା । ତେବେ ସେମାନେ ମୋଟ କେତୋଟି କେନ୍ଦୁ ପାରିଥିଲେ ?

(ଙ) କାଳିଆପାଣି ଗାଁ ଲୋକ ଗାଁ ବନ୍ଧା କରିବେ । ତେଣୁ ଗାଁଯାକ ଲୋକ ଘରପିଛା ୧୦ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଚାନ୍ଦା ଦେଲେ । ମୋଟ ଚାନ୍ଦା ହିସାବ କରି ଦେଖୁଲେ ୪୫୦ ଟଙ୍କା ହେଲାଣି, ତେବେ ଗାଁରେ କେତେ ଘର ଲୋକ ଚାନ୍ଦା ଦେଇଥିବେ ?

ପାଠ-୩

ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟା (ବାମାଜୋତା ସଙ୍କେତା)



ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେଙ୍କଏ)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	କୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ଭଗ୍ନାଂଶ	ବାମାଙ୍ଗେତା ଅଂଶ
ଚଉଠ	ଠବାଗତା ୧ବାଗ
ଏକ ଅଷ୍ଟମାଂଶ	୮ବାଗତା ୧ବାଗ
ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା	ବାମାଙ୍ଗେତା ସଙ୍କେତା
ଲବ	ଗାର ଆଲିଂତା ସଙ୍କେତା
ହର	ଗାର ତୁଳିତା ସଙ୍କେତା
ବିଭକ୍ତ	ବାଗ
ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ	୩ ବାଗତା ୨ ବାଗ
ସମଲବ	ଲବ ଏକା ମାସିନା
ସମଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟା	ଏକା ବାମାଙ୍ଗେତା ସଙ୍କେତା
ସମ ଭଗ୍ନାଂଶ	ଏକା ବାମାଙ୍ଗେତା ଅଂଶ

ଭଗ୍ନାଂଶ

କାଙ୍ଗୁଲି ମାର୍ଗଶୀର ମାସରେ ତା' ବାପ ଘରକୁ କୁଣିଆଁ ଯାଇଥିଲା । ସେ ଘରକୁ ଫେରିବା ସମୟରେ ତାକୁ ତା' ମାଆ କହିଲେ, ଏତେ ଦିନ ପରେ ଆସିଛୁ, ଫୁଟି କାକୁଡ଼ି ଗୋଟିଏ ନେଇଯା ଘରେ ନାତିଆମାନେ ଅଛନ୍ତି ଖାଇବେ ।

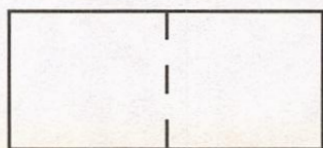


ସେ ଘରକୁ ଫେରିଲା । ଘରେ ଗୁରୁ ଓ ଶୁଳିଆ ମାଆ ଆସୁଛି ଦେଖି, ପାଖକୁ ଧାଇଁ ଆସିଲେ । ମାଆ କହିଲା, “ମୁଁ ତ କିଛି ଆଣିନାହିଁ । ନିଅ ଗୋଟିଏ ଫୁଟି କାକୁଡ଼ି ସମାନ ଭାଗ କରି ଖାଇବ ।” ଗୁରୁ ତଳେ କଟି ଦୁଇ ଭାଗ କରୁଥିଲା । ତା’ମାଆ କହିଲା, “ରୁହ ମୁଁ ମଝିରେ କାଟି ସମାନ ଦୁଇ ଭାଗ କରୁଛି ।” ମାଆ କାଟି କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଲା । ସେମାନେ ଖୁସିରେ ବସି ଖାଇଲେ ।

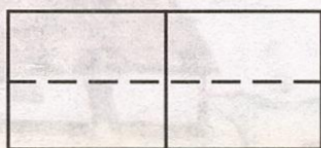


କାଗଜ ଖଣ୍ଡ ନିଅ । ସମାନ ୨ଭାଗ କର/ସମାନ ୪ଭାଗ କର । ସମାନ ୮ଭାଗ କରି ଭାଙ୍ଗ । (କଣ୍ଠମିଷ୍ଟ କାଗଜ ଗଣେପେ ୨ଏକା ବାଗ କିବେପେ/୪ଏକା ବାଗ କିବେପେ/୮ଏକା ବାଗ କିବେପେକ ବାଜେପେ ।)

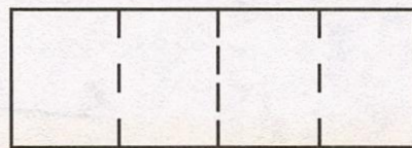
ଭଙ୍ଗାଯାଇଥିବା ଧାରରେ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ରେ ଗାର ଦିଅ । (ବାମାଙ୍ଗେତା କାଗଜ କାନ୍ଥତେ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ର ଗାର ଡିଜ୍‌ସିଏ ।)



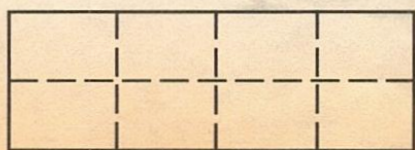
୨ ଭାଗ



୪ ଭାଗ



୪ ଭାଗ



୮ ଭାଗ



୮ ଭାଗ

ଭଜାଯାଇଥିବା କାଗଜର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ । ୨ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦେଲେ ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶକୁ ଅଧା ବୋଲି କହୁ । ୪ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦେଲେ ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶକୁ ଚଉଠ ବୋଲି କହୁ । ୮ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦେଲେ ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶକୁ ଏକ ଅଷ୍ଟମାଂଶ ବୋଲି କହୁ ।

ବାମାଙ୍ଗେଡା କାଗଜଆ ମୁଇଁଷ୍ଟ ମୁଇଁଷ୍ଟ ବାଗତେ ରଙ୍ଗ ଡିଅୁଏଁପେ ।

୨ ଏକା ବାଗତା ୧ ବାଗତେ ରଙ୍ଗ ଇଡିଅୁଲେ ଚିତର ଇସେରେ ଅଂଶତେ ଅଦା ବୁଲି ଏଗାମେ ।

୪ ଏକା ବାଗତା ୧ ବାଗତେ ରଙ୍ଗ ଇଡିଅୁଲେ ଚିତର ଇସେରେ ଅଂଶତେ ବାଗତା ବାଗମିଅୁ (ଚଉଠ) ବୁଲି ଏଗାମେ ।

୮ ଏକା ବାଗତା ୧ ବାଗତେ ରଙ୍ଗ ଇଡିଅୁଲେ ଚିତର ଇସେରେ ଅଂଶତେ ୮ ବାଗତା ବାଗମିଅୁ (ଏକ ଅଷ୍ଟମାଂଶ) ବୁଲି ଏଗାମେ ।

୨ ସମାନ କରାଯାଇଥିବା କାଗଜରେ ୧ ଭାଗ ରଙ୍ଗ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶକୁ ପୂରା ଚିତ୍ରର ଏକ ଅଂଶ । ଏହାକୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଆମେ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ବୋଲି କହିବା । ଏପରି ସଂଖ୍ୟା ଆମେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ । ଯଥା -

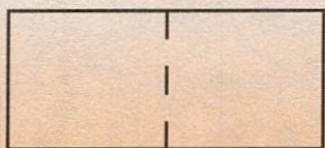
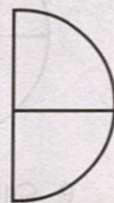
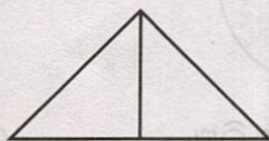
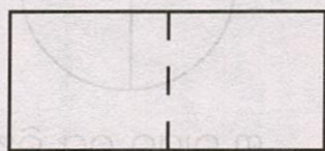
(କ) ମୋତେ ଅଧା ପିଠା ଦିଅ । ଏହାର ଅର୍ଥ ପିଠାକୁ ଦୁଇ ଭାଗ କରି ଏକ ଭାଗ ।

(ଖ) ମୁଁ ଅଧାରାସ୍ତା ସାଇକେଲରେ ଗଲି ।

(ଗ) ମୁଁ ରୁଟିର ଏକ ଚଉଠ ଖାଇଲି । ତୁମେ ଏପରି ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା କେଉଁଠି ବ୍ୟବହାର କର କୁହ ।

ନିଜେ ଅଧା ଅଂଶକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

(ନିଜେ ଅଦା/ପାଳିମିଅୁ ଅଂଶତେ ରଙ୍ଗ କିବେପେ ।)



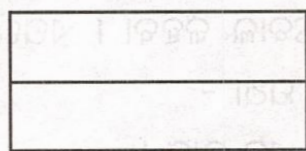
ସମାନ ୨ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ ରଙ୍ଗ ଦେଲେ ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶକୁ $\frac{୧}{୨}$ ଭାବରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ
 ଓ ଏହାକୁ ଏକ ବିଭକ୍ତ ଦୁଇ ପଢ଼ାଯାଏ । $\frac{୧}{୨}$ ରେ ଗାର ଉପରେ ଥିବା ୧କୁ ଲବ ଓ ଗାର ତଳେ ଥିବା
 ୨କୁ ହର କୁହାଯାଏ ।

ଏକା ୨ ବାଗତା ୧ବାଗ ରଙ୍ଗ ଇତିହାସେ ଚିତ୍ରର ଇସେରେ ଅଂଶତେ $\frac{୧}{୨}$ ବାବରେ ଲେକେକିକି
 ଆଉ ନିତେ ଏକ ବିଭକ୍ତ ଦୁଇ ପଡେକିକି । $\frac{୧}{୨}$ ଆ ଗାର ଆଲିଆଁ ଆସିକେ ୧ତେ ଲବ ଆଉ ଗାର
 ତୁଳିଆ ଆସିକେ ୨ତେ ହର ଗାମ୍ବିକି ।

ତଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ରକୁ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

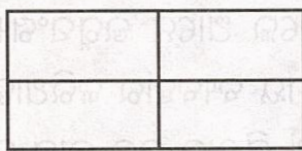
(ତୁଳିଆ ଅଲେଖିଟ ଚିତ୍ରରରିକିତେ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ରଙ୍ଗ ଡିଜ୍‌ଏଁପେ ।)

(୧)



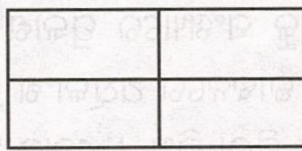
୧ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ

(୨)



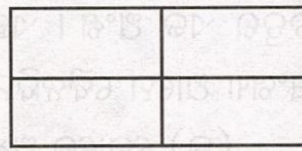
୧ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ

(୩)



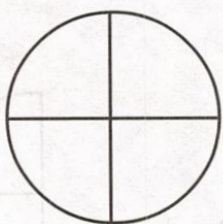
୨ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ

(୪)



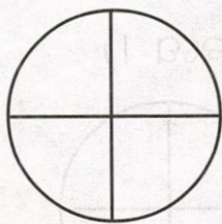
୩ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ

(୫)



୧ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ

(୬)



୨ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ

(୭)



୩ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ

ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାରେ ବଡ଼ ସାନ

(ବାମାଙ୍ଗେତା ସଙ୍କେତାରା କୁବାସାନ)

କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାଗଜ ପଟିକୁ ସମାନ ୮ ସମାନ ଭାଗ କରାଯିବ । କେତେକ ପଟିରେ ୧ ଭାଗ/ ୨ ଭାଗ/୩ ଭାଗ ଏପରି ରଙ୍ଗ ଦିଆଯିବ । ପିଲାମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପଟି ନେବେ । ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶ ଅନୁଯାୟୀ ସାଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗ ଏକାଠି ହେବେ ଯଥା - ୮ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ ଓ ୮ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ, ୮ ଭାଗରୁ ୩ ଭାଗ, ୮ ଭାଗରୁ ୩ ଭାଗ ଦଳ ଦଳ ହେବେ । ପରେ ଦଳଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମରେ ଠିଆ ହେବେ ଆଗରେ ୮ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ, ୮ ଭାଗରୁ ୨ ଭାଗ, ୮ ଭାଗରୁ ୩ ଭାଗ ପଛରେ ୮ ଭାଗରୁ ୭ ଭାଗ, ତା' ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପାଇଥିବା ଅଂଶକୁ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାରେ ଲେଖିବେ । ଦଳଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟାକୁ କଳାପଟାରେ ଚିତ୍ର କରି ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

- ▶ ଏ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା କିଏ ?
- ▶ ଏ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକରେ ସବୁଠାରୁ ସାନ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା କିଏ ?
- ▶ ଏ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ଲେଖିଲେ -
 $\frac{୭}{୮}, \frac{୬}{୮}, \frac{୫}{୮}, \frac{୪}{୮}, \frac{୩}{୮}, \frac{୨}{୮}, \frac{୧}{୮}$

ଏପରି $\frac{୧}{୪}, \frac{୨}{୪}, \frac{୩}{୪}$ ର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ।

ବଡ଼ ସାନ କିପରି ଜାଣିଲେ ।

ଦୁଇଟି ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାରେ ହର ସମାନ ଥିଲେ, ଯେଉଁ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାର ଲବ ବଡ଼ ସେହି ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଟି ବଡ଼ ।

ଅଯାଚ ବାମାଙ୍ଗେତା ସଙ୍କେତା ହର ଏକା ଆସିଥାନ୍ତଲେ, ଯୁ ବାମାଙ୍ଗେତା ସଙ୍କେତାରା ଲବ କୁବା ଏରେ ବାମାଙ୍ଗେତା ସଙ୍କେତାରେ କୁବା ।

ତୁମେ ହର ୭ ଓ ଲବ ୧ ରୁ ୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଇ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଲେଖି ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ଓ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ଲେଖ ।

ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ଲେଖ । (ସାନତା କୁବାବ ଲେକେପେ ।)

(କ) $\frac{୨}{୭} \quad \frac{୫}{୭} \quad \frac{୧}{୭} \quad \frac{୬}{୭} \quad \frac{୩}{୭} \quad \frac{୪}{୭}$

(ଖ) $\frac{୧}{୬} \quad \frac{୫}{୬} \quad \frac{୪}{୬} \quad \frac{୨}{୬} \quad \frac{୩}{୬}$

$$(ଗ) \quad \frac{୩}{୫} \quad \frac{୨}{୫} \quad \frac{୧}{୫} \quad \frac{୪}{୫}$$

ବଡ଼ରୁ ସାନକ୍ରମରେ ଲେଖ । (କୁବାତା ସାନବ ଲେକେପେ ।)

$$(କ) \quad \frac{୪}{୭} \quad \frac{୬}{୭} \quad \frac{୧}{୭} \quad \frac{୩}{୭} \quad \frac{୫}{୭} \quad \frac{୨}{୭}$$

$$(ଖ) \quad \frac{୧}{୫} \quad \frac{୩}{୫} \quad \frac{୪}{୫} \quad \frac{୨}{୫}$$

$$(ଗ) \quad \frac{୪}{୬} \quad \frac{୨}{୬} \quad \frac{୫}{୬} \quad \frac{୩}{୬} \quad \frac{୧}{୬}$$

ସମ ଲବ ବିଶିଷ୍ଟ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ ସାନ :

ଆଉ ଦିନକର କଥା । ବଡ଼ଜା ଓ ରାଜେବ ୪ଟି ସମାନ ଆକାରର କାଗଜପଟି ନେଲେ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ୧, ୨, ୩ ଓ ୪ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖି ଚିହ୍ନିତ କଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଗଜପଟିକୁ ବିଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟକ ସମାନ ଭାଗରେ ଭାଗ କଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଟିରୁ ଗୋଟିଏ ଭାଗକୁ ଫେନସିଲରେ ରଙ୍ଗ କଲେ ।

କାଗଜ ପଟିର କୁମ୍ଭିକ ସଂଖ୍ୟା	କାଗଜ ପଟିର ଚିହ୍ନିତ ଅଂଶ	ଚିହ୍ନିତ ଭାଗର ପରିମାଣ	ଚିହ୍ନିତ ଅଂଶ ସୂଚକ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା
		ଅଧା	$\frac{୧}{୨}$
		ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ	$\frac{୧}{୪}$
		ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ	$\frac{୧}{୫}$
		ଏକ ଅଷ୍ଟମାଂଶ	$\frac{୧}{୮}$

ବଡ଼ଜା ଓ ରାଜେବକୁ ୧ ଓ ୨ୟ ପଟି ଦୁଇଟି ଦେଖାଇ ପଚାରିଲା, “କହିଲୁ କେଉଁ ପଟିର ରଙ୍ଗିନ୍ ଅଂଶ ଅଧିକ ?”

ରାଜେବ ଉତ୍ତର ଦେଲା “୧ମ ପଟିର ରଙ୍ଗିନ୍ ଅଂଶ ଅଧିକ ।”

ବଡ଼ଜା ପଚାରିଲା, “ତେବେ କହିଲୁ $\frac{୧}{୨}$ ଓ $\frac{୧}{୪}$ ମଧ୍ୟରେ କିଏ ବଡ଼ ?”



ଦୁଇଟି ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ହର ସମାନ ନାହିଁ । ତେବେ କାଗଜ ପଟି ନଦେଖି ବଡ଼ ସାନ କେମିତି ଜାଣିବା ?

ବଡ଼ଜା “ ଆଉ ଦୁଇଟି ପଟି ନେଇ ଦେଖିବା କ’ଣ ହେଉଛି ?”



ତା’ପରେ ୨ୟ ଓ ୩ୟ ପଟିକୁ ନେଇ ପାଖାପାଖି ରଖିଲା ଓ ଉଭୟ ଦେଖିଲେ $\frac{୧}{୫}$ ଠାରୁ $\frac{୧}{୪}$ ବଡ଼ ।

ବଡ଼ଜା – “ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖ । ଏଠାରେ ବି ହର ସମାନ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଲବ ସମାନ ।”

ଏଣୁ ଦେଖିଲେ - ଦୁଇଟି ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଲବ ଦୁଇଟି ସାମାନ ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁଟିରେ ହର ସାନ ସେଇଟି ବଡ଼ । ସମାନ ଲବ ଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଟିର ହର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସେ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଟି ସବୁଠାରୁ ସାନ ।

ପଚି ପାଞ୍ଚଟିର ଅଂଶକୁ ସୂଚାଇଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ କିଏ ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନ କିଏ ?

ସବୁଠୁ ବଡ଼ ହେଉଛି ଓ ସବୁଠୁ ସାନ ହେଉଛି

ପଚି ପାଞ୍ଚରା ଅଂଶରେ ଆବୃତ୍ତିନାଏକେ ବାମାଙ୍ଗେଡା ସଙ୍କେତା ରାକାଡା ସାବରେଞ୍ଚିଆଁତା କୁବା ଆଡି ଆଉସା ବରେଞ୍ଚିଆଁତା ସାନ ଆଡି ? ସାବରେଞ୍ଚିଆଁ କୁବା ଲରେ ଓ ସାବରେଞ୍ଚିଆଁତା ସାନ ଲରେ

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ପଚିର ଚିତ୍ର ଅଂଶକୁ ସୂଚାଇଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇବା ।

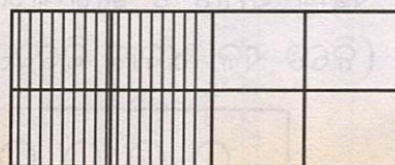
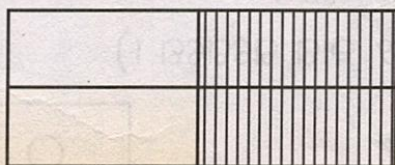
ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ହେଲା $\frac{୧}{୮}$, $\frac{୧}{୫}$, $\frac{୧}{୪}$, $\frac{୧}{୨}$

ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମକୁ $<$ ଚିହ୍ନ ବ୍ୟବହାର କରି ଏପରି ଲେଖାଯାଏ ।

$$\frac{୧}{୮} < \frac{୧}{୫} < \frac{୧}{୪} < \frac{୧}{୨}$$

ସମ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନିବା

ତପୁ ଓ ବାବୁ କାଗଜ ଭାଙ୍ଗି ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ି ଖେଳୁଥାନ୍ତି । ରଙ୍ଗ ଦେଉଥାନ୍ତି । ନୂଆ ନୂଆ ଚିତ୍ର କରି ରଙ୍ଗ ଦେବାରେ କି ମଜା ? ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାନ୍ତି ଆମ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର କେତେ ସମାନ ରଙ୍ଗ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର । ଏକଥା ତ ସାର୍ ଆଲୋଚନା କରିନାହାଁନ୍ତି । ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ ରଙ୍ଗ ଦେଇଥିବା ଅଂଶକୁ ନିମ୍ନ ଭଳି ରଖିଲେ ଓ ପରେ ରଙ୍ଗ ଅଂଶକୁ କାଟି ପଚିରେ ସଜାଇଲେ ।



ଏ ସବୁତ ସମାନ

ତେବେ $\frac{2}{9}$, $\frac{9}{8}$, $\frac{8}{7}$ କ'ଣ ସମାନ ହେବ ?

ମନରେ ଏଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ରଖି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସାରୁକୁ ପଚାରିଲେ । ସାରୁ କହିଲେ, “ତୁମେ ଠିକ୍ ବୁଝିଛ । ଏମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସମ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ।”

ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷକ କାଗଜ ପଟି ଭାଙ୍ଗି $\frac{2}{9} = \frac{9}{8} = \frac{8}{7}$ ବୁଝାଇବେ ।

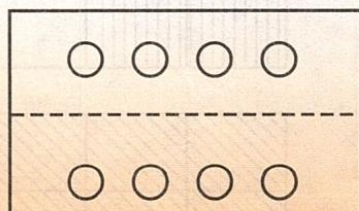
ଚେମଣ ଓ ତୁଲୁଇ ପଚାରିଲେ ଆମେ ଜଙ୍ଗଲରୁ କୋଳି, ମହୁଲ ଆଣିଲୁ । ସେଦିନ କୋଳିକୁ ବାଣ୍ଟିଲାବେଳେ ମୁଁ ଅଧା ଓ ତୁଲୁଇ ଅଧା ନେଇଥିଲୁ । ଏହା କେମିତି ହେଲା, ଆମେ ତ କୋଳିକୁ ଭାଙ୍ଗି ନଥିଲୁ । ସାରୁ କହିଲେ, “ମୋଟ କୋଳିକୁ ସମାନ ୨ ଭାଗ କରି ୧ ଭାଗ ନେଲେ ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ମୋଟ କୋଳିର $\frac{2}{9}$ ଅଂଶ ବୋଲି କହିବା । ମୁଁ ତୁମକୁ ୧୬ ଗୋଟି ଗୋଡ଼ି ଦେଉଛି । ତୁମେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

- ✦ ଏହାକୁ ସମାନ ୨ ଭାଗ କରି ।
(ଇନିତେ ଏକା ୨ବାଗ କିବେପେ ।)

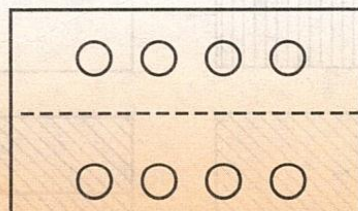
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ - $\frac{2}{9}$
୮ ଟି ଗୋଡ଼ି

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ - $\frac{2}{9}$
୮ ଟି ଗୋଡ଼ି
ମୋଟ ଗୋଡ଼ି = ୧୬ଟି

- ✦ ଏହାକୁ ସମାନ ୪ ଭାଗ କରି ୨ଭାଗ ନିଅ ।
(ନିତେ ଏକା ୪ବାଗ କିବେପେଜ ୨ ବାଗ ଗଣେପେ ।)



$\frac{9}{8}$



$\frac{9}{8}$

ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏ)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଜୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ଟଙ୍କା	ଟାଙ୍କା
ପଇସା	ପଏସା
୧୦୦ ପଇସା	ଟାଙ୍କାମିଞ୍ଜୁ
ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା	ହଜାରମିଞ୍ଜୁ ଟାଙ୍କା
୫୦ ପଇସା	ଆଟାଣା

ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବହାର (ଟଙ୍କା କାରବାର)

ସୁକୁମାରୀ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼େ । ଅନେକ ସମୟରେ ତା’ର ମା’ ବାପା ଟଙ୍କାପଇସା ଗଣନ୍ତି । ଜିନିଷ ପତ୍ର କିଣା ବିକା କରନ୍ତି । ସେ ଗାଁର ଦୁଆଖାଇ ପର୍ବପାଞ୍ଚି ଚାନ୍ଦା ଠୁଳାଉ ଥାଆନ୍ତି । ଦିନେ ସୁକୁମାରୀ ବାପାଙ୍କୁ କହିଲା - “ବାପା ଚାନ୍ଦା ଟଙ୍କା କେତେ ହେଲାଣି ? ଦିଅ ମୁଁ ଗଣିବି ।” ବାପା କହିଲେ- “ଠିକ୍ ଅଛି ।” ବାପା ସବୁ ଟଙ୍କା ସୁକୁମାରୀକୁ ଦେଲେ ଏବଂ ସେ ଗଣିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ମାତ୍ର ୫୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣି ପାରିଲା । ଆଉ ଗଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ବାପା ପଚାରିଲେ - “ସମୁଦାୟ କେତେ ଟଙ୍କା ହେଲା ?” ସୁକୁମାରୀ କହିଲା - “ବାପା ୫୦ ଟଙ୍କା ହେଲା ।” ବାପା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ - “ମୁଁ ତୋତେ ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେଇଛି ମାତ୍ର ୫୦ ଟଙ୍କା ହେଲା ।”

ସୁକୁମାରୀ କହିଲା - “ବାପା ମୁଁ ଆଉ ଗଣି ଶିଖି ନାହିଁ ।”

ବାପା କହିଲେ- “ଠିକ୍ ଅଛି ମୁଁ ତୋତେ ଗଣିବା ଶିଖେଇ ଦେବି ।” ତା’ପରେ ବାପା ସୁକୁମାରୀଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ପଇସା ଗଣିବା ଶିଖାଇଲେ । ଟଙ୍କାରୁ ପଇସା ଓ ପଇସାରୁ ଟଙ୍କା ।



ଏକ ଟଙ୍କା = ୧୦୦ ପଇସା



ଦୁଇ ଟଙ୍କା = ୨୦୦ ପଇସା



ତିନି ଟଙ୍କା = ୩୦୦ ପଇସା



ଚାରି ଟଙ୍କା = ୪୦୦ ପଇସା



(ବିଭିନ୍ନ ମୁଦ୍ରା ଓ ନୋଟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିବେ)

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା : ପଢ଼ିବାକୁ (ପ.) ଓ ଟଙ୍କାକୁ (ଟ.) ବୋଲି ଲେଖାଯାଏ ବୋଲି ପିଲାଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ ।

$$୧ଟଙ୍କା ୨୫ପଇସା = ୧୦୦ପ. + ୨୫ପ. = ୧୨୫ପ.$$

ସେହିପରି :

$$୨ଟଙ୍କା ୩୦ପଇସା = ୨୦୦ପ. + ୩୦ପ. = ୨୩୦ ପଇସା$$

$$୩ଟଙ୍କା ୩୫ପଇସା = ୩୦୦ପ. + ୩୫ପ. = ୩୩୫ ପଇସା$$

$$୪ଟଙ୍କା ୨୫ପଇସା = ୪୦୦ପ. + ୨୫ପ. = ୪୨୫ ପଇସା$$

$$୫ଟଙ୍କା ୬୦ପଇସା = \underline{\hspace{2cm}} ପ. + \underline{\hspace{2cm}} ପ. = \underline{\hspace{2cm}} ପଇସା$$

$$୬ଟଙ୍କା ୮୫ପଇସା = \underline{\hspace{2cm}} ପ. + \underline{\hspace{2cm}} ପ. = \underline{\hspace{2cm}} ପଇସା$$

$$୧୫୦ ପଇସା = ୧୦୦ପଇସା + ୫୦ ପଇସା$$

$$= ୧ଟଙ୍କା + ୫୦ ପଇସା$$

$$= ୧ଟଙ୍କା ୫୦ପଇସା$$

$$୪୨୫ ପଇସା = ୪୦୦ପଇସା + ୨୫ ପଇସା$$

$$= ୪ଟଙ୍କା + ୨୫ ପଇସା$$

$$= ୪ଟଙ୍କା ୨୫ପଇସା$$

ସେହିପରି -

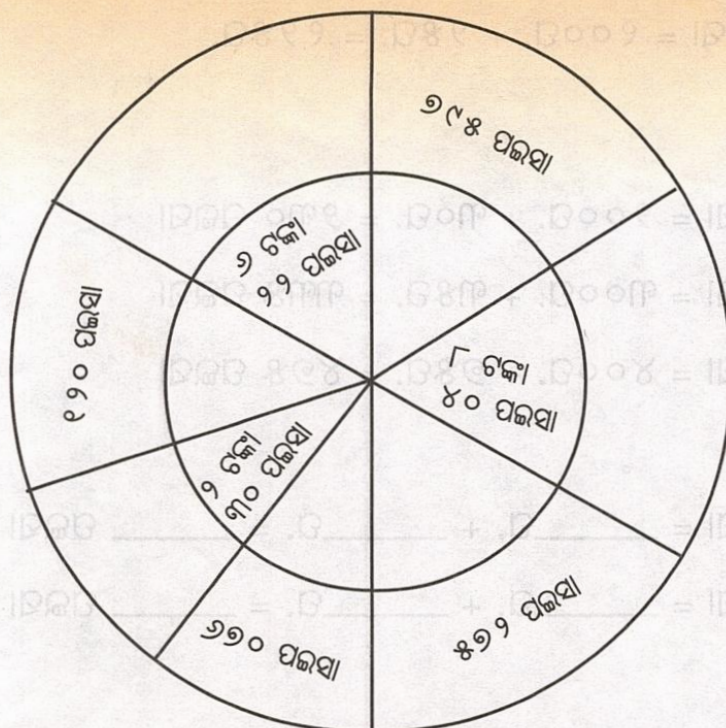
$$୭୨୫ ପଇସା = \underline{\hspace{2cm}} ପଇସା + \underline{\hspace{2cm}} ପଇସା$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} ଟଙ୍କା + \underline{\hspace{2cm}} ପଇସା$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} ଟଙ୍କା \underline{\hspace{2cm}} ପଇସା$$

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

ଗୋଲେଇର ବାହାର ଘରେ ଥିବା ପଇସା ପାଇଁ ଭିତର ଘରେ ଟଙ୍କା ଓ ପଇସା ଲେଖ ଏବଂ ଭିତର ଘରେ ଲେଖାଥିବା ଟଙ୍କା ଓ ପଇସା ପାଇଁ ବାହାର ଘରେ ଖାଲି ପଇସା ଲେଖ ।



ତଳେ କେତେକ ଜିନିଷ ଓ ତା'ର ଦାମ ଲେଖାଯାଇଛି ।



ଚାଉଳ
୧୨ଟ ୫୦ ପ.



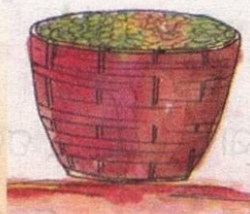
ବିରି
୨୫ଟ ୨୫ ପ.



କୋଳଥ
୧୫ଟ ୦୦ ପ.



ହରଡ଼
୪୦ଟ ୩୫ ପ.



ରାଶି
୧୭ଟ ୨୫ ପ.

ଏହିସବୁ ଜିନିଷକୁ ମୋଘା ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ହାଟକୁ ନେଇଥିଲା । ଆସ ହିସାବ କରିବା ତାଙ୍କର ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ହେବ ?

<u>ଜିନିଷ</u>	<u>ଟଙ୍କା</u>	<u>ପଇସା</u>
ଚାଉଳ	୧୨	୫୦
ବିରି	୨୫	୨୫
କୋଳଥ	୧୫	୦୦
ହରଡ଼	୪୦	୩୫
<u>ରାଶି</u>	<u>୧୭</u>	<u>୭୫</u>
ମୋଟ-	୧୦୯୮.	୧୮୫୫.
	= ୧୦୯୮. + ୧୮୫୫.	
	= ୧୦୯୮. + ୧୦୦୫. + ୮୫୫.	
	= ୧୦୯୮ଟଙ୍କା + ୧୮. + ୮୫୫.	
	= ୧୧୦୮ଟଙ୍କା + ୮୫୫ପଇସା	
	= ୧୧୦୮ଟଙ୍କା ୮୫୫ପଇସା	
	= ଟ.୧୧୦.୮୫	

✦ ଆସ ଜାଣିବା :

ସାରେଙ୍ଗା ତୁମ ପରି ୪ର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଢୁଥିବା ପିଲାଟିଏ । ଥରେ ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଘର ପାଇଁ ସଉଦା ଆଣିବାକୁ ଦୋକନକୁ ଗଲା । କ'ଣ କ'ଣ ଜିନିଷ କିଣା ହେବ ତା'ର ଏକ ତାଲିକା ବାପା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଦୋକାନୀ ତାଲିକା ଅନୁଯାୟୀ ଜିନିଷ ଦେଲେ ଏବଂ ସାରେଙ୍ଗାକୁ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । କାଗଜରେ କ'ଣ ଲେଖାଥିଲା ଆସ ଦେଖିବା ।

ଗୌରାଜ ଭେରାଇଟି ଷ୍ଟୋର

ଟିଠା ନମ୍ବର - ୫୪୫

ତାରିଖ - ୨୪/୦୭/୨୦୧୨

କ୍ଲେଡାଙ୍କ ନାମ - ସାରେଙ୍ଗା ଜୁଆରୀ

କ୍ର.ନଂ.	ଜିନିଷର ନାମ	ପରିମାଣ	ରେଟ୍ ବା ଦର	ଦାମ
୧.	ଚାଉଳ	୨ କି.ଗ୍ରା.	ଟ. ୧୫.୦୦	ଟ. ୩୦.୦୦
୨.	ଡାଲି	୧ କି.ଗ୍ରା.	ଟ. ୭୦.୦୦	ଟ. ୭୦.୦୦
୩.	ପିଆଜ	୧ କି.ଗ୍ରା.	ଟ. ୧୫.୦୦	ଟ. ୧୫.୦୦
୪.	ଆଳୁ	୧ କି.ଗ୍ରା.	ଟ. ୧୦.୦୦	ଟ. ୧୦.୦୦
୫.	ଦିଆସିଲି	୫ଟା	ଟ. ୧.୦୦	ଟ. ୫.୦୦
ମୋଟ				ଟ. ୧୩୦.୦୦

(ଏକ ଶହ ତିରିଶ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ

✦ **ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟିଠା ପଢ଼ି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।**

- (କ) ସେ କେଉଁ ଦୋକାନରୁ ଜିନିଷ କିଣିଲା ?
- (ଖ) ସାରେଙ୍ଗା କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ କିଣିଲା ?
- (ଗ) ସଉଦା ବାବଦରେ ତାକୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ?
- (ଘ) ଦୋକାନୀ ପିଆଜ କେତେ ଦରରେ ବିକିଲା ?
- (ଙ) ଡାଲିର ଦର କେତେ ?

ଏହିପରି ଦର ଓ ଦାମ ଲେଖାଥିବା କାଗଜକୁ ଟିଠା କହନ୍ତି ।

୧. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(ଅଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ ପୂରଣ କିବେପେ ।)

- (କ) ୧୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା
- (ଖ) ୨୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା
- (ଗ) ୩୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା
- (ଘ) ୪୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା
- (ଙ) ୯୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା
- (ଚ) ୫୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା
- (ଛ) ୨୫୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା
- (ଜ) ୭୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା

୨. କେତେ ପଇସା ହେଉଛି ଯୋଗକରି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

- (କ) ୫୦ପଇସା + ୫୦ପଇସା = ୧୦୦ ପଇସା
- (ଖ) ୭୫ପଇସା + ୨୫ପଇସା = ପଇସା
- (ଗ) ୩୫ପଇସା + ୧୫ପଇସା = ପଇସା
- (ଘ) ୬୦ପଇସା + ୪୦ପଇସା = ପଇସା
- (ଙ) ୮୦ପଇସା + ପଇସା = ୧୦୦ ପଇସା
- (ଚ) ୯୦ପଇସା + ପଇସା = ୧୦୦ ପଇସା
- (ଛ) ୧୦୦ପଇସା + ପଇସା = ୨୦୦ ପଇସା

୩. ଟଙ୍କାକୁ ଟଙ୍କା ଓ ପଇସାକୁ ପଇସା ସହ ଯୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- (କ) ୨ଟଙ୍କା ୫୦ପଇସା + ୧ ଟଙ୍କା ୨୫ପଇସା = ୩ ଟଙ୍କା ୭୫ ପଇସା
 - (ଖ) ୩ ଟଙ୍କା ୧୦ପଇସା + ୩ ଟଙ୍କା ୮୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା + _____ ପଇସା
 - (ଗ) ୨ ଟଙ୍କା ୦୦ପଇସା + ୧ ଟଙ୍କା ୩୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା + _____ ପଇସା
 - (ଘ) ୬ ଟଙ୍କା ୫୦ପଇସା + ୫ ଟଙ୍କା ୦୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା _____ ପଇସା
 - (ଙ) ୪ ଟଙ୍କା ୭୦ପଇସା + ୩ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା + _____ ପଇସା
 - (ଚ) ୫ ଟଙ୍କା ୬୦ପଇସା + ୨ ଟଙ୍କା ୮୦ ପଇସା = _____ ଟଙ୍କା + _____ ପଇସା
- = _____ ଟଙ୍କା + _____ ପଇସା + _____ ପଇସା
- = _____ ଟଙ୍କା + _____ ଟଙ୍କା + _____ ପଇସା
- = _____ ଟଙ୍କା _____ ପଇସା

$$\begin{aligned}
 (ଛ) \quad ୬ ଟଙ୍କା ୮୫ ପଇସା + ୩ ଟଙ୍କା ୨୦ ପଇସା &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (ଜ) \quad ୩ ଟଙ୍କା ୩୫ ପଇସା + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା } ୬୫ \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + ୧୧୦ \text{ ପଇସା} \\
 &= ୫ ଟଙ୍କା + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (ଝ) \quad ୨ ଟଙ୍କା ୬୫ ପଇସା + ୫ ଟଙ୍କା ୪୫ ପଇସା \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + ୧୧୦ \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା} \\
 &= ୮ ଟଙ୍କା + ୧୦ ପଇସା \\
 &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଟଙ୍କା} \underline{\hspace{2cm}} \text{ ପଇସା}
 \end{aligned}$$

୪. ମନେ ମନେ ହିସାବ କରି କୁହ ।

(ମନେ ମନେ ଲସାବ କିବେପେଜ ଗାମେପେ ।)

(କ) ଦିନେ ରାମ ବାଡ଼ିରୁ ବୋଇତାକୁ ତୋଳି ହାଟକୁ ବିକିବାକୁ ନେଲା । ୨ଟି ବୋଇତାକୁ ସେ ଏକା ଦାମ୍ରେ ବିକିଲା । ଗୋଟିଏ ବୋଇତାକୁର ଦାମ୍ ଯଦି ୩୦ଟଙ୍କା ହୁଏ ତେବେ, ୨ଟି ବୋଇତାକୁର ଦାମ୍ କେତେ ହେବ ?

(ଖ) ଚୁଞ୍ଚିଆ ଦିନେ ଘରେ ପାଳିଥିବା କୁକୁଡ଼ାରୁ ଦୁଇଟି କୁକୁଡ଼ା ବିକିବାକୁ ହାଟକୁ ନେଲା । ସେ ଦୁଇଟି କୁକୁଡ଼ାକୁ ୮୦ଟଙ୍କାରେ ବିକିଲା । ତେବେ ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ାର ଦାମ୍ କେତେ ହେବ ?

(ଗ) ଦିନେ ହରି ହାଟକୁ ଯାଇ ୧୦ଟି ବ୍ୟାଗ୍ କିଣିଲା । ୧୦ଟି ବ୍ୟାଗ୍ର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ୧୨୦ ଟଙ୍କା । ତେବେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଗ୍ର ଦାମ୍ କେତେ ?

(ଘ) ଦୁଇଟି ଗାଣ୍ଡୁଆର ମୋଟ ଦାମ୍ ୧୪୦ଟଙ୍କା । ଗୋଟିଏ ଗାଣ୍ଡୁଆର ଦାମ୍ ୭୦ଟଙ୍କା ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଗାଣ୍ଡୁଆର ଦାମ୍ କେତେ ?

(ଡ) ଶୁକ୍ରୁରା ଗଛରୁ ପଣସ ତୋଳି ହାଟକୁ ବିକିବାକୁ ନେଲା । ସେ ୧୦ଟି ପଣସକୁ ୧୫୦ଟଙ୍କାରେ ବିକିଲା । ତେବେ ଗୋଟିଏ ପଣସର ଦାମ୍ କେତେ ଟଙ୍କା ?

୫. ନିଜେ ହିସାବ କରି ଲେଖ ।

(ନିଜେ ଇସାବ କିବେପେଜ ଲେକେପେ ।)

ଜଗା ପାଖରେ ୪୦ ଟଙ୍କା ଅଛି । ଦାନିଆର ଟଙ୍କା ଜଗା ଟଙ୍କାଠାରୁ ୧୦ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହେଲେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଟଙ୍କା ମିଶି କେତେ ?



ଜଗା ପାଖରେ ଅଛି	=	୪୦ ଟଙ୍କା
ଦାନିଆର ଜଗାଠାରୁ ଅଧିକ ଅଛି	=	୧୦ ଟଙ୍କା
ଦାନିଆ ପାଖରେ ଅଛି	=	୫୦ ଟଙ୍କା
ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଟଙ୍କା ମିଶି	=	୫୪୦.୦୦ + ୫.୫୦.୦୦
	=	ଟ. _____

୬. ଟାଙ୍ଗାରା ହାଟକୁ ଯାଇ ୨୫୦ଟଙ୍କା ଦେଇ ୧୦ଟି ଠେକି କିଣିଲା ଓ ୨୦୦ଟଙ୍କା ଦେଇ ୫ଟି ଗାଣ୍ଡୁଆ କିଣିଲା, ତେବେ ୧୦ଟି ଠେକି ଓ ୫ଟି ଗାଣ୍ଡୁଆର ଦାମ୍ କେତେ ?

୭. ପିନ୍ଧିକା କୁକୁଡ଼ା ଗୋଟିକୁ ୫୪ଟଙ୍କା ଦରରେ ୧୦ଟା କୁକୁଡ଼ା ବିକି ସେହି ଟଙ୍କାରେ ୩ଟି ଛେଳି କିଣିଲେ । ଛେଳି ଗୋଟିକର ଦାମ୍ କେତେ ଟଙ୍କା ?

୮. ପାଇକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ବେଣ୍ଟ ଚାଞ୍ଚି ଆଣିଲା । ବେଣ୍ଟ ଆଣି ଶୁକ୍ରବାର ହାଟକୁ ବିକିବାକୁ ନେଲା । ସେ ୧୨ଟି ବେଣ୍ଟ ବିକିବାରୁ ୧୨୦ଟଙ୍କା ପାଇଲା । ତେବେ ସେ ପ୍ରତି ବେଣ୍ଟରେ କେତେ ଟଙ୍କା ପାଇଲା ?

୯. ଶାମ ବଜାରକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଦୋକାନରୁ ୮ଟଙ୍କା ୪୦ପଇସାର ଖଣ୍ଡିଏ ସାବୁନ୍, ୧୨ଟଙ୍କା ୫୦ପଇସାର ଗୋଟିଏ ସୋରିଷ ତେଲ ଡବା, ୯ଟଙ୍କା ୬୦ପଇସାର ଗୋଟିଏ ପାଉଡ଼ର କିଣିଲା ପରେ ତା'ପାଖରେ ଆଉ ୪ଟଙ୍କା ୫୦ପଇସା ବଳିଲା । ତେବେ ସେ କେତେ ଟଙ୍କା ନେଇ ଦୋକାନକୁ ଯାଇଥିଲା ?



- ☐ ଖଣ୍ଡ ୧୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୨୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୫ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୫୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୫୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ୨ ଖଣ୍ଡ ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ୧ ଖଣ୍ଡ ୧୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୨୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ୨ ଖଣ୍ଡ ୧୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୫ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ୫ଟି ☐ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୧୦୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୫୦୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୫୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୫୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ☐ ଖଣ୍ଡ ୧୦୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।
- ☐ ଖଣ୍ଡ ୫୦୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ୧୦ଖଣ୍ଡ ୨୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ୨୦ଖଣ୍ଡ ୧୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ୨୦ଟି ☐ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ମିଳିବ ।

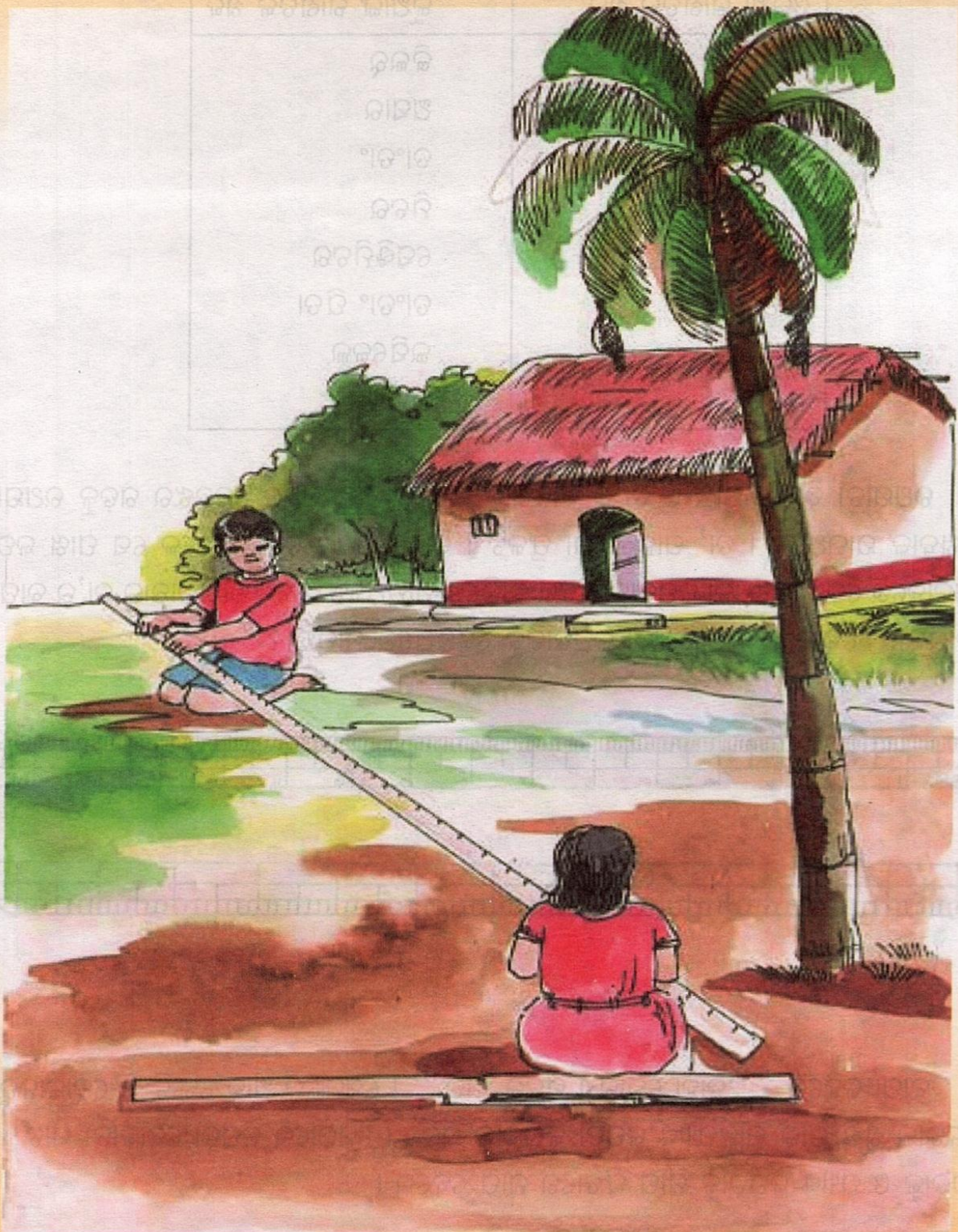
ନିଜେ କର । (ନିଜେ କିବେପୋ।)

୧. ବାଇରୁ ଗୋଟିଏ ଗାଁରୁ ୧୫ଟି କଞ୍ଚା ପଣସକୁ ୨୦୦ଟଙ୍କା ଦେଇ କିଣିଲା । ସେହି ପଣସକୁ ସେ ବଜାରକୁ ନେଇ ୨୯୦ଟଙ୍କାରେ ବିକିଲା । ତେବେ ତା'ର ଲାଭ ହେଲା କି କ୍ଷତି ହେଲା ? କେତେ ଟଙ୍କା ଲାଭ ବା କ୍ଷତି ହେଲା ?
୨. ଶମ୍ଭାରୁ ଗୋଟିଏ ଛେଳିକୁ ୨୦୦୦ଟଙ୍କାରେ କିଣି ୧୯୭୫ଟଙ୍କାରେ ବିକିଲା । ତେବେ ତା'ର କେତେ ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହେଲା ?
୩. ବିଦା ହଳେ ବଳଦକୁ ୭୮୯୦ ଟଙ୍କାରେ କିଣିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବଳଦ ହଳକ ଭଲ ଚାଲିଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଶୁକ୍ରବାର ହାଟକୁ ନେଇ ୭୮୯୦ଟଙ୍କାରେ ବିକିଲା । ତେବେ ତା'ର ଲାଭ ହେଲା କି କ୍ଷତି ହେଲା ?

ପାଠ-୫

ମାପ

(କ) ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ (ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତର)

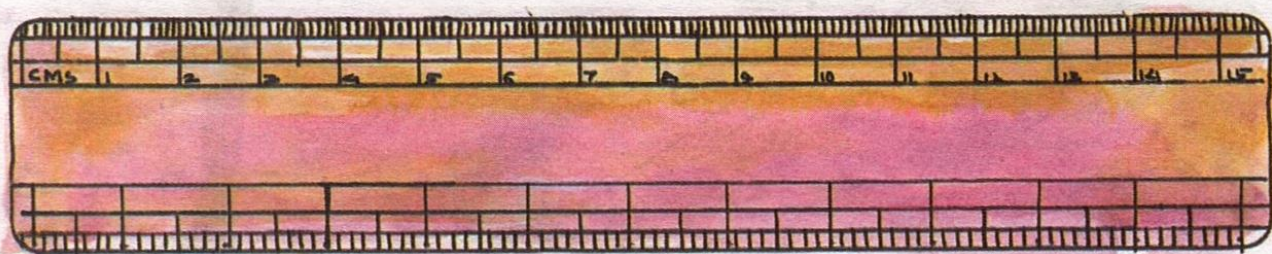


ଆସ କେତୋଟି ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

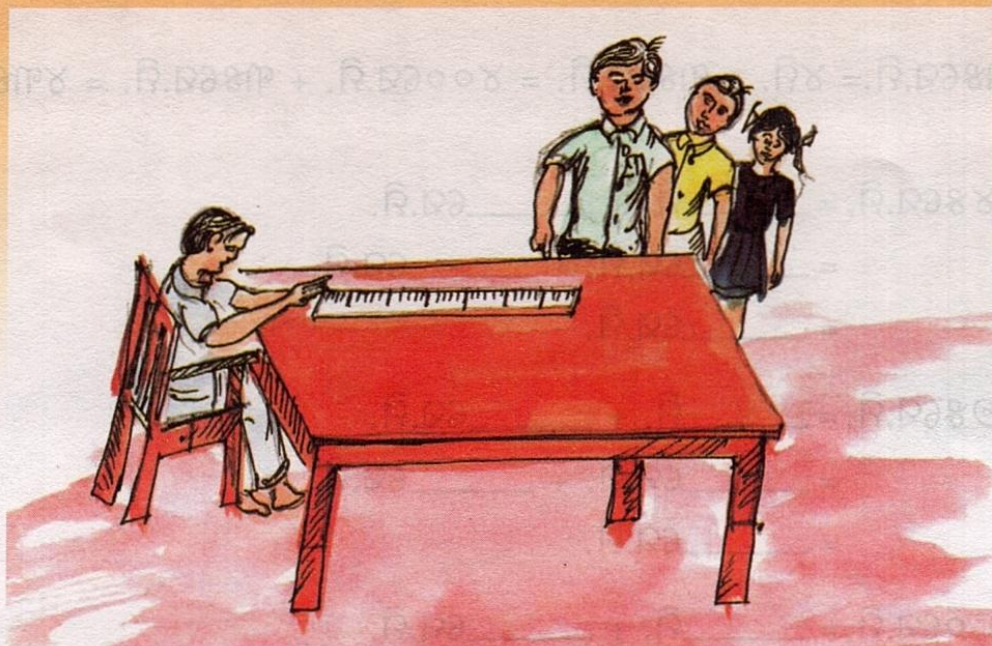
(ଉଆ କିଟିଗଟାକ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏ)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଇଂରାଜୀ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ଦୈର୍ଘ୍ୟ	ଜିଲର୍
ପ୍ରସ୍ଥ	ଅସାର
ମାପ	ଡାଂଡାଂ
ମିଟର	ମିଟର
ସେଣ୍ଟିମିଟର	ସେଣ୍ଟିମିଟର
ମାପଫିତା	ଡାଂଡାଂ ଫିତା
ସ୍କେଲ	ଇସ୍କେଲ
ଏକକ	ୟୁଇଟିଏ

ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ କାନ୍ଥାଇ ଓ ତା'ର ସାନଭାଇ ଶୁଣି ବାପାଙ୍କ ସହିତ କେନ୍ଦୁଝର ଗଡ଼କୁ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତା' ପାଇଁ ବାପା ଫୁଲ୍‌ଟିଏ କିଣିଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ ପାଖ କପଡ଼ା ଦୋକାନରେ ଦୋକାନୀ ଧଳା କପଡ଼ାକୁ ମିଟର ବାଡ଼ିରେ ମାପୁଥିବାର ଦେଖିଲା । କାନ୍ଥାଇ ତା'ର ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, “ଦୋକାନୀ ଜଣକ ଧଳା କପଡ଼ାଟିକୁ କେଉଁଥିରେ ମାପୁଛି ?”



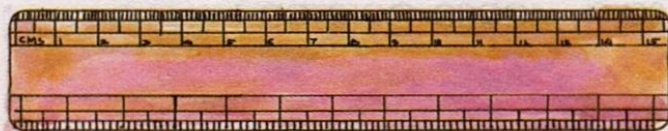
ବାପା କହିଲେ - “ତାହା ଗୋଟିଏ ମିଟର ବାଡ଼ି ” । ସେମାନେ ଆଉ ଗୋଟିଏ, ଦୋକାନରୁ ସାନଭାଇ ଶୁଣି ପାଇଁ ସାର୍ଟପ୍ୟାଣ୍ଟ କପଡ଼ା କିଣିବାକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ କପଡ଼ା ଦୋକାନୀ ସାର୍ଟ କପଡ଼ାକୁ ଓ ପ୍ୟାଣ୍ଟ କପଡ଼ାକୁ ମାପ ଫିତାରେ ମାପି ଦେଲେ ।



କାନ୍ତାଈ ପୁଣି ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, “ଏହା ପୁଣି କ’ଣ ?”

ବାପା କହିଲେ- “ଏହା ହେଉଛି ମିଟର ଫିଟା, ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ କପଡ଼ା ମପାଯାଏ ।” ବାପା ପୁଣି କାନ୍ତାଈଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ - “ହଉ ଏବେ କହ କପଡ଼ା କେଉଁ କେଉଁଥିରେ ମପାଯାଏ ?”

ଆପେଆ ଜାମିତି ବାକସଆ ମାସିନା ଇସିକେଲେତେ ଗଗେପେ । ଆରତେ କାରବାର କିବେପେଜ ୧୦ସେ.ମି. ଜିଲରୁତ ୧୦ ଗଟା କାଟିକିଲାଗ୍ ବନାଏପେ । ୧୦ ଗଟା କାଟିକିଲାଗ୍ତେ ଆବ୍ଜପେଜ ମିଟର ବାଡ଼ି ଆଲିଡ଼ାତା ଉନେପେ ।



ବିରି ଏଜଏକେ ?

ଆପେ ଏବନାଏସେକେ ସାବୁରିଞ୍ଜି ଏଣ୍ଡେଜ୍ କାଟିକିଲାଗ୍ତାକା ଜିଲର୍ କିତି ଇଆନା ?

୧୦ଗଟା ଏଣ୍ଡେଜ୍ ଏଣ୍ଡେଜ୍ କାଟିକିଲାଗ୍ ଅଞ୍ଜିଏପେଜ ଇଉନଜ ସାବୁରିଞ୍ଜି ଜିଲର୍ କିତି ଇଆନା ?

୧ମିଟର - କିତି ସେଣ୍ଟିମିଟର ତୁଲି ନିଞ୍ଜି ନେକଏ ?

ଆମେ ଜାଣିଲେ ୧ ମିଟର = ୧୦୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର

୨ ମିଟର = ୨୦୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର

୬ ମିଟର = _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

୯ ମିଟର = _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

ଲକ୍ଷ୍ୟ କର—

୪ମି. ୩୫ ସେ.ମି. = ୪ମି. + ୩୫ ସେ.ମି. = ୪୦୦ ସେ.ମି. + ୩୫ ସେ.ମି. = ୪୩୫ ସେ.ମି.
ସେହିପରି—

$$\begin{aligned} ୯ମି. ୪୫ ସେ.ମି. &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ୮ମି. ୭୫ ସେ.ମି. &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ୬ମି. ୮୦ ସେ.ମି. &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ୧ମି. ୫ ସେ.ମି. &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \end{aligned}$$

କାନ୍ଥାଇ ଘରୁ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି ଆଣିଲା । ବାଡ଼ିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପିବାରୁ ତାହା ୨୪୦ ସେ.ମି. ହେଲା । ଏହି ଦୈର୍ଘ୍ୟକୁ ମିଟର ଓ ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ କର —

$$\begin{aligned} ୨ମି. ୪୦ ସେ.ମି. &= ୨୦୦ ସେ.ମି. + ୪୦ ସେ.ମି. \\ &= ୨ମି. + ୪୦ ସେ.ମି. \\ &= ୨ମି. ୪୦ ସେ.ମି. \end{aligned}$$

ସେହିପରି ୩୫୫ ସେ.ମି., ୭୦୦ ସେ.ମି., ୪୦୬ ସେ.ମି.କୁ ମିଟର ଓ ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର । (ଏରେ ପୁଣିଞ୍ଜିତ, ୩୫୫ ସେ.ମି., ୭୦୦ ସେ.ମି., ୪୦୬ ସେ.ମି. ତେ ମିଟର ଆଉ ସେ.ମି. ଏକକର ପ୍ରକାଶ କିବେପେ ।)

$$\begin{aligned} ୩୫୫ ସେ.ମି. &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.} \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ୭୦୦ \text{ ସେ.ମି.} &= \text{_____ ସେ.ମି.} + \text{_____ ସେ.ମି.} \\ &= \text{_____ ମି.} + \text{_____ ସେ.ମି.} \\ &= \text{_____ ମି.} \text{ _____ ସେ.ମି.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ୪୦୭ \text{ ସେ.ମି.} &= \text{_____ ସେ.ମି.} + \text{_____ ସେ.ମି.} \\ &= \text{_____ ମି.} + \text{_____ ସେ.ମି.} \\ &= \text{_____ ମି.} \text{ _____ ସେ.ମି.} \end{aligned}$$

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ମିଟରକୁ ସେ.ମି.ରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

(ମିଟରରେ ସେ.ମି.ର ପ୍ରକାଶ କିବେପେ।)

$$୧ \text{ ମିଟର} = ୧୦୦ \text{ ସେ.ମି.}$$

$$୫ \text{ ମିଟର} = \text{_____ ସେ.ମି.}$$

$$୧୦ \text{ ମିଟର} = \text{_____ ସେ.ମି.}$$

$$୧୫ \text{ ମିଟର} = \text{_____ ସେ.ମି.}$$

୨. ଆପେଆ ଇଞ୍ଚା ପିଣ୍ଡାର ଜିଲ୍ଲ ଚାଂଚାଂପେ ।

୩. ଆପେଆ ଇଞ୍ଚାରା ଜିଲ୍ଲ ଆଉ ଅସାରରେ ମିଟର ଆଉ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଏକକର ପ୍ରକାଶ କିବେପେ ।

୪. ଆପେଆ ଇଞ୍ଚାରା ବରେଇ ଦାଉଳାଆ ଜିଲ୍ଲ ମିଟର ଆଉ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଏକକର ପ୍ରକାଶ କିବେପେ ।

୫. ସେ.ମି. ଏକକରେ ଥିବା ପରିମାଣକୁ ମିଟର ଓ ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

(ସେ.ମି. ଏକକରା ମାସିନା ପୁରିମାଣରେ ମି. ଆଉ ସେ.ମି. ଏକକର ପ୍ରକାଶ କିବେପେ।)

$$(କ) ୩୦୦ \text{ ସେ.ମି.} = \text{_____ ମି.} \text{ _____ ସେ.ମି.}$$

$$(ଖ) ୧୨୫ \text{ ସେ.ମି.} = \text{_____ ମି.} \text{ _____ ସେ.ମି.}$$

$$(ଗ) ୧୬୫ \text{ ସେ.ମି.} = \text{_____ ମି.} \text{ _____ ସେ.ମି.}$$

$$(ଘ) ୧୭୫ \text{ ସେ.ମି.} = \text{_____ ମି.} \text{ _____ ସେ.ମି.}$$

$$(ଙ) ୧୮୦ \text{ ସେ.ମି.} = \text{_____ ମି.} \text{ _____ ସେ.ମି.}$$

୭. (କ) ତୁମ ଘର ପାଖର ଗଛର ଗୋଲେଇକୁ ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଖ) ତୁମ ଖାତାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥକୁ ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଗ) ତୁମ ଘରର କବାଟର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥକୁ ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଘ) ତୁମ ଘର ଚଉକାଠର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥକୁ ମି. ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଙ) ତୁମ ଘରେ ଥିବା ବାନ୍ଧୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଚ) ମଣ୍ଡ ଘର ପିଣ୍ଡାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ମିଟର ଓ ସେଣ୍ଟିମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଛ) ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତା ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଜ) ତୁମ ଘରେ ଥିବା ପିଢ଼ାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥକୁ ସେ.ମି.ରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଝ) ତୁମେ ବସୁଥିବା ଆସନର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥକୁ ସେ.ମି.ରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (ଞ) ତୁମ ଘରଠାରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୂରତା କେତେ ?
- (ଟ) ତୁମ ଗ୍ରାମଠାରୁ ତୁମ ମାମୁଁଘର କେତେ ଦୂର ?

୭. (କ) $90 \text{ ମି. } 90 \text{ ସେ.ମି.} + 98 \text{ ମି. } 70 \text{ ସେ.ମି.}$
 $90 \text{ ମି. } 90 \text{ ସେ.ମି.} = 9090 \text{ ସେ.ମି.}$
 $98 \text{ ମି. } 70 \text{ ସେ.ମି.} = 9870 \text{ ସେ.ମି.}$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8880 \text{ ସେ.ମି.}$$

$$= 88 \text{ ମି. } 80 \text{ ସେ.ମି.}$$

(ଖ) ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

$79 \text{ ମି. } 90 \text{ ସେ.ମି.} + 87 \text{ ମି. } 70 \text{ ସେ.ମି.}$
 $79 \text{ ମି. } 90 \text{ ସେ.ମି.} = \underline{\hspace{2cm}}$
 $87 \text{ ମି. } 70 \text{ ସେ.ମି.} = \underline{\hspace{2cm}}$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\hspace{10em} \text{ସେ.ମି.}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି. } \underline{\hspace{2cm}} \text{ ସେ.ମି.}$$

କିଲୋମିଟର ଓ ମିଟରର ସଂପର୍କ

(କିଲୋମିଟର ଆଉ ମିଟର ଆ ସଂପରକ)

ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ କୌଣସି ଗ୍ରାମଠାରୁ କୌଣସି ଗ୍ରାମର ଦୂରତା କୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ଯେପରି ବାୟାକୁମୁଟିଆଠାରୁ ଗୁପ୍ତଗଙ୍ଗା ଦୂରତା ୩ କୁଣ୍ଡ । ସାଧାରଣତଃ ଏହା ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ମେଟ୍ରିକ୍ ମାପ ପଦ୍ଧତିରେ ଦୂରତା ବା ଲମ୍ବକୁ ସେଣ୍ଟିମିଟର, ମିଟର ଓ କିଲୋମିଟର ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ । ଯେପରି ହରିଚନ୍ଦନପୁରଠାରୁ କେନ୍ଦୁଝରର ଦୂରତା ୪୫ କିଲୋମିଟର ।

ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନର ଦୂରତା ବହୁତ ଅଧିକ ହେଲେ ମେଟ୍ରିକ୍ ପଦ୍ଧତିରେ କିଲୋମିଟର ଏକକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଘରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ଖେଳପଡ଼ିଆର ଲମ୍ବ ଭଳି କମ୍ ଦୂରତାକୁ କିଲୋମିଟର ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ ନ କରି ମିଟର ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ।

ସେହିପରି ଆହୁରି ଛୋଟ ଛୋଟ ଜିନିଷ ଯଥା - ଚିତ୍ର, ବହି ପ୍ରଭୃତିର ଦୈର୍ଘ୍ୟକୁ ଆମେ ସେ.ମି. ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଉ । ଯେପରି -

ବହିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ = ୨୪ ସେ.ମି.

ବହିର ପ୍ରସ୍ଥ = ୧୬ ସେ.ମି.

ପୂର୍ବ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆମେ ପଢ଼ିଥିଲେ ୧ ମିଟର = ୧୦୦ ସେଣ୍ଟି ମିଟର ଏବେ ସେଣ୍ଟି ମିଟର, ମିଟର ଅପେକ୍ଷା ବଡ଼ ଏକକ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ।

କିଲୋମିଟରକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ କି.ମି. ବୋଲି ଲେଖାଯାଏ ।

୧ କିଲୋମିଟର = ୧୦୦୦ ମିଟର

କି.ମି.କୁ ମି.ରେ ପ୍ରକାଶ କର :-

✦ **ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପଚାରି ବୁଝି ଲେଖ ।**

(ମାସଟରକିଡ଼େ ଡିଂପେଜ ବୁଜିପେଜ ଲେକେପ ।)

(କ) ତୁମ ଘରଠାରୁ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଫିସର ଦୂରତା ।

(ଖ) ତୁମ ଗାଁଠାରୁ ବ୍ଲକ୍‌ର ଦୂରତା ।

(ଗ) ତୁମ ଗାଁଠାରୁ କେନ୍ଦୁଝର ଦୂରତା ।

✦ **କି.ମି.କୁ ମି.ରେ ପ୍ରକାଶ କର ।**

(କ) ୩ କି.ମି. = _____

(ଖ) ୫ କି.ମି. = _____

(ଗ) ୭ କି.ମି. = _____

(ଘ) ୯ କି.ମି. = _____

✦ ମିଟରକୁ କି.ମି.ରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

(କ) ୧୦୦୦ ମି. = _____

(ଖ) ୩୦୦୦ ମି. = _____

(ଗ) ୪୦୦୦ ମି. = _____

(ଘ) ୬୦୦୦ ମି. = _____

(ଙ) ୯୦୦୦ ମି. = _____

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖ ।

୨ କି.ମି. ୫୦୦ ମି.କୁ ମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

୨ କି.ମି. ୫୦୦ ମି. = ୨ କି.ମି. + ୫୦୦ ମି.

= ୨୦୦୦ ମି. + ୫୦୦ ମି.

= ୨୫୦୦ ମି.

କି.ମି. ଓ ମି. କୁ ମିଟରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲାବେଳେ କି.ମି.କୁ ୧୦୦୦ରେ ଗୁଣନ କରି ଗୁଣନଫଳରେ ମିଟର ପରିମାଣକୁ ଯୋଗ କରାଯାଏ ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ଆସ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କରିବା ।

(ଉଆ ଅଡ଼ ଇଞ୍ଜା ପୂରଣ ନିକିବେ ।)

ଯେପରି -

୪୨୫୦ ମି.	୪୦୦୦ ମି. + ୨୫୦ ମି.	୪ କି.ମି. ୨୫୦ ମି.
୭୪୬୦ ମି.		
୩୭୦୦ ମି.		
୬୦୬୦ ମି.		
୧୦୯୦ ମି.		
୨୦୦୫ ମି.		
୧୦୧୦ ମି.		

୨. ଆସ ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଘରଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବା ।

(ଉଆ ତୁଳିଆ ଆସିକେ ଅଡ଼ଂ ଜାଗାରିକି ପୂରଣ ନିକିବେ ।)

ଯେପରି -

୧ କି.ମି. ୨୧୦ ମି.	୧ କି.ମି. + ୨୧୦ ମି.	୧୦୦୦ ମି. + ୨୧୦ ମି.	୧୨୧୦ ମି.
୨ କି.ମି. ୪୫୦ ମି.			
୪ କି.ମି. ୧୦୦ ମି.			
୬ କି.ମି. ୬୫୦ ମି.			
୩ କି.ମି. ୫ ମି.			
୯ କି.ମି. ୮୪୦ ମି.			
୮ କି.ମି. ୩୦୫ ମି.			
୭ କି.ମି. ୮୦ ମି.			

୩. ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(ମେଣ୍ଟାଣଫଳ ଆବିରାଏପେ ।)

$$\begin{aligned}
 (କ) \quad ୨ \text{ କି.ମି. } ୪୫୦ \text{ ମି.} + ୨ \text{ କି.ମି. } ୩୪୦ \text{ ମି.} &= \boxed{୨ \text{ କି.ମି.} + ୪୫୦ \text{ ମି.}} + \boxed{\text{କି.ମି.} + \text{ମି.}} \\
 &= (\boxed{\text{କି.ମି.}} + \boxed{\text{କି.ମି.}}) + (\boxed{\text{ମି.}} + \boxed{\text{ମି.}}) \\
 &= \boxed{\text{କି.ମି.}} + \boxed{\text{ମି.}} = \boxed{\text{କି.ମି.}} \boxed{\text{ମି.}}
 \end{aligned}$$

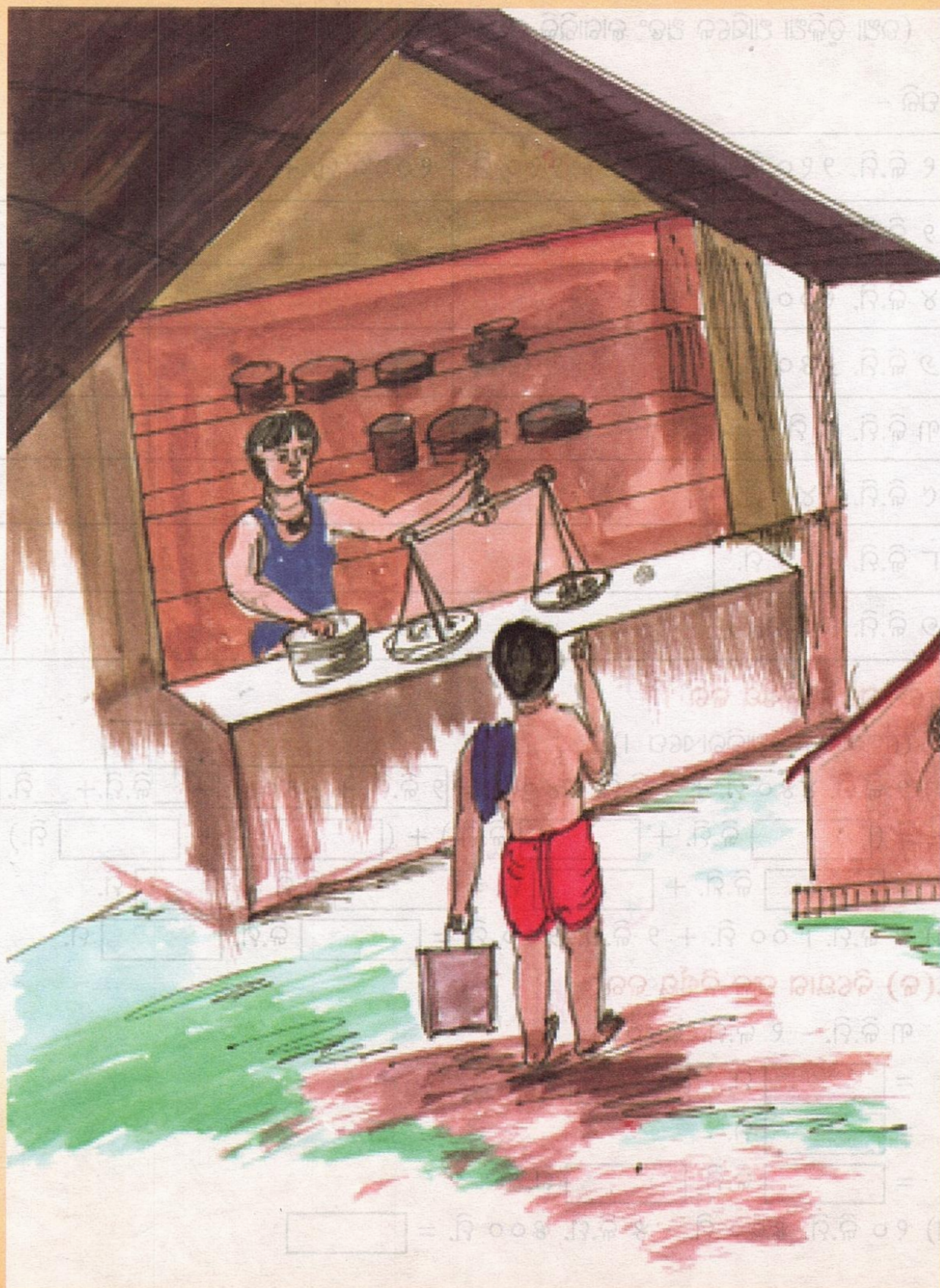
$$(ଖ) \quad ୫ \text{ କି.ମି. } ୮୦୦ \text{ ମି.} + ୨ \text{ କି.ମି. } ୨୦୦ \text{ ମି.} = \boxed{\text{କି.ମି.}} \boxed{\text{ମି.}}$$

୪.(କ) ବିଯୋଗ ଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

$$\begin{aligned}
 ୩ \text{ କି.ମି.} - ୧ \text{ କି.ମି. } ୧୪୦ \text{ ମି.} \\
 &= \boxed{\text{ମି.}} - \boxed{\text{ମି.}} \\
 &= \boxed{\text{ମି.}} \\
 &= \boxed{\text{କି.ମି.}} \boxed{\text{ମି.}}
 \end{aligned}$$

$$(ଖ) \quad ୧୦ \text{ କି.ମି. } ୫୦୦ \text{ ମି.} - ୫ କି.ମି. } ୫୦୦ \text{ ମି.} = \boxed{\text{ମି.}}$$

(ଖ) ଓଜନ ମାପ (ଉଜନ ଡାଂଡ଼ା)



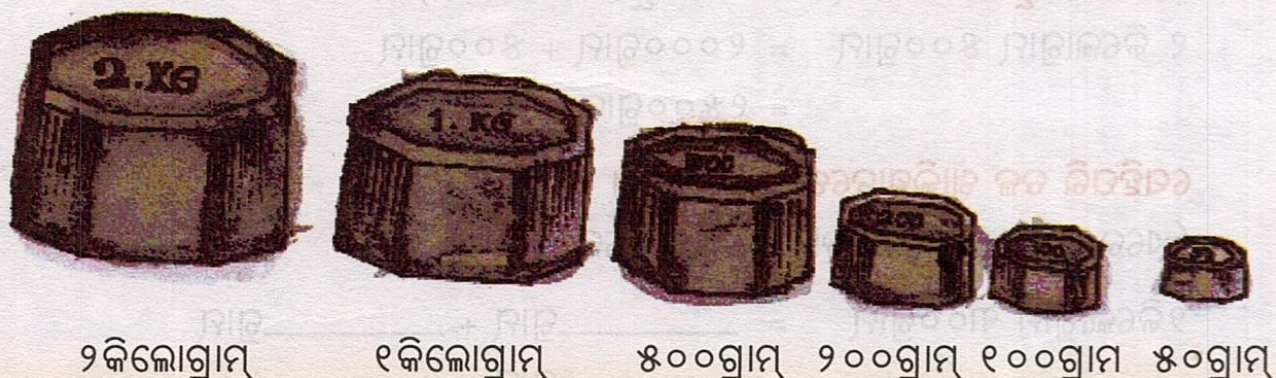
ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏ)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	କୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ଓଜନ	ଉଜନ
ମାପ	ତାଂତାଂ
ନିକିତି	ତୁଣ୍ଡି
ପଲ୍ଲୀ	ତୁଣ୍ଡିପାଲ୍ଲୀ
କିଲୋଗ୍ରାମ୍	କିଲଗ୍ରାମ୍
ବଟକରା	ବଟକରା
ଗ୍ରାମ୍	ଗ୍ରାମ୍

ଦେକେଣା ଜଙ୍ଗଲରୁ ପାଣ୍ଡୁ ଝୁଣା ସଂଗ୍ରହ କଲା । ସାପ୍ତାହିକ ହାଟକୁ ନେଲା । ମଙ୍ଗଳବାର ହାଟରେ ଲୋକେ ଝୁଣା କିଣିବାକୁ ଗଲେ । ଝୁଣାକୁ ନିକିତିରେ (ତୁଣ୍ଡିବ) ଓଜନ କରାଗଲା । ଜଣେ ଲୋକ ଏକ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଝୁଣା ଦେବାକୁ କହିଲା । ପାଣ୍ଡୁ ନିକିତିରେ ବାମ ପଟେ ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ବଟକରା ରଖିଲା । ତାହାଣ ପଟେ ଝୁଣା ରଖି ମାପିଲା ।

ତୁମ ଗାଁ, ସାହି, ପଡ଼ାରେ ଦୋକାନୀ ଡାଲି, ଚାଉଳ କିପରି ଓଜନ କରେ ବୁଝି ଲେଖ ।
(ଆପେଆ ଗାଆଁ, ସାଇଆ ଦୁକାନିରେ ଡାଲି, ରୁଞ୍ଜୁବ୍ ସୁଇଣ୍ଡ ଉଜନ କିପକେ ବୁଝିପେଜ ଲେକେପେ ।)



ଆମେ ଜାଣିଲେ :

$$\begin{aligned} ୧କିଲୋଗ୍ରାମ୍ &= ୧୦୦୦ଗ୍ରାମ୍ \\ ୧୦୦୦ଗ୍ରାମ୍ &= ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ \end{aligned}$$

ନିକିତିର ବାମପଟ ପଲ୍ଲୀରେ ୧କି.ଗ୍ରା. ବଟକରା ପକାଅ । ଡାହାଣ ପାଖ ପଲ୍ଲୀରେ (ଡୁଣ୍ଡି ପାଲତେ) ଅନ୍ୟ ବଟକରାଗୁଡ଼ିକୁ ପକାଅ । ଯେପରି ବାମପଟର ଓଜନ (ଭଜନ) ସହ ଡାହାଣ ପଟ ପଲ୍ଲୀରେ ଥିବା ବଟକରାର ଓଜନ ସମାନ ହେବ । ଡାହାଣପଟ ପଲ୍ଲୀରେ ପଡ଼ିଥିବା ବଟକରାଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୨ଟି ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଝୁଣା = ୧କି.ଗ୍ରା. ଝୁଣା ସହ ସମାନ ହେଲା ।

$$୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ + ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ = ୧କି.ଗ୍ରା.$$

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ଏବେ ଆସ କେତେ ହେବ ଲେଖିବା । (ଏକଳଂ ଉଆ କିତିମିନା ନେଲେକେ ।)

$$୧ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍} = ୧୦୦୦ \text{ ଗ୍ରାମ୍}$$

$$୨ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍}$$

$$୩ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍}$$

$$୪ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍}$$

$$୬ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍}$$

$$୯ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍}$$

୨. ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର । (ଅତଃ ଜାଗା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

$$\begin{aligned} ୧ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ } ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ &= ୧୦୦୦ଗ୍ରାମ୍ + ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ \\ &= ୧୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ \end{aligned}$$

ସେହିପରି ତଳ ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ଏରେ ପୁଣିଞ୍ଜିତ ତୁଳିଆ ଜାଗାତେ ଉତ୍ତର ଲେକେପେ ।)

$$\begin{aligned} ୨ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ } ୩୦୦ଗ୍ରାମ୍ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ୫ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ } ୫୦ଗ୍ରାମ୍ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ୭ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ } ୨୦୫ଗ୍ରାମ୍ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} \\ &= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଗ୍ରାମ୍} \end{aligned}$$

୩. ଗ୍ରାମକୁ କିଲୋଗ୍ରାମ ଓ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକାଶ କର । (ଗ୍ରାମରେ କିଲୋଗ୍ରାମ ଆଉ ଗ୍ରାମର ଗାତାଏପେ)

$$\begin{aligned} ୧୩୨୦ \text{ ଗ୍ରାମ} &= ୧୦୦୦ \text{ ଗ୍ରାମ} + ୩୨୦ \text{ ଗ୍ରାମ} \\ &= ୧ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ} + ୩୨୦ \text{ ଗ୍ରାମ} \\ &= ୧ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ } ୩୨୦ \text{ ଗ୍ରାମ} \end{aligned}$$

ସେହିପରି କର - (ଏରେ ପୁଣିଞ୍ଜିତ କିବେପେ ।)

$$\begin{aligned} \text{(କ) } ୩୨୭୦ \text{ ଗ୍ରାମ} &= \text{_____ ଗ୍ରାମ} + \text{_____ ଗ୍ରାମ} \\ &= \text{_____ କିଲୋଗ୍ରାମ} + \text{_____ ଗ୍ରାମ} \\ &= ୩ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ } ୨୭୦ \text{ ଗ୍ରାମ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(ଖ) } ୪୦୪୨ \text{ ଗ୍ରାମ} &= ୪୦୦୦ \text{ ଗ୍ରାମ} + \text{_____ ଗ୍ରାମ} \\ &= \text{_____ କିଲୋଗ୍ରାମ} + \text{_____ ଗ୍ରାମ} \\ &= ୪ \text{ କିଲୋଗ୍ରାମ } ୪୨ ଗ୍ରାମ \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(ଗ) } ୩୭୯୫ \text{ ଗ୍ରାମ} &= \text{_____ ଗ୍ରାମ} + ୭୯୫ \text{ ଗ୍ରାମ} \\ &= \text{_____ କିଲୋଗ୍ରାମ} + \text{_____ ଗ୍ରାମ} \\ &= \text{_____ କିଲୋଗ୍ରାମ } \text{_____ ଗ୍ରାମ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(ଘ) } ୫୩୬୦ \text{ ଗ୍ରାମ} &= \text{_____ ଗ୍ରାମ} + \text{_____ ଗ୍ରାମ} \\ &= \text{_____ କିଲୋଗ୍ରାମ} + \text{_____ ଗ୍ରାମ} \\ &= \text{_____ କିଲୋଗ୍ରାମ } \text{_____ ଗ୍ରାମ} \end{aligned}$$

୪. ତୁମେ କେଉଁ କେଉଁ ଓଜନର ବଟକରା ଦେଖୁଛ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

(ଆପେ ମାଣ୍ଡି ମାଣ୍ଡି ଉଜନଥା ବଟକରା ଏକଏସେକେ ଏରେମିନ୍ଦିରିକିତେ ଗୁଲୁ ବୁଲାଇପେ ।)

୧୦୦ ଗ୍ରାମ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ ୨ କିଲୋଗ୍ରାମ



୫ କିଲୋଗ୍ରାମ

୧୦ କିଲୋଗ୍ରାମ

୨୦ କିଲୋଗ୍ରାମ



ଓଜନର ମିଶାଣ ଓ ଫେଡ଼ାଣ (ଉଜନଆ ମେଶାଣ ଆଉ ଫେଡ଼ାଣ)

ଉଦାହରଣ :

ଗୁରା ଇଞ୍ଜାବ ମାମୁଁ କୁଣିଆ ତେଝେରେ । ବୁଇର ଗୁରାତେ ଆଟବ କିନ । ଆର ଆଟତା ୨କିଲ ୨୫୦ଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ କାରଂ, ୧କିଲ ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ ଗୁଲୁଆକୁ ଆଉ ୨କିଲ ୩୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ ବାଇଗଣା ଅରେନ । ଗୁରା ମୁଗୁ କିତି କିଲଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ ଜିନିଷ ଅରେନ ?

ଉଆ ନେଜଏ ସୁଇଣ୍ଡ ମିଶାଣ ଇରେ ?

	କି.ଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ୍
କରଂଆ ଉଜନ	= ୨	୨୫୦
ଗୁଲୁଆକୁଆ ଉଜନ	= ୧	୫୦୦
ବାଇଗଣାଆ ଉଜନ	= ୨	୩୦୦
ମୁଗୁ ଉଜନ	= ୬	୦୫୦
	= ୬କି.ଗ୍ରା	୦୫୦ଗ୍ରାମ୍

∴ ଗୁରା ମୁଗୁରେ ୬କି.ଗ୍ରା ୦୫୦ଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ ଜିନିଷ ଅରେନ ।

ଉପର ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖ ଓ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ଆଲିଙ୍ଗା ଉଦାହରଣତେ ଜଏପେ ଆଉ ତୁଳିଆ ପରଶନରାକା ଉତର ଲେକେପେ ।)

- (କ) ଗୁରା ଆଟତା କିତି ଉଜନଆ କାରଂ ଅରେନ ?
- (ଖ) ଗୁରା ଆଟତା କିତି ଉଜନଆ ଗୁଲୁଆକୁ ଅରେନ ?
- (ଗ) ଆଲିଙ୍ଗା ମିଶାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରା ମାଣ୍ଡି ମାଣ୍ଡି ସଂକିଆ ସୁଗୁ ଲେକାଇସେରେ ?
- (ଘ) ଗୁରା କିତି କିଲ ଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ ବାଇଗଣା ଅରେନ ?
- (ଙ) ଗ୍ରାମ୍ ସୁନ୍ଦଆ ଆସିକେ ସଂକିଆରିକି ନେମେସାଏଏଲେ ମିଶାଣପଲ କିତି ମିନା ?
- (ଚ) ନାନ୍ ମୁଗୁ ଉଜନ ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ୍ତା ଉଦିକ ଇରେ ଏତେ କିଲଗ୍ରାମ୍ ସୁନ୍ଦବ କିତି ଗଗରୁଇସେରେ ?
- (ଛ) କିଲଗ୍ରାମ୍ ସୁନ୍ଦଆ ଆସିକେ ସଂକିଆରାକା ମେଶାଣପଲ କିତି ?

ଉପର ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖି ତଳ ଉଦାହରଣଟିକୁ ସେହିପରି କର ।

(ଆଲିଙ୍ଗି ଉଦାହରଣରେ ଜଣପେବିରି ତୁଳିଆ ଉଦାହରଣରେ ଏରେପୁଣିଞ୍ଜିତ କିବେପେ ।)

ଉଦାହରଣ - ୨

ଗୋଟିଏ ପିଆଜ ବସ୍ତାରେ ୨୫କିଲୋ ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ପିଆଜ ଅଛି । ଦୋକାନୀ ସେଥିରୁ ୧୫କିଲୋ ୨୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ପିଆଜ ବିକ୍ରି କରି ସାରିଛି । ତେବେ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ଆଉ କେତେ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ପିଆଜ ଅଛି ? (ମୁଇଁଙ୍କ ଉଲି ବସତାରା ୨୫କିଲ ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ ଉଲି ଆସିକେ । ଏରେତା ଦୁକାନିରେ ୧୫କିଲ ୨୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ ଉଲି ଆବସଦ୍‌ସେରେତେ । ତାଲେ ଦୁକାନି ସାମୁରା ଆଉ କିତି କିଲ ଗ୍ରାମ୍ ଉଜନଆ ଉଲି ଆସିକେ ?)

	କି.ଗ୍ରା.	ଗ୍ରା.
ବସ୍ତାରେ ପିଆଜ ଅଛି	୨୫	୫୦୦
ବିକ୍ରି ହୋଇଛି	_____	_____

ପିଆଜ ରହିଲା _____କି.ଗ୍ରା. _____ଗ୍ରାମ୍

∴ ତେବେ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ଆଉ _____କି.ଗ୍ରା. _____ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ପିଆଜ ଅଛି ।

ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ଉଦାହରଣରେ ଜଣପେ ବିରି ତୁଳିଆ ପରଶନରାକା ଉତ୍ତର ଲେକେପେ ।)

(କ) ଦୋକାନୀ ପାଖରେ କେତେ ଓଜନର ପିଆଜ ଅଛି ?

(ଖ) ଦୋକାନୀ କେତେ ଓଜନର ପିଆଜ ବିକ୍ରି କରିଛି ?

(ଗ) ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ଓଜନର ପିଆଜ ରହିଲା ?

(ଘ) ଉପର ଫେଡ଼ାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗ୍ରାମ୍ ସ୍ତମ୍ଭରେ କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାସବୁ ଲେଖାଅଛି ?

(ଙ) ଗ୍ରାମ୍ ସ୍ତମ୍ଭରେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଫେଡ଼ିଲେ ଫେଡ଼ାଣଫଳ କେତେ ହେବ ?

(ଚ) କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଫେଡ଼ାଣଫଳ କେତେ ?

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ମନେ ମନେ ହିସାବ କରି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ମନେ ମନେ ଇସାବ କିବେପେଜ ତୁଲିଆ ପରଶନରାକା ଉତର ଲେକେପେ।)

(କ) ରାମଆ କନନ୍ଦ ଏକୁଶିଆ ଦିରେ ୨୫କିଲୋ ରୁକୁବ୍, ୧୦କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଡାଲି, ୧୮ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ପରିବା ସଂଅଁ । ରାମ ସମୁଦାଏ କିତି କିଲ ଗିନିଷ ଅରେନ ?

(ଖ) ମୁଇଁଷ ଡାଲି ପାକେଟେରା ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଡାଲି ଆସିକେ । ଏରେ ଦୁଗିଞ୍ଜିତ ଅମ୍ବାଟ ପାକେଟେରା କିତି ଗ୍ରାମ୍ ଡାଲି ମାସିନା ?

(ଗ) ଗୋଟିଏ ଅଟା ପ୍ୟାକେଟ୍ରେ ୫କି.ଗ୍ରା. ଅଟା ଥିଲା । ତୁମ ମାଆ ତୁମ ଘର ପାଇଁ ୧କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଅଟା ନେଇ ରୁଟି ତିଆରି କଲେ । ତେବେ ପ୍ୟାକେଟ୍ରେ ଆଉ କେତେ ଅଟା ରହିବ ?

୨. ସମାଧାନ କର । (ସମାଧାନ କିବେପେ।)

(କ) ମକର ପରବରେ ଗାଁରେ ଭୋଜି ପାଇଁ ୯କି.ଗ୍ରା. ୮୪୦ ଗ୍ରାମ୍ ହରଡ ଡାଲି ଓ ୧୬ କିଲୋ ୪୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ କିଣାଗଲା । ତେବେ କେତେ ଓଜନର ଡାଲି ଓ ଚାଉଳ କିଣାଗଲା ?

(ଖ) ୫କିଲୋ ଓଜନର ପ୍ରତି ଲୁଣ ପ୍ୟାକେଟ୍ରେ ୧କି.ଗ୍ରା. ୪୦ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ଲୁଣ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା । ସେହି ପ୍ୟାକେଟ୍ରେ ଆଉ କେତେ ଲୁଣ ରହିଲା ?

(ଗ) ମକର ପାଇଁ ଆମ ବାପା ୩୦କି.ଗ୍ରା. ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ ରଖୁଥିଲେ । ସେଥିରୁ ୧୮କି.ଗ୍ରା. ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା । ତେବେ ଘରେ ଆଉ କେତେ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ ରହିଲା ?

(ଘ) ଆମ ଘରେ ୫୦କି.ଗ୍ରା. ୮୫୦ଗ୍ରାମ୍ ରାଶି ଥିଲା । ମକର ପର୍ବ ପାଇଁ ସାର୍ତ୍ତ ପ୍ୟାଣ୍ଟ କିଣିବାକୁ ସେହି ରାଶିରୁ ୨୫କି.ଗ୍ରା. ୬୦୦ଗ୍ରାମ୍ ରାଶି ବିକ୍ରି କଲେ । ତେବେ ଆଉ କେତେ ରାଶି ଆମ ଘରେ ରହିଲା ?

(ଙ) ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଘରେ ୪୦ କି.ଗ୍ରା. ୪୮୦ଗ୍ରାମ୍ ସୋରିଷ ଥିଲା । ତେଲ ପେଡ଼ିବାପାଇଁ ସେ ୨୨କି.ଗ୍ରା. ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ମେସିନ୍‌କୁ ପେସିବାକୁ ନେଲେ । ତେବେ ଆଉ କେତେ କି.ଗ୍ରା. ସୋରିଷ ରହିଲା ?

(ଚ) ଲାଟବ୍‌ଙ୍କ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଘୁଷୁରୀ ଥିଲା । ସେ ଘୁଷୁରୀକୁ ରଜ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ମାରିଲେ । ଘୁଷୁରୀର ସମୁଦାୟ ମାଂସ ୫୦କି.ଗ୍ରା. ହେଲା । ଗାଁ ଲୋକ ୨୦ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ କିଣିନେଲେ । ତେବେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ କେତେ ମାଂସ ବଳିଲା ?

୩.(କ) ମାଘପୋଡ଼ି ପର୍ବ ପାଇଁ ମାଆ ୫କି.ଗ୍ରା. ୬୫୦ଗ୍ରାମ୍ ଅରୁଆ ଚାଉଳ ଓ ୨୦କି.ଗ୍ରା. ୬୮୦ଗ୍ରାମ୍ ଉଷୁନା ଚାଉଳ କଲେ । ତେବେ ମାଆ ମୋଟ କେତେ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ଚାଉଳ କଲେ ?

(ଖ) ଗଣ୍ଡ ଘରେ ୮କି.ଗ୍ରା. ୫୪୦ଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ ଥିଲା । ପର୍ବରେ ଦରକାର ପଡ଼ିବାରୁ ଟାଙ୍କୁରୁ ମାଆ ଆଉ ୧୩ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ୮୫୦ଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ ଆଣିଲେ । ତେବେ ଗଣ୍ଡ ଘରେ ମୋଟ କେତେ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ ହେଲା ?

(ଗ) ଦୁଆରୁବାବୁଙ୍କ ଦୋକାନରେ ୩୦କି.ଗ୍ରା. ୮୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପିଆଜ ଥିଲା । ସେ ଆଉ ୫୦କି.ଗ୍ରା. ପିଆଜ ଆଣିଲେ । ତେବେ ତାଙ୍କ ଦୋକାନରେ ମୋଟ କେତେ କି.ଗ୍ରା. ପିଆଜ ହେଲା ?

(ଘ) ଗୋଟିଏ ବସ୍ତାରେ ୫୦କି.ଗ୍ରା. ଚାଉଳ ଧରେ । ଆମ ଘରେ ପର୍ବ ପାଇଁ ୨୫କି.ଗ୍ରା. ୮୫୦ଗ୍ରାମ୍ ସେହିପରି ସମାନ ବସ୍ତାରେ ଚାଉଳ ଅଛି । ଆଉ କେତେ ଚାଉଳ ହେଲେ ବସ୍ତାଟି ପୂରିଯିବ ?

(ଙ) ଗୋଟିଏ ଦୋକାନରେ ଆଳୁ ୩୫କି.ଗ୍ରା. ଓ ଡାଲି ୨୦କି.ଗ୍ରା ୭୫୦ଗ୍ରାମ୍ ଥିଲା । ପର୍ବଦିନ ଆଳୁ ୧୨କି.ଗ୍ରା. ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଓ ଡାଲି ୫କି.ଗ୍ରା. ୫୫୦ଗ୍ରାମ୍ ବିକ୍ରି ହେଲା । ତେବେ ସେ ମୋଟ କେତେକିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଆଳୁ ଓ ଡାଲି ବିକ୍ରି କଲେ ?

୪. ମିଶାଣ କର । (ମେମିଶାଣ କିବେପେ ।)

(କ) ୮କି.ଗ୍ରା. ୫୫୦ଗ୍ରାମ୍ + ୭କି.ଗ୍ରା. ୮୫୦ଗ୍ରାମ୍ =

(ଖ) ୧୦ କି.ଗ୍ରା. + ୩୦କି.ଗ୍ରା. =

(ଗ) ୩୫କି.ଗ୍ରା. + ୩୦କି.ଗ୍ରା. ୭୫୦ଗ୍ରାମ୍ =

(ଘ) ୪୦କି.ଗ୍ରା. ୪୦୦ଗ୍ରାମ୍ + ୨୦କି.ଗ୍ରା. ୬୦୦ଗ୍ରାମ୍ =

(ଙ) ୮୨କି.ଗ୍ରା. ୪୦ଗ୍ରାମ୍ + ୧୫କି.ଗ୍ରା. ୬୦ଗ୍ରାମ୍ =

୫. ଫେଡ଼ାଣ କର । (ଫେଡ଼ାଣ କିବେପେ ।)

(କ) ୧୫କି.ଗ୍ରା. - ୭କି.ଗ୍ରା. =

(ଖ) ୩୫କି.ଗ୍ରା. - ୨୫କି.ଗ୍ରା. =

(ଗ) ୪୫କି.ଗ୍ରା ୬୦୦ଗ୍ରାମ୍ - ୨୬କି.ଗ୍ରା ୪୫୦ଗ୍ରାମ୍ =

(ଘ) ୫୦କି.ଗ୍ରା. ୩୨୫ଗ୍ରାମ୍ - ୩୬କି.ଗ୍ରା. ୨୭୫ଗ୍ରାମ୍ =

(ଙ) ୮୨୫୦ଗ୍ରାମ୍ - ୫୩୫୦ଗ୍ରାମ୍ =

(ଗ) ଧାରକତ୍ୱ (ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ)

(କାହାକୁ କିପରି ଓ କେଉଁଠି କିଛି ଦିଆଯାଏ) । ତାହାକୁ ଧାରକତ୍ୱ କୁହାଯାଏ ।

। ଧାରକତ୍ୱର ଦୁଇ ପ୍ରକାର ରାହ
(। ଧାରକତ୍ୱର ଦୁଇ ପ୍ରକାର ରାହ)

ଧାରକତ୍ୱର ଦୁଇ ପ୍ରକାର ରାହ	ଧାରକତ୍ୱର ଦୁଇ ପ୍ରକାର ରାହ
ଧାରକତ୍ୱ	ଧାରକତ୍ୱ
ଧାରକତ୍ୱ	ଧାରକତ୍ୱ
ଧାରକତ୍ୱ	ଧାରକତ୍ୱ
ଧାରକତ୍ୱ	ଧାରକତ୍ୱ
ଧାରକତ୍ୱ	ଧାରକତ୍ୱ
ଧାରକତ୍ୱ	ଧାରକତ୍ୱ



ତରଳ ପଦାର୍ଥର ମାପ (ଡାର୍ ଗିନିଷ ଆ ତା°ତା°)

ଜ୍ଞାନୀ ବିଲେଇ ଦେଲା କ୍ଷୀରର ହିସାବ । (ବୁଦ୍ଧିଆ ବିଲାଇ ଡିଞ୍ଚୁଁ କିରଥା ଲସାବ)

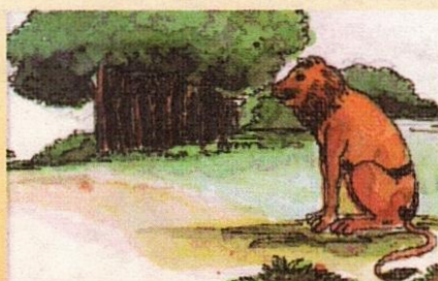
ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଏଁ ।)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଜୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ଆୟତନ	ଆତର
ପରିମାଣ	ପରିମାଣ
ଲିଟର	ଲିଟର
ମାପପଲ୍ଲା	ପଲ୍ଲା
ମିଲିଲିଟର	ମିଲିଲିଟର
ତରଳ ପଦାର୍ଥ	ଡାର୍ ଗିନିଷ

ଥରେ ସିଂହ ରାଜା ଭୋଜି ଦେଲେ । ଭୋଜି ଖାଇବାପାଇଁ ହାତୀଠାରୁ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡକାଗଲା । ସିଂହ ରାଜା ପଣ୍ଡିତ ବିଲେଇକୁ ଡାକି କହିଲେ, “ତୁମେ ଜୀବଜନ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁ କିଏ କେତେ କ୍ଷୀର ଖାଇବ ତା’ର ହିସାବ କରି ମୋତେ କହିବ । ରାଜା ମାଙ୍କଡ଼କୁ ବାଣ୍ଟିବା ଦାୟିତ୍ବ ଦେଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, “ମୁଁ ତ କେବଳ ବାଢ଼ିବି ।” ଭୋଜି ପାଇଁ ସବୁ ସରଞ୍ଜାମ ଯୋଗାଡ଼ କରାଗଲା । ଜମାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜାଇ ରଖିଗଲେ । ବିଲେଇ ନାନୀ ସବୁ ମାପପଲ୍ଲା ପାଖରେ ରଖିଲା । ପାଖରେ ରାଜା ବସି ଦେଖିଲେ ।

ତରମିଞ୍ଚୁ ସିଂହ ରାଜା ବୁଜି ଡିଞ୍ଚୁଁ । ବାବୁଲି ତଣ ଉରୁରୁତେ ଆତିତାସୁନ୍ କାମଇଜ୍ ଜାକଇଁ ସମନ୍ଦାଏତେ ତାକେଅ । ସିଂହରାଜା ପଣ୍ଡିତ ବିଲାଇତେ ତାକେଅଜଗାମ, “ଆମ୍ ଜିବଜିନ୍ତୁକିତେ ଜନ୍ଧେ ଆତି କିତି କିରି ମୁରେ, ଆରା ଲସାବ ମିକିମେଜ ଆଞ୍ଚିତେ ମେଗାତାଏ ।” ରାଜା ସାକଏତେ ତାତାଜ୍ତେ ଦାଇତ ଡିଞ୍ଚୁଁ । ସାକଏ ଗାମ, “ଆଞ୍ଚିତ କେବଳ ତାତାଜେ ।” ବାବୁଲିଆତିରେ ସୁରୁ ଗିନିଷ କିକିବ୍ ଲଥାନା । ଡକାତା କୁରି ଅଲାର୍ ଜାକଏ ସଜାଅଜ ଉନ । ବିଲାଇ ଆଜିଞ୍ଚୁ ସାବୁରିଞ୍ଚୁ ତା°ତା° ପଲା ସାମୁରାତେ ଉନା । ଏରେ ଆକତେ ରାଜା ଡକଆନ୍ତ ଜଜଏନମାନ୍ ।)



ପ୍ରଥମେ ଦୁଇଟି ହାତୀ ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ଆସିଲେ । ବିଲେଇନାନୀ ମାଙ୍କଡ଼କୁ କହିଲେ, “ଏମାନଙ୍କର ତ ପେଟ ବଡ଼ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ସେ ଢମାରେ ଦିଅ । ମାଙ୍କଡ଼ ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଢମାରେ କ୍ଷୀର ଦେଲା । ବିଲେଇନାନୀ ବରାଦ କଲା ତାଙ୍କୁ ୧୦ଲିଟର ପକାରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ଦିଅ । ମାଙ୍କଡ଼ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହାତୀ ଦୁଇଟିକୁ ଢମାରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା ।

(ପରତମ ଅମ୍ବାଟ ଆତି ବୁଜି ଉରୁତେ ଡେନକିଆ । ବିଲାଇ ଆଜିଞ୍ଜ ସାକଏତେ ଗାମ, “ଆରକିଆ ଇତିବ୍ କୁବାର ଆସିକେ । ତାଲେ ଆରକିଆତେ ଡଙ୍ଗାତେ ଡିଙ୍ଗେଁପେ ।” ସାକଏ ଆରକିଆତେ ଅମ୍ବାଟ ଡଙ୍ଗାତେ କିରି ଡିଙ୍ଗୁଅଁ । ବିଲାଇ ଆଜିଞ୍ଜ ବରାଦ କିବ । ଆରକିତେ ୧୦ଲିଟର ତାତା ପକାତେ ତରମିଞ୍ଜ ଡିଙ୍ଗିକି । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସାକଏ ଅମ୍ବାଟ ଆତିତେ ଡଙ୍ଗାତେ ଉରୁତେ ଡିଙ୍ଗୁଅଁ ।)



ତା’ପରେ ସିଂହରାଜା ହାତୀ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ପେଟ ପୂରିଲା ତ ?” ହାତୀ ଦୁଇଜଣ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ହଁ କହିଲେ । ବିଲେଇନାନୀ ହିସାବ କଲା । ୨ଟି ହାତୀ ଖାଇଲେ, ୧୦ଲିଟର + ୧୦ଲିଟର = ୨୦ଲିଟର ।

(ତା’ପରେ ସିଂହରାଜା ଅମ୍ବାଟ ଆତିତେ ଜିଂଅଁ, “ଇତିବ୍ ବୁସୁଆନା ତ ।” ବାନଶଂ ଆତିକିଆ ବକବ୍ ଅଲାଏୟକିଆ ବିରି ଅୟେ ଗାମକିଆ । ବିଲାଇ ଆଜିଞ୍ଜ ଇସାବ କିବ ଅମ୍ବାଟ ଆତି ଉରକିଆ ୧୦ଲିଟର + ୧୦ଲିଟର = ୨୦ଲିଟର ।)

ତା'ପରେ ଦୁଇଟି ବାଘ ଆସିଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ ସେମାନଙ୍କୁ ବସିବାକୁ କହିଲା । ବିଲେଇନାନୀ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ବାଲଟିରେ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ ବୋଲି ଆଦେଶ ଦେଲା ।

(ତା'ପରେ ଅମ୍ବାଟ କିଲଗ୍ ଡେଡକିଆ । ସାକଏ ଆରକିଆତେ ଡକନାପା ଗାମ । ବିଲାଇ ଆଜିଞ୍ଜ ବାନଶଂତେ ଅମ୍ବାଟ ବାଲିଟିତେ ଉରୁରତେ ତିଞ୍ଜେପେ ବୁଲି ଅଡର ତିଞ୍ଜୁଅଁ ।)



ବିଲେଇନାନୀ ହିସାବ କଲା । ଦୁଇଟି ବାଘ ଟଲିଟର + ଟଲିଟର = ୧୦ଲିଟର କ୍ଷୀର ଖାଇଲେ । (ବିଲେଇ ଆଜିଞ୍ଜ ଇସାବ କିବ । ଅମ୍ବାଟ କିଲଗ୍ ଟଲିଟର + ଟଲିଟର = ୧୦ଲିଟର କିରି ଉରକିଆ)

କିଛି ସମୟପରେ ଟଟି ମାଙ୍କଡ଼ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଆସିଲେ । ବାଣ୍ଟୁଥିବା ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, “ହାତ ମୁହଁ ଧୋଇ ବସିଯାଅ ।” ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବେଲା ଧରି ବସିଲେ ଓ କ୍ଷୀର ଖାଇଲେ ।

(କୁଟୁମ୍ବକ୍ ବେଳତା ପରେ ଟଗଟା ସାକଏକି ଡେଗେ ଡେଗେ ଡେନକି । ତାତା ନମାନ୍ ସାକଏରେ ଗାମ, “ଇତି ମୁଅଁ ଗୁଇଦାଗ୍ନାପେ ବିରି ଡକନାପେ ।” ଆରକି ମୁଇଁଞ୍ଜ ମୁଇଁଞ୍ଜ ବେଲା ସବାନ୍ କିଜ ଡକଆନ୍କି ଆଉ କିରି ଉରକି ।)



ତାପରେ ବିଲେଇ ନାନୀ ହିସାବ କଲା । ଟଟି ମାଙ୍କଡ଼ ଖାଇଲେ । ଟଙ୍କଣକୁ ଫଳିଟର କରି ଦିଆଗଲା । ତେବେ ଟଙ୍କଣ ମାଙ୍କଡ଼ ଫଳି. + ଫଳି. + ଫଳି. + ଫଳି. + ଫଳି. = ଟଳିଟର କ୍ଷୀର ଖାଇଲେ ।

(ତା'ପରେ ବିଲାଇ ଆଜିଞ୍ଜି ଇସାବ କିବ । ଟଗଟା ସାକଏକି ଉରକି । ମିନଗ୍ରେତେ ଫଳିଟର ଡିଡ଼ିଞ୍ଜି ଇଆନା । ତାଲେ ଟଗଟା ସାକଏକି ଫଳି + ଫଳି + ଫଳି + ଫଳି + ଫଳି = ଟଳିଟର କିରି ଉରକି ।) ଏବେ ହିସାବ କରି କୁହ ।

(ଏକଲଂ ଇସାବ କିମାପେବିରି ଗାତାଏପେ)

(କ) ଗୋଟିଏ ବିଲୁଆ ଫଳିଟର ୨୦୦ମି.ଲି. କ୍ଷୀର ଖାଇଲେ, ୩ଟି ବିଲୁଆ କେତେ ପରିମାଣର କ୍ଷୀର ଖାଇବେ ? (ମୁଇଁଞ୍ଜି ଶିଆଳ ଫଳିଟର ୨୦୦ମି.ଲି. କିରି ଉର, ଏଗଟା ଶିଆଳ କିତି ପୁରିମାଣର କିରି ମୁରେକି ?)

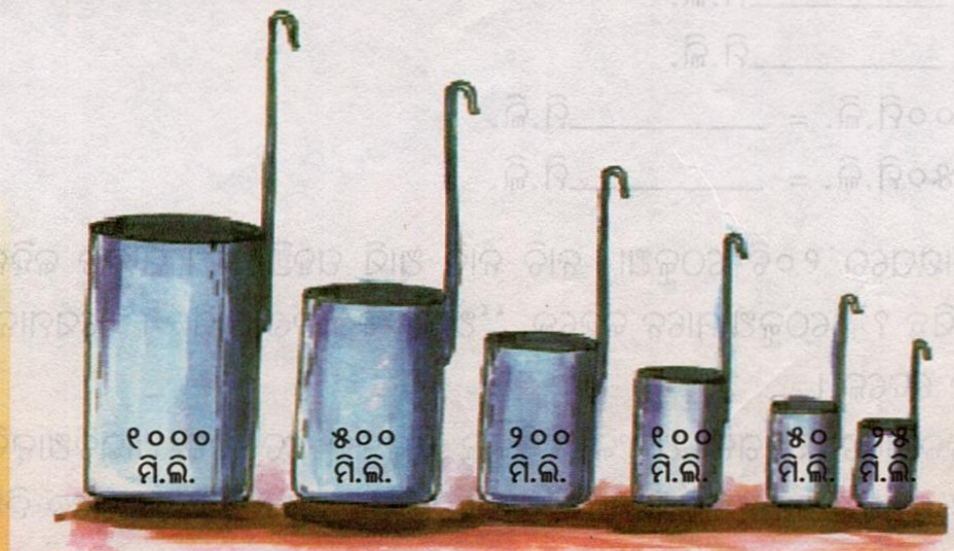
(ଖ) ଗୋଟିଏ କାଉ ୫୦ମି.ଲି. କ୍ଷୀର ଖାଇଲେ, ୨ଟି କାଉ କେତେ ପରିମାଣର କ୍ଷୀର ଖାଇବେ ? (ମୁଇଁଞ୍ଜି ଗୁଆଁର ୫୦ମି.ଲି. କିରି ଉର, ଅୟାଟ ଗୁଆଁର କିତି ପୁରିମାଣର କିରି ମୁରେକିଆ ?)

ତୁମେ ଦୋକାନରୁ ସୋରିଷ ତେଲ, କିରୋସିନି ତେଲ ଆଦି କିଣିଥିବ । କ୍ଷୀର କିଣିଲାବେଳେ କ୍ଷୀରବାଲା ଆମକୁ ପଳାରେ ମାପି କ୍ଷୀର ଦେଇଥାଏ ।

(ଆପେ ଦୁକାନତା ସୁରୁଷୁଅଜନ୍, କିରାସିନି ଅଜନ୍ ଏସଡ଼ସେକେ । କିର ନେସଡ଼ାବଳତେ କିରବାଲାରେ ନିଞ୍ଜିତେ ପଳାବ ତାଞ୍ଜି କିର ଡିଞ୍ଜିକେ ।)

ଆସ ବିଭିନ୍ନ ପରିମାଣର ପଳାକୁ ଚିହ୍ନିବା ।

(ଉଆ ବନ ବନମିଞ୍ଜି ପଳାରିକିତେ ନିଚିନି ।)



ନିଜେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖ ।

(ନିଜେ ପରିକା କିବେପେଜ ଜାଣିପାରେ ।)

ଗୋଟିଏ ୫୦୦ ମି.ଲି. ପଳାରେ କେତେଥର ପୂରା ପାଣି ଢାଳିଲେ ୧ଲିଟର ପଳାଟି ପାଣି ଭର୍ତ୍ତି ହେବ ? (ମୁଇଁଙ୍କୁ ୫୦୦ମି.ଲି. ପଳାରେ କିତିତର ପୁଲୁଡାଲ ନେରଗଜ ୧ଲିଟର ପଳାବ ଡାଲ ପୁଲୁମିନା ?)

ଗୋଟିଏ ୨୦୦ମି.ଲି. ପଳାରେ କେତେଥର ପୂରା ପାଣି ଢାଳିଲେ ୧ଲିଟର ପଳାଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଣି ଭର୍ତ୍ତି ହେବ ? (ମୁଇଁଙ୍କୁ ୨୦୦ମି.ଲି.ପଳାରେ କିତିତର ପୁଲୁ ଡାଲ ନେରଗଜ ୧ଲିଟର ପଳାବ ପୁଲୁ ଡାଲ ମିନା ?)



ଆସ ଦେଖିବା :

(ଉଆ ନେଜା :

୧ଲିଟର ୨୦୦ମି.ଲି. = ୧୨୦୦ମି.ଲି.

୩ଲିଟର ୮୦୦ମି.ଲି. = ୩୮୦୦ମି.ଲି.

ଏବେ ତଳ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର । (ଏକଲଂ ତୁଲିଆ ଅଡ଼ଂ ଜାଗାରେ ପୂରଣ କିବେପେ ।)

୨ଲି. = _____ମି.ଲି.

୫ଲି. = _____ମି.ଲି.

୫ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. = _____ମି.ଲି.

୨ଲି. ୨୫୦ମି.ଲି. = _____ମି.ଲି.

କିଛି ସମୟପରେ ୧୦ଟି ଠେକୁଆ ନାଟି ନାଟି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, “ତୁମେ କେତେଜଣ ଆସିଛ ?” ଠେକୁଆମାନେ କହିଲେ, “ଆମେ ଦଶ ଜଣ ଆସିଛୁ ।” ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ଲାସ୍ରେ କ୍ଷୀର ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ।

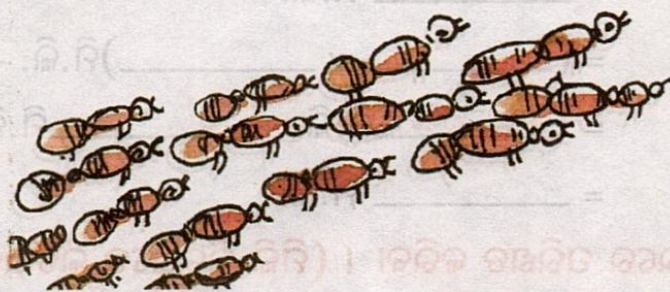
(କିଟିବେଳିଆରେ ୧୦ଗଟା ଅଳଂକି କିକିଇଜ୍ କିକିଇଜ୍ ଡେନକିଜ ଆଉଟିଆନ୍କି । ଅଳଂକି ଗାମ୍ବି, “ନିଞ୍ଚ ଦଶଜଣ ନେଡ଼େନସ୍ତେରେ ।” ଆରକିତେ ଗିଲାସ୍ରେ କିରି ଉରୁରେ ଡିଞ୍ଚି ।)



ତମେ କୁହ ଗୋଟିଏ ଠେକୁଆ ୧୦୦ମି.ଲି କ୍ଷୀର ଖାଇଲେ, ୧୦ଟି ଠେକୁଆ କେତେ ମି.ଲି. କ୍ଷୀର ଖାଇବେ ? (ଆପେ ଗାମେପେ ମୁଇଁଙ୍କ ଅଳଂ ୧୦୦ମି.ଲି. କରି ଉରଲେ ୧୦ ଗଟା ଅଳଂ କିତି ମି.ଲି. କରି ମୁରେକି ?)

ଏହି ସମୟରେ ସ୍ଲୋଗାନ୍ କମ୍ପିଟ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ବିଲେଇନାମୀ ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ଦୁହେଁ ଦେଖିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଦଳେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି “ମହାରାଜା ଜିନ୍ଦାବାଦ୍” ସ୍ଲୋଗାନ୍ ଦେଇ ମାଡି ଆସୁଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ବିଲେଇ ଅବାଦ୍ ହୋଇଗଲା । ମାଙ୍କଡ଼ର ବୁଦ୍ଧି ବଣା ହୋଇଗଲା । ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବିଲେଇ ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

(ଏରେବେଲା ସୁଲୁଗାନ୍ କମ୍ପେଆନା ଶବ୍ଦରେ ଅଁଡକି । ବିଲାଇ ଆଜିଞ୍ଜୁ ଆଉ ସାକଏ ବାନଶଂ ଜଜଏତେ ଆରିଆନ୍‌କିଆ । ଜୟକିଆ ବଳତେ ଦଳମିଞ୍ଜୁ କାମଜ୍ “କୁବାରାଜା ଜିନ୍ଦାବାଦ୍” ସୁଲୁଗାନ୍ ଡିଡିଞ୍ଜୁ ଡିଡିଞ୍ଜୁ ଡେଣ୍ଡେନମାନ୍‌କି । ଆରକିତେ ଜୟଜ ବିଲାଇ ଆଜିଞ୍ଜୁ କାବା ଇଆନା । ସାକଏରା ବୁଦିର ବାଣାଏଆନା । ବକବ୍‌ତେ ଇଡି ଲିବାଗାନ୍‌କିଆଜ ବିଲାଇ ଆଉ ସାକଏ ବାବେନମାନ୍‌କିଆ ?)



ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନଙ୍କର ରାଜା କହିଲେ, “ମହାରାଜା ଆମେ ଏକ ହଜାର ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଆସିଛୁ । ଆମକୁ ୧ମି.ଲି. କ୍ଷୀର କରି ଦିଅ ।” ସିଂହରାଜା ଶୁଣି ଖୁସି ହୋଇ କହିଲେ, “ବିଲେଇ, ଏମାନଙ୍କୁ ୧ମି.ଲି. କରି କ୍ଷୀର ଦିଅ ।” ବିଲେଇ ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ଶୁଣି ଖୁସିହେଲେ । ବିଲେଇନାମୀ କହିଲେ, “ଏମାନଙ୍କୁ ଶହେ ଜୁହାର । ଏମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ହିସାବ କରି ପାରିନଥାନ୍ତି ।” ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, “ମୁଁ ତ ଆହୁରି ପାରିନଥାନ୍ତି ।”

ଏମାନେ ଏକ ହଜାର = ୧୦୦୦ ଜଣ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଆସିଲେ । ତେବେ ୧ମି.ଲି. ଲିଟର ଲେଖାଏଁ ୧୦୦୦ଟି ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଖାଇବେ । ତେବେ ୧ମି.ଲି. + ୧ମି.ଲି. + ୧ମି.ଲି. + + + (୧୦୦୦ଥର)

ଆସ ଜାଣିବା :

ଲିଟରକୁ ମି.ଲି. ଲିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାପାଇଁ ସେହି ସଂଖ୍ୟାକୁ ୧୦୦୦ଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ କରିବା ।
(ଉଥା ନେକଂଏଁ - ଲିଟରରେ ମି.ଲି. ଲିଟରର ଗାତାଏ ଦିରେ ଏରେ ସଂକିଆରିକିତେ ୧୦୦୦ରେବ ଗୁଣନ ନିକିବେ ।)

$$୧ \text{ ଲିଟର} = ୧୦୦୦ \text{ ମିଲି ଲିଟର}$$

ଏହା କିପରି ହେଲା ଆସ ଜାଣିବା ଓ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କରିବା ।

(ଇନି ସୁଇଶ୍ଚ ଇଥାନା ଉଥା ନେକଂଏଁ ।)

$$୧ \text{ ଲି. } ୫୦୦ \text{ ମି.ଲି.} = (୧ \times ୧୦୦୦) \text{ ମି.ଲି.} + ୫୦୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= ୧୦୦୦ \text{ ମି.ଲି.} + ୫୦୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= ୧୫୦୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$୩ \text{ ଲି. } ୨୫୦ \text{ ମି.ଲି.} = (୩ \times ୧୦୦୦) \text{ ମି.ଲି.} + ୨୫୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= ୩୦୦୦ \text{ ମି.ଲି.} + ୨୫୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.}$$

$$୫ \text{ ଲି. } ୨୦ \text{ ମି.ଲି.} = (୫ \times ୧୦୦୦) \text{ ମି.ଲି.} + ୨୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.}$$

$$୬ \text{ ଲି. } ୧୨୦ \text{ ମି.ଲି.} = (\underline{\hspace{2cm}} \times \underline{\hspace{2cm}}) \text{ ମି.ଲି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.} + \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.}$$

ମିଲିଲିଟରକୁ ଲିଟରରେ ପରିଣତ କରିବା । (ମିଲି ଲିଟରରେ ଲିଟରର ନେବଦଳାଏ ।)

$$୧୨୫୦ \text{ ମି.ଲି.} = ୧୦୦୦ \text{ ମି.ଲି.} + ୨୫୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= ୧ \text{ ଲି.} + ୨୫୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= ୧ \text{ ଲି. } ୨୫୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$୫୫୦୦ \text{ ମି.ଲି.} = ୫୦୦୦ \text{ ମି.ଲି.} + ୫୦୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଲି.} + ୫୦୦ \text{ ମି.ଲି.}$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} \text{ ଲି.} \underline{\hspace{2cm}} \text{ ମି.ଲି.}$$

$$\begin{aligned}
 9848 \text{ ଟି.ଲି.} &= \text{_____ ଟି.ଲି.} + 848 \text{ ଟି.ଲି.} \\
 &= \text{_____ ଲି.} + \text{_____ ଟି.ଲି.} \\
 &= \text{_____ ଲି.} \text{_____ ଟି.ଲି.}
 \end{aligned}$$

ଉପର ଉଦାହରଣ ପରି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ଆଲିଙ୍ଗି ଉଦାହରଣ ଦେଖାନ୍ତୁ ତୁଳିଆ ପରଶନରାକା ଉତ୍ତର ଲେଖେପେ ।)

(କ) $9998 \text{ ଟି.ଲି.} = 9 \text{ ଲି.} \text{_____ ଟି.ଲି.}$

(ଖ) $9980 \text{ ଟି.ଲି.} = \text{_____ ଲି.} \text{_____ ଟି.ଲି.}$

(ଗ) $9980 \text{ ଟି.ଲି.} = \text{_____ ଲି.} \text{_____ ଟି.ଲି.}$

(ଘ) $9900 \text{ ଟି.ଲି.} = \text{_____ ଲି.} \text{_____ ଟି.ଲି.}$

(ଙ) $9808 \text{ ଟି.ଲି.} = \text{_____ ଲି.} \text{_____ ଟି.ଲି.}$

(ଚ) $8998 \text{ ଟି.ଲି.} = \text{_____ ଲି.} \text{_____ ଟି.ଲି.}$

(ଛ) $9080 \text{ ଟି.ଲି.} = \text{_____ ଲି.} \text{_____ ଟି.ଲି.}$

ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଯୋଗ (ଡାକ୍ ଗିନିଷଆ ମିଶାଣ)

ଉଦାହରଣ-୧ :

ଶାମଆ ଅମ୍ବାଟ ଅଳେଜ୍ ଆସିଆନା । ଦିନମିଞ୍ଜ ସେକାଳଆ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଅଳେଜ୍ ଝଲିଟର କିର ତିଞ୍ଚିଆଁ । ଆଉ ମୁଞ୍ଜିତା ଅଳେଜ୍ ୪ଲି. ୫୦୦ ଟି.ଲି. କିର ତିଞ୍ଚିଆଁ । ତାଲେ ଅମ୍ବାଟ ଅଳେଜ୍ କିତିକିର ତିଞ୍ଚେରକିଆ ?

ମୁଇଁଣ୍ଟ ଅଳେଜ୍ କିର ତିଞ୍ଚିଆଁ $= 8 \text{ ଲି. } 000 \text{ ଟି.ଲି.}$

(+)

ଆଉ ମୁଞ୍ଜିତା ଅଳେଜ୍ କିର ତିଞ୍ଚିଆଁ $= 4 \text{ ଲି. } 500 \text{ ଟି.ଲି.}$

ସମୁଦାଏ $= 12 \text{ ଲି. } 500 \text{ ଟି.ଲି.}$

ତାଲେ ଅମ୍ବାଟ ଅଳେଜ୍ 12 ଲି. 500 ଟି.ଲି. କିର ତିଞ୍ଚେରକିଆ ।

ଏବେ ତୁମେ ସାମାଧାନ କର । (ଏକଲତ୍ ଆପେ ସମାଧାନ କିବେପେ ।)

ଉଦାହରଣ-୨:

ଗୋଟିଏ ଟିଣରେ ୬ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. ତେଲ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଏକ ଟିଣରେ ୪ଲି. ୪୦୦ମି.ଲି. ତେଲ ଥିଲା । ଉଭୟ ଟିଣରେ ମୋଟ କେତେ ତେଲ ଥିଲା ?

(ମୁଇଁଙ୍କୁ ଡବାରେ ୬ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. ଅଜନ୍ ଆସିଥାନ୍ । ଆଉ ମୁଇଁଙ୍କୁ ଡବାରେ ୪ଲି. ୪୦୦ମି.ଲି. ଅଜନ୍ ଆସିଥାନ୍ । ଅମ୍ବାଟଳଂ ଡବାରେ ସମୁଦାଏ କିତି ଅଜନ୍ ଆସିଥାନ୍ ?)

ପ୍ରଥମ ଟିଣରେ ଥିବା ତେଲର ପରିମାଣ = ୬ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି.

ଅନ୍ୟ ଏକ ଟିଣରେ ଥିବା ତେଲର ପରିମାଣ (+) = ୪ଲି. ୪୦୦ମି.ଲି.

ମୋଟ ତେଲର ପରିମାଣ = _____ଲି. _____ମି.ଲି.

ଦୁଇଟି ଯାକ ଟିଣରେ ମୋଟ _____ ତେଲ ଥିଲା ।

ଉଦାହରଣ-୩ :

ମଙ୍ଗଳ ହାଟକୁ ୫ଲିଟର ମହୁ ବିକିବାକୁ ନେଲା । ବାଟରେ ଜଣେ ୨ଲିଟର ୫୦୦ମି.ଲି. ମହୁ ମାଗିଲା । ତେବେ ସେ କେତେ ମହୁ ନେଇ ହାଟକୁ ଗଲା ?

ମଙ୍ଗଳ ହାଟକୁ ୫ଲି. ୦୦୦ମି.ଲି. ମହୁ ନେଇଗଲା ।

ବାଟରେ ଜଣେ(-) ୨ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. ମହୁ ମାଗିଲା ।

ତା'ପାଖରେ ଆଉ ୨ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. ମହୁ ରହିଲା ।

∴ ମଙ୍ଗଳ ଆଉ ୨ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. ମହୁ ନେଇ ହାଟକୁ ଗଲା ।

ଉଦାହରଣ-୪:

ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡରେ ୯ଲିଟର ପାଣି ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୮ଲିଟର ୨୦୦ମି.ଲି. ପାଣି ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଗଲା । ତେବେ ସେ କୁଣ୍ଡରେ ଆଉ କେତେ ପାଣି ରହିଲା ?

ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡରେ ୯ଲି. ୦୦୦ମି.ଲି. ପାଣି ଥିଲା ।

ସେଥିରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା ୮ଲି. ୨୦୦ମି.ଲି. ପାଣି ।

କୁଣ୍ଡରେ ରହିଲା _____ଲି. _____ମି.ଲି.

∴ ସେ କୁଣ୍ଡରେ ଆଉ _____ଲି. _____ମି.ଲି. ପାଣି ରହିଲା ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ‘କ’ ସ୍ତମ୍ଭ ଓ ‘ଖ’ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଥିବା ସମାନ ପରିମାଣକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

(‘କ’ ଦାଳି ଆଉ ‘ଖ’ ଦାଳିଆ ଆସିକେ ଏକା ପୁରିମାଣରକିତେ ଗାର ଟାଣେପେ ବିରି ଛୁଡ଼ିପେ ।)

‘କ’ ସ୍ତମ୍ଭ

୪ଲି. ୬୫୦ମି.ଲି.

୩୦୭୫ମି.ଲି.

୭୧୨୫ମି.ଲି.

୮ଲି. ୨୫ମି.ଲି.

୯ଲି. ୨୩୫ମି.ଲି.

‘ଖ’ ସ୍ତମ୍ଭ

୯୨୩୫ମି.ଲି.

୭ଲି. ୧୨୫ମି.ଲି.

୩ଲି. ୭୫ମି.ଲି.

୪୬୫୦ମି.ଲି.

୩ଲି. ୭୫ମି.ଲି.

୮୦୨୫ମି.ଲି.

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର । (ଅଡ଼ଂ ଜାଗା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

(କ) ୫ଲି. ୨୫୦ମି.ଲି. + ୧ଲି. ୧୬୫ମି.ଲି. = ଲି. ମି.ଲି.

(ଖ) ୧୪ଲି. ୨୫ମି.ଲି. + ୩ଲି. ୨୧୦ମି.ଲି. = ଲି. ମି.ଲି.

(ଗ) ୧୦ଲି. ୫୨୫ମି.ଲି. + ୪ଲି. ୧୦ମି.ଲି. = ଲି. ମି.ଲି.

(ଘ) ୫ଲି. + ୬୨୫ମି.ଲି. = ଲି. ମି.ଲି.

(ଙ) ୧୦ଲି. + ୮ଲି. = ଲି.

(ଚ) ୧୫ଲି. + ଲି. = ୨୦ଲି.

(ଛ) ୧ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. + ଲି. ମି.ଲି. = ୪ଲି.

(ଜ) ଲି. ମି.ଲି. + ୨ଲି. ୬୫୦ମି.ଲି. = ୮ଲି. ୨୫୦ମି.ଲି.

(ଝ) ଲି. ମି.ଲି. + ୫ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. = ୧୦ଲି.

୩. ରାମ ଅମ୍ବାଟ ବାଲିଟି ସବଜ କୁଅବ ଡାଗ୍ ଅରେନ୍ଦତେ ଅନ । ମୁଇଁଙ୍କ ବାଲିଟିରା ୫ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. ଆଉ ମୁଞ୍ଜିଡା ବାଲିଟିରା ୨ଲି. ଡାଗ୍ ସବଜ ପେରେଅ । ତାଲେ ରାମ ଅମ୍ବାଟ ବାଲିଟିରା କିତି ଡାଗ୍ ସବଜ ତେନ ?

୪. ମୁଇଁଙ୍କ କାରାଈରା ୧ଲିଟର ଦୁଦ ଆସିଥାନା । ମୁଇଁଙ୍କ ବିଲାଇ ୫୦୦ମି.ଲି. ଦୁଦ ଉର । କାରାଈରା ଆଉ କିତି ଦୁଦ ରଖିଥାନା ?

୫. ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସ୍ରେ ୧୦୦ମି.ଲି. ପାଣି ଧରେ । ତୁମେ ସେହି ଗ୍ଲାସ୍ରେ ୨ଥର ପୂରା ଗ୍ଲାସ୍ ପାଣି ପିଇଲେ, ତୁମେ କେତେ ପାଣି ପିଇଲ ?

୬. ଲୁକିମା ତିନୋଟି ଗାଈ ପୋଷିଥିଲା । ଗାଈ ତିନୋଟି ଗୋଟିଏ ଦିନ ଯଥାକ୍ରମେ ୪ଲି. ୩ଲି. ୨୫୦ମି.ଲି. ଓ ୫ଲି. ୫୦ମି.ଲି. କ୍ଷୀର ଦେଲେ । ତେବେ ସେଦିନ ଗାଈମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ମୋଟ କେତେ କ୍ଷୀର ମିଳିଲା ?

୭. ଗୋଟିଏ ଭ୍ରମରେ ୨୦ଲିଟର ପେଟ୍ରୋଲ ଥିଲା । ସ୍କୁଟରବାଲା ୫ଲି. ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଲୁନାବାଲା ୧ଲି. ୫୦୦ମି.ଲି. ପେଟ୍ରୋଲ ନେଲେ । ତେବେ ଆଉ ସେ ଭ୍ରମରେ କେତେ ପେଟ୍ରୋଲ ରହିଲା ?

୮. ଗୋଟିଏ ଟିଣରେ ୧୮ଲିଟର ସୋରିଷ ତେଲ ଥିଲା । ଦୋକାନୀ ଜଣକୁ ୩ ଲିଟର ୧୦୦ମି.ଲି. ଓ ଆଉ ଜଣକୁ ୪ଲି. ୨୦୦ମି.ଲି. ତେଲ ଦେଲା । ତା'ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ସୋରିଷ ତେଲ ରହିଲା ?

ପାଠ-୬

ସମୟ (ବେଳ)

(କ) କ୍ୟାଲେଷ୍ଟର (କାଲାଣ୍ଡର)



ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଟା ।)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	କୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର	କାଲାଣ୍ଡର
ରେଖା ଚିତ୍ର	ଗାର ଚିତର
ବର୍ଷ	ବରଷ
ଅଧୁବର୍ଷ	ବଳକା ବରଷ
ମଧ୍ୟାହ୍ନ	ଦିଲପହର, ଦିପର
ଅପରାହ୍ନ	ଉପର ଉଳି
ଘଣ୍ଟା	ଗଡି, ଗଣ୍ଟା

ଗିମା ରୁତୁ ମାତେସୁନ୍ ଡେନ । ତାସିକି ନିଜ ନିଜ ବିଲତେ ବୁଆ ତାଳା ପକାଏ ଲାଗେସେରାନକି । ବୁଆ ସୁମୁସିଞ୍ଜି କୁବାଅ । ତାଳା ଅରାଜ ବି ଇଆନା । ପୁଣି ନିତା ଗାଅଁଆ ରତ ଯାତେରା । ଗାଅଁଆ ଯେତେରା, ବିଦାଆ ଇଞ୍ଜାଁରବ ପୁଜୁରୁ ସେକାଳଆ ଇସର ବୁଡା ଡେନଜ ବିଦାତେ ଡାକେଅ । ବିଦା ଇଞ୍ଜାଁତା ଆରିଆନା । ଆଉ ଗାମ ବିରି ଇଆନା ? ଇସର ବୁଡା ଗାମ, “ବିଦା ମିସିଞ୍ଜି ନିଞ୍ଜାଁ ଗାଅଁ ଯେତେରା, ଏତେ ବି ଆଞ୍ଜାଁ ତାଳା କିଆରି ତାଳାରିକି କୁବାଅତେ । କୁ ମିସିଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାଁ ତାଳା କିଆରତା ତାଳା ବାଜାଗେ ବିଦାବୁ ଇସର ବୁଡା ଗାତାରତେ ରାଜି ଇଆନା । ଆର ସେକାଳ ୭ ଗଣ୍ଟାତାସୁନ୍ ବୁଆତାଳା କିଆରତେ ଦିନ ୧ ଗଣ୍ଟା ଯାକଜ୍ କମଆନ୍ଜ ଇଞ୍ଜାଁବ ପେରେଅ । ବିଦାତେ ଜୟକିଜ ଆରା କନନ୍ କଞ୍ଚେଲାନଡକି ସାବରେଞ୍ଜ ଗାମକି “ବା ମିସିଞ୍ଜି ନିଞ୍ଜାଁ ଗାଅଁ ଯେତେରା, ପୁଣି ଆମ୍ ଇସର ବୁଡାରା କମ କିକିପ୍ତେ ମନ୍ତେର ।” ବିଦାବୁ ନି ଗାତା ଅଂଅଁଜ କନନ୍ କଞ୍ଚେଲାନଡକିତେ ବୁଜାଅଜ ଗାମ, “ଯେନାଲେ ବାବୁକି, ଇସର ବୁଡା ମିସିଞ୍ଜି ଦିନମିଞ୍ଜିଆଁ ମୁଲ୍ ଡିଞ୍ଜିତେକେ । ଯୁ ମୁଲ ଟାକାକ ମିସିଞ୍ଜି ନିଞ୍ଜି ଯେତେରା ନେଜଏ । ବିଦା ଉରଜିମଜ ଉଆଳିକା ତୁଲ୍ ଯେତେରା ଟମାରତେ ଅନ ।

ସାବରେଷ୍ଟ ଯେତେରା ଜୟକିଜ ଇଞ୍ଜାବତେ ଆଉଟିଆନ୍ତି । ଏରେ ବେଳା ଆରା କଞ୍ଚେଲାନୁତ
ଗୁରୀ, ଆରା ଅବାରତେ ଗାମ, “ବା ନୁଇଶ୍ଚ ଆଉ ତରମିଞ୍ଜୁତାତ ଯେତେରା ଇରେ । ଏରେତେ ସାନ
ଯେତେରା (ବାହୁଡ଼ା) ଗାମ୍ବିକି । ତାଲେ ଏରେ ସାନଯେତେରା କିଟିବଳତେ ମିନା । ନି ଗାତା ଅଞ୍ଚିକ
ବିଦା ଆରା କଞ୍ଚେଲାନୁତତେ ଗାମ୍, “ଟିକ୍ ମେଗାମ୍ବକେତ ଏଲେ ଏକେଟା ଆସିକେ କାଲାଣ୍ଡର ଅରେନେଜ
ଜଏ । ସାନ ଯେତେରା କିଟି ବେଳତେ ମିନା ।” ଗୁରୀ ଅନଜ କାଲାଣ୍ଡରତେ ମେନ ।

ବର୍ଷା ରତୁ ମାଡ଼ିଆସିଲା । ଚାଷୀମାନେ ନିଜ ନିଜ କ୍ଷେତରେ ଧାନ ତଳି ପକାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
ଧାନ ଗଛ ବଢ଼ିଲା, ଧାନ ରୋଇବା ମଧ୍ୟ ହେଲା । ପୁଣି ଏପଟେ ଗାଁର ରଥଯାତ୍ରା । ବିଦାଙ୍କ ଘରକୁ
ଭୋରୁ ସକାଳୁ ଇଶ୍ବର ବୁଢ଼ା ଆସି ଡାକିଲା । ବିଦା ଘରୁ ବାହାରିଲା ଓ କହିଲା, “କ’ଣ ହେଲା ?”
ଇଶ୍ବର ବୁଢ଼ା କହିଲା, “ବିଦା ଆଜି ଆମ ଗାଁ ଯାତ୍ରା, ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମୋ ଧାନ ତଳି କିଆରିରେ ତଳି ସବୁ
ବଢ଼ିଗଲାଣି । ତାଲ ଆଜି ମୋର ତଳି କିଆରିରୁ ତଳି ଉଠାଇବା ।” ବିଦା ଇଶ୍ବର ବୁଢ଼ା କଥାରେ
ରାଜିହେଲା । ସେ ସକାଳ ୭ଟାରୁ ଦିନ ୧ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଳି କିଆରିରେ କାମ କରି ଘରକୁ ଫେରିଲା ।
ବିଦାକୁ ଦେଖୁ ତା’ର ପୁଅଝିଅମାନେ ସମସ୍ତେ କହିଲେ, “ବାପା ଆଜି ଆମ ଗାଁର ଯାତ୍ରା, ପୁଣି ତୁମେ
ଇଶ୍ବର ବୁଢ଼ାର କାମ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲ ।” ବିଦା ଏହି କଥା ଶୁଣି ପୁଅଝିଅମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ,
“ନାହିଁରେ ପିଲେ ଇଶ୍ବର ବୁଢ଼ା ଆଜି ଦିନକପାଇଁ ମଜୁରୀ ଦେଇଛି । ଯେଉଁ ମଜୁରୀ ଟଙ୍କାରେ ଆମେ
ଆଜି ଯାତ୍ରା ଦେଖୁବା ।” ବିଦା ଖାଇପିଇସାରି ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ଯାତ୍ରା ଦେଖୁବାକୁ ଗଲା ।

ସମସ୍ତେ ଯାତ୍ରା ଦେଖୁ ଘରକୁ ପହଞ୍ଚି ଆସିଲେ । ସେତେବେଳେ ତା’ର ଝିଅ ଗୁରୀ, ତା’ର ବାପାଙ୍କୁ
କହିଲା, “ବାପା ଏହିପରି ଯାତ୍ରା ଆଉଥରେ ହେବ । ତାହାକୁ ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା କହନ୍ତି । ସେହି ବାହୁଡ଼ା
ଯାତ୍ରା କେତେବେଳେ ପଡ଼ିବ ।” ଏହି କଥା ଶୁଣି ବିଦା ତା’ର ଝିଅକୁ କହିଲା, “ଠିକ୍ କହୁଛୁ ତ, ହେଲେ
ପାଖରେ ଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଆଣି ଦେଖ ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା କେତେବେଳେ ହେବ ।” ଗୁରୀ ଯାଇ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର
ଦେଖିଲା ।

କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର-୨୦୧୩

ଜାନୁୟାରୀ

ରବି		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ସୋମ		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ମଙ୍ଗଳ	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ବୁଧ	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦
ଗୁରୁ	୩	୧୦	୧୭	୨୪	୩୧
ଶୁକ୍ର	୪	୧୧	୧୮	୨୫	
ଶନି	୫	୧୨	୧୯	୨୬	

ଫେବୃଆରୀ

ରବି		୩	୧୦	୧୭	୨୪
ସୋମ		୪	୧୧	୧୮	୨୫
ମଙ୍ଗଳ		୫	୧୨	୧୯	୨୬
ବୁଧ		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ଗୁରୁ		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ଶୁକ୍ର	୧	୮	୧୫	୨୨	
ଶନି	୨	୯	୧୬	୨୩	

ମାର୍ଚ୍ଚ

ରବି	୩୧	୩	୧୦	୧୭	୨୪
ସୋମ		୪	୧୧	୧୮	୨୫
ମଙ୍ଗଳ		୫	୧୨	୧୯	୨୬
ବୁଧ		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ଗୁରୁ		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ଶୁକ୍ର	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ଶନି	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦

ଅପ୍ରେଲ

ରବି		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ସୋମ	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ମଙ୍ଗଳ	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦
ବୁଧ	୩	୧୦	୧୭	୨୪	
ଗୁରୁ	୪	୧୧	୧୮	୨୫	
ଶୁକ୍ର	୫	୧୨	୧୯	୨୬	
ଶନି	୬	୧୩	୨୦	୨୭	

ମଇ

ରବି		୫	୧୨	୧୯	୨୬
ସୋମ		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ମଙ୍ଗଳ		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ବୁଧ	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ଗୁରୁ	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦
ଶୁକ୍ର	୩	୧୦	୧୭	୨୪	୩୧
ଶନି	୪	୧୧	୧୮	୨୫	

ଜୁନ୍

ରବି	୩୦	୨	୯	୧୬	୨୩
ସୋମ		୩	୧୦	୧୭	୨୪
ମଙ୍ଗଳ		୪	୧୧	୧୮	୨୫
ବୁଧ		୫	୧୨	୧୯	୨୬
ଗୁରୁ		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ଶୁକ୍ର		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ଶନି	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯

ଜୁଲାଇ

ରବି		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ସୋମ	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ମଙ୍ଗଳ	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦
ବୁଧ	୩	୧୦	୧୭	୨୪	୩୧
ଗୁରୁ	୪	୧୧	୧୮	୨୫	
ଶୁକ୍ର	୫	୧୨	୧୯	୨୬	
ଶନି	୬	୧୩	୨୦	୨୭	

ଅଗଷ୍ଟ

ରବି		୪	୧୧	୧୮	୨୫
ସୋମ		୫	୧୨	୧୯	୨୬
ମଙ୍ଗଳ		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ବୁଧ		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ଗୁରୁ	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ଶୁକ୍ର	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦
ଶନି	୩	୧୦	୧୭	୨୪	୩୧

ସେପ୍ଟେମ୍ବର

ରବି	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ସୋମ	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦
ମଙ୍ଗଳ	୩	୧୦	୧୭	୨୪	
ବୁଧ	୪	୧୧	୧୮	୨୫	
ଗୁରୁ	୫	୧୨	୧୯	୨୬	
ଶୁକ୍ର	୬	୧୩	୨୦	୨୭	
ଶନି	୭	୧୪	୨୧	୨୮	

ଅକ୍ଟୋବର

ରବି		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ସୋମ		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ମଙ୍ଗଳ	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ବୁଧ	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦
ଗୁରୁ	୩	୧୦	୧୭	୨୪	୩୧
ଶୁକ୍ର	୪	୧୧	୧୮	୨୫	
ଶନି	୫	୧୨	୧୯	୨୬	

ନଭେମ୍ବର

ରବି		୩	୧୦	୧୭	୨୪
ସୋମ		୪	୧୧	୧୮	୨୫
ମଙ୍ଗଳ		୫	୧୨	୧୯	୨୬
ବୁଧ		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ଗୁରୁ		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ଶୁକ୍ର	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ଶନି	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦

ଡିସେମ୍ବର

ରବି	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ସୋମ	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦
ମଙ୍ଗଳ	୩	୧୦	୧୭	୨୪	୩୧
ବୁଧ	୪	୧୧	୧୮	୨୫	
ଗୁରୁ	୫	୧୨	୧୯	୨୬	
ଶୁକ୍ର	୬	୧୩	୨୦	୨୭	
ଶନି	୭	୧୪	୨୧	୨୮	

ଆସ ଆମେ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରକୁ ଦେଖି ଉତ୍ତର କହିବା ।

(ଉଆ ନିଞ୍ଚ କାଲ୍ଲାଣ୍ଡରତେ ନେଜୟଜ ଉତ୍ତର ନେଗାତାଏ ।)

ପ୍ରଶ୍ନ :

- ✦ କେଉଁ କେଉଁ ମାସ ୩୧ ଦିନ ?
- ✦ ବର୍ଷର କେଉଁ ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ?
- ✦ କ୍ରମାଗତ କେଉଁ କେଉଁ ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ସମାନ ?
- ✦ ବର୍ଷକ କେତେ ଦିନ ?
- ✦ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଦେଖି ବର୍ଷକ କେତୋଟି ସପ୍ତାହ ଲେଖ ।
- ✦ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଦେଖି ସେହି ବର୍ଷ କେତୋଟି ରବିବାର ପଡ଼ିଲା ଖୋଜି ବାହାର କର ?

୩୬୬ ଦିନ ଥିବା ବର୍ଷ :

ସାଧାରଣତଃ ବର୍ଷକ ୩୬୫ଦିନ ବୋଲି ଆମେ ଜାଣିଛୁ । ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ପ୍ରାୟ ୩୬୫ ଦିନ ୬ ଘଣ୍ଟା । ପ୍ରତି ବର୍ଷର ଏହି ୬ଘଣ୍ଟା ଅଧିକ ହିସାବକୁ ପ୍ରତି ୪ବର୍ଷରେ ଥରେ ୨୪ଘଣ୍ଟା ବା ୧ଦିନ ବୋଲି ଗଣନା କରୁ । ତେଣୁ ପ୍ରତି ଚାରି ବର୍ଷରେ ବର୍ଷକ ୩୬୫ ଦିନ ବଦଳରେ ୩୬୬ଦିନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବର୍ଷକୁ ଅଧିବର୍ଷ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଅଧିକ ୧ଦିନକୁ ସେହି ବର୍ଷର ଫେବୃୟାରୀ ମାସରେ ମିଶାଯାଇ ଫେବୃୟାରୀ ମାସଟି ୨୯ଦିନ ହୁଏ ।

ଯେଉଁ ମସିହାକୁ ୪ଦ୍ୱାରା ଭାଗକଲେ କୌଣସି ଭାଗଶେଷ ରହେ ନାହିଁ, ସେହି ବର୍ଷର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ୩୬୬ ହୁଏ । ୧୯୦୦, ୨୧୦୦, ୨୨୦୦, ୨୩୦୦, ୨୪୦୦ ଆଦି ମସିହାଗୁଡ଼ିକ ୪ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଜ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିବର୍ଷ ନୁହନ୍ତି । ଏପରି ୧୦୦ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ ମସିହାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ୪୦୦ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ, ସେହି ମସିହାଗୁଡ଼ିକ ଅଧିବର୍ଷ ହୋଇଥାନ୍ତି । ୨୦୦୦ ମସିହା ୪୦୦ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ, ତାହା ଅଧିବର୍ଷ ।

✦ ଅଧିବର୍ଷ କେତେ ଦିନ ?

✦ ଅଧିବର୍ଷରେ ଫେବୃୟାରୀ ମାସ କେତେ ଦିନ ?

✦ କେଉଁ କେଉଁ ବର୍ଷ ଅଧିବର୍ଷ ହୁଏ ?

(ଯେଉଁ ମସିହାରେତେ ୪ବ ବାଗନିକିବଲେ କିଛି ବାଗଶେଷ ଆରଏରେ ଜେନା, ଏରେ ବରଷରା ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ୩୬୬ ଇରେ । ଏଲେ ୧୯୦୦, ୨୧୦୦, ୨୨୦୦, ୨୩୦୦, ୨୪୦୦ ମସିହାରିକି ୪ବ ବାଗ ନିକିବଜ ପୁରା ବିବାଜ୍ୟ ଇରେମ ସୁଦା ଅଦିବରଷ ଜେନା । ଏରେ ପୁଲିଞ୍ଜିତ ୧୦୦ ହୁଆରା ବିଭାଜ୍ୟ ମସିହାରାକା ବିତିରୁ ଯଉ ମିନ୍ଦିରେକି ୪୦୦ ବ ବିବାଜ୍ୟ, ଏରେ ମସିହାରିକି ଅଦିବରଷ । ୨୦୦୦ ମସିହା ୪୦୦ବ ବିବାଜ୍ୟ, ଏତେ ଅଦିବରଷ ।)

✦ ଅଦିବରଷ କିତିଦିନ ?

✦ ଅଦିବରଷ ବଳତେ ଫେବୃୟାରୀ ମାସ କିତିଦିନ ?

✦ ମାଣ୍ଡି ମାଣ୍ଡି ମସିଆରିକି ଅଦିବରଷ ?

୧. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ତା. ୧୦.୦୭.୨୦୧୦ ରିଖି ଠାରୁ ବନ ମହୋତ୍ସବ ସାତଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଳନ କରାଯିବ । ତେବେ ଏହା କେଉଁ ତାରିଖରେ ଶେଷ ହେବ ?

୨. ଖରାକୁଟି ଯୋଗୁଁ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ତା. ୨୦.୦୪.୨୦୧୦ ରିଖି ଠାରୁ ତା. ୨୦.୦୬.୨୦୧୦ ରିଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ବିଦ୍ୟାଳୟ କେତେଦିନ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ?

ଏପ୍ରିଲ ମାସର ୨୦.୦୪.୨୦୧୦ ରୁ ୩୦.୦୪.୨୦୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ = ୧୧ ଦିନ

ମଇ' ମାସର ୧.୦୫.୨୦୧୦ ରୁ ୩୧.୦୫.୨୦୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ = ୩୧ ଦିନ

ଜୁନ୍ ମାସର ୧.୦୬.୨୦୧୦ ରୁ ୨୦.୦୬.୨୦୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ = ୨୦ ଦିନ

ମୋଟ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା ଦିନ ସଂଖ୍ୟା = ଏପ୍ରିଲ ମାସର ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା ଦିନସଂଖ୍ୟା

+ ମେ' ମାସର ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା ଦିନ ସଂଖ୍ୟା + ଜୁନ୍

ମାସର ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା ଦିନ ସଂଖ୍ୟା

= ୧୧ ଦିନ + ୩୧ ଦିନ + ୨୦ ଦିନ = ୬୨ ଦିନ

୩. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମସିହାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅଧିବର୍ଷ ତା' ପାଖ ଘରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୧୯୦୦

୧୯୪୭

୧୩୯୫

୧୯୫୦

୨୦୦୦

୨୦୧୬

୧୯୮୦

୨୦୧୪

୧୮୯୨

୧୮୮୦

୨୦୦୯

୧୯୯୩

୧୨୩୨

୨୧୦୦

୪. ଆସ ତାରିଖକୁ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିବା ।

ଯେପରି:- ତା ୧୪/୦୫/୨୦୦୬ = ୨୦୦୬ ମସିହା ମଇ ମାସ ଚଉଦ ତାରିଖ ।

ତା ୦୧/୦୧/୨୦୦୬ = _____

ତା ୧୦/୦୫/୨୦୦୬ = _____

ତା ୧୫/୦୫/୨୦୧୨ = _____

ତା ୧୮/୦୮/୨୦୧୩ = _____

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ଆସ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(ଉଆ ଅତଃ ଇଞ୍ଚା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

<u>ମାସର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା</u>	<u>ମାସର ନାମ</u>	<u>ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା</u>
୧.	ଜାନୁୟାରୀ	୩୧ ଦିନ
୨.		
୩.		
୪.		
୫.		
୬.		
୭.		
୮.		
୯.		
୧୦.		
୧୧.		
୧୨.		

୨. ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ୨୦୧୩ ମସିହା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରକୁ ଦେଖି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ଜାନୁୟାରୀ ମାସ ୫ତାରିଖ କେଉଁ ବାର ପଡ଼ିଥିଲା ?

(ଖ) ଫେବୃୟାରୀ ମାସର ଶେଷ ରବିବାର କେତେ ତାରିଖ ପଡ଼ିଥିଲା ?

(ଗ) ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର ୨୨ ତାରିଖ କେଉଁ ବାର ପଡ଼ିଥିଲା ?

(ଘ) ଡିସେମ୍ବର ମାସର ୨୩ ତାରିଖ କେଉଁ ବାର ପଡ଼ିଥିଲା ?

୩.(କ) ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସାମ୍ବାଦିକ ପରୀକ୍ଷା ତା ୧୫/୧୧/୨୦୦୯ ମସିହାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ତା ୧୯/୧୧/୨୦୦୯ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲା । ତା'ହେଲେ ପରୀକ୍ଷା କେତେ ଦିନ ହେଲା ?

(ଖ) ନରକୁ କ୍ଷୁର ହେବାରୁ ସେ ତାଃ/୮/୨୦୧୦ ମସିହାରୁ ଏହିଦିନ ଅନୁପସ୍ଥିତ ରହି ତା'ପରଦିନ ସ୍କୁଲକୁ ଗଲା, ତେବେ ସେ କେତେ ତାରିଖରେ ସ୍କୁଲରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ?

(ଗ) ତା ୧୫/୩/୨୦୧୦ ରୁ ୨୦/୬/୨୦୧୦ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେଦିନ ହେବ ଲେଖ ।

(ଘ) ଏମାସ ବା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ୨୧ତାରିଖରୁ ୩୦ତାରିଖ _____ ଦିନ ।

୫ମାସ ବା _____ ମାସରେ ୧୫ତାରିଖରୁ ୨୮ତାରିଖ _____ ଦିନ ।

୭ମାସ ବା _____ ମାସରେ ୧୧ତାରିଖରୁ ୩୦ତାରିଖ _____ ଦିନ ।

୯ମାସ ବା _____ ମାସରେ ୩ ତାରିଖରୁ ୨୮ତାରିଖ _____ ଦିନ ।

୧୦ମାସ ବା _____ ମାସରେ ୪ତାରିଖରୁ ୩୧ ତାରିଖ _____ ଦିନ ।

୧୨ ମାସ ବା _____ ମାସରେ ୭ତାରିଖରୁ ୩୧ ତାରିଖ _____ ଦିନ ।

୪. ଆସ ତଳ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ତାରିଖ ଲେଖ ।

(ଉଆ ଦୁଇିଆ ଗଟଣାରାକା ତାରିକ ଲେକେପେ ।)

ଘଟଣା	ତାରିଖ
ବାପୁଜୀଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ	_____
ଶିଶୁ ଦିବସ	_____
ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ	_____
ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ	_____
ବଡ଼ଦିନ ପର୍ବ	_____
ସହିଦ ଦିବସ	_____
ନେତାଜୀ ଜୟନ୍ତୀ	_____
ଗୁରୁ ଦିବସ	_____
ଉତ୍କଳ ଦିବସ	_____
ଗୋପବନ୍ଧୁ ଜୟନ୍ତୀ	_____

୫. ଆସ କାମଗୁଡ଼ିକ ତାହାଣ ପାଖରେ କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଲେଖ ।

(ଉଆ କମରିକିତେ ତିଅ ଇତିତା କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଲେକେପେ ।)

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ

ଖେଳ

ଛୁଟି

ସ୍କୁଲ ଯିବା

ଗାଧୋଇବା

ଘରକୁ ଆସିବା

ସାଙ୍ଗ ଘରକୁ ଯିବା

ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା

୬. ଆସ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ସଜାଇବା ।

(ଉଆ ଗଟଣାରିକିତେ କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ସଜାଏପେ ।)

ଆଜାଦ୍ ହିନ୍ଦ୍ ଫୌଜ ଗଠନ

ବାପୁଜୀ ଜନ୍ମ ହେଲେ

ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା

ସୁଭାଷଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ଜନ୍ମ ହେଲେ

ଭାରତ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରରେ ପରିଣତ ହେଲା

ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁଙ୍କ ଜନ୍ମ

ଘଣ୍ଟା (ଗଣ୍ଟା, ବେଳା)

ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ।

(ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏ ।)

ଇଂରାଜୀ/ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଭୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
A.M (a.m)	ମେସାର ୧୨ଟା ଯାକଜ୍
P.M. (p.m)	ମେସାର ୧୨ଟା ତାସୁନ୍
Noon (noon)	ଏନ୍ଦାର ୧୨ଟା ଯାକଜ୍
Mid-night (mid-night)	ଦିଇ ପଅର ମୁଜି ରାତି

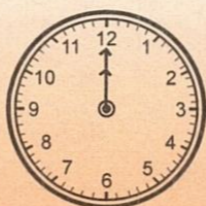
ନର ପ୍ରତିଦିନ ସ୍କୁଲକୁ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଏ । ତା'ବାଡ଼ିପଟେ ବାଉଁଶ ବାଡ଼ଟିଏ ଥିଲା । ସେହି ବାଡ଼ର ଛାଇକୁ ଦେଖି ସେ ସମୟ ଠିକ୍ କରେ । ଦିନେ ମେଘୁଆ ପାଗ ହୋଇଥାଏ । ସେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସ୍କୁଲରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଶିକ୍ଷକ ନରକୁ କହିଲେ, “କିରେ ନର ! ତୁ କ'ଣ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସ୍କୁଲକୁ ଆସୁନାହିଁ ?” ନର କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଯେଉଁ ବାଡ଼ର ସମୟ ଦେଖୁଥିଲି ଆଜି ମେଘୁଆ ପାଗ ହେବାରୁ ତାହା ଜାଣି ପାରିଲି ନାହିଁ । ତେଣୁ ସ୍କୁଲ ଆସିବା ବିଳମ୍ବ ହୋଇଗଲା ।” ନରକୁ ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ, “ଛାଇ ଦେଖି ଠିକ୍ ସମୟରେ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିହେବ ନାହିଁ । ଖରାଦିନର ଛାଇର ସମୟ ଓ ଶୀତ ଦିନର ଛାଇର ସମୟ ସମାନ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ତୁମେ ଘଣ୍ଟା ଦେଖି ସ୍କୁଲକୁ ଆସିବା ।”

ଆସ ଘଣ୍ଟା ଦେଖି ସମୟ ଜାଣିବା -

ଘଣ୍ଟାରେ କିପରି ସମୟ ଜାଣିହୁଏ ତାହା ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସୂଚାଇ ଦେବେ ।



ଏହି ଘଣ୍ଟାରେ ୧୦.୧୫ମି. ବାଜିଛି ।

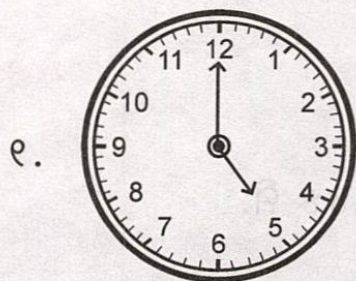


ଏହି ଘଣ୍ଟାରେ ୧୨.୦୦ମି. ବାଜିଛି ।

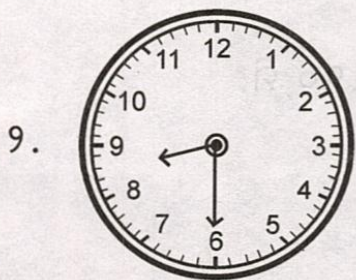
ଘଣ୍ଟାକୁ ଦେଖ । ଏଥିରେ ତିନୋଟି କଣ୍ଟା ଅଛି । ଘଣ୍ଟାରେ ଛୋଟ ଓ ମୋଟା କଣ୍ଟାଟି ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା । ମଧ୍ୟମ କଣ୍ଟାଟି ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା । ସରୁ ଓ ଲମ୍ବା କଣ୍ଟାଟି ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା । ସବୁ ଘଣ୍ଟାରେ ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ନଥାଏ । ଘଣ୍ଟାରେ ୧ ରୁ ୧୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତି ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ୫ଟି ସରୁ ଗାର ଥାଏ । ଏହିପରି ଘଣ୍ଟାରେ ୬୦ଟି ଗାର ଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାର ୧ ସେକେଣ୍ଡ ଓ ୧ ମିନିଟ୍‌କୁ ସୂଚାଇଥାଏ । ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥରେ ଘୁରି ଆସିବାକୁ ୬୦ମିନିଟ୍ ବା ୧ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ନିଏ । ସେହିପରି ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥରେ ଘୁରି ଆସିବାକୁ ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ ବା ୧ମିନିଟ୍ ସମୟ ନିଏ ।

(କ) ତଳ ଘଣ୍ଟାମାନଙ୍କରେ କେତେଟା ବାଜିଛି ଆସ କହିବା ।

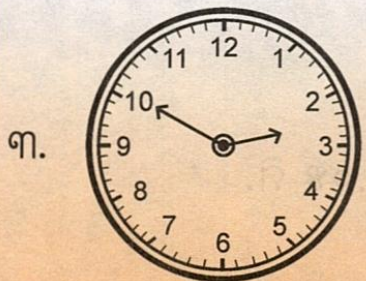
(ତୁଳିଆ ଗଣ୍ଟାରାକା କିତି ବାଜେସେକେ ଉଆ ନେଗାତାଏ।)



ଏହି ଘଣ୍ଟାରେ _____ ବାଜିଛି ।



ଏହି ଘଣ୍ଟାରେ _____ ବାଜିଛି ।

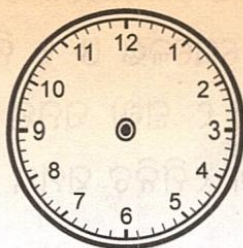


ଏହି ଘଣ୍ଟାରେ _____ ବାଜିଛି ।

(ଖ) ତଳେ ଥିବା ଘଣ୍ଟାମାନଙ୍କରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟକୁ ସୂଚାଅ ।

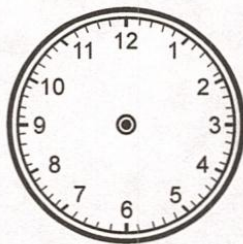
(ତୁଳିଆ ଆସିକେ ଗଣ୍ଡାରାକାତେ ଡିଡ଼ିଞ୍ଜ ଇରେରେ ସମୟତେ ଚିନାଏଯେ ।)

୧.



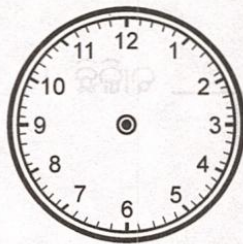
୬.୩୦ ମି.

୨.



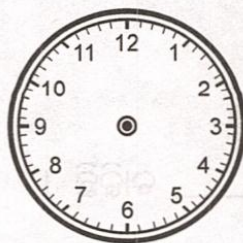
୮.୧୫ ମି.

୩.



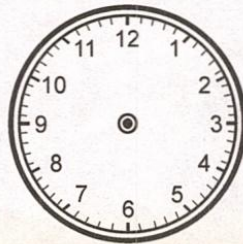
୯.୪୫ ମି.

୪.



୭.୨୦ ମି.

୫.



୧୧.୫୫ ମି.

୬.



୧.୦୫ ମି.

ଘଣ୍ଟାକୁ ମିନିଟ୍ରେ ଓ ମିନିଟ୍‌କୁ ଘଣ୍ଟାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା -

$$୧ ଘଣ୍ଟା = ୬୦ ମିନିଟ୍$$

$$୨ ଘଣ୍ଟା = ୬୦ \times ୨ = \underline{\hspace{2cm}} ମିନିଟ୍$$

$$୩ ଘଣ୍ଟା = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୪ ଘଣ୍ଟା = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୧ ଘଣ୍ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍ = ୬୦ ମିନିଟ୍ + ୨୦ ମିନିଟ୍ = ୮୦ ମିନିଟ୍$$

$$୨ ଘଣ୍ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍ = ୬୦ ମିନିଟ୍ \times ୨ + ୧୫ ମିନିଟ୍$$

$$= ୧୨୦ ମିନିଟ୍ + ୧୫ ମିନିଟ୍$$

$$= ୧୩୫ ମିନିଟ୍$$

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଧାସ କମ)

୧. ତଳେଥିବା ଖାଲିସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କର ।

(ତୁଳିଆ ଆସିକେ ଅଡ଼ ଜାଗାରିକି ପୂରଣ କିବେଧେ ।)

$$୪ ଘଣ୍ଟା ୨୫ ମିନିଟ୍ = \underline{\hspace{2cm}} \times \underline{\hspace{2cm}} ମି. + \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} ମି. + \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$୫ ଘଣ୍ଟା ୪୫ ମି. = \underline{\hspace{2cm}} \times \underline{\hspace{2cm}} ମି. + \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} ମି. + \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$= \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

ଆସ ମିନିଟ୍‌କୁ ଘଣ୍ଟା ଓ ମିନିଟ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା -

$$୧୩୦ମି. = ୬୦ମି. + ୬୦ମି. + ୧୦ମି.$$

$$= ୧ଘ. + ୧ଘ. + ୧୦ମି.$$

$$= ୨ଘ. ୧୦ମି.$$

$$୨୨୦ମି. = ୬୦ମି. + ୬୦ମି. + ୬୦ମି. + ୪୦ମି.$$

$$= ୧ଘ. + ୧ଘ. + ୧ଘ. + ୪୦ମି.$$

$$= ୩ଘ. ୪୦ମି.$$

୨. ମିନିଟ୍‌କୁ ଘଣ୍ଟାରେ ପରିଣତ କଲେ ଶୂନ୍ୟରା ଭାଗ କରିବା । ଭାଗଫଳ ଘଣ୍ଟା, ଭାଗଶେଷ ମିନିଟ୍ ହେବ ।

(ମିନିଟ୍‌ରେ ଘଣ୍ଟାବ ପରିଣତ ଲେଖିଲେ ଶୂନ୍ୟ ବାଗ ଲେଖିବେ । ବାଗଫଳ ଘଣ୍ଟା, ବାଗଶେଷ ମିନିଟ୍ ମିଳା ।)

$$(କ) ୧୫୦ମି. = ୧୫୦ମି. \div ୬୦ = \underline{\hspace{2cm}} ଘ. \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$(ଖ) ୨୧୫ମି. = ୨୧୫ମି. \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} ଘ. \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$(ଗ) ୪୧୫ମି. = ୪୧୫ମି. \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} ଘ. \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$(ଘ) ୫୨୮ମି. = ୫୨୮ମି. \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} ଘ. \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

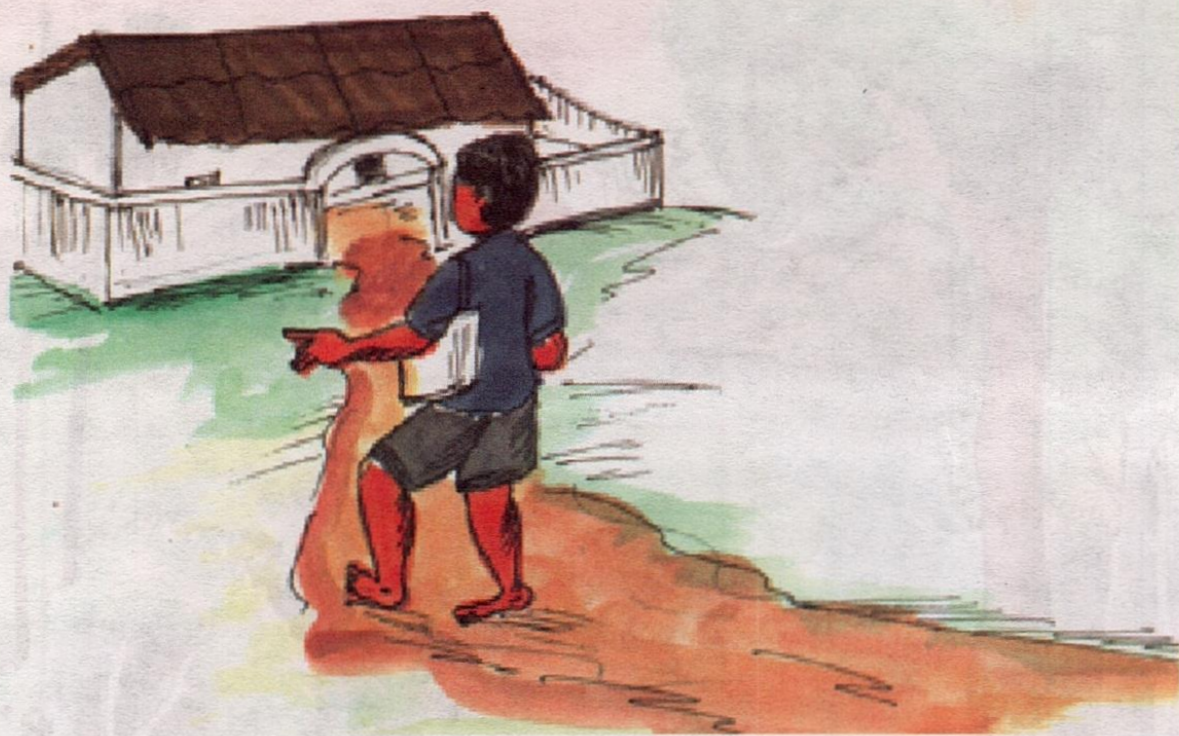
$$(ଙ) ୫୯୫ମି. = ୫୯୫ମି. \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} ଘ. \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

$$(ଚ) ୬୬୦ମି. = ୬୬୦ମି. \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} ଘ. \underline{\hspace{2cm}} ମି.$$

୩. (କ) ଆସ ଚିତ୍ର ଦେଖି କହିବା ।

(ଉଆ ଚିତ୍ର ନେଜନ୍ତ ନେଗାମେ ।)

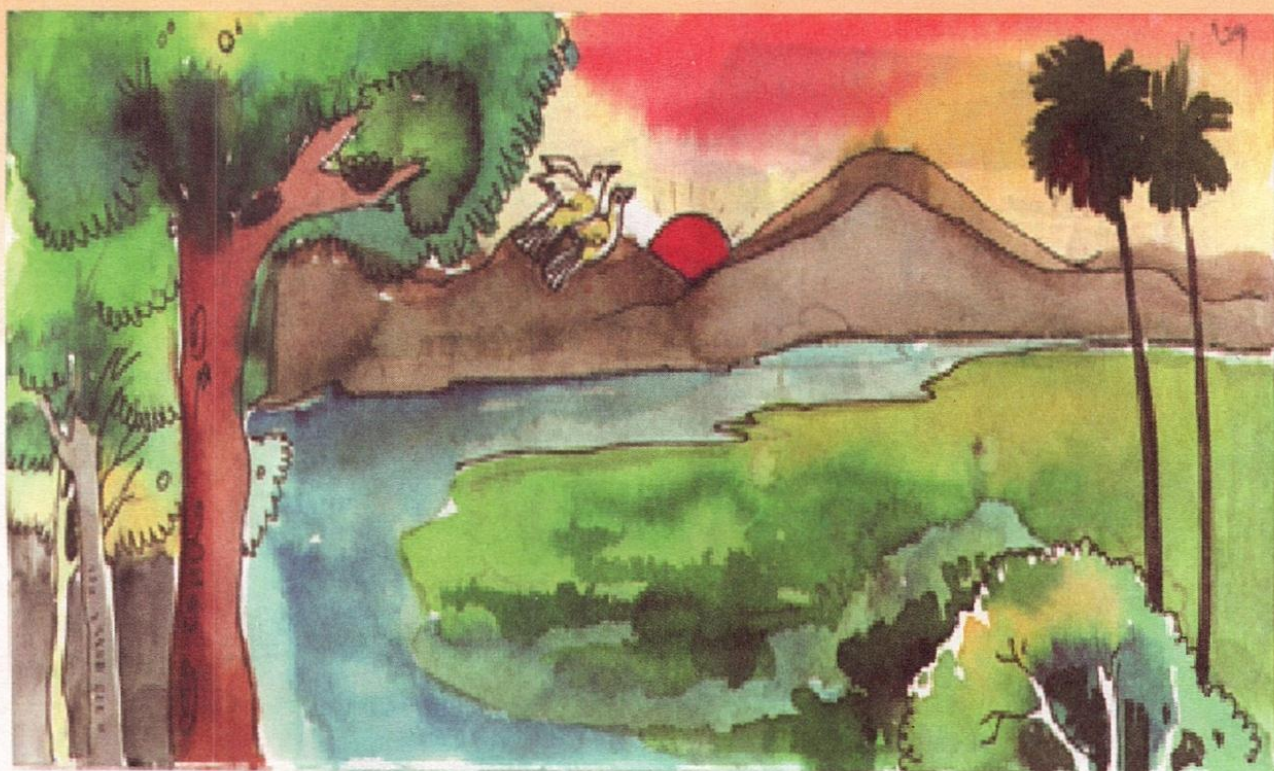
- ✦ ତୁମେ କେତେବେଳେ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଅ ?
- ✦ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟ କେତେବେଳେ ଖୋଲେ ?
- ✦ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟ କେତେବେଳେ ବନ୍ଦ ହୁଏ ?
- ✦ ପାହାନ୍ତିଆ ହେଲା ବୋଲି ତୁମେ କିପରି ଜାଣ ?
- ✦ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ କେତେ ବେଳେ ହୁଏ ?
- ✦ ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳେ ଅସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ?



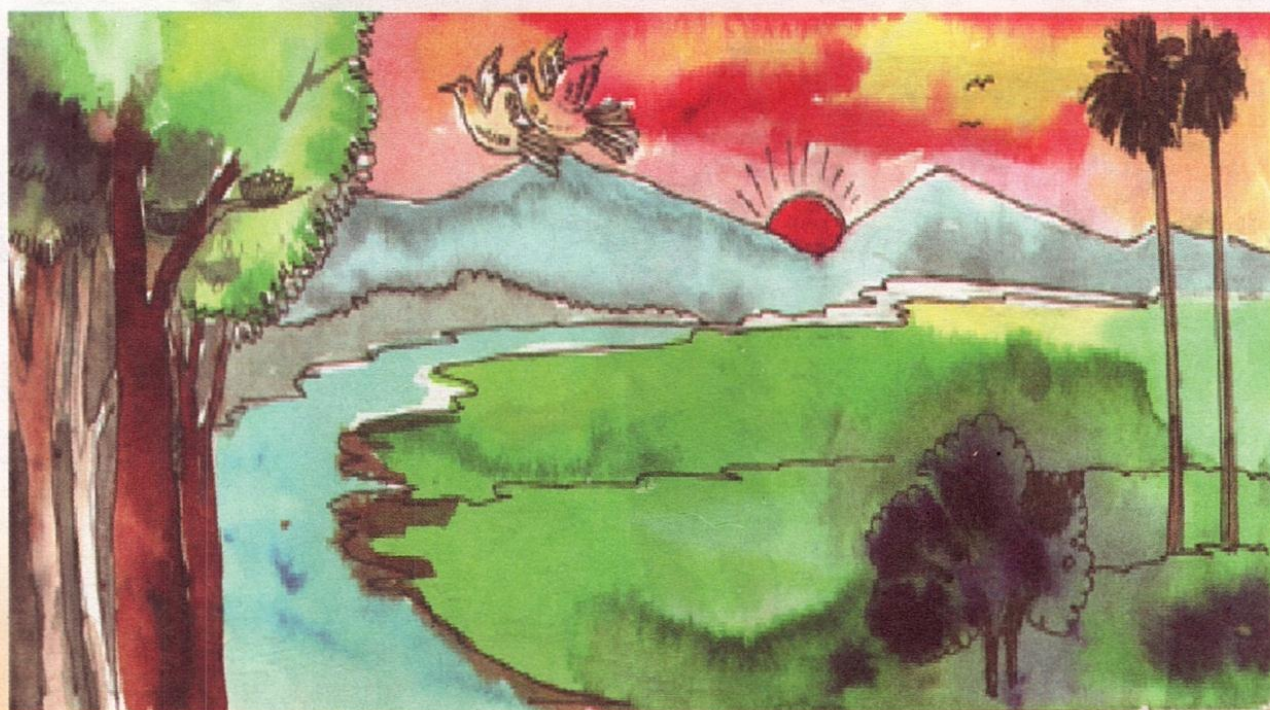
(ଚିତ୍ର-୧)



(ଚିତ୍ର-୨)



(ଚିତ୍ର-୩)



(ଚିତ୍ର-୪)



(ଚିତ୍ର-୪)

(ଖ) ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠାର ଚିତ୍ର ଦେଖ କୁହ ।

- ✦ ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳେ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ରହନ୍ତି ?
- ✦ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ କେତେ ସମୟ ହୋଇଥାଏ ?
- ✦ ଶୀତ ଦିନେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳେ ଉଦୟ ହୁଅନ୍ତି ?
- ✦ ଶୀତ ଦିନେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳେ ଅସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ?

(ଗ) ଶିକ୍ଷକ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ କରାଇବେ ।

- ✦ କେତେ ମିନିଟ୍ ତୁମେ ଏକାଦି କ୍ରମେ କଥା କହିପାରିବ ?
- ✦ ଏକ ମିନିଟ୍ରେ ତୁମେ କେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଣିପାରିବ ?
- ✦ ଏକ ମିନିଟ୍ରେ କିଏ ଅଧିକ ଅକ୍ଷର କହିପାରିବ ?
- ✦ ଏକ ମିନିଟ୍ରେ ତୁମେ କେତେଥର ଡେଇଁ ପାରିବ ?
- ✦ ଏକ ମିନିଟ୍ରେ ତୁମେ କେତେ ଥର କାଉ ଭଳି ରାବ କରିପାରିବ ?
- ✦ ଏକ ମିନିଟ୍ରେ ତୁମେ କେତେ ଥର ବିଲେଇର ବୋବାଇବା ଶବ୍ଦ କରିପାରିବ ?

ଆସ a.m. ଓ p.m. କୁ ଜାଣିବା ।

- ✦ ନର ତା' ବିଲକୁ ସକାଳ ୬ଟାରେ ଗଲା । ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇବା ପାଇଁ ନେଇଥିଲା । ଅପରାହ୍ନ ୫ଟାରେ ସେ ଘରକୁ ଫେରିଲା ।
- ✦ ଏହି କଥାକୁ ଏପରି କହିପାରିବା -
- ✦ ନର ତା' ବିଲକୁ ୬.୦୦ a.m. ରେ ଗଲା । ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇବା ପାଇଁ ନେଇଥିଲା । ୫.୦୦ p.m. ରେ ସେ ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

ସକାଳ ୬ଟା = ୬.୦୦ a.m.

ଅପରାହ୍ନ ୫ଟା = ୫.୦୦ p.m.

ସୂଚନା :

ରାତି ୧୨ଟା ପରଠାରୁ ଦିନ ୧୨ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନର ପ୍ରଥମ ଭାଗ ସମୟକୁ (a.m.) ଦ୍ଵାରା ସୂଚିତ କରାଯାଏ । ଦିନ ୧୨ଟା ପରଠାରୁ ରାତି ୧୨ଟାକୁ (p.m.) ଓ ଦିନ ୧୨ଟାକୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ (noon) ଓ ରାତି ୧୨ଟାକୁ ମଧ୍ୟରାତ୍ରି (mid-night) ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ସମୟ ସୂଚକ ସଂଖ୍ୟାର ଠିକ୍ ପରେ a.m. ବା p.m. ଲେଖାଯାଏ ଓ ସେତେବେଳେ ଘଣ୍ଟା ବା ମିନିଟ୍ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

ଯେପରି -

ପୂର୍ବାହ୍ନ ୧୦ଟାକୁ ୧୦ a.m.

ଅପରାହ୍ନ ୪ଟା ୩୦କୁ ୪.୩୦ p.m.

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ଟାକୁ ୧୨ Noon

ରାତି ୧୨ଟା ୩୦କୁ ୧୨.୩୦ a.m. ଲେଖାଯାଏ ।

ଆସ a.m. ଓ p.m. ବ୍ୟବହାର କରି କହିବା ।

- (କ) ତୁମେ କେତେବେଳେ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଅ ?
- (ଖ) ତୁମ ସ୍କୁଲ କେତେବେଳେ ଛୁଟି ହୁଏ ?
- (ଗ) ଆଜିକାଲି ତୁମ ଗାଁରେ କେତେବେଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ହେଉଛି ?
- (ଘ) ତୁମ ସ୍କୁଲରେ କେତେବେଳେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ଦିଆଯାଏ ?

✦ ତୁମ ବାପା ୮.୩୦ a.m. ରେ ବିଲକୁ କାମ କରିବାକୁ ଗଲେ । ତୁମ ବାପା ୧.୩୦ p.m. ରେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ତୁମ ବାପା କେତେ ଘଣ୍ଟା ବିଲରେ କାମ କଲେ ?
୮.୩୦ a.m. ରୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଘ.୩.୩୦ମି. ।
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ଟାରୁ ୧.୩୦ p.m. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଘ.୧.୩୦ମି. ।
୮.୩୦ a.m.ରୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧.୩୦ p.m. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଘ.୩.୩୦ମି. + ଘ.୧.୩୦ମି. = ଘ.୫.୦୦ମି. ।
ତୁମ ବାପା ବିଲରେ ୫ଘଣ୍ଟା କାମ କଲେ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

ସମୟ ବ୍ୟବଧାନକୁ ଜାଣିବାପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମୌଖିକ ଭାବରେ କରିବାପାଇଁ ଶିଖାଇବେ ।

ଆସ ମନେ ମନେ ହିସାବ କରିବା । (ଉଆ ମନେ ମନେ ଇସାବ ନିକିବେ ।)

ତୁମେ ତୁମ ସ୍କୁଲକୁ ୧୦ଟା ୧୫ମି.ରେ ଯାଅ । ଉପର ବେଳା ୪ଟାରେ ସ୍କୁଲରୁ ଘରକୁ ଆସ ।
ତୁମେ କେତେ ଘଣ୍ଟା ସ୍କୁଲରେ ରୁହ ?

ସକାଳ ୧୦ଟା ୧୫ରୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ = _____ ଘଣ୍ଟା _____ ମିନିଟ୍

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ଟାରୁ ୪ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ = _____ ଘଣ୍ଟା

ମୋଟ ସମୟ = _____ ଘଣ୍ଟା _____ ମିନିଟ୍ + _____ ଘଣ୍ଟା = _____ ଘଣ୍ଟା _____ ମିନିଟ୍

ଜଗା ଦିନେ ୧୦ଟା ୧୫ମି.ରେ ସ୍କୁଲକୁ ପହଞ୍ଚିଲା ତା'ର ଘ୧.୩୦ମି. ପୂର୍ବରୁ ଘରୁ ବାହାରିଥିଲା ।
ତେବେ ସେ କେତେବେଳେ ଘରୁ ବାହାରିଥିଲା ?

$$\begin{array}{lcl}
 \text{ଜଗା ଘ.୧୦.୧୫ମି.ରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।} & & ୧୦ଘ. ୧୫ମି. = ୯ଘ. + ୧ଘ. + ୧୫ମି. \\
 \text{ଘ.୧.୩୦ମି. ପୂର୍ବରୁ ବାହାରିଥିଲା} & & = ୯ଘ. + ୬୦ମି. + ୧୫ମି. \\
 \text{ଘ୧୦.୧୫ମି.} & - & \text{ଘ୯.୬୫ମି.} & = ୯ଘ. ୬୫ମି. \\
 \text{ଘ.୧.୩୦ମି.} & - & \underline{\text{ଘ୧.୩୦ମି.}} & \\
 & & \text{ଘ୮.୪୫ମି.} &
 \end{array}$$

ସେ ସକାଳ ଘ୮.୪୫ମି.ରେ ଘରୁ ବାହାରିଥିଲା ।

ସମୟର ଯୋଗ ଜାଣିବା । (ଉଆ ବେଳରା ମେଣାଣ ନେକ'ଏଁ ।)

ଜଣେ ୨ଘଣ୍ଟା ୩୫ମିନିଟ୍‌ରେ ଦୁଇ ଭାର କାଠ ପିଞ୍ଜେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ୧ଘ୪୫ମିନିଟ୍‌ରେ ୧ଭାର କାଠ ପିଞ୍ଜିପାରେ । ତେବେ ତିନିଭାର କାଠ ପିଞ୍ଜିବା ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଲାଗେ ?

$$\begin{array}{rcl}
 & \text{ଘଣ୍ଟା} & \text{ମିନିଟ୍} \\
 & ୨ & ୩୫ \\
 + & ୧ & ୪୫ \\
 \hline
 & ୩ & ୮୦
 \end{array}$$

$$\begin{aligned}
 ୮୦ମି &= ୬୦ମି. + ୨୦ମି. \\
 &= ୧ଘ. ୨୦ମି.
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{ସେହିପରି } ୩ଘ. + ୧ଘ. + ୨୦ମି \\
 = ୪ଘ ୨୦ମି.
 \end{aligned}$$

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ତଳେ ଥିବା ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର । (ତୁଳିଆ ଆସିକେ ଅତଃ ଜାଗା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

(କ)

$$\begin{array}{rcl}
 & \text{ଘଣ୍ଟା} & \text{ମିନିଟ୍} \\
 & ୫ & ୨୦ \\
 & ୪ & ୩୦ \\
 \hline
 & \square & \square
 \end{array}$$

(ଖ)

$$\begin{array}{rcl}
 & \text{ଘଣ୍ଟା} & \text{ମିନିଟ୍} \\
 & ୬ & ୩୭ \\
 & ୪ & ୧୩ \\
 \hline
 & \square & \square
 \end{array}$$

(ଗ)

$$\begin{array}{rcl}
 & \text{ଘଣ୍ଟା} & \text{ମିନିଟ୍} \\
 & ୯ & ୫୪ \\
 & ୫ & ୪୮ \\
 \hline
 & \square & \square
 \end{array}$$

(ଘ)

$$\begin{array}{rcl}
 & \text{ଘଣ୍ଟା} & \text{ମିନିଟ୍} \\
 & ୧୨ & ୫୮ \\
 & ୬ & ୪୫ \\
 \hline
 & \square & \square
 \end{array}$$

୨. ହରିଆ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ୩ଘ. ୩୫ମି. ବଗିଚାରେ ଓ ୪ଘ.୪୮ମି. କ୍ଷେତରେ କାମକରେ, ତେବେ ସେ ପ୍ରତିଦିନ କେତେ ଘଣ୍ଟା କାମ କରେ ?

୩. ବିବାହଘରେ ୨ଘ. ୨୭ମି. ଗୀତ ଓ ୩ଘ. ୪୮ମି. ନାଚଗୀତ ହେଲା । ତେବେ ସେ ବିବାହଘରେ କେତେ ଘଣ୍ଟା ନାଚ ଓ ନାଚଗୀତ ହେଲା ?

୪. କୁଜା ସକାଳେ ୧ଘ. ୫୬ମି.ରେ ୨୦ଭାର ମାଟି ଓ ଉପର ଓଳି ୧ଘ. ୧୬ମି.ରେ ୧୦ଭାର ମାଟି ଆଣିଲା । ତେବେ ୩୦ଭାର ମାଟି ଆଣିବାପାଇଁ କୁଜାକୁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିଲା ?

୫. ବାମଣ ୩ଘ. ୩୮ମିନିଟ୍‌ରେ ୫୦ଭାର ପାଣି ଆଣିଲେ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ୨୦ଭାର ପାଣି ଆଣିବା ପାଇଁ ୨ଘ ୪୪ମି. ସମୟ ନେଲା । ତେବେ ସେ ୭୦ଭାର ପାଣି ଆଣିବାପାଇଁ ବାମଣକୁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିଲା ?

ସମୟର ବିୟୋଗ ଜାଣିବା । (ବେଳଆ ପେଡ଼ାଣ ନେକଂସ)

ମନ୍ଦନ ସକାଳ ୭ଘ.୩୦ମିରେ ବଗିଚାରେ ଘାସ ବାଛିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ବଗିଚାର ସବୁ ଘାସ ବାଛି ସାରିବା ବେଳକୁ ଘଡ଼ିରେ ୧୧ଘ. ୧୫ମିନିଟ୍ ବାଜିଥିଲା । ତେବେ ସେ ବଗିଚାରେ ଘାସ ବାଛିବାପାଇଁ କେତେ ସମୟ ନେଲା ?

ସମାଧାନ :

ମନ୍ଦନର ଘାସ ବାଛି ସାରିବା ସମୟ ୧୧ଘ. ୧୫ମି.

ମନ୍ଦନର ଘାସ ବାଛିବା ଆରମ୍ଭ ସମୟ ୭ଘ. ୩୦ମି.

ଏଠାରେ ୧୫ମି.ରୁ ୩୦ମିନିଟ୍ ବିୟୋଗ କରିହେବ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଘଣ୍ଟା ଘରୁ ମିନିଟ୍ ଘରକୁ ୧ଘ. = ୬୦ମି. ଧାରନେଇ ମିନିଟ୍ରେ ଯୋଗକରି ବିୟୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ଯେପରି ଟଙ୍କା ଘରୁ ୧ଟ. = ୧୦୦ପଇସା ଧାର ଆଣି ପଇସା ଘରେ ମିଶେ ସେମିତି ଘଣ୍ଟା ଘରୁ ୧ଘ. = ୬୦ମିନିଟ୍ ଧାର ଆଣି ମିନିଟ୍ ଘରେ ମିଶାଇ ବିୟୋଗ କରାଯାଏ ।

$$\begin{aligned}
 ୧୧ଘ. ୧୫ମି. &= ୧୦ଘ. + ୧ଘ. + ୧୫ମିନିଟ୍ \\
 &= ୧୦ଘ. + ୬୦ମି. + ୧୫ମି. \\
 &= ୧୦ଘ. ୭୫ମି. \\
 - \quad &\underline{୭ଘ. ୩୦ମି.} \\
 &\quad ୩୫ମି.
 \end{aligned}$$

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେ ଆସ କମ)

୧. ପେଡ଼ାଣ କର । (ପେଡ଼ାଣ କିବେପେ ।)

(କ)	ଘଣ୍ଟା	ମିନିଟ୍
	୧୪	୨୮
	- ୬	୪୪

$$\begin{aligned}
 ୧୪ଘ. ୨୮ମି. &= ୧୩ଘ. + ୧ଘ. + ୨୮ମି. \\
 &= ୧୩ଘ. + \underline{\quad}ମି. + \underline{\quad}ମି. \\
 &= ୧୩ଘ. \underline{\quad}ମି. \\
 - \quad &\underline{୬ଘ. ୪୪ମି.} \\
 &\quad \boxed{} \quad \boxed{}
 \end{aligned}$$

(ଖ)	ଘଣ୍ଟା	ମିନିଟ୍
	୨୧	୫୭
-	୬	୫୯

$$\begin{aligned}
 ୨୧\text{ଘ. } ୫୭\text{ମି.} &= ୨୦\text{ଘ.} + \text{ } \text{ଘ.} + \text{ } \text{ମି.} \\
 &= ୨୦\text{ଘ.} + \text{ } + \text{ } \text{ମି.} \\
 &= ୨୦\text{ଘ.} \text{ } \text{ମି.} \\
 &- \text{ } \text{ଘ.} \text{ } \text{ମି.} \\
 \hline
 &\quad \boxed{} \quad \boxed{}
 \end{aligned}$$

୨. ଦିନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୨ଘ. ୩୭ମି. ବଗିଚାକାମ, ୧ଘ. ୫୪ମି. ଖେଳ ହେଲା । ତେବେ ବଗିଚା କାମ ଖେଳଠାରୁ କେତେ ସମୟ ଅଧିକ ହେଲା ?

୩. ଗୋଟିଏ ଘର ଛପର କରିବାପାଇଁ ୮ଘ. ୫୦ମି. ଓ ସେହି ଘରର ବାରଣ୍ଡା ଛପର କରିବାପାଇଁ ୬ଘ. ୫୪ମି. ସମୟ ଲାଗିଲା । ତେବେ ଘର ଛପରଠାରୁ ବାରଣ୍ଡା ଛପର କରିବାପାଇଁ କେତେ କମ୍ ସମୟ ଲାଗିଲା ?

୪. କେନ୍ଦୁଝରରୁ ପୁରୀରେ ପହଞ୍ଚିବାପାଇଁ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ବସ୍ ୭ଘ. ୨୨ମି. ସମୟ ନିଏ । ସାଧାରଣ ଯାତ୍ରୀବାହୀ ବସ୍ କେନ୍ଦୁଝରରୁ ପୁରୀ ପହଞ୍ଚିବାପାଇଁ ୮ଘ. ୪୮ମି. ସମୟ ନିଏ । ତେବେ କେତେ କମ୍ ସମୟରେ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ବସ୍ କେନ୍ଦୁଝରରୁ ପୁରୀକୁ ପହଞ୍ଚେ ?

ଲିଖିତାଙ୍କ (ଲେକା ଅଙ୍କ)

୧. ରମେଶ ଦୈନିକ ପାଠପଢ଼ାରେ ୨ଘ. ୩୫ମି. ଓ ଖେଳକୁଦରେ ୩ଘ. ୪୫ମି. ସମୟ ନିଏ ।
ତେବେ ସେ ଦୈନିକ ପାଠପଢ଼ା ଓ ଖେଳକୁଦରେ କେତେ ସମୟ ନିଏ ?
୨. ଟଙ୍କ ଘରକାମ କରିବାରେ ୧ଘ. ୪୫ମି., ରନ୍ଧାରନ୍ଧିରେ ୨ଘ. ୧୫ମି. ଓ ଗାଈଗୋରୁଙ୍କ ଯତ୍ନରେ
୧ଘ ୩୫ମି. ସମୟ ନେଇଥାଏ । ତେବେ ସେ ଦୈନିକ କେତେ ଘଣ୍ଟା କାମ କରେ ?

୩. ସମୟର ବ୍ୟବଧାନ କେତେ ? (ବେଳା କିତି ଲାଙ୍କା ?)

- (କ) ୧୦.୧୫ a.m. ରୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ଟା
(ଖ) ୯.୩୦ p.m. ରୁ ୧୧.୪୫ p.m.
(ଗ) ୧୨.୨୦ a.m. ରୁ ୩.୩୦ p.m.
(ଘ) ୮.୪୦ p.m. ରୁ ୪.୨୦ a.m.

୪. ଗୁରା ବାଲିଦାଣ୍ଡରୁ ୧୦.୩୦ p.m. ରେ ବାହାରି ୫ଘଣ୍ଟା ପରେ କୁଳାଡ଼େରାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।
ତେବେ ସେ କେତେଟା ବେଳେ ପହଞ୍ଚିଲା ?
୫. ସୋମଗିରିରୁ ଗୋଟିଏ ବସ୍ ୧୦ଘଣ୍ଟା ଯାତ୍ରା କରି ୩.୩୦ p.m. ରେ ତେଲକୋଇରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।
ତେବେ ବସ୍ତି କେତେଟା ବେଳେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ?

୬. ଆସ ମନେ ମନେ ହିସାବ କରିବା ଓ କହିବା ।

- (କ) ତୁମ ବାପା ୮.୩୦ a.m. ରେ ବିଲକୁ କାମ କରିବାକୁ ଗଲେ । ସେ ୧.୩୦ p.m. ରେ ଘରକୁ
ଫେରିଲେ । ତୁମ ବାପା କେତେ ଘଣ୍ଟା ବିଲରେ କାମ କଲେ ?
- (ଖ) ହରି ସକାଳ ୯.୧୫ମିନିଟ୍ରେ ଘରୁ ବାହାରି ୧୦.୦୫ମିନିଟ୍ରେ ସ୍କୁଲକୁ ପହଞ୍ଚିଲା । ତାକୁ ସ୍କୁଲ
ଯିବା ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିଲା ?
- (ଗ) ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧.୩୦ p.m. ରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ଛୁଟି ହୋଇ ୨.୦୦ p.m. ରେ ଘଣ୍ଟା
ବାଜିଲା । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଛୁଟି ହୋଇଥିଲା ?
- (ଘ) ରାୟା ତା ମାମୁଁ ଘରେ ଅପରାହ୍ନ ୫ଟାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତାକୁ ମାମୁଁଘର ଯିବା ପାଇଁ ୫ଘଣ୍ଟା
ଲାଗିଥିଲା, ତେବେ ସେ କେତେବେଳେ ଘରୁ ବାହାରିଥିଲା ?
- (ଙ) ଶିରିମାଏ ଜଙ୍ଗଲକୁ କାଠ ଆଣିବା ପାଇଁ ଯାଇଥିଲା । କାଠ ଧରି ଘରକୁ ଫେରିବାବେଳକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ
ଠିକ୍ ତା' ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଥିଲେ । ସେତେବେଳେ କେତେ ସମୟ ହୋଇଥିବ ?

ପାଠ-୭

ତଥ୍ୟ ଓ ତାହାର ବ୍ୟବହାର (ତତେଥ ଆଉ ଆରା କାରବାର)



ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା । (ଉଆ କିଟିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏଁ)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	କୁଆଙ୍ଗ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ତଥ୍ୟ	ତତେଅ
ବେଶୀ	ସୁଗାଈ
କମ୍	ଅମ୍ବାର୍
ଚିତ୍ର	ଚିତର
ସର୍ବାଧିକ	ସାବରେଞ୍ଜାତା ସୁଗାଈ
ସର୍ବନିମ୍ନ	ସାବରେଞ୍ଜାତା ଅମ୍ବାର୍
ଚିତ୍ରଲେଖା	ଚିତର ଲେକା
ସାରଣୀ	ସାରଣୀ

ଚୁରୀ, ଗୁରାଈ, ସୁନ୍ଦାରୀ ଓ ସୁନାଈ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ । ସେମାନେ ବହୁତ ଗୁଡ଼ଏ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ତୋଳିଥିବା ପତ୍ରକୁ ବିଡ଼ା କରି ବାନ୍ଧିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଡ଼ାରେ ୨୦ଟି ଲେଖାଏଁ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ରହିଲା । କାହାର କେତୋଟି ବିଡ଼ା ହେଲା । ତଳ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି । ତାହାକୁ ଦେଖ ।

(ଚୁରୀ, ଗୁରାଈ, ସୁନ୍ଦାରୀ ଆଉ ସୁନାଈ ନତାବ ଅନ୍ତେରକି । ଆରକି ସୁଗାଈ ତେରେନ୍ଦ ଅଲାର୍ କେତଗ୍‌ସେରାନ୍ଦକି । ସମନ୍ଦାଏ କେମେଇତଗ୍‌ତା ଅଲାର୍‌ତେ ବିଡା କିବକିଜ ତରକି । ସମନ୍ଦାଏ ବିଡାରା ୨୦ ଗଟାଲେକା ତେରେନ୍ଦ ଅଲାର୍ ରଏଆନ୍ । ଆଡିଆ କିଟିଗଟା ବିଡା ଇଆନା ତୁଳିଆ ସାରଣୀରା ଡିଡିଞ୍ଜି ଇସେରେ । ଏରେତେ ଜଏପେ ।)

ପିଲାଙ୍କ ନାମ	ବିଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା
ଚୁରୀ	୧୨
ଗୁରାଈ	୯
ସୁନ୍ଦାରୀ	୧୫
ସୁନାଈ	୬

✦ ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ଆଲିଆଁ ସାରଣୀ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ତୁଳିଆ ପରୀକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତର ଲେଖେ ।)

(କ) କେତେଜଣ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳିଛନ୍ତି ?

(ଖ) କିଏ ସର୍ବାଧିକ (ସାବରେଜାଁତା ସୁଗାଈ) କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳିଥିଲା ?

(ଗ) କିଏ ସର୍ବନିମ୍ନ (ସାବରେଜାଁତା ଅମ୍ବାର) କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳିଥିଲା ?

✦ ପିଲାମାନେ ତୋଳିଥିବା କେନ୍ଦୁପତ୍ର ବିଡ଼ାକୁ ତଳ ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

(ଉଆଳିକି କେକେଭସେରକି ତେରେନ୍ ଅଲାର ବିଡାତେ ତୁଳି ଚିତରଆ ଡିଡିଞ୍ଜା ଇସେରେ ।)



ଚିତ୍ରଟି କେନ୍ଦୁପତ୍ର ବିଡ଼ା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ର କରାଯାଇଛି ।

✦ ଉପର ଚିତ୍ର ଦେଖି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ଆଲିଆଁ ଚିତ୍ର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ତୁଳି ପରୀକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତର ଲେଖେ ।)

୧.(କ) ଚୁରୀ କେତେ ବିଡ଼ା କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳିଥିଲା ?

(ଖ) ବିଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ କେତୋଟି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାଯାଇଛି ?

(ଗ) ଗୋଟିଏ କେତୋଟି ବିଡ଼ାକୁ ସୂଚାଉଛି ?

୨.(କ) ଗୁରାଇ କେତେ ବିଡ଼ା କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳିଥିଲା ?

(ଖ) ବିଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ କେତୋଟି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାଯାଇଛି ?

୩. (କ) ସୁନ୍ଦାରୀ କେତେ ବିଡ଼ା କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳିଥିଲା ?

(ଖ) ବିଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ କେତୋଟି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାଯାଇଛି ?

୪. (କ) ସୁନାଇ କେତେ ବିଡ଼ା କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳିଥିଲା ?

(ଖ) ବିଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ କେତୋଟି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କା ଯାଇଛି ?

ସେହି ଚିତ୍ରରେ ୩ଟି କେନ୍ଦୁପତ୍ର ବିଡ଼ା ପାଇଁ ୧ ଟି ଲେଖାଏଁ ଚିତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକାର ଚିତ୍ରକୁ ଚିତ୍ରଲେଖ (ଚିତ୍ର ଲେଖା) କୁହାଯାଏ ।

✦ **ଆସ ଆଉ ଏକ ଉଦାହରଣ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।**

(ଉଆ ମୁଞ୍ଚିତା ଉଦାହରଣ ଗାତାରେ ଆଲୋଚନା ନିକିବେ ।)

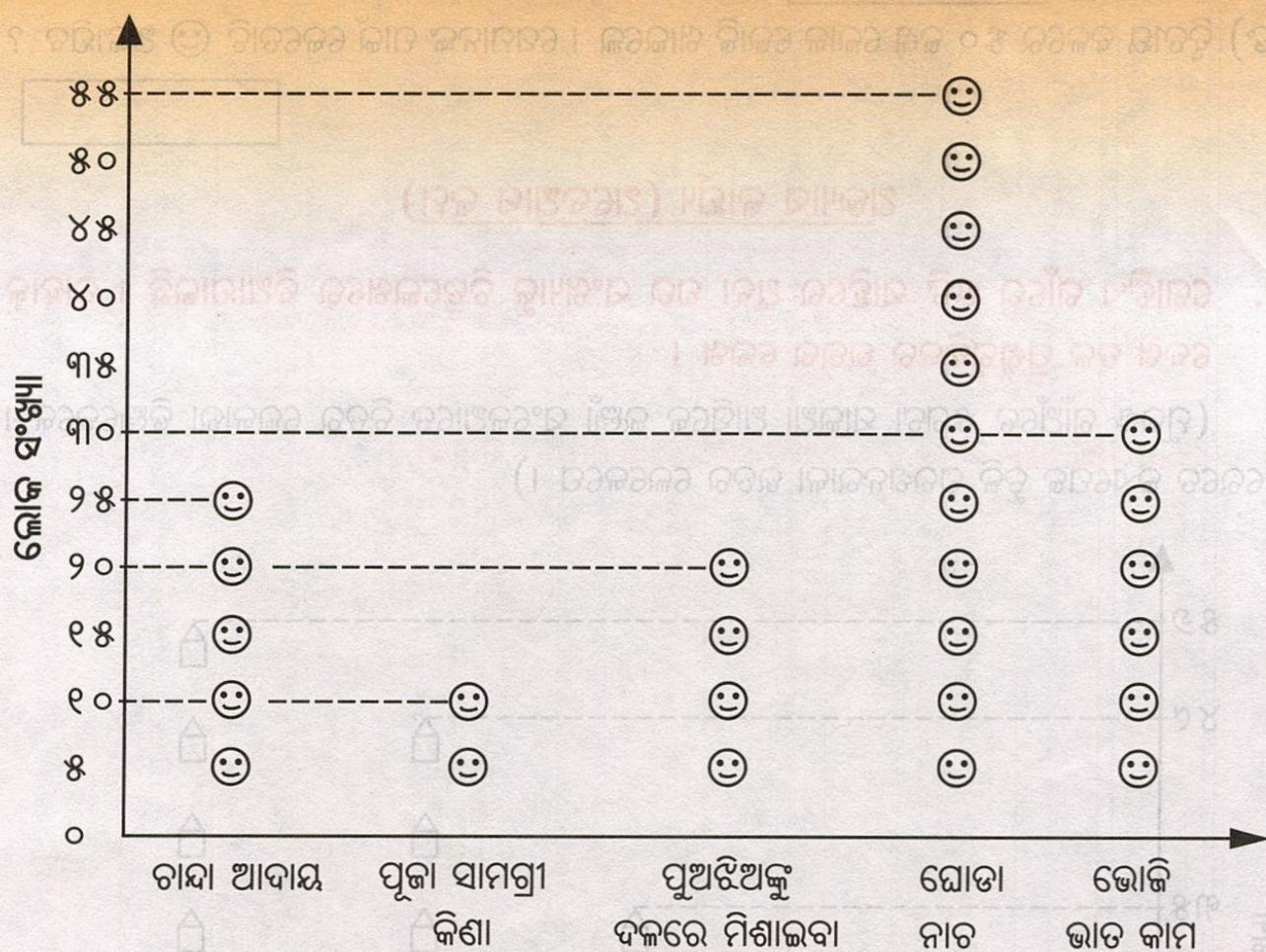
ଗାଁରେ ଚୈତ୍ରପର୍ବ ହେବ । ମଣ୍ଡ ଦରବାରରେ ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ, ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ କିଣା, ନୂଆ ପୁଅଝିଅ, ମାନଙ୍କୁ ଦଳରେ ମିଶାଇବା, ଘୋଡ଼ାନାଚ ଏବଂ ଭୋଜିଭାତ କାମ କରିବାକୁ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଗଲା । ଆସ ତଳ ସାରଣୀଟିକୁ ଦେଖିବା ।

(ଗାଁଥରେ କାଏନଆଥବ ମିନା । ମଙ୍ଗା ଦରବାରରେ ପାଞ୍ଚା ଆଦାୟ, ଭଜା ଗିନିଷ, ସଂସଂ, ନୂଆ ଟକାଲର ଚୁକିଆଳି କିତେ ଦଳରେ ମାମାଏଁ, ଗଳାନାଚ ଆଉ ବାତୁଲି କମ୍ କିକିବୁଡେ ଅମ୍ବାର ଲୁକକିତେ ଦାଇତ ଜିଞ୍ଜିଅଁକି । ଉଆ ତୁଲିଆ ସାରଣୀରେତେ ନେଜଏ ।)

କାମର ନାମ	ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିବା ଲୋକସଂଖ୍ୟା
ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ	୨୫ ଜଣ
ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ କିଣା	୧୦ ଜଣ
ପୁଅ ଝିଅଙ୍କୁ ଦଳରେ ମିଶାଇବା	୨୦ ଜଣ
ଘୋଡ଼ା ନାଚ	୫୫ ଜଣ
ଭୋଜିଭାତ କାମ	୩୦ ଜଣ

ଆସ, ସାରଣୀରେ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଚିତ୍ରଲେଖରେ ଦେଖାଇବା ।

(ଭିଆ, ସାରଣୀରା ଆସିକେ ତତେଥଡେ ଚିତର ଲେକବ ନାବୁଜିଏ ।)



😊 ଚିତ୍ର ୫ ଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ସୂଚାଉଛି ।

ଏବେ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ଏକଳଂ ତୁଳ ପରଶନରାକା ଉତର ଲେକେପେ ।)

(କ) ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ ପାଇଁ କେତେଜଣ ଲୋକ ଦାୟିତ୍ବ ନେଇଥିଲେ ?

ସେଥିପାଇଁ କେତୋଟି 😊 ଚିତ୍ର କରାଯାଇଛି ?

(ଖ) ଘୋଡ଼ାନାଚରେ ଭାଗ ନେଇଥିବା ୫୫ ଜଣ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି 😊 ଚିତ୍ର ହୋଇଛି ?

(ଗ) ଗୋଟିଏ 😊 ଚିତ୍ର କେତେଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ସୂଚାଉଛି ?

(ଘ) ଯଦି ୩୦ ଜଣ ଲୋକପ୍ରଥମ ଦଳରେ ଭୋଜି ଖାଇଥାନ୍ତି ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି 😊 ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାଯିବ ?

(ଙ) ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଳରେ ୫୦ ଜଣ ଲୋକ ଭୋଜି ଖାଇଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି 😊 ଅଙ୍କାଯିବ ?

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ୫ଟି ସାହିରେ ଥିବା ଘର ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିତ୍ରଲେଖରେ ଦିଆଯାଇଛି । ତାହାକୁ ଦେଖି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ମୁଇଁଙ୍କ ଗାଁଅଁତେ ୫ଗଟା ସାଇଆ ଆସିକେ ଇଆଁ ସଂକେଆତେ ଚିତର ଲେକାରା ଡିଆଁରେକେ । ଏରେତେ ଜଏପେଜ ତୁଲି ପରଶନରାକା ଉତର ଲେକେପେ ।)



ଗୋଟିଏ ଘର ଚିତ୍ର ୨ଟି ଘରକୁ ସୂଚାଉଛି ।

(କ) କେଉଁ ସାହିରେ କେତୋଟି ଘର ଅଛି, କିପରି ଜାଣିଲ ?

(ଖ) କେଉଁ ସାହିରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଘର ଅଛି ?

(ଗ) କେଉଁ ସାହିରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଘର ଅଛି ?

(ଘ) ୫ ଟି ଯାକ ସାହିର ମୋଟ ଘର କେତେ ?

୨. ବୁଢ଼ାପଦା ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଗ ନେଇଥିବା ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ତଳ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଗ ନେଇଥିବା ପିଲା ସଂଖ୍ୟା
ସ୍କୁଲ ହତା ସଫେଇ	୪୪ ଜଣ
ଅତିଥି ସଜ୍ଜାର	୧୭ ଜଣ
ପ୍ରସାଦ ବଣ୍ଟନ	୨୪ ଜଣ
ସାଂଘ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	୪୮ ଜଣ
ମୂର୍ତ୍ତି ବିସର୍ଜନ	୫୭ ଜଣ

ଚାରିଜଣ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ \triangle ଚିତ୍ର ନେବେ ।

ଉପରିସ୍ଥ ସାରଣୀ ଦେଖି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(ଆଲିଂଆଁ ସାରଣୀ ଜଏପେଜ ତୁଳି ପରଶନରାକା ଉତର ଲେକେପେ ।)

(କ) ସ୍କୁଲ ହତା ସଫେଇ କାମ କରିଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି \triangle ଚିତ୍ର ଦର୍ଶାଇବା ?

(ଖ) ଅତିଥି ସଜ୍ଜାର କାମ କରିଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି \triangle ଚିତ୍ର ଦର୍ଶାଇବା ?

(ଗ) ପ୍ରସାଦ ବଣ୍ଟନ କରିଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି \triangle ଚିତ୍ର ଦର୍ଶାଇବା ?

(ଘ) ସାଂଘ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଗ ନେଇଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି Δ ଚିତ୍ର ଦର୍ଶାଇବା ?

(ଙ) ମୂର୍ତ୍ତି ବିସର୍ଜନ କରିଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି Δ ଚିତ୍ର ଦର୍ଶାଇବା ?

(ଚ) କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ପିଲା ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?

(ଛ) କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ସଂଖ୍ୟକ ପିଲା ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?

(ଜ) ୪ ଜଣ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ Δ ବ୍ୟବହାର କରି ଏହି ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଚିତ୍ରଲେଖରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

୩. ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଚିତ୍ର ଲେଖରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

(ସାରଣୀଆ ଡିସେକ୍ସସେରେ ତତିଅଡେ ଚିତ୍ର ଲେକାଡେ ଆବୁଜଏପେ ।)

୬ ଜଣ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ \square ଚିତ୍ର ନେବ ।

ଶ୍ରେଣୀ	ପ୍ରଥମ	ଦ୍ୱିତୀୟ	ତୃତୀୟ	ଚତୁର୍ଥ	ପଞ୍ଚମ
ପିଲାସଂଖ୍ୟା	୨୪	୩୦	୧୮	୩୬	୧୨

୪. ଜଣେ ଦୋକାନୀ ଏକ ସପ୍ତାହରେ ବିକ୍ରି କରିଥିବା ବିସ୍କୁଟ ପ୍ୟାକେଟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଚିତ୍ରଲେଖରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ବାରର ନାମ	ସୋମବାର	ମଙ୍ଗଳବାର	ବୁଧବାର	ଗୁରୁବାର	ଶୁକ୍ରବାର	ଶନିବାର	ରବିବାର
ବିସ୍କୁଟ ପ୍ୟାକେଟ ସଂଖ୍ୟା	୨୦	୧୦	୩୦	୧୫	୩୫	୩୦	୪୦

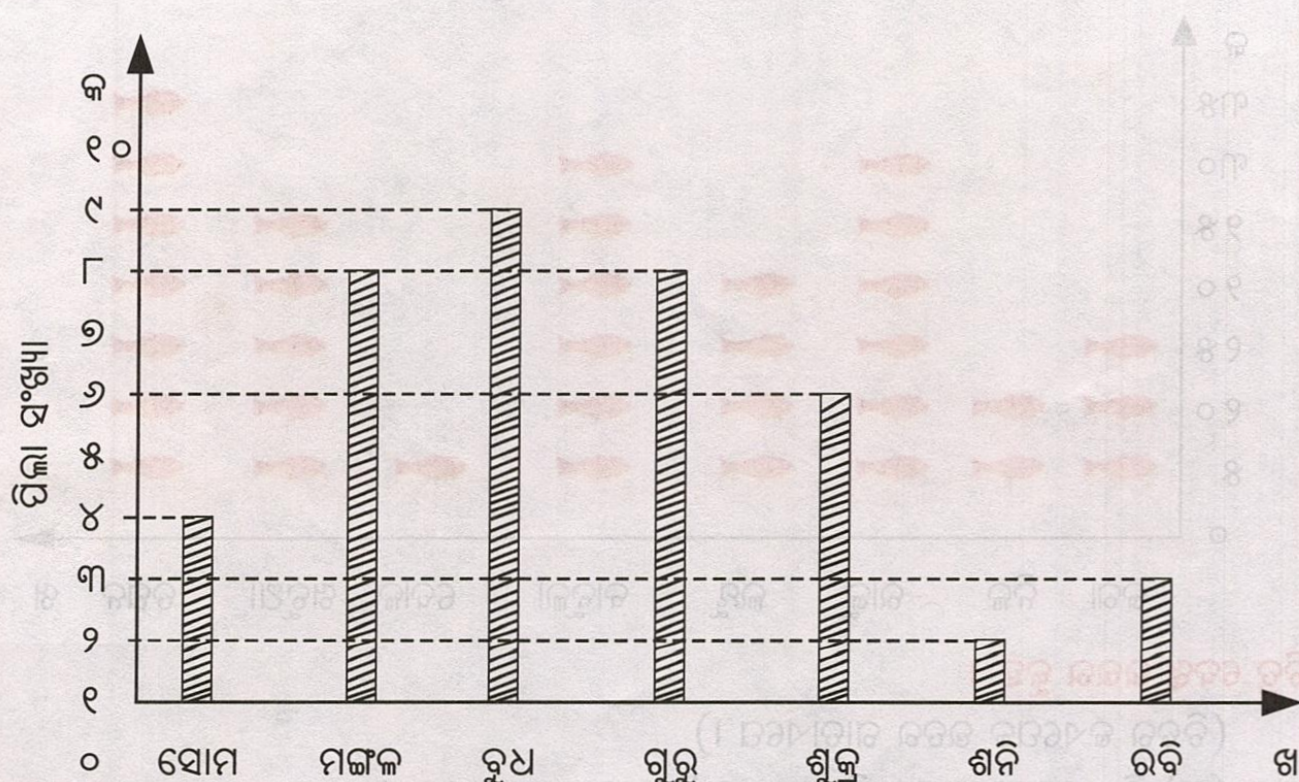
ତୁମେ ତିଆରି କରିଥିବା ଚିତ୍ରଲେଖ, ତୁମ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କର ଚିତ୍ରଲେଖ ସହ ସମାନ ହେଉଛି କି ?

ଯଦି ସମାନ ନ ହେଉଛି ତା'ର କାରଣ କ'ଣ ଆଲୋଚନା କର ।

ଆସ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା (ଉଆ କିତିଗଟାକ ଶବ୍ଦ ନେକଂଏ)

ଓଡ଼ିଆ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ	ଇଂରାଜୀ ଗାଣିତିକ ଶବ୍ଦ
ସ୍ତମ୍ଭ	ଡାଲି, ଦାଲି, କୁଣ୍ଡ, ସୁତନ କୁଣ୍ଡ
ତଥ୍ୟ	ତତେଅ, ସମାନ

କୁଳାଡ଼େରା ଗାଁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ୪୦ଜଣ । ଦିନେ ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ, “ପିଲାଏ ଆଜି ଜାଣିବା ତୁମ ଭିତରୁ କେତେ ଜଣ ରବିବାରରେ ଓ ଆଉ କେତେଜଣ ସୋମବାରରେ ଓ କେତେଜଣ ମଙ୍ଗଳବାର ବୁଧବାର, ଗୁରୁବାର, ଶୁକ୍ରବାର ଓ ଶନିବାର ଦିନ ଜନ୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି ।” ଦେଖ ଚିତ୍ରରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ।



ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ରରୁ ଦେଖି ଉତ୍ତର କୁହ ।

(ଡାଲି ଚିତ୍ରରେ କେତେଜଣ ଉତ୍ତର ଗାତାଏପେ ।)

(କ) କେଉଁ ବାର ଦିନ ବେଶୀ ପିଲା ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ?

(ଖ) କେଉଁ ବାର ଦିନ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ପିଲା ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ?

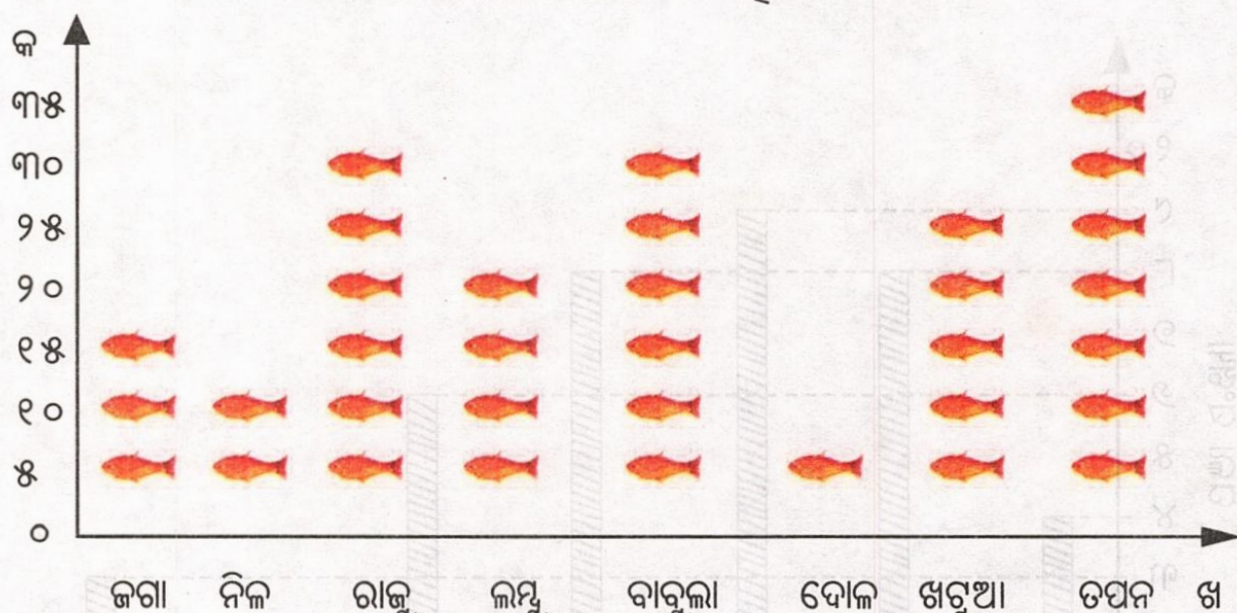
(ଗ) ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ?

(ଘ) କେଉଁ କେଉଁ ବାର ଦିନ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ପିଲା ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ?

- (ଡ) କେଉଁ ବାର ଦିନ ଥିଲା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇଥିଲେ ?
 (ଚ) ରବିବାର ଦିନ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇଥିଲେ ?
 (ଛ) ଶୁକ୍ରବାରଠାରୁ ବୁଧବାର ଦିନ କେତେ ଅଧିକ ପିଲା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇଥିଲେ ?

ଖରବା ଗାଁ ଲୋକମାନେ ବିଚାର କଲେ ଜାଲ ଆଣି ମାଛ ଧରିବେ । ସେଦିନ ରବିବାର । ତେଣୁ ସବୁ ପିଲାମାନେ ମାଛ ଧରିବାକୁ ପୋଖରୀକୁ ଗଲେ । ଜଗା, ନିଳ, ରାଜୁ, ଲମ୍ବୁ, ବାବୁଲା, ଦୋଳ, ଖରୁଆ ଓ ତପନ ଖୁସିରେ ମାଛ ଧରିଲେ । ସେମାନେ ଧରିଥିବା ମାଛକୁ ଚିତ୍ରରେ ଏହିଭଳି ଦେଖା ହୋଇଛି ।

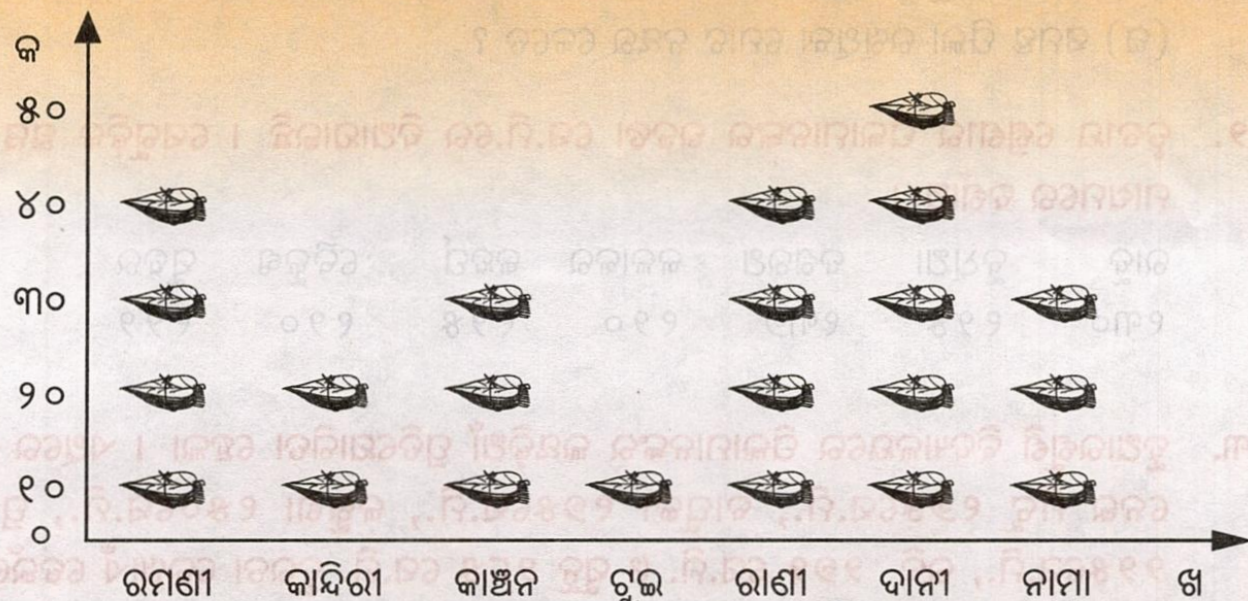
କିଏ କେତୋଟି ମାଛ ଧରିଥିଲା



ଚିତ୍ର ଦେଖି ଉତ୍ତର କୁହ ।

- (ଟି) ଚିତ୍ରର ଜ୍ୟାମିତି ଉତ୍ତର ଗାତାଏପେ ।
 (କ) କିଏ କେତେ ମାଛ ଧରିଥିଲେ ତା'ର ଏକ ସାରଣୀ କର ।
 (ଖ) କିଏ କିଏ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ମାଛ ଧରିଥିଲେ ?
 (ଗ) କିଏ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ମାଛ ଧରିଥିଲା ?
 (ଘ) କିଏ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ମାଛ ଧରିଥିଲା ?
 (ଙ) ଲମ୍ବୁ କେତୋଟି ମାଛ ଧରିଲା ?
 (ଚ) କିଏ ୧୦ଟି ମାଛ ଧରିଥିଲା ?
 (ଛ) ୩୦ଟି ଲେଖାଏଁ ମାଛ କିଏ କିଏ ଧରିଥିଲେ ?
 (ଜ) ନିଳ ଓ ଜଗା ମିଶି କେତୋଟି ମାଛ ଧରିଥିଲେ ?

ବୁଗୁନିଆ ବାହାଘର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଗାଁର ୭ ଜଣ ଝିଅ ଖଲି ଚିପିଲେ । ତାହାକୁ ତଳ ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ର ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।



(କ) କିଏ କେତୋଟି ଖଲି ତିଆରି କରିଥିଲା ତାହାର ଏକ ସାରଣୀ କର ।

(ଖ) କିଏ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଖଲି ତିଆରି କରିଥିଲା ?

(ଗ) କିଏ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଖଲି ତିଆରି କରିଥିଲା ?

(ଘ) ରମଣୀ କାଞ୍ଚନଠାରୁ କେତୋଟି ଅଧିକ ଖଲି ତିଆରି କରିଥିଲା ?

(ଙ) କାନ୍ଦିରୀଠାରୁ ଟୁଙ୍ଗ କେତୋଟି କମ୍ ଖଲି ତିଆରି କରିଥିଲା ?

(ଚ) ଦାନୀ, ରମଣୀ ଓ ଟୁଙ୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ କମ୍ ଖଲି ତିଆରି କରିଥିଲା ?

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଷାସ କମ)

୧. ନିମ୍ନ ତଥ୍ୟମାନଙ୍କର ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କର ।

(ତୁଳିଆ ତତେଅରାକା ଡାଳି ଚିତର ବନାଏପେ ।)

ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ଗଣିତ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୭ ଜଣ ପିଲା ରଖିଥିବା ନମ୍ବର ତଳେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ମୁନି	ଟେଜ୍	ସୋନି	ଯାନି	ମିତୁ	ଗୋପାଳ	ବରତ
୧୫	୧୬	୧୦	୯	୧୮	୮	୧୪

- (କ) କିଏ ଗଣିତରେ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବେଶୀ ନମ୍ବର ରଖୁଛି ?
 (ଖ) ଯାନି ଗଣିତରେ କେତେ ନମ୍ବର ରଖୁଛି ?
 (ଗ) ଜ୍ଞସଞ୍ଜକ, ମୁନି, ଟେକ୍ ଗଣିତରେ କେତେ ଲେଖାଏଁ ନମ୍ବର ଲେଖାଏଁ ରଖୁଛନ୍ତି ?
 (ଘ) ସମସ୍ତ ପିଲା ରଖୁଥିବା ମୋଟ ନମ୍ବର କେତେ ?

୨. ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତା ସେ.ମି.ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶାଅ ।

ରାହୁ	ବୁଧୁଆ	ଦଶରଥ	କଳାକର	କନ୍ଦର୍ପ	ବୈକୁଣ୍ଠ	ସୁଦର
୧୩୦	୧୨୫	୧୩୭	୧୨୦	୧୨୫	୧୨୦	୧୨୨

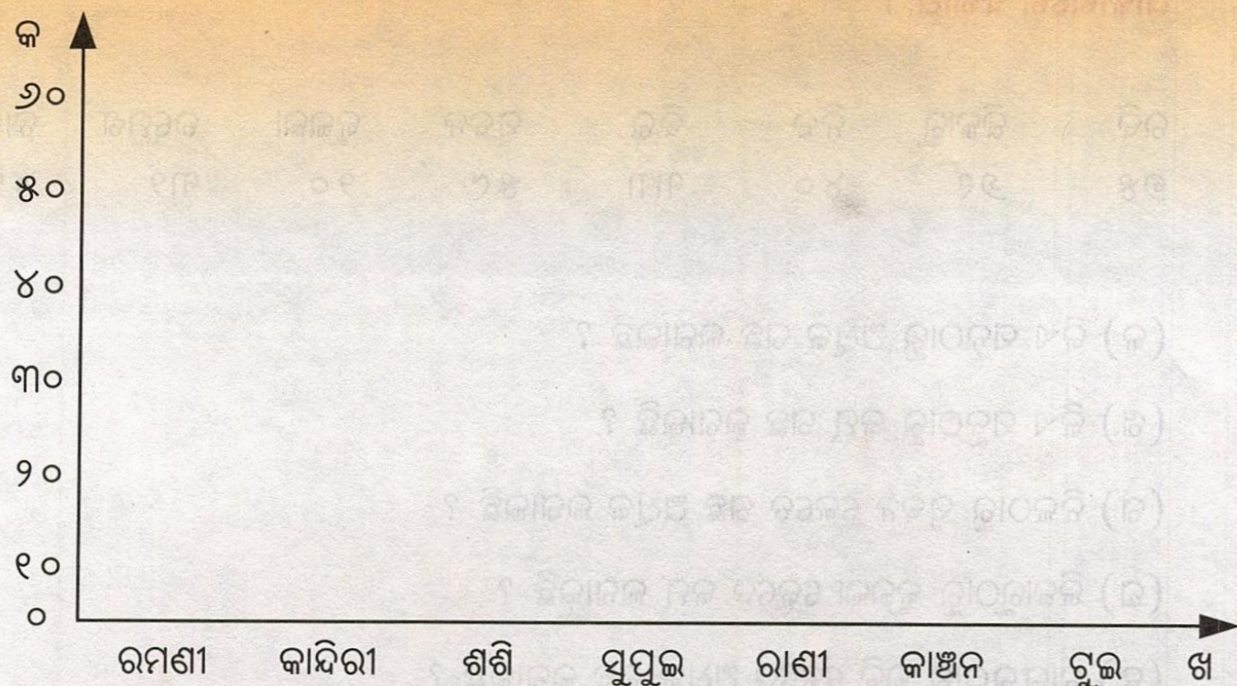
୩. ଦୁଆରଶୁଣି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଲମ୍ବଡ଼ିଆଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହେଲା । ଏଥିରେ ଭାଗ ନେଇ ମିଟୁ ୧୬୫ସେ.ମି., ବାପୁଜୀ ୧୭୫ସେ.ମି., କରୁଣା ୧୫୦ସେ.ମି., ପ୍ରଦୀପ ୨୨୫ସେ.ମି., ରବି ୨୭୨ ସେ.ମି. ଓ ସୁକୁ ୨୮୫ ସେ.ମି. ଦୂରତା ଲେଖାଏଁ ଡେଇଁଲେ । ଏହାକୁ ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଅ ।

- (କ) କିଏ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଦୂରତା ଡେଇଁଛି ?
 (ଖ) କିଏ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଦୂରତା ଡେଇଁଛି ?
 (ଗ) ରବି କେତେ ଦୂରତା ଡେଇଁଛି ?
 (ଘ) କରୁଣା କେତେ ଦୂରତା ଡେଇଁଛି ?
 (ଙ) ବାପୁଜୀ ଓ ମିଟୁ କେତେ ଦୂରତା ଡେଇଁଛନ୍ତି ?

୪. ତଳବାରୁଡ଼ା ଗାଁର ୬ଜଣ ପିଲା କେନ୍ଦ୍ରାପଣ ଜଙ୍ଗଲରୁ କେନ୍ଦୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଆଣିଲେ । ସୁରେଶ ୫୦ଟି, ମାଘୁ ୨୦ଟି, ସୁବନ ୩୦ଟି, ପ୍ରକାଶ ୧୦ଟି, କନ୍ଦା ୧୫ଟି ଓ ଗନ ୧୨ଟି କେନ୍ଦୁ ସଂଗ୍ରହ କଲେ । ଏହାକୁ ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଅ ।

- (କ) କିଏ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ କେନ୍ଦୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ?
 (ଖ) କିଏ ସବୁଠାରୁ କମ୍ କେନ୍ଦୁ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ?
 (ଗ) ସୁରେଶଠାରୁ ସୁବନ କେତେ କମ୍ କେନ୍ଦୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ?
 (ଘ) ମାଘୁ କେତୋଟି କେନ୍ଦୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ?
 (ଙ) ଗନଠାରୁ କନ୍ଦା କେତେ ଅଧିକ କେନ୍ଦୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ?

୪. ଉତ୍କଳ ବାହାଘର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଗାଁର ଉକଣ ଝିଅ ଖଲିଦନା ତିଆରି କଲେ । ତାହାକୁ ତଳେ ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ର ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।



(କ) କିଏ କେତୋଟି ଖଲିଦନା ତିଆରି କରିଥିଲା ତାହାର ଏକ ସାରଣୀ କର ।

(ଖ) କିଏ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଖଲିଦନା ତିଆରି କରିଥିଲା ?

(ଗ) କାଞ୍ଚନଠାରୁ ରମଣୀ କେତେ କମ୍ ଖଲିଦନା ତିଆରି କରିଛି ?

(ଘ) କିଏ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଖଲିଦନା ତିଆରି କରିଥିଲା ?

(ଙ) କାଞ୍ଚନ ରମଣୀଠାରୁ କେତୋଟି ଅଧିକ ଖଲିଦନା ତିଆରି କରିଥିଲା ?

୬. ବୁଢ଼ୀଘର ଗାଁର ଝିଅମାନେ ଝାଡୁ ତିଆରି କଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବିତା ୧୮ଟି, ବନିତା ୨୧ଟି, ମମତା ୨୨ଟି, କବିତା ୩୦ଟି, ରାଧା ୨୮ଟି, ମଲ୍ଲିକି ୪୦ଟି ଓ ରସଲୀ ୧୦ଟି ଲେଖାଏଁ ଝାଡୁ ତିଆରିକଲେ । ଝିଅମାନେ ତିଆରି କରିଥିବା ଝାଡୁ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସ୍ତମ୍ଭ ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଅ ।

(କ) କିଏ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଝାଡୁ ତିଆରି କରିଛି ?

(ଖ) କିଏ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଝାଡୁ ତିଆରି କରିଛି ?

(ଗ) କବିତା ଓ ମମତା କେତେ ଝାଡୁ ତିଆରି କଲେ ?

(ଘ) ସବିତା କେତେ ଝାଡୁ ତିଆରି କରିଛି ?

(ଙ) ବନିତାଠାରୁ କବିତା କେତେ ଅଧିକ ଝାଡୁ ତିଆରି କରିଛି ?

୭. ନଳପଟ୍ଟା ଜୁଆଙ୍ଗ ସାହି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର MLE ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗଛ ଲଗାଇବାପାଇଁ କହିଲେ । କିଏ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ଗଛ ଲଗାଇଲେ ତଳେ ଦିଆଯାଇଛି । ତାକୁ ତୁମେ ସ୍ତମ୍ଭ ଆକାରରେ ଦର୍ଶାଅ ।

ରବି	ଜିଜ୍ଞାରୁ	ନିଳ	ବିର	ସୁବନ	କୁଜଲା	ରମେଶ	ଟାଙ୍ଗୁରୁ
୭୫	୬୧	୪୦	୩୩	୫୯	୨୦	୩୨	୪୨

(କ) କିଏ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଗଛ ଲଗାଇଛି ?

(ଖ) କିଏ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଗଛ ଲଗାଇଛି ?

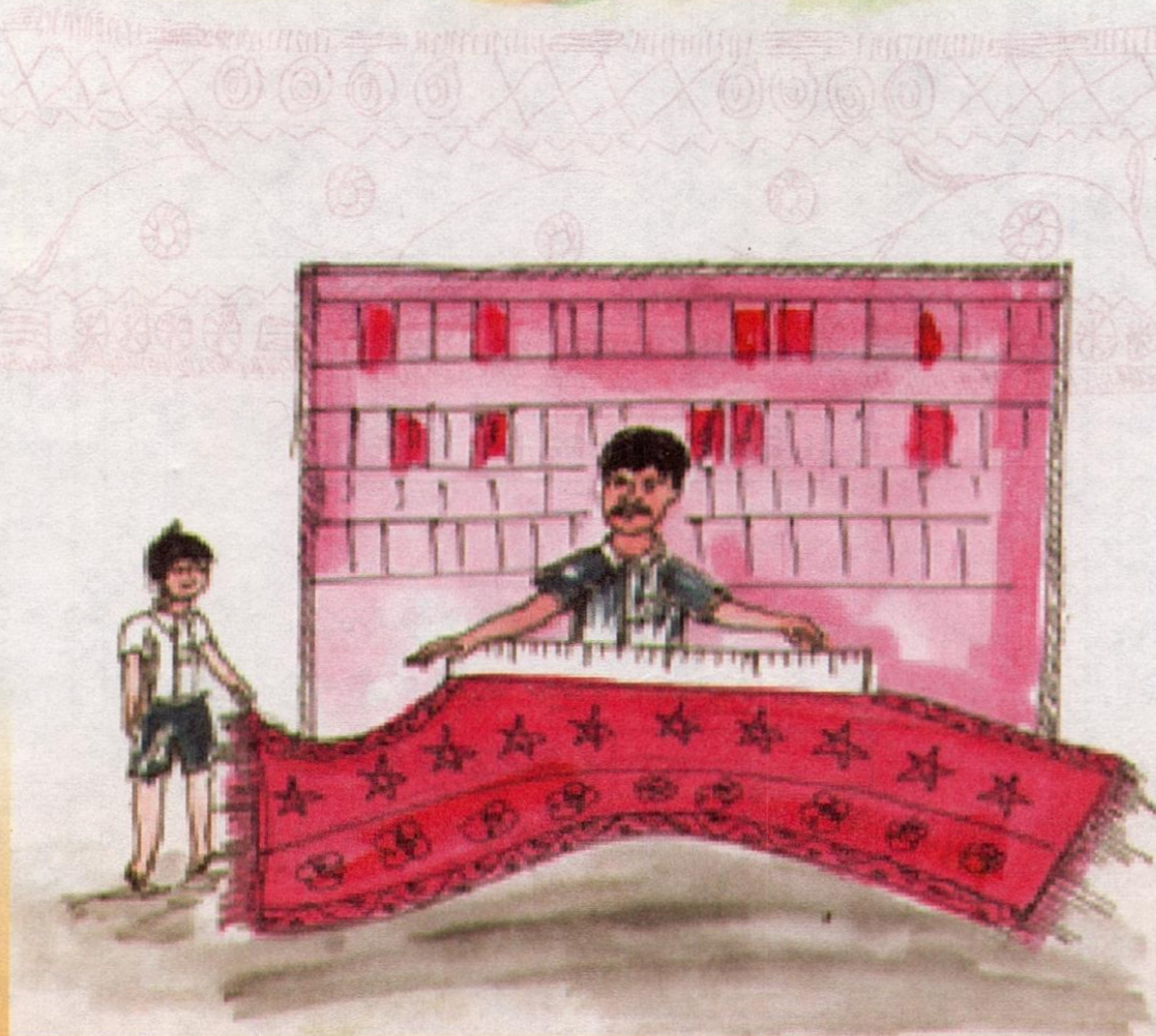
(ଗ) ନିଳଠାରୁ ସୁବନ କେତେ ଗଛ ଅଧିକ ଲଗାଇଛି ?

(ଘ) ଜିଜ୍ଞାରୁଠାରୁ କୁଜଲା କେତେ କମ୍ ଲଗାଇଛି ?

(ଙ) ଟାଙ୍ଗୁରୁଠାରୁ ରବି କେତେ ଅଧିକ ଗଛ ଲଗାଇଛି ?

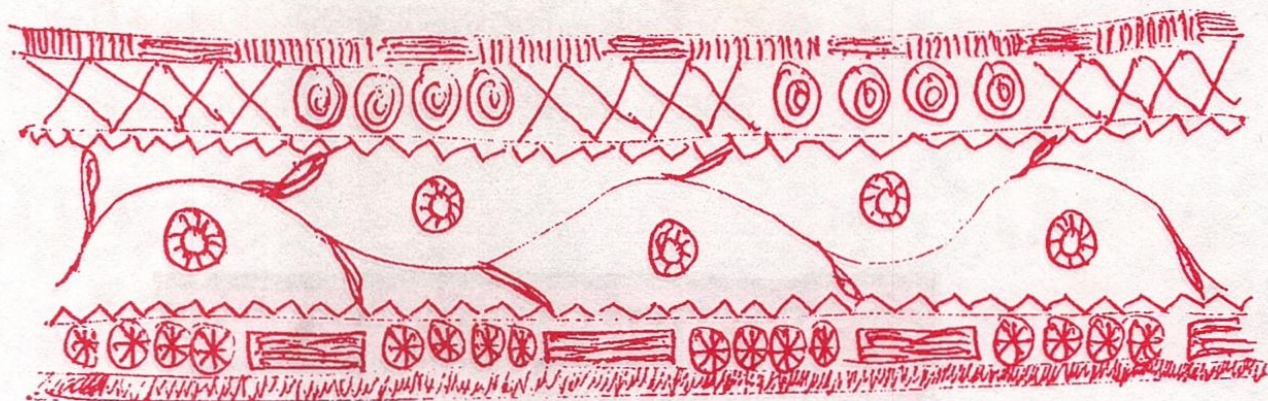
ପାଠ-୮

ସଜ୍ଜୀକରଣ (ସାଜାଏପେ)



ମାଗ ମାସଆ ଗାତା । ମିସିଂଆଁ କଜାରତାଏ ଅବାରା ତୁଲଂ ବୁଇବାର ଆଟବ ଅନ୍ତେର । ଆର ଆଟଆ ଦୁକାନୀଆରିକି ଡାଳିମନ୍ତ ଡକସେରାନ୍ତି ଜୟ । ମିଟାଇ ଦୁକାନୀ, ସାଙ୍କାଣା ଦୁକାନୀ, କାଡୁ ଦୁକାନୀ, ଟେସେନାରୀ ଦୁକାନୀ, କାରଂ ଦୁକାନୀ, କତେ ଦୁକାନୀ ଆଉ ଅଦକତା । ଏଣ୍ଡେଇତାସୁନ୍ କୁବା ଯାକଇ ଲୁକକି ବନବନମିଞ୍ଚି ଗିନିଷ ସଂସଂତିକି । ବୁଇବାର ଆଟରେ ବଡେ ଚଅଳ ଇସେରେ । କଜାରତାଏ ଗାଁଆଁରାକା ଶୁଣିବ ଆଟବ ଅନ୍ତେର । ଆର ଗବଳଂ କନନ୍ତା ବାଆଗର ଦିରେ କଜାରତାଏ ଅବାରତେ ଦୁତୀ, ଗିଞ୍ଜି, ଚାୟା, ବିଲାଉକୁ ଆଉ ଶାଳୀ କତେ ଆବାବ୍‌ସଂଆଁ । ଶାଳୀ କତେରିକି ବନବନମିଞ୍ଚି ରଙ୍ଗଆ ଆସିଆନା । କଜାରତାଏ ଶାଳୀ କତେରାକା ସୁଇଶ୍ଟ ଦଳିରିକିତେ ଜମାଏସେରେ ।

ତୁଳିଆ ଚିତର ଜଏପେଜ ଗାତାଏପେ ।



ପର୍ବପର୍ବାଣି ଦିନରେ ନିଜ ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ମାଆ ଓ ଭଉଣୀମାନେ ଲିପାପୋଛା କରନ୍ତି । ଝୋଟି ଓ ଚିତ୍ର ଦ୍ଵାରା କାନ୍ଥ, ପିଣ୍ଡା ଓ ଘରଦ୍ଵାରଗୁଡ଼ିକୁ ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ କରନ୍ତି । ଘରସବୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ । ଉପର ପଟାସନସା ଗାଁର ମଣ୍ଡଘରଟିଏ । ଲୁଲି, ଆମ୍ବୁଲି, ଗାଲେ ଓ ମୁରୀ ଭଳି ଝିଅମାନେ ଆମ୍ବୁଆଖୁଆ ପର୍ବଦିନ ଲିପାପୋଛା କଲେ । କଳା, ଧଳା ଓ ନାଲି ମାଟି ରଙ୍ଗରେ ଝୋଟି କରି ସଜାଇଲେ । କହ୍ନେଇ ଗୋଲା ଗାଁର ଝିଅମାନେ ଉମର ପଟାସନସା ଗାଁକୁ କୁଣିଆ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନେ ମଣ୍ଡଘରଟିର ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ସାଜସଜ୍ଜାକୁ ଠିଆ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସ ତଳ ମଣ୍ଡଘର ଚିତ୍ରଟିକୁ ଦେଖିବା ।

(ଏକଲଂ ଉଆ ତୁଳିଆ ମଜାଂ ଇଞ୍ଜାଁ ଚିତିରରେତେ ନେଜଏ ।)



ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅବେଆସ କମ)

୧. କାହାପରେ କିଏ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

(ମାଣ୍ଡି ପରେ ମାଣ୍ଡି କୁବାଡ଼ା ଏଣ୍ଡେ ଅନୁସାରେ ସାଜାଏପେଜ ଲେକେପେ)

୪୪

୧୮

୫୫

୨୭

୬୩

୩୭

୮୧

୭୨

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(ଅଡ଼଼ ଇଞ୍ଜା ପୂରଣ କିବେପେ।)

(କ)

$$୯ + ୦ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ + ୯ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ + ୯ + ୯ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ = \boxed{}$$

$$୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ + ୯ = \boxed{}$$

(ଖ)

$$୯ \times ୧ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୨ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୩ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୪ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୫ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୬ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୭ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୮ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୯ = \boxed{}$$

$$୯ \times ୧୦ = \boxed{}$$

୩. ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକରୁ ୯ କେତେ ଥର ଫେଡ଼ା ଯାଇପାରିବ ?
(ତୁଳିଆ ସଂକ୍ଷେପାରିକିତା ୯ କିଛି ଏଲବ ପେଡାଣ କିକିବ୍ ଇରିମା ?)

୬୩, ୮୧, ୨୭, ୧୮, ୩୬, ୪୫, ୫୪

୪. ୪ଜଣ ପିଲା ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ । ଜଙ୍ଗଲରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଫୁଲ ଫୁଟିଛି । ସେମାନେ ଫୁଲ ତୋଳିଲେ । ଫୁଲଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣିବାରୁ ୩୬ଟି ଫୁଲ ହେଲା । ସେମାନେ ଫୁଲକୁ ସଜାଇ ରଖିଲେ । ଆସ ସେମାନଙ୍କର ଫୁଲ ସଜାକୁ ଦେଖିବା ଓ ଗଣିବା ।

(ଚାରି ଜଣ ଉଆଳି ବଣବ ଅନକି । ବଣତେ ବନବନମିଞ୍ଚିତ ରାସିଂ ଏରାରସେର । ଆରକି ରାସିଂ କେକେଜକି । ରାସିଂଡିକିତେ ଗଣେଅକିକୁ ୩୬ଗଟା ରାସିଂ ଇଆନା । ଆରକି ରାସିଂଡିକିତେ ସାଜାଲେଅକିଜ ଉନକି । ଉଆ ରାସିଂ ସାଜାଲେରକିତେ ନେଜଏ ଆଉ ନେଗଣେ ।)

			୨୭
			
			୯
ମୋଟ			୩୬

୫. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(ଅତଃ ଜାଗା ପୂରଣ କିବେପେ ।)

(କ) $୯ \times ୩ = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \div ୯ = ୩$

(ଖ) $୯ \times ୯ = \underline{\hspace{2cm}}$

$୮୧ \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

(ଗ) $୯ \times ୫ = \underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}} \div ୯ = ୫$

$$(ଘ) \quad \underline{\hspace{2cm}} \times ୬ = ୫୪$$

$$\underline{\hspace{2cm}} \div ୯ = ୬$$

$$(ଙ) \quad ୭୨ \div ୯ = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$୯ \times \underline{\hspace{2cm}} = ୭୨$$

୬. $୯ \times ୪ = ୩୬ \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} \rightarrow$ ୯ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ
 $୯ \times ୯ = ୮୧ \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} \rightarrow$
 $୯ \times ୧୨ = ୧୦୮ \rightarrow ୧ + ୦ + ୮ \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$
 $୯ \times ୨୫ = ୨୨୫ \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} \rightarrow$
 $୯ \times ୨୧୫ = ୧୯୩୫ = ୧ + ୯ + ୩ + ୫ = ୧୮ \rightarrow$ ୯ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ
 $୯ \times ୩୨୦ = ୨୮୮୦ = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = ୧୮ \rightarrow$

ମନେରଖ :

ଏଥିରୁ ଆମେ ଜାଣିଲେ ଯେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗଫଳ ୯ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ ହୁଏ ତାହା ୯ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ ଅଟେ । ଯାହା ୯ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ ତାହା ୩ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ବିଭାଜ୍ୟ ଅଟେ । (ଇନିତା ନିଞ୍ଚ ନେକଂଥଁ ଯୁ ଯୁଉ ସଙ୍କେଥାରା ଅଙ୍କରାକା ମିଶାଣଫଳ ୯ବ ବାଗ (ବିଭାଜ୍ୟ) ଇରେ, ଏରେ ମିନ୍ଦିରେ ୯ବ ବିଭାଜ୍ୟ (ବାଗ) ମିନା । ଯୁଷ୍ଟା ୯ବ ବାଗ (ବିଭାଜ୍ୟ), ଏରେ ୩ବ ବିବାଗ (ବିଭାଜ୍ୟ) ମିନା)

୭. ଗୁଣନ କର । (ଗୁଣନ କିବେପେ ।)

ଯେପରି - $୧୫ \times ୧୦ = ୧୫୦$

$୩୦ \times ୧୦ = ୩୦୦$

ସେହିପରି-

(କ) $୩୬ \times ୧୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

$୨୬ \times ୧୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

$୨୪ \times ୧୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

$୧୬ \times ୧୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

(ଖ) $୪୩ \times ୧୦୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

$୧୭ \times ୧୦୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

$୧୩ \times ୧୦୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

$୨୦ \times ୧୦୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

୮. ହରଣ କର । (ଅରଣ କିବେପେ ।)

ଯେପରି - $୧୨୦ \div ୧୦ = ୧୨$ $୧୦) ୧୨୦($

$$\begin{array}{r} ୧୨ \\ (-) ୧୦ \\ \hline ୨୦ \\ ୨୦ \\ \hline ୦ \end{array}$$

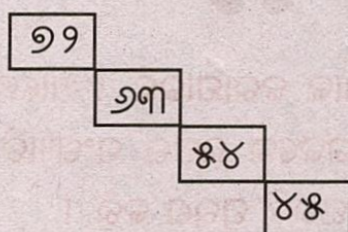
ସେହିପରି- (କ) $୧୮୦ \div ୧୦ = \underline{\hspace{2cm}}$ (ଖ) $୧୫୦୦ \div ୧୦୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

$୨୬୦ \div ୧୦ = \underline{\hspace{2cm}}$ $୨୪୦୦ \div ୧୦୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

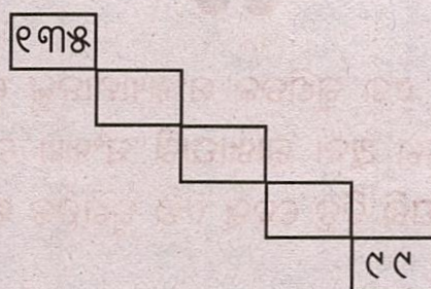
$୭୨୦ \div ୧୦ = \underline{\hspace{2cm}}$ $୧୭୦୦ \div ୧୦୦ = \underline{\hspace{2cm}}$

୯. ଚାରୋଟି କୋଠାରୀକୁ ୯ର ଗୁଣନ ଆଧାରରେ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ପୂରଣ କର ।

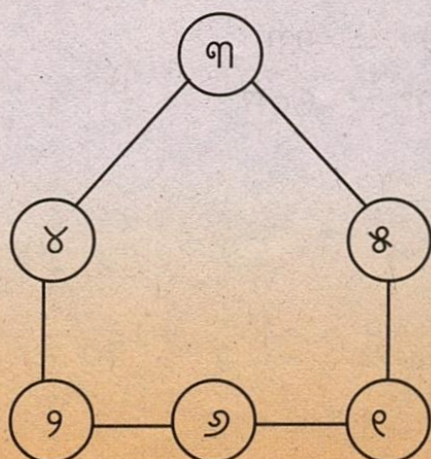
ଯେପରି-



ସେହିପରି-

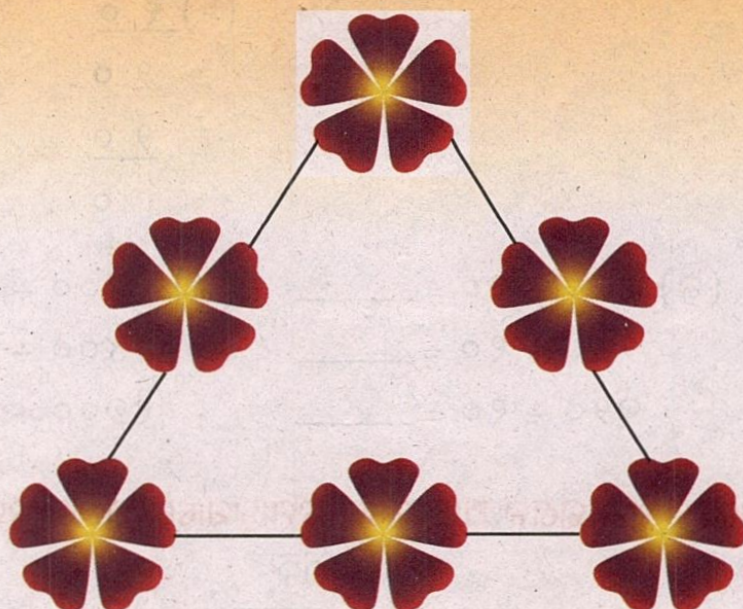


୧୦. ଚିତ୍ରରେ ସଜା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇଲେ ୯ ହେଉଛି ।

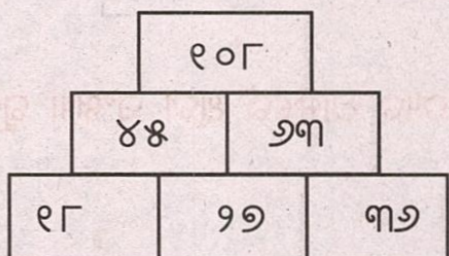


$$୩ + ୪ + ୨ = ୯$$

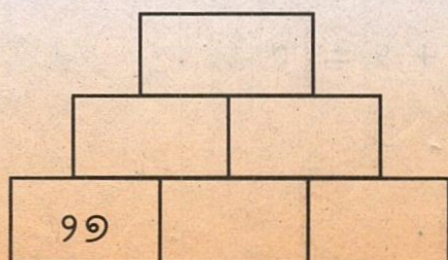
ସେହିପରି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁମେ ୨୦ାରୁ ୧୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଦୁଘରଗୁଡ଼ିକରେ ଲେଖ ଯେପରି ଧାଡ଼ିର ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗକଲେ ୧୮ ହେବ ।



୧୧. ତଳେ ୯ର ଗୁଣିତକ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଥାକ କରାଯାଇଛି । ଆମେ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ପାଖାପାଖି ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗକଲେ ଉପର ସଂଖ୍ୟାଟି ମିଳୁଛି । ସେହିପରି ତିନୁ ଦେଖି ୯ର ଗୁଣିତକ ସଂଖ୍ୟାଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟଘରଟି ପୂରଣ କର ।







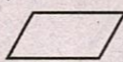


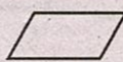


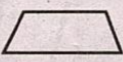


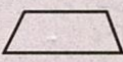




























$$\begin{aligned} ୧୮ + ୨୭ &= ୪୫ \\ ୨୭ + ୩୬ &= ୬୩ \\ ୪୫ + ୬୩ &= ୧୦୮ \end{aligned}$$
















୧୭. ଚିତ୍ର ‘କ’ ଓ ଚିତ୍ର ‘ଖ’ ଯଦି ସମାନ ଥାଏ ତେବେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଓ ଅସମାନ ଥିଲେ ଭୁଲ୍ ଚିହ୍ନ (x) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(ଚିତ୍ର ‘କ’ ଥାଉ ଚିତ୍ର ‘ଖ’ ଯୁଦି ଏକାଠାଆସିଲେ ତାଲେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଥାଉ ଏକାଠା ଆସିଲେ ବୁଲ୍ ଚିହ୍ନ (x) ଡିଜାଇଁ ।)

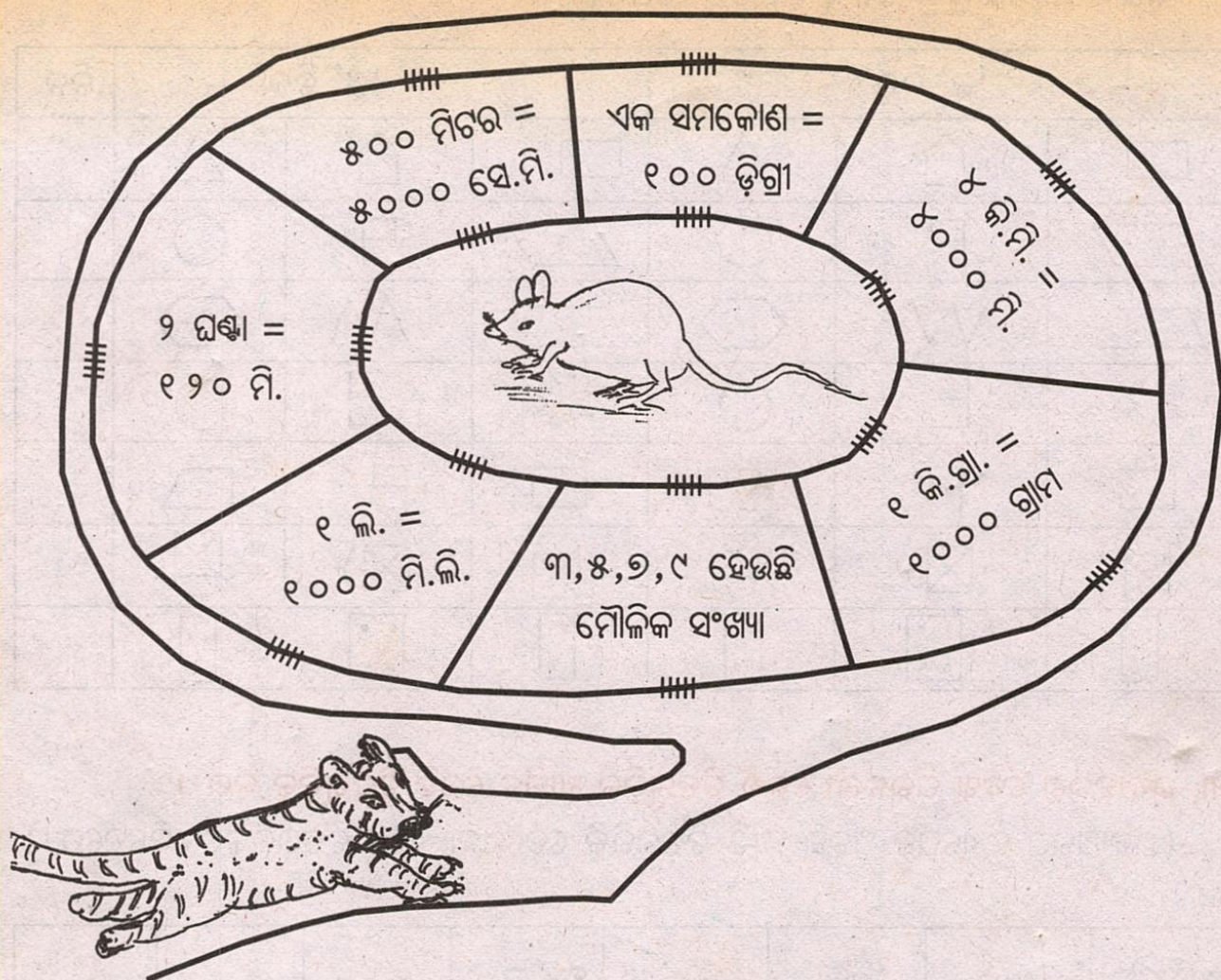
‘କ’ ଚିତ୍ର			‘ଖ’ ଚିତ୍ର			ଚିହ୍ନ
						
						
						
						
						
						
						

୧୩. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ପରବର୍ତ୍ତୀ କେଉଁ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆସିବ ସେହି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ କର ।

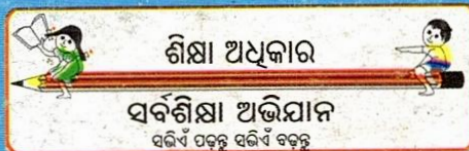
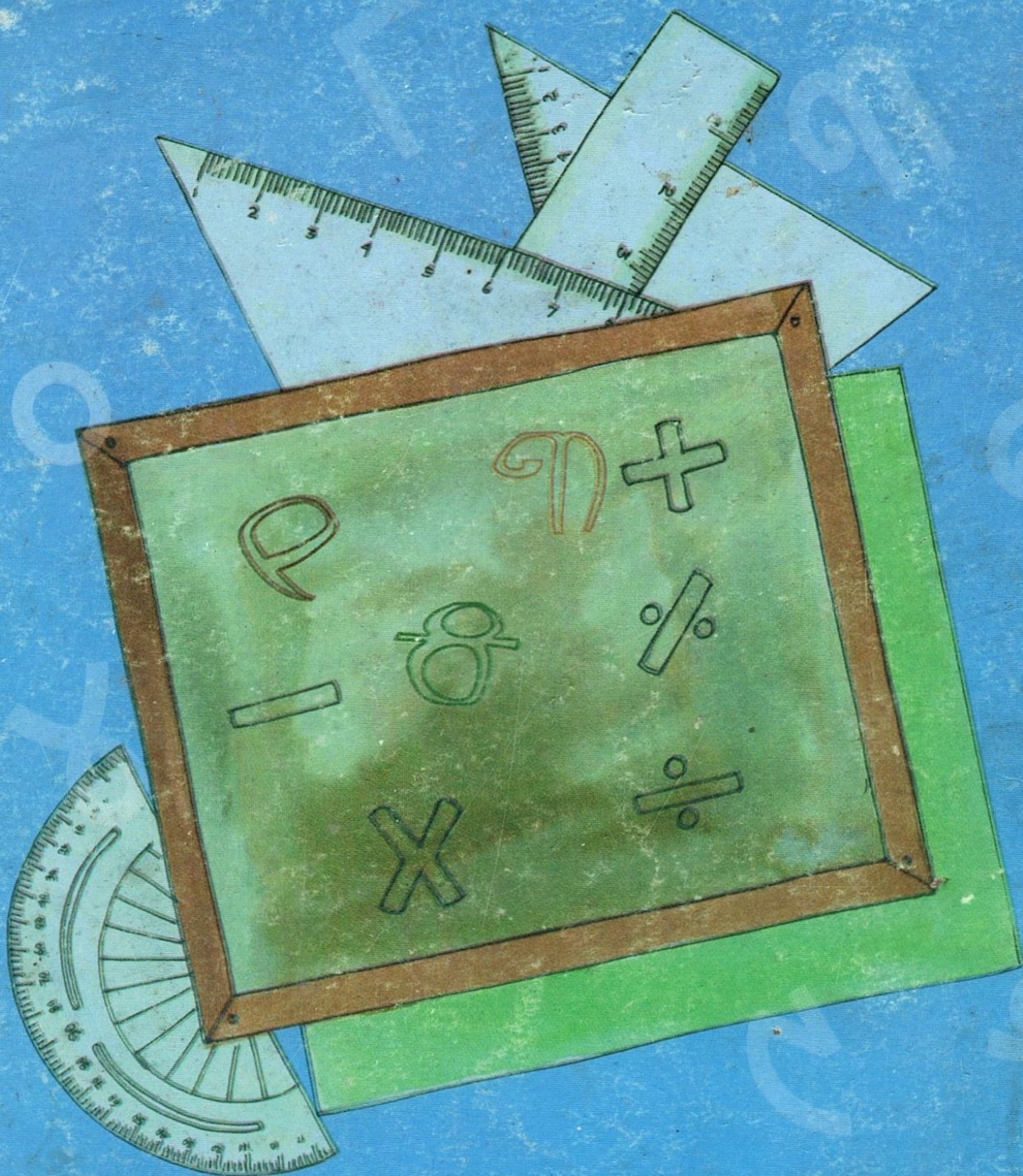
(ଉଦାହରଣ କ୍ରମେ ଅତଳି ମାଣ୍ଡି ଚିତ୍ରରୁ ଡେମୋନା ଏବେ ଚିତ୍ରରୁ ଡେମୋନା କିବେପେ ।)

୧୪. ତଳ କୋଠରୀରେ ଯେଉଁ ତଥ୍ୟଟି ଭୁଲ୍ ଅଛି । ସେହି ବାଟରେ ବିଲେଇ ପଶି ମୂଷାକୁ ଖାଇବ ।
ତା'ର ବାଟ ଖୋଜି ଦେଖାଅ ।



126



ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାୟୋଗ
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୧